

STRATEGICKÝ PLÁN ROZVOJE ÚZEMÍ MAS SLEZSKÁ BRÁNA V OBDOBÍ 2014 +

Verze k 26.6. 2017

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

**Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Slezská brána, z.s. byla projednána a
schválena Valnou hronadou MAS Slezská brána, z.s. dne 21. července 2015.**

OBSAH

1 ÚVOD.....	6
1.1 Strategie rozvoje MAS Slezská brána.....	6
1.2 Způsob budoucích Aktualizací strategického plánu	6
2 ZÁKLADNÍ INFORMACE O MAS SLEZSKÁ BRÁNA.....	7
2.1 Stručná historie spolupráce na území MAS Slezská brána.....	7
2.2 MAS Slezská brána - současnost	9
2.2.1 Místní aktéři a jejich zapojování do přípravy strategického plánu	15
2.2.2 Lidské zdroje úřadů a organizací na území MAS Slezská brána	17
3 ANALYTICKÁ ČÁST (SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA).....	21
3.1 Obyvatelstvo – vývoj osídlení, věková a vzdělanostní struktura.....	21
3.1.1 Historický vývoj počtu obyvatel	21
3.1.2 Věková struktura	23
3.1.3 Vzdělanost obyvatel.....	24
3.1.4 Návrh potenciálních opatření	25
3.2 Dopravní a technická infrastruktura.....	26
3.2.1 Technická infrastruktura	26
3.2.2 Dopravní infrastruktura	27
3.2.3 Návrh potenciálních opatření	32
3.3 Vybavenost obcí a služby	33
3.3.1 Základní služby v obcích	33
3.3.2 Školství	34
3.3.3 Aktivity podporující rodinný život.....	36
3.3.4 Sociální péče	37
3.3.5 Komunitní centra.....	39
3.3.6 Problém sociálně vyloučených lokalit (dále jen SVL).....	40
3.3.7 Sociální podnikání.....	43
3.3.8 Sport a volný čas	43
3.3.9 Návrh potenciálních opatření	45
3.4 Život v obcích	46
3.4.1 Kulturní zařízení v obcích.....	46
3.4.2 Spolková činnost a vybrané akce	46
3.4.3 Turistický ruch, rekreace.....	48
3.4.4 Bydlení.....	51
3.4.5 Návrh potenciálních opatření	52
3.5 Životní prostředí	54
3.5.1 Těžba nerostných surovin, sesuvná a poddolovaná území.....	54
3.5.2 Vodní hospodářství	54
3.5.3 Kvalita ovzduší a vytápění	55
3.5.4 Odpadové hospodářství, staré ekologické zátěže a nevyužívané plochy	56
3.5.5 Ochrana přírody a zeleň	56
3.5.6 Zemědělství a lesní hospodářství	58
3.5.7 Návrh potenciálních opatření	59
3.6 Podnikání, výroba, zaměstnanost.....	61
3.6.1 Nezaměstnanost	61
3.6.2 Nejvýznamnější zaměstnavatelé	63
3.6.3 Základní aktuální informace o širším území jako celku	64
3.6.4 Aktuality v oblasti podnikání na území MAS Slezská brána.....	65
3.6.5 Návrh potenciálních opatření	76
3.7 Další výsledky vyplývající z dotazníkového šetření.....	77
3.7.1 Hodnocení priorit obcí	77

3.7.2	Hlavní realizovaná opatření v předchozích letech	78
3.7.3	Opatření plánovaná v příštích letech, záměry, vize	79
3.8	Rozvojový potenciál	83
3.8.1	Územní plánování	83
3.8.2	Územní rozvoj a strategické plánování	83
3.8.3	Potenciál v oblasti lidských zdrojů	84
3.8.4	Potenciál v oblasti služeb, dopravy, občanské vybavenosti a dalších ekonomických činnostech.....	84
3.8.5	Vlastní prostředky k zajištění vícezdrojového financování rozvoje území.....	85
3.8.6	Hasičské jednotky v území MAS Slezská brána.....	86
3.9	PROBLÉMY A POTŘEBY	89
3.9.1	Podpora spolkových a volnočasových aktivit.....	89
3.9.2	Zvýšení dostupnosti a kvality bydlení.....	89
3.9.3	Obnova a rozvoj vesnic a venkovské infrastruktury	90
3.9.4	Zkvalitnění dopravní infrastruktury	91
3.9.5	Podpora sociálních služeb, sociálního bydlení, sociálního podnikání a rodinného života...92	
3.9.6	Zajištění kvalitního zázemí pro boj s krizovými jevy	93
3.9.7	Přehled potřeb řešených prostřednictvím ESI fondů EU:	93
3.10	SWOT ANALÝZA.....	94
4	STRATEGICKÁ ČÁST.....	98
4.1	Úvod	98
4.2	Mise	99
4.3	Vize rozvoje území	100
4.4	Strategické cíle a cílové skupiny.....	100
4.4.1	Strategické cíle ve vazbě na prioritní oblasti:	100
4.4.2	Strategické cíle dle míry preference:.....	101
4.4.3	Průřezové cíle.....	101
4.4.4	Cílové skupiny	101
4.4.5	Přehled cílových skupin	102
4.5	Prioritní oblasti	103
4.6	Specifické cíle a opatření.....	104
4.6.1	Prioritní oblast 1 – Vzdělávání.....	104
4.6.2	Prioritní oblast 2 – Občanská vybavenost	107
4.6.3	Prioritní oblast 3 – Kultura, sport a volný čas.....	109
4.6.4	Prioritní oblast 4 – Kvalitní životní prostředí.....	111
4.6.5	Prioritní oblast 5 – Atraktivita regionu	114
4.6.6	Prioritní oblast 6 – Technická a dopravní infrastruktura.....	116
4.6.7	Prioritní oblast 7 – Sociální služby	118
4.6.8	Prioritní oblast 8 – Ekonomický rozvoj a podnikání.....	120
4.6.9	Souhrn specifických cílů a opatření realizovatelných v CLLD	122
4.7	Inovativní prvky strategie	124
4.8	Integrační Rysy strategie.....	124
4.8.1	Integrace v rámci SCLLD	126
5	HORIZONTÁLNÍ TÉMATA	127
5.1	Rovné příležitosti	127
5.2	Udržitelný rozvoj	128
6	VAZBA NA STRATEGICKÉ DOKUMENTY	130
6.1	Strategické dokumenty v území.....	130
6.1.1	Hlavní strategické a rozvojové dokumenty	130
6.2	Popis hlavních vazeb na nadřazené dokumenty.....	131
6.2.1	Česká republika.....	131
6.2.2	Moravskoslezský kraj	132
6.2.3	Obce a mikroregiony.....	133

8	POUŽITÁ LITERATURA A JINÉ ZDROJE	134
9	AKČNÍ PLÁN.....	135
9.1	Programový rámec IROP (PR IROP)	135
9.1.1	Název opatření: I - Zlepšení dopravních podmínek	135
9.1.2	Název opatření: II - Neutralizace rizik a katastrof	138
9.1.3	Název opatření: III - Sociální služby a sociální bydlení	140
9.1.4	Název opatření: IV - Sociální podnikání.....	143
9.1.5	Název opatření: V - Vzdělávání	146
9.1.6	Název opatření: VI - Péče o památky	149
9.2	Programový rámec PRV (PR PRV).....	152
9.2.1	Fiche I - Investice do zemědělských podniků	152
9.2.1	Fiche II - Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů	153
9.2.2	Fiche III - Lesnická infrastruktura	155
9.2.3	Fiche IV - Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností.....	156
9.2.4	Fiche V - Neproduktivní investice v lesích.....	158
9.2.5	Fiche VI - Činnosti spolupráce v rámci iniciativy LEADER.....	159
9.3	Programový rámec OPZ (PR OPZ)	161
9.3.1	Opatření I - Nezaměstnanost.....	161
9.3.2	Opatření II - Sociální služby a sociální začleňování	166
9.3.3	Opatření III - Prorodinná opatření.....	172
9.4	Grafika integrace ve struktuře programových rámců	178
9.4.1	Grafická tabulka integrace opatření Akčního plánu na specifické cíle Strategické části SCLLD 178	
9.4.2	Grafická tabulka vzájemné integrace opatření Akčního plánu	178
10	IMPLEMENTAČNÍ ČÁST	180
10.1	Popis řízení a realizační struktura MAS	180
10.1.1	Implementační proces	180
10.1.2	Organizační struktura a kompetence	183
10.1.3	Plánované personální kapacity	185
10.1.4	Systém implementace SCLLD a procedura vyhlášení výzev	185
10.1.5	Systém včasného varování, řízení změn a neutralizace rizik	186
10.2	Administrativní postupy	187
10.2.1	Vyhlášení výzvy a příjem žádostí	187
10.2.2	Administrativní kontrola žádostí.....	187
10.2.3	Odvolání na výsledek administrativní kontroly	188
10.2.4	Hodnocení a výběr projektů	188
10.3	Popis animačních aktivit.....	189
10.3.1	Komunikační plán	189
10.3.2	Animace	189
10.3.3	Komunikace s potenciálními žadateli	191
10.4	Spolupráce MAS na národní a mezinárodní úrovni.....	192
10.4.1	Spolupráce na národní úrovni	192
10.4.2	Mezinárodní spolupráce.....	192
10.5	Popis zvláštních opatření pro hodnocení	193
10.5.1	Monitoring	193
10.5.2	Změny projektů a změny SCLLD	194
10.5.3	Zprávy o pokroku SCLLD	194
10.5.4	Evaluační strategie	194
10.5.5	Monitorovací tým.....	195

1 ÚVOD

1.1 STRATEGIE ROZVOJE MAS SLEZSKÁ BRÁNA

Vypracovaná integrovaná strategie rozvoje území MAS Slezská brána je střednědobou strategií pro období 2014+. Strategie propojuje subjekty, záměry a zdroje území MAS Slezská brána.

Strategie je navržena na základě podrobně zpracované analytické části (viz dále), jejíž součástí bylo také dotazníkové šetření mezi jednotlivými obcemi a dále s využitím komunikace a spolupráce čtyř pracovních skupin, jejichž zástupci zastupovali neziskové organizace, spolky, sdružení, podniky, podnikatele a obce regionu Slezská brána.

Návrh strategie je tvořen na základě reálných potřeb území bez ohledu na zdroje financování. Jasně definuje jednotlivé potřeby území s vyčíslením jejich priorit. Svým obsahem však také respektuje a navazuje na priority stanovené Evropskou unií a je rovněž výchozím dokumentem pro účast v jednotlivých programech vyhlašovaných Evropskou unií za účelem získání podpory.

Strategický plán je navrhnut se záměrem sjednocení a ucelení rozvoje regionu MAS Slezská brána. Strategický plán navrhuje vizi budoucích let regionu, jeho charakter a význam, kterým se bude ubírat. Pomůže současným i budoucím generacím definovanou střednědobou vizi regionu přetvořit v realitu a zároveň nedá prostor k převládnutí různorodých a krátkodobých strategií, které by mohly jít leckdy chaoticky proti sobě a vytvářet tak pocit nejednotnosti a roztržitosti regionu MAS Slezská brána.

1.2 ZPŮSOB BUDOUCÍCH AKTUALIZACÍ STRATEGICKÉHO PLÁNU

Veškeré změny v návrhu strategického plánu MAS Slezská brána budou prováděny formou schválení kompetentními orgány MAS Slezská brána a stvrzeny podpisem na změnovém listu.

2 ZÁKLADNÍ INFORMACE O MAS SLEZSKÁ BRÁNA

Místní akční skupina Slezská brána, z.s.

Mírová 178

739 31 Řepiště

Zastoupena Rostislavem Kožušníkem, předsedou programového výboru

IČ: 01141422

Bankovní spojení: Česká spořitelna, a.s., č.ú.: 3210258329/0800

Datová schránka: v35vcut

Email: mas@masslezskabrana.cz

Web: www.masslezskabrana.cz

2.1 STRUČNÁ HISTORIE SPOLUPRÁCE NA ÚZEMÍ MAS SLEZSKÁ BRÁNA

Slezská brána je novodobé pojmenování vesnického prostoru, který se nachází v tzv. ostravské průmyslové aglomeraci mezi Ostravou, Havířovem a Frýdkem-Místkem. Název je spojen se založením zájmového sdružení právnických osob na tomto území v roce 1999, který se s výjimkou moravského Paskova nacházel celý na historickém území Slezska.

Založení zájmového sdružení právnických osob na tomto území, v podstatě regionálního charakteru, spadá do obecného trendu konce devadesátých let 20. století, kdy vznikala potřeba vytvoření alternativy ke končící reálné spolupráci obcí na okresní úrovni. Jde o stav změny státoprávního uspořádání na přelomu 20. a 21. století, kdy jsou rušeny okresní úřady a jejich kompetence se převádějí jednak na nově vzniklé krajské úřady a jednak na úřady tzv. obcí s rozšířenou působností.

Později při svém vzniku v r. 2012 přezvala toto regionální pojmenování – tj. „*Slezská brána*“ do svého názvu i nově založená místní akční skupina.

Řada obecných charakteristik, kromě historického vývoje, členské základny a poslání, je u obou zmíněných regionálních subjektů – tj. Regionu Slezská brána a MAS Slezská brána – obdobná.

Spolupráci na území MAS Slezská brána lze rozdělit do dvou částí: na spolupráci, kterou po právní stránce po svém vzniku v r. 2012 „zastřešila“ samotná MAS a spolupráci, která odpovídá aktivitám dobrovolného svazku obcí Region Slezská brána (tj. aktivitám, které zde probíhají již od r. 1999).

A) Projekty MAS Slezská brána

1. V rámci Opatření III. 4. 1 Získávání dovedností, animace a provádění (tzv. „Osvojování“) realizovala v letech 2013 až 2014 projekt „Strategie MAS Slezské brány“. V rámci něj uskutečnila řadu setkání s veřejností – neziskovými organizacemi, podnikateli, školskými zařízeními atd. a shromáždila od nich informace o rozvojových záměrech v horizontu do cca roku 2020. Rovněž byly zřízeny webové stránky – www.maslezskabrana.cz a dále byla zpracována první verze analytické a strategické části střednědobého strategického plánu území. Nemalým přínosem pro získání zkušenosti byla realizace tzv. zkušební výzvy, do které spadalo jak její vypsání, tak i

reálný příjem žádosti, jejich vyhodnocení a nakonec i realizace vybraných akcí a jejich vyúčtování. Posledním výstupem projektu bylo vydání propagačního materiálu o činnosti MAS.

2. V rámci 22. kola příjmu žádostí o dotaci z Programu rozvoje venkova ČR 2007 – 2013 se MAS Slezská brána zapojila v r. 2015 jako jedna z desíti MAS Moravskoslezského kraje do projektu typu „Spolupráce“. Konkrétně šlo o projekt „Vzpomínky na budoucnost - evaluace a monitoring strategického plánování MAS Moravskoslezského kraje“. Takto získala jednak zkušenosti v rámci způsobu realizace tohoto typu projektu a zároveň i hlubší poznatky ze samotného věcného zaměření – tj. poznatky z oblasti evaluace.

B) Projekty DSO Region Slezská brána

1. Nejvýznamnějším společným projektem v tomto regionu, zorganizovaným dobrovolným svazkem obcí je vybudování zcela nové cyklostezky mezi Vratimovem a Frýdkem – Místkem (dokončena v r. 2012).
2. Na projekt cyklostezky navazuje soubor menších projektů podporujících cestovní ruch, na kterém se počtem jednoho až dvou projektů podílela každá z obcí. V tomto smyslu byly například zrekonstruovány tři dřevěné mlýnky, postaveno dětské hřiště, zřízená odpočinková zóna, opravena část již dříve existující cyklostezky, vybudovány odpočívky pro turisty nebo zřízen informační okruh. Uvedené projekty jednotlivých obcí byly doplněny projekty dvou informačních systémů, tj. Turistickým informačním systémem Regionu Slezská brána a Informačním systémem cyklostezky, které se týkají celého území a přispívají k jeho sjednocení.
3. Každoročně probíhají v regionu akce pro děti. Jde o několik sportovních soutěží, které jsou doplněny také o soutěž vědomostní. Od r. 2013 probíhá vědomostní soutěž také pro seniory.
4. Dobrovolný svazek obcí Region Slezská brána také věnuje poměrně významnou pozornost mapování svých kulturních a přírodních památek. Výsledkem je v současné době ediční řada šesti publikací, které se mimo standardního poslání stávají s řadou dalších propagačních materiálů podkladem pro již zmíněné vědomostní soutěže, popř. pro výuku regionální vlastivědy v místních základních školách. Na tuto činnost inovativním způsobem navázal v letech 2014-2015 projekt „Příroda regionu Slezská brána“, na kterém spolupracoval region jak se zaměstnanci Ostravské univerzity, tak i se zástupci místních základních škol. V r. 2015 vyšla v rámci tohoto projektu publikace, která se stala dalším z podkladů výuky místní vlastivědy, tentokrát však s doplněním o odborné metodické materiály. Přestože jde o tzv. „měkký“ projekt, má potenciál dlouhodobého dopadu a je příkladem schopnosti spolupráce místních základních škol s vysokoškolskými pedagogy. Doplníme-li skutečnost, že byl finančně podpořen i sponzorstvím soukromé firmy, je příkladem spolupráce tří typů organizací – soukromých (sponzor), obecních (organizátor) a obcemi řízených (místní základní školy) organizací, včetně komunikace se subjekty mimo území regionu Slezská brána (Ostravská univerzita).
5. Spolupráce DSO Region Slezská brána se v letech 2014-2015 rozšířila i na podporu projektů škol zaměřených na kulturní oblast. Konkrétně jde o soutěžní přehlídky ve

zpěvu, divadelních vystoupeních nebo výtvarné činnosti. Z výsledků je zřejmé, že tato oblast představuje doposud nezmapovaný a zároveň nevyužitý potenciál dětí, který je možno označit za objevení silné stránky vesnické identity území.

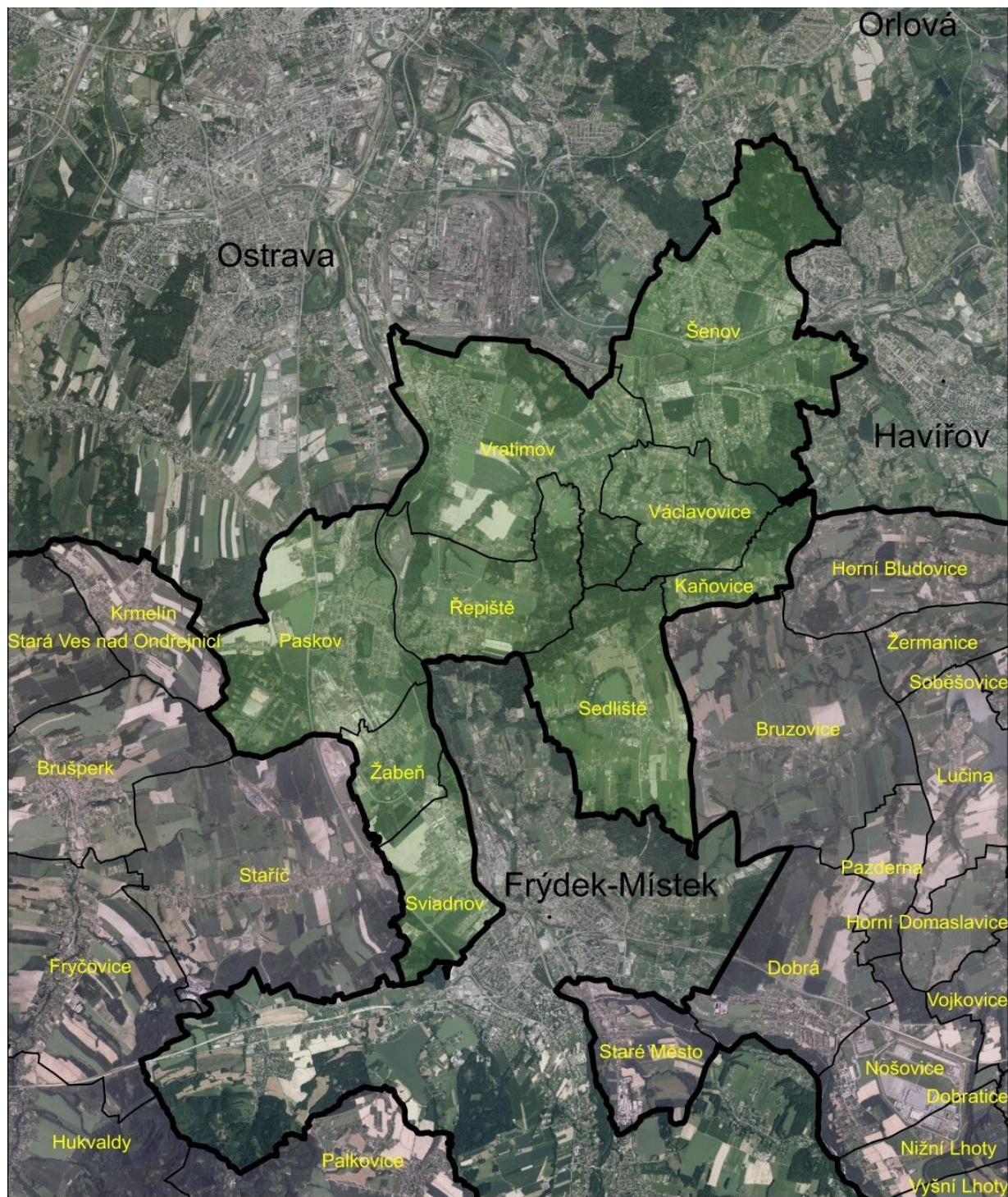
2.2 MAS SLEZSKÁ BRÁNA - SOUČASNOST

Území MAS Slezská brána se rozkládá na území obcí Vratimov, Šenov, Kaňovice, Paskov, Řepiště, Sedliště, Sviadnov, Václavovice a Žabeň, v Moravskoslezském kraji mezi třemi velkými statutárními městy Ostravou, Havířovem a Frýdkem-Místkem. Zasahuje do území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (ORP) Ostrava a Frýdek-Místek.

Celková rozloha území je 76,86 km² a celkový počet obyvatel 25 581 (dle evidencí jednotlivých obcí k 1. 1. 2015). Jedná se tedy o hustě osídlené území, neboť celková hustota dosahuje 328 obyvatel/km².

Obec	Počet obyvatel k 1. 1. 2015	Rozloha (km ²)	Hustota osídlení (počet byvatel/km ²)
Kaňovice	310	2,59	119
Paskov	3 973	11,79	334
Řepiště	1 812	8,01	223
Sedliště	1 521	9,91	151
Sviadnov	1 799	4,75	364
Šenov	6 273	16,63	372
Václavovice	1 947	5,67	341
Vratimov	7 171	14,14	501
Žabeň	775	3,35	230
MAS Slezská brána	25 581	76,84	328

Tabulka 1: Základní údaje řešeného území, zdroj: ČSÚ

Vytvořeno pro potřeby projektu: "MAS jako nástroj spolupráce obcí pro efektivní chod úřadů".
Zdroj dat: NS MAS ČR, z.s.; Arcdata Praha, s.r.o.

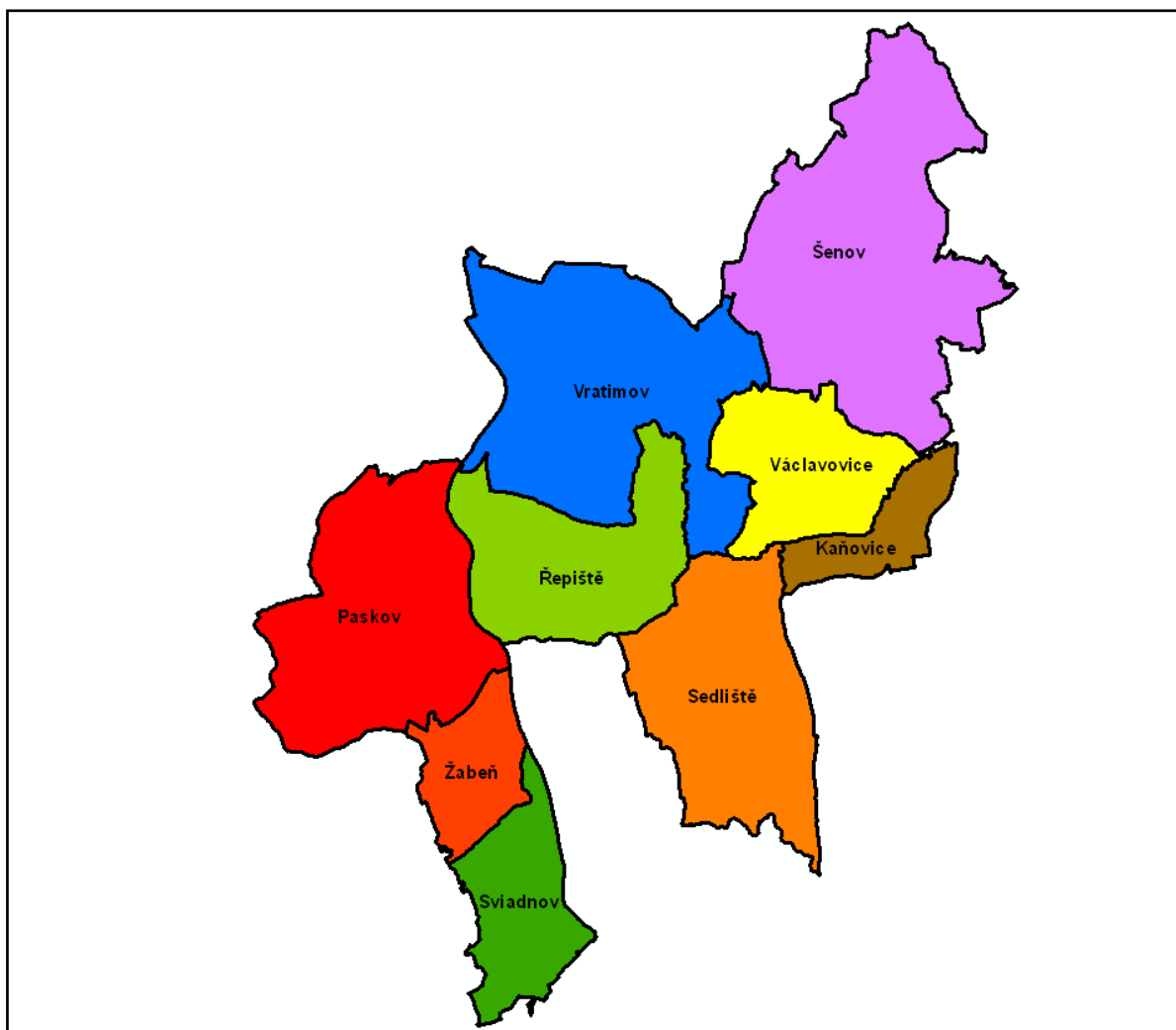
0 1,25 2,5 5 km

Obrázek 1: Mapa území MAS v kontextu okolí

Devět obcí v MAS Slezská brána se skládá z těchto dílčích katastrálních území:

- Vratimov - Vratimov a Horní Datyně
- Paskov – Paskov a Oprechtice
- Šenov - Šenov
- Kaňovice - Kaňovice
- Řepiště - Řepiště
- Sedliště – Sedliště ve Slezsku
- Sviadnov – Sviadnov
- Václavovice – Václavovice u Frýdku-Místku
- Žabeň - Žabeň

Obrázek 2: Vymezení území MAS Slezská brána

Lidské zdroje měst a obcí na území MAS Slezská brána jsou uvedeny v následující tabulce:

P. č.	Obec	Název úřadu	Starosta	Místo-starosta	Počet zaměstnanců v administrativě
1	Vratimov	městský	uvolněný	2x neuvolněný	26
2	Šenov	městský	uvolněný	Uvolněný	22
3	Paskov	městský	uvolněný	2x neuvolněný	8
4	Václavovice	obecní	uvolněný	Uvolněný	2
5	Řepiště	obecní	uvolněný	Uvolněný	2
6	Sviadnov	obecní	uvolněný	neuvolněný	4
7	Sedliště	obecní	uvolněný	Uvolněný	3
8	Žabeň	obecní	uvolněný	neuvolněný	2
9	Kaňovice	obecní	neuvolněný	neuvolněný	1

Tabulka 2: Lidské zdroje městských a obecních úřadů v území MAS.

Charakter území je částečně industriální (především Vratimov, Paskov, Sviadnov, Žabeň), částečně ovlivněn těžbou nerostných surovin, která zde a v blízkém okolí doposud místy probíhá.

Významným problémem je znečištění ovzduší, kdy situace patří mezi nejhorší v Evropě. Je to dáno především přítomností velkých zdrojů znečištění ze sousední Ostravy, ale neméně důležitým zdrojem jsou také domácnosti, doprava a zdroje ze sousedního Polska. Postupně se daří zlepšovat způsob odvádění a čištění odpadních vod, na čistírnu odpadních vod jsou postupně napojovány další místní části obcí. Přesto ani v tomto ohledu nelze situaci nazývat ještě jako zcela ideální.

Příznivěji je možno hodnotit výbornou dopravní dostupnost regionu, jak z hlediska dopravy silniční (R48, R56, I/11)), tak i železniční, neboť územím prochází železniční trať ve směru Ostrava – Frýdek-Místek a Ostrava – Žilina. To umožňuje vyšší flexibilitu při dojížděce do zaměstnání i v rámci zásobování průmyslové výroby. Relativně solidní je také vybavenost technickou infrastrukturou a občanská vybavenost území. Moderním a k životnímu prostředí šetrným způsobem byla doplněna v r. 2012 dopravní obslužnost také dokončením nové cyklostezky podél řeky Ostravice mezi Frýdkem-Místkem a Ostravou, která je vedle rekreačních a sportovních účelů využívána masově v jarních až podzimních měsících také pro dopravu do zaměstnání.

Poloha regionu přináší i solidní podmínky z hlediska pracovních příležitostí. Přímo v zájmovém území se nachází několik větších zaměstnavatelů, velká část lidí dojíždí za prací do Ostravy nebo do Frýdku-Místku, které jsou velice dobře dopravně dostupné.

Zajímavostí regionu je skutečnost, že se na rozdíl od jiných MAS okresu Frýdek-Místek nachází na historicky nesourodém území. Jde v podstatě o „jakési zbytkové území“. Tedy území, které zůstalo nepokryté dobrovolným svazkem obcí, i když v jeho okolí již takovéto územní celky již vznikly, a to obvykle na základě vnímání mikroregionální přírodopisné sounáležitosti. Území regionu Slezská brána tedy nemá integrující prvek, jako tomu je např. u Okolí Žermanické a Těrlické přehrady, Povodí Morávky, Povodí Ondřejnice nebo Beskydy-Frýdlantsko, kde je zřejmé již z názvu, že se obce spojily na základě určitého sjednocujícího zeměpisného fenoménu.

Symbolicky lze v tomto smyslu uvést, že v dnešní podobě se nachází nejen na území dvou historických zemí (Slezska a Moravy), ale dokonce na území čtyř feudálních panství – Hukvaldském, Paskovském, Frýdeckém a Šenovském. Uvedena skutečnost se do určité míry projevuje do současnosti nepropojenosti celého regionu společnými dopravními linkami veřejných spojů.

Na druhé straně se tento „objektivní handicap“ snaží obce svými společnými aktivitami v oblasti propagace regionu přeměnit v pozitivum – tj. uplatňovat při něm jako prioritní postavení konkrétní obce a její příslušnosti k historickým kořenům – především k historickému území.

V současnosti má MAS Slezská brána devět obcí. Tři největší s z nich – Vratimov, Šenov a Paskov mají statut města. Území MAS Slezská brána je zcela totožné s územím DSO Region Slezská brána. Zároveň jsou přes tento DSO zapojeny obce i jiné subjekty do aktivit Regionu Beskydy. Region Beskydy je zapojen do třístranné přeshraniční spolupráce Euroregionu Beskydy, v rámci kterého jsou dlouhodobě úspěšně realizovány společné projekty mezi jeho českými, polskými a slovenskými členy. Zájmem MAS Slezská brána je v rámci programového období 2014+ tuto přeshraniční spolupráci využít také pro rozvoj svého území (pro vlastní projekty i pro podporu přeshraničních partnerských projektu jiných subjektů svého území). Pro tento účel navázala MAS Slezská brána kontakt s polskou MAS - *Lokalna Grupa Działania Ziemia Bielska*, se kterou uzavřela také rámcovou smlouvu o spolupráci.

Největším sídlem je město Vratimov s cca sedmi tisíci obyvateli, nejmenší je vesnice Kaňovice s přibližně třemi sty obyvateli. Z hlediska zemské příslušnosti jde o šest obcí na území historického Slezska (Vratimov, Šenov, Václavovice, Řepiště, Sedliště a Kaňovice) a tři obce na území historické Moravy (Paskov, Sviadnov a Žabeň).

Po určité reorganizaci okresních hranic, které dříve zahrnovaly všechny členy do okresu Frýdek-Místek, se nyní v hranicích tohoto okresu nachází pouze šest obcí. Zbylé tři se nachází na území okresu Ostrava-město. Do okresu Ostrava-město a stejně tak do územní působnosti Statutárního města Ostrava jako obce s rozšířenou působností patří Vratimov, Šenov a Václavovice, do okresu Frýdek-Místek a zároveň do územní působnosti Statutárního města Frýdku-Místku pak lze uvést zbylé obce – tj. Paskov, Žabeň, Sviadnov, Řepiště, Sedliště a Kaňovice.

Pro území MAS Slezská brána je typický dlouhodobý nárůst obyvatelstva. Ten v rámci srovnání stavu mezi roky 2001 až 2015 představuje nárůst až několik desítek procent. Průměrně – tj. za celé území - jde o nárůst o cca 26 % obyvatel, Nejvýraznější je u obce Kaňovice, kde jde dokonce o + 63 %. Další významný nárůst počtu obyvatel – tj. přes 30 % - zaznamenaly obce Sviadnov a Žabeň a přes 20 % obce Václavovice a Sedliště.

Zájem o přestěhování obyvatel do klidnějšího prostředí na jedné straně potvrzuje atraktivitu těchto obcí, která je dána rovněž dobrou dostupností veřejnými spoji nebo obvykle dobrou občanskou vybaveností. Na druhé straně s sebou přináší nikoli vždy dobře zvládanou adaptaci nových obyvatel na vesnický styl života, který obvykle vykazuje větší inklinaci ke komunitnímu přístupu komunikace mezi lidmi, než na jaký jsou svyklí z městského prostředí.

Historická odlišnost vývoje daná zemskou příslušností se do určité míry projevuje i v charakteru zástavby. Moravská část představuje zástavbu většinou orientovanou v okolí centra obce, slezská je typickou rozptýlenou zástavbou.

Z hlediska dochovaných památek jsou nejbohatší bývalá šlechtická sídla – tj. Paskov a Šenov, kde se nacházejí jednak poměrně cenné barokní kostely, jednak zbytky zámeckých parků. V Paskově je zachován, celý zámecký areál a malé historické náměstí. Pravděpodobně k největším originálním atraktivitám patří dva dobře udržované a zcela funkční dřevěné kostelíky v Sedlišťích a Řepišťích. Kostel svatého Michaela archanděla v Řepišťích je stavba z druhé poloviny 15. století (z roku 1485) a kostel Všem svatých v Sedlišťích, který byl vystavěn v první polovině 17. století (snad 1624) je zase nejdochovanější stavbou svého druhu v ČR. Obě tyto sakrální památky se nacházejí v Indikativním seznamu kulturních památek ČR.¹

Kulturní památky v územní působnosti MAS Slezská brána zapsaných na Indikativním seznamu národních kulturních památek k 1.1. 2014										
číslo rejstříku	uz	Název okresu	Sídelní útvar	Část obce	čp.	Památka	Ulice, nám. /umístění	č.or.	HZ	IdReg
37248 / 8-703	S	Frýdek - Místek	Řepiště	Řepiště		kostel sv. Michaela			S	149156
21823 / 8-704	R	Frýdek - Místek	Sedliště	Sedliště		kostel Všem svatých			S	132742

Tabulka 3: Kulturní památky na území MAS v ISNKP

Obrázek 3: Dřevěný kostel Všem svatých v Sedlišťích.

¹ O obou kostelících byly sepsány ve spolupráci s Regionem Slezská brána historické publikace. Více informací viz např. PINDUR, D.: *Dřevěný kostel Všem svatých v Sedlišťích*. Sedliště 2013; PINDUR, D.: *Dřevěný kostel svatého Michaela archanděla v Řepišťích*. Řepiště 2013.

Obrázek 4: Dřevěný kostel Svatého Michaela archanděla v Řepištích.

Z přírodních zajímavostí lze jmenovat četný výskyt rybníků (na území je jich několik desítek). Další dvě lokality řeka Ostravice a zámecký park v Paskově mají statut území Natura 2000. Cenné jsou rovněž panoramatické výhledy na pohoří Moravskoslezských Beskyd, Slezských Beskyd a Podbeskydské pahorkatiny. Proti tomu však stojí také krajinné „novotvary“ vzniklé lidskou činností – např. odval Dolu Paskov nebo řízená skládka odpadu v Řepištích.

Ze zájmů o rozvoj života spolků, budování infrastruktury (např. dětská hřiště, tělocvičny, veřejná prostranství, školní budovy a zařízení, zřizování naučných stezek a informačních systémů, obnova technických památek – např. dřevěných mlýnků atd.) o propagaci regionu, o práci s dětmi nebo o zapojování se do aktivit vyšších regionů (např. soutěže Vesnice roku) je zřejmé, že nejde jen o pouhou proklamaci rozvoje území, ale o reálnou každodenní práci starostů a jejich spolupracovníků.

Podrobnější charakteristiky území dle jednotlivých tematických oblastí jsou uvedeny v dalších kapitolách.

2.2.1 Místní aktéři a jejich zapojování do přípravy strategického plánu

Na území, které spadá do působnosti MAS Slezská brána, se nachází množství skupin a jednotlivců, kteří mají eminentní zájem o rozvoj této oblasti z hlediska mnohých, často protichůdných, motivací. Jejich možnosti zapojení se do procesů ovlivňujících podobu a funkci tohoto území, ať již osobně či zprostředkovaně, úzce souvisí s limity institucí, jejichž prostřednictvím mohou na rozvoji participovat. Rovněž míra jejich angažovanosti a rozhodovacích kompetencí je limitována nesčetnými faktory počínajícími disponibilními finančními zdroji, legislativou, nebo politickou koncepcí, apod. Je tedy zřejmé, že zdaleka ne všichni obyvatelé mohou mít v rámci tvorby a naplňování společné strategie rozvoje území stejné kompetence. Ve shodě s metodickým postupem LEADER je nicméně žádoucí zapojit do tvorby strategie co nejširší okruh aktérů a zvolit takové přístupy, aby se na budoucnosti svého okolí mohl podílet každý zodpovědný občan, který zde žije a je tudíž v jeho zájmu být osobně účasten tvorbě takovýchto rozvojových koncepcí.

Pro potřeby této strategie uveďme základní aktéry, jejich kompetence a formy zapojování do strategického plánování.

Municipality

Základními aktéry v procesu strategické koncepce jsou místní obce. Ty jsou primárním nositelem zodpovědnosti za rozvoj území, který spadá do jejich působnosti. Na území MAS Slezská brána se nalézají devět obcí disponujících stabilní politickou reprezentací pečující o všestranný rozvoj a potřeby občanů. K zapojení občanů pak využívají osvědčené a běžně používané prostředky počínaje anketami, referendy nebo veřejnými diskuzemi a projednáváními, a konče sledováním veřejného mínění prostřednictvím internetových portálů apod. Míra osobní zaujatosti běžných občanů na společném rozhodování je individuální, s dopadem spíše na chod obce a teprve až prostřednictvím volených zastupitelů na rozvoj přesahujících hranice obce. Avšak příprava a realizace rozsáhlejších a nákladnějších projektů přesahuje možnosti samostatné obce a bez členství ve společných organizacích typu místní akční skupiny nebo mikroregionu by byly tyto rozsáhlejší aktivity těžko realizovatelné. Navíc se velikost obcí sdružených v MAS Slezská brána výrazně liší. Spolu s tím se vzájemně liší jejich rozpočty a závislost na systému dotačního přerozdělování prostředků na jejich rozvoj, s čímž pak úzce souvisí nestabilní chování institucí, v jejichž pravomoci je tato dotační politika naplňována. Tato skutečnost má pak dopad na společné projekty.

Mikroregiony

Spolupráce obcí v mikroregionálních sdruženích pomáhá prohlubovat jejich vzájemnou spolupráci, která se odvíjí od vlastních strategických plánů a realizace vlastních projektů. Ty se koncentrují ponejvíce v oblasti kulturních, vzdělávacích a sportovních projektů, nebo v oblasti společné propagace a kooperace. Společné aktivity jsou nicméně dobře marketingově podchyceny a mají u veřejnosti dobrý ohlas. Ve srovnání s rozpočtovými podmínkami obcí, jsou ale finanční možnosti těchto organizací minimální a pokrývají prakticky pouze jejich běžnou činnost. Mikroregiony se významně podílejí na informovanosti veřejnosti nejen prostřednictvím vydávaných publikací, letáků a brožur, ale také četnými informačními panely a internetovými stránkami, které jsou nezbytným a zcela samozřejmým prostředkem propagace u všech místních aktérů.

Ostatní místní a regionální aktéři

Dalším významným aktérem majícím vliv na současné podobě území Slezské brány jsou podnikatelské a neziskové subjekty, případně jednotlivé domácnosti a agilní občané. Stimulace jejich individuálních potřeb, aktivit, produkčních a spotřebitelských možností je jednou z hlavních oblastí, které se snaží strategie MAS Slezská brána vyjít vstříc. Podpora těchto aktérů se zaměřuje především na aktivity vycházející z jejich vlastních podnětů a snaží se je zaštitit společnými strategickými cíli. Ačkoliv samotná implementace těchto potřeb není přímo v kompetenci těchto aktérů, je brán výrazný zřetel na jejich připomínky a návrhy. Za tímto účelem MAS Slezská brána aktivně zapojuje tyto účastníky do procesu komunitního plánování, aby poskytla co nejširší prostor k vyjádření se nad projekty, jimiž jsou tyto aktéři osobně zainteresováni. Komunitní plánování je sice pružná a vysoce efektivní metoda, je však časově a finančně náročná, proto je participace těchto aktérů strukturována do několika pracovních

skupin, které se zabývají tematicky odlišnými sférami zájmu podle toho, které zaměření pokládají za prioritní pro svou činnost.

Princip místního partnerství a význam MAS

MAS Slezská brána má za úkol ve shodě s ideály metody LEADER propojovat aktivity jednotlivých aktérů a v systémové komunikaci plynule podpořit synergii jednotlivých aktivit na jejím území. Množství zdejších partnerství může vzhledem k různému zaměření a kapacitám vést ke konfliktům, které partnerské strategické plánování dovede nejen obejít, ale také jim předcházet.

MAS Slezská brána představuje efektivní nástroj spolupráce všech zainteresovaných sektorů společnosti. Důraz na plánování a realizaci projektových aktivit prostřednictvím MAS přesahuje úroveň lokální politiky a zapojuje potřeby místních aktérů do regionální politiky rozvoje vyšších územních celků. MAS Slezská brána hodlá prohlubovat komunitní spolupráci hledáním nových prostředků zapojování místních aktérů, zavádět moderní přístupy diskuzí s veřejností prostřednictvím workshopů, konferencí, seminářů a kulatých stolů, informačních a poradenských center atd.

Dokumentace k zapojení komunity do vypracování strategie je přístupná na stránkách MAS Slezská brána v sekci **Zapojení komunity strategie MS2014+**.²

2.2.2 Lidské zdroje úřadů a organizací na území MAS Slezská brána

V rámci zastřešujících organizací uvedme stručně, že DSO Region Slezská brána disponuje kapacitou tří zaměstnanců (Projektový manažer, asistentka a účetní) a DSO Olešná je schopna naplnit kapacitu jediným zaměstnancem (účetní). Kapacity místních městských a obecních úřadů jsou nastíněny v tabulce v kapitole **2.2 MAS Slezská brána - současnost** a nyní uvedme další možnosti lidských zdrojů v území použitelné pro spolupráci obcí:

a) Kapacita městského úřadu III. typu:

Pro činnost MAS a DSO v území regionu Slezská brána je s ohledem na jeho strategické záměry a priority důležitá především spolupráce s odbornými útvary, které se věnují školství, kultuře, regionálnímu rozvoji, dopravě, životnímu prostředí a zemědělství. Magistráty obou obcí III. typu se svou strukturou liší, a proto nejsou jednotlivé kompetence rozděleny do stejných odborů. Tabulka proto uvádí vybrané odbory jednotlivých magistrátů, které se těmto okruhům problémů věnují (zdroj webové stránky magistrátů statutárních měst Frýdek-Místek a Ostrava).

² <http://www.masslezskabrana.cz/strategie/zapojeni-komunity-strategie-ms-2014/>.

Obec a odbor	Počet obcí v území MAS	Počet pracovníků
Frýdek-Místek	6	
- Odbor územního rozvoje a stavebního řádu		36
- Odbor životního prostředí a zemědělství		23
- Odbor dopravy a silničního hospodářství		45
- Odbor školství, kultury, mládeže a tělovýchovy		10
- Odbor sociálních služeb		29
Celkem		143
Ostrava	3	
- Odbor strategického rozvoje		25
- Odbor ochrany životního prostředí		58
- Odbor dopravy		19
- Odbor dopravně správní činností		110
- Odbor kultury, sportu a volnočasových aktivit		16
- Odbor sociálních věcí, zdravotnictví a vzdělanosti		69
Celkem		440

b) Kapacita příspěvkových org. zřizovaných obcemi a městy související se spoluprací obcí

Z tohoto hlediska je spolupráce zabezpečována téměř výlučně řediteli jednotlivých příspěvkových organizací. Jde o ředitele ZŠ, MŠ, ZUŠ, Domu dětí a mládeže a některých knihoven.

c) Kapacita projektových pracovníků škol

U škol – tj. na území MAS Slezská brána ZŠ, MŠ, ZUŠ jsou projekty připravovány buď přímo řediteli škol, nebo vybranými učiteli, kterým obsah projektu věcně přísluší dle jejich pedagogické specializace. Tato oblast bude posílena o manažera pro animaci školských zařízení ze strany MAS. Jeho konkrétnější zapojení bude projednáno s řediteli školských zařízení při společném jednání MAS a DSO RSB na podzim 2015.

d) Kapacita organizací státní správy

Organizace tohoto typu se na území MAS Slezská brána přímo nenacházejí. Mají sídla především na území statutárních měst Frýdek-Místek a Ostrava. Jde především o:

- kontaktní pracoviště Úřadu práce
- pracoviště Katastrálního úřadu
- územní pracoviště Národního památkového ústavu
- pracoviště Úřadu pro zastupování ve věcech majetkových

- pracoviště Státního pozemkového úřadu
- pracoviště Státního zemědělského a intervenčního fondu
- pracoviště Ředitelství silnic a dálnic
- vodohospodářské provozy Povodí Odry s. p.
- lesní správy Lesů České republiky s. p.
- pracoviště Finančního úřadu
- pracoviště České správy sociálního zabezpečení
- pracoviště Celního úřadu

e) Kapacita poradenských agentur v regionu zaměřené na podporu obcí

Na území MAS Slezská brána se poradenské agentury zaměřené na podporu obcí v podstatě nenacházejí. Jednou z výjimek je spolek Rovnovážka, která se zaměřuje na poradenství v oblastech vzdělávání a životního prostředí a je zároveň také partnerem MAS Slezská brána. Pokud je to zapotřebí, nachází MAS, DSO nebo jednotlivé obce poradenské služby mimo region. Jako příklad lze uvést Institut komunitních rozvoje (Ostrava) pro poradenství v plánování sociálních služeb, Agenturu pro regionální rozvoj (Ostrava) - pro poradenství v oblasti spolupráce se zaměstnavateli, Agenturu pro sociální začleňování, Moravskoslezský pakt zaměstnanosti atd.

ANALYTICKÁ ČÁST

3 ANALYTICKÁ ČÁST (SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA)

3.1 OBYVATELSTVO – VÝVOJ OSÍDLLENÍ, VĚKOVÁ A VZDĚLANOSTNÍ STRUKTURA

3.1.1 Historický vývoj počtu obyvatel

Dle historických dat o počtu obyvatel je patrné, že u většiny obcí počet obyvatel postupně narůstá, přičemž k částečnému propadu došlo v období během a po druhé světové válce. V osmdesátých a devadesátých letech došlo k mírnému poklesu, trend se však obrátil a u téměř všech obcí došlo k výraznému nárůstu v posledních patnácti letech. Je to dáno trendem stěhování obyvatel z měst na venkov.

Obec	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011
Kaňovice	240	235	200	215	226	206	199	175	192	295
Paskov	2 425	2 359	2 663	2 509	2 846	3 083	3 150	3 400	3 718	3 925
Řepiště	1 123	1 192	1 463	1 189	1 388	1 510	1 619	1 528	1 502	1 754
Sedliště	1 284	1 178	1 203	1 098	1 155	1 116	1 111	1 087	1 190	1 454
Sviadnov	1 589	1 421	1 449	1 285	1 120	1 101	1 075	1 221	1 279	1 605
Šenov	3 441	3 489	4 264	4 908	4 772	5 083	5 465	5 330	5 406	6 029
Václavovice	1 250	1 253	1 353	1 297	1 429	1 399	1 422	1 475	1 492	1 834
Vratimov	3 318	3 227	3 785	3 478	7 338	7 721	7 706	6 791	6 456	6 935
Žabeň	518	453	523	519	653	667	681	603	607	736

Tabulka 4: Historický vývoj počtu obyvatel v obcích v letech 1910 - 2011, zdroj: ČSÚ

Počet obyvatel sledovaný v detailu jednotlivých let je podle zdrojů dat rozdělen do dvou tabulek. Tabulka 4 (roky 2001 až 2009) čerpá informace z dat zveřejněných na internetových stránkách Českého statistického úřadu, pro tabulku 5 (roky 2010 až 2015) bylo využito dostupných interních dat městských a obecních úřadů

Obec	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Kaňovice	190	185	191	202	213	238	253	267	276
Paskov	3 711	3 736	3 754	3 781	3 807	3 828	3 850	3 898	3 946
Řepiště	1 517	1 547	1 581	1 628	1 623	1 633	1 659	1 658	1 713
Sedliště	1 207	1 239	1 263	1 282	1 311	1 308	1 351	1 390	1 411
Sviadnov	1 297	1 327	1 352	1 385	1 413	1 426	1 466	1 506	1 551
Šenov	5 437	5 421	5 462	5 478	5 522	5 583	5 658	5 747	5 840
Václavovice	1 506	1 538	1 544	1 541	1 568	1 620	1 653	1 735	1 783
Vratimov	6 431	6 398	6 378	6 464	6 595	6 712	6 712	6 807	6 850
Žabeň	598	595	598	604	615	621	636	653	670
MAS Slezská brána	21894	21986	22123	22365	22667	22969	23238	23661	24040

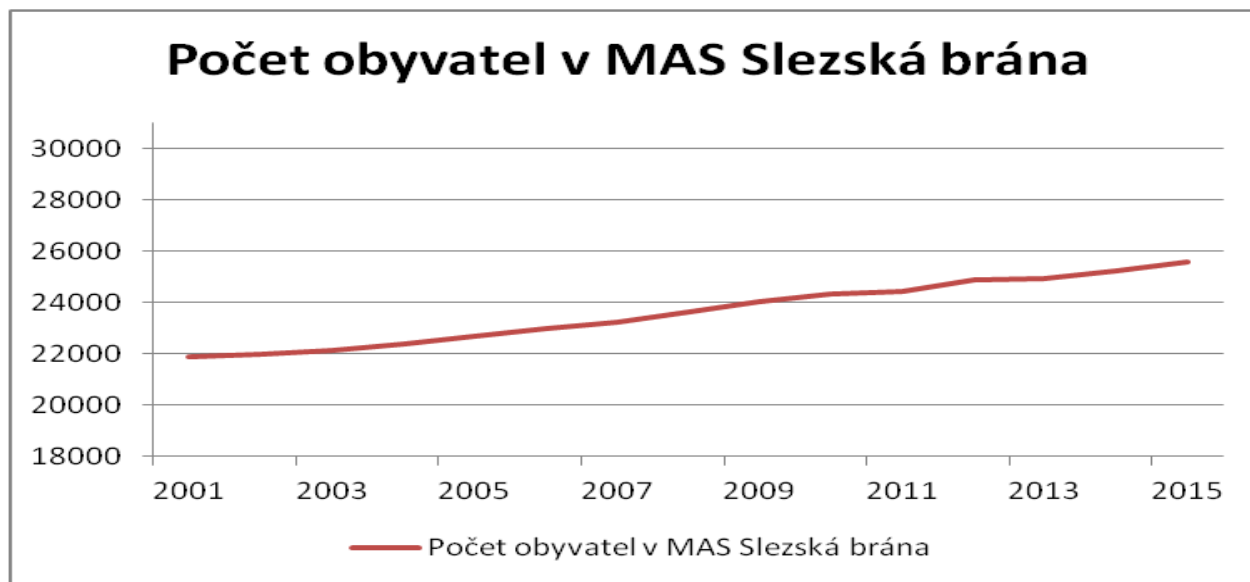
Tabulka 5: Počet obyvatel a jeho vývoj v obcích MAS Slezská brána mezi lety 2001 - 2009, zdroj: ČSÚ

Na vývoj počtu obyvatel v obcích má v posledních letech vliv především migrace, často mladých rodin. Obyvatele získávají především obce ve výhodných dopravních polohách a s dobrou základní vybaveností.

Obec	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Kaňovice	281	293	298	295	307	310
Paskov	3 966	3 960	4 011	4 005	3 943	3 973
Řepiště	1 705	1 709	1 764	1 775	1 789	1 812
Sedliště	1 409	1 423	1 471	1 494	1 498	1 521
Sviadnov	1 618	1 605	1 665	1 670	1 729	1 799
Šenov	5 889	5 974	6 022	6 12	6 188	6 273
Václavovice	1 776	1 804	1 835	1 905	1 931	1 947
Vratimov	7 043	6 962	7 106	6 945	7 079	7 171
Žabeň	668	692	741	749	770	775
MAS Slezská brána	24 355	24 422	24 913	24 950	25 234	25 581

Tabulka 6: Počet obyvatel a jeho vývoj v obcích MAS Slezská brána mezi lety 2010 - 2015, zdroj: evidence městských a obecních úřadů, stav k 1.1. daného roku

K 1. 1. 2015 žilo v obcích na území MAS Slezská Brána 25 581 obyvatel. S výjimkou Paskova, kde počet obyvatel v poslední době více méně stagnuje, je zřejmý trend postupného a plynulého nárůstu počtu obyvatel všech ostatních obcí. Toto je dáno atraktivitou bydlení v zázemí větších dopravně dobře dostupných měst a současně trendem migrace obyvatel z těchto měst do jejich zázemí. Obyvatele získávají především obce ve výhodných dopravních polohách a s dobrou základní vybaveností.

Obrázek 5: Vývoj počtu obyvatel v MAS Slezská brána, zdroj: evidence městských a obecních úřadů, stav k 1.1. daného roku

Z tabulek a grafu je patrné, že počet obyvatel v regionu kontinuálně roste.

3.1.2 Věková struktura

Ve většině obcí se projevuje nárůst počtu i celkového procentuálního podílu osob v postproduktivním věku – tj. věku nad 65 let. To odpovídá celospolečenskému trendu zvyšování věku, kterého se lidé dožívají. Obecně dochází u většiny obcí také k nárůstu počtu i celkového procentického podílu v kategorii předproduktivního věku – tj. ve věkové kategorii do 14 let. Logicky tak klesá procentuální podíl produktivní věkové kategorie – tj. kategorie občanů ve věku 15 – 64 let.

Obec	Věk 0 - 14 let					Věk 15 - 64 let					Věk 65 a více				
	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
Kaňovice	48	55	54	55	55	208	212	208	219	215	31	28	28	30	35
Paskov	627	629	622	607	598	2 804	2 761	2 740	2 736	2 755	508	535	558	570	596
Řepiště	266	291	287	300	313	1 159	1 162	1 167	1 168	1 155	294	301	311	323	343
Sedliště	253	262	268	264	279	990	1 009	1 023	1 031	1 036	181	183	186	197	206
Sviadnov	257	248	261	282	300	1 092	1 069	1 104	1 138	1 183	269	288	300	305	314
Šenov	873	907	940	936	967	4 078	4 079	4 125	4 151	4 179	1 026	1 043	1 074	1 101	1 121
Václavovice	271	294	316	321	329	1 262	1 266	1 302	1 310	1 302	281	274	289	299	315
Vratimov	988	1 031	1 018	1 055	1 096	4 727	4 725	4 755	4 784	4 803	1 187	1 179	1 193	1 223	1 252
Žabeň	106	118	121	131	130	475	503	507	518	517	114	115	117	121	128
MAS Sl. brána	3 689	3 835	3 887	3 951	4 067	16 795	167 86	16 931	17 055	17 145	3 891	3 946	4 056	4 169	4 310

Tabulka 7: Vývoj věkové struktury obcí MAS Slezská brána v období 2010 - 2014, zdroj: ČSÚ

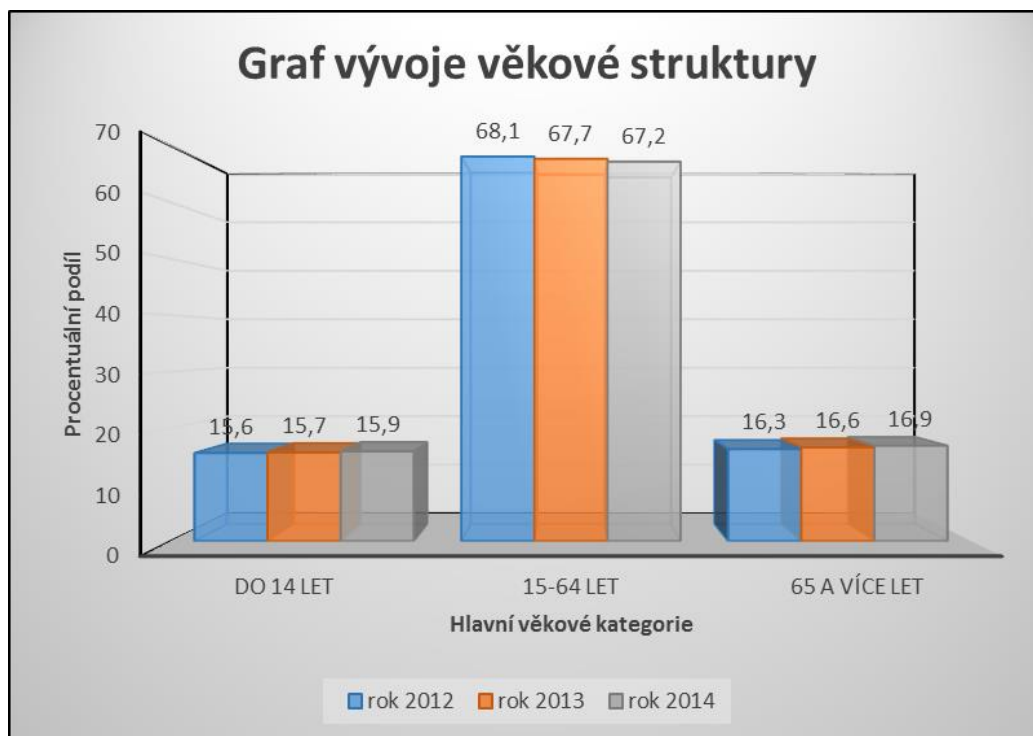
Počet obyvatel v jednotlivých věkových kategoriích je uveden v následující tabulce.

Obec	Věková skupina (%)								
	<= 14			15 - 64			65+		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Kaňovice	18,6	18,1	18,0	71,9	72,0	70,5	9,5	9,9	11,5
Paskov	16,0	15,5	15,1	70,4	69,9	69,8	13,6	14,6	15,1
Řepiště	16,6	16,8	17,3	66,2	65,2	63,8	17,2	18,0	18,9
Sedliště	18,0	17,7	18,3	69,4	69,1	68,1	12,6	13,2	13,5
Sviadnov	15,5	16,3	16,7	66,6	66,0	65,8	17,9	17,7	17,5
Šenov	15,0	15,1	15,4	67,7	67,1	66,7	17,3	17,8	17,9
Václavovice	16,0	16,6	16,9	69,1	67,9	66,9	14,9	15,5	16,2
Vratimov	14,9	14,9	15,3	68,1	67,7	67,2	17,0	17,3	17,5
Žabeň	16,0	17,0	16,8	68,4	67,3	66,7	15,6	15,7	16,5
MAS Slezská brána	15,6	15,7	15,9	68,1	67,7	67,2	16,3	16,6	16,9

Tabulka 8: Věková struktura obyvatel obcí MAS Slezská brána v letech 2012 až 2014, zdroj: ČSÚ 2012 až 2014

Věková struktura potvrzuje všeobecný celospolečenský trend stárnutí obyvatelstva – tj. postupný narůstající podíl kategorie postproduktivního věku, který bude vyvolávat stále větší potřebu poskytování specifických sociálních služeb pro seniory. Na druhé straně se zde projevuje také trend nárůstu podílů dětí, který je způsoben migrací mladých rodin z okolních měst. Tento trend vyvolává a bude dále vyvolávat potřebu rozšiřování kapacit předškolních a školních zařízení.

Názorné doložení vývojových trendů ve změně struktury za celé území v letech 2012 až 2014 dokládá graf.

Obrázek 6: Graf věkové struktury

Další podrobnější demografické charakteristiky (rozdělení na muže a ženy, migrace, přirozený přírůstek apod.) jsou uvedeny v samostatné příloze.

3.1.3 Vzdělanost obyvatel

Dosažené vzdělání obyvatel je podrobně uvedeno v následující tabulce. Hodnoceno je pochopitelně pouze vzdělání obyvatel v kategorii nad 15 let věku. Poměr obyvatel bez vzdělání nebo se základním vzděláním kolísá od 13 % v Kaňovicích po 19 % v Sedlišťích, podíl středoškolačů (i vyučení bez maturity) se pohybuje od 65 % ve Václavovicích po 73 % v Žabni, podíl vysokoškolsky vzdělaných lidí je od 9 % v Žabni po 18 % ve Václavovicích.

Obec		Kaňovice	Paskov	Řepiště	Sedliště	Sviadnov	Šenov	Václavovice	Vratimov	Žabeň
Počet obyvatel celkem		298	3 808	1 690	1 419	1 536	6 013	1 860	6 742	680
Věk 15 +	bez vzdělání	3	6	2	8	2	4	3	13	3
	základní vč. neukončeného	30	508	194	207	185	881	231	1 025	86
	střední vč. vyučení (bez maturity)	97	1 168	478	430	420	1 636	485	1 955	221
	úplné střední s maturitou	76	932	457	321	380	1 523	477	1 641	178
	nástavbové	2	84	45	30	44	142	42	164	17

Obec	Kaňovice	Paskov	Řepiště	Sedliště	Sviadnov	Šenov	Václavovice	Vratimov	Žabeň
studium									
vyšší odborné vzdělání	1	25	12	8	14	41	22	61	6
vysokoškolské	32	353	201	136	226	760	282	748	55
- bakalářské	6	60	31	16	43	127	34	124	6
- magisterské	26	280	164	116	179	608	238	606	46

Tabulka 9: Dosažené vzdělání v MAS Slezská brána v roce 2011 (%), zdroj: SLDB 2011

Dosažené vzdělání má vliv i na úspěšnost při hledání zaměstnání. Důležitou roli mohou hrát také vzdělávací a rekvalifikační kurzy, které však v tabulce zahrnuty nejsou.

Z praktické spolupráce ze základními školami je zřejmá absence výuky regionálních témat. V současnosti je postupně zastupována vědomostními soutěžemi, a to jak pro žáky základních škol, tak pro seniory. Cílovým stavem však je dosáhnout komplexního řešení formou zpracování materiálů charakteru regionální vlastivědy. Pro tento účel se lze jako o pilotní oborový projektu opřít o materiály připravené pro výuku regionálního přírodopisu, které mají jako základ odborně zpracovanou učebnici, ke které byly místními učiteli zpracovány i pracovní listy. Zavedení výuky regionální vlastivědy zároveň pomůže lépe adaptovat rodiny, které se do regionu stěhují z okolních měst.

3.1.4 Návrh potenciálních opatření

- Zachování a zajištění občanské vybavenosti především v oblastech školství, zdravotních a sociálních služeb, především pro seniory, a kapacit v mateřských školách
- Podpora výuky technických oborů tradičně uplatnitelných na trhu práce v průmyslové oblasti Ostravska
- Podpora dlouhodobého vzdělávání obyvatel v různých oblastech, především s ohledem na uplatnění na trhu práce. – tj. spolupráce s ÚP, velkými firmami, rekvalifikační programy apod.

3.2 DOPRAVNÍ A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

3.2.1 Technická infrastruktura

Mezi technickou infrastrukturu je zahrnuto především napojení regionu na rozvod elektrického proudu, úroveň vodovodních sítí, kanalizace a plynofikace.

Obec	Vodovod	Plyn	Kanalizace	ČOV
Kaňovice	Ano	Většina obce	Není	2 menší lokální ČOV
Paskov	Ano	Většina obce	70 % obce	Je, zájem napojit sídliště u Dolu Paskov
Řepiště	Ano	Většina obce	Menší část obce, zastaralá	V projektu
Sedliště	Ano	Většina obce (cca 70 %)	V centru obce pro veřejné budovy (KD, ZŠ, OÚ...)	Pouze veřejné budovy v centru, v plánu decentralizované čištění
Sviadnov	Ano	Většina obce	Většina obce	Většina obce napojena
Šenov	Ano	Většina obce	Z významné části je, probíhá výstavba (bude 85 %)	Svedena na ČOV Havířov
Václavovice	Ano	Většina obce	Většina obce (70 %), připraven projekt na další část	Většina obce napojena
Vratimov	Ano	Většina obce, chybí v okrajových částech a nových lokalitách	Vratimov 85-90%, plán v Horní Datyni	Vratimov napojen na ČOV Ostrava, plán nové ČOV v Horní Datyni
Žabeň	Ano	Většina obce	Většina obce (s výjimkou 1 lokality - cca 10 domů)	Většina obce napojena

Tabulka 10: Stav technické infrastruktury v obcích, zdroj: dotazníkové šetření

Napojení na rozvody elektrického proudu funguje v zájmovém území bezproblémově.

Stejně tak je zajištěno zásobování pitnou vodou, kdy na veřejný vodovod je napojena převážná část obyvatelstva. Výjimky tvoří pouze dílčí okrajové zástavby. U vodovodů byla v rámci dotazníkového šetření zmiňována potřeba průběžné rekonstrukce a zastaralost (Kaňovice, Paskov, Řepiště...). V Sedlištích je v plánu napojit na vodovod místní část Ameriku.

Co se týče plynofikace a zásobování teplem, tak všechny obce jsou z převážné části plynofikovány s výjimkou okrajových částí, kde se plynofikace ekonomicky nevyplatí. Plyn je jedním z hlavních zdrojů vytápění, vzhledem k vzrůstajícím cenám jej však zčásti doplňují také uhlí a dřevo. Ve Vratimově je část města napojena na dálkové vytápění. Využití obnovitelných zdrojů energie k vytápění je s výjimkou dřeva nízké (např. solární kolektory, tepelná čerpadla...). Tento stav má také negativní dopad na kvalitu ovzduší, kdy lokální topeniště přispívají ke znečištění.

Malá vodní elektrárna se nachází v Paskově a Sviadnově, fotovoltaické elektrárny jsou instalovány na střechách soukromých domů, odhadované pokrytí lze odhadnout na cca 5 % střech.

V oblasti čištění odpadních vod chybí kanalizace v Kaňovicích, kde je problémem nedostatek financí a malá velikost obce. Ve větších sídlech - Paskově, Sviadnově, Šenově, Vratimově a také Žabni je kanalizace vybudována na větší části obce a čistírna odpadních vod je buď přímo v obci, nebo je voda odváděna na ČOV v okolních sídlech (Šenov – Havířov, Vratimov – Ostrava). V plánu je dobudování kanalizace ve Vratimově (Horní Datyně), části

Paskova a jedné menší lokality v Žabni. V Sedlišťích jsou odpadní vody čištěny pouze v centrální části obce u veřejných budov, v okrajových částech je vybudování kanalizace ekonomicky velmi náročné – řešením může být decentralizované čištění odpadních vod. V Řepišťích je kanalizace pouze v menší části obce. V projektu je čistírna odpadních vod. Řada rodinných domů řeší čištění odpadních vod na domácí ČOV. Ve Václavovicích je zhruba 70 % obce pokryto funkční splaškovou kanalizací, která je napojena na ČOV přímo v obci. Pro dalších zhruba 10 % území je zpracován projekt s platným stavebním povolením. Tyto části budou postupně dostavovány v závislosti na finančních prostředcích. V centrální části obce funguje i kanalizace dešťová, kterou provozuje Obec Václavovice

Většina obcí uvádí, že plánuje zateplit různé objekty ve svém majetku. Jedná se především o budovy škol a školek (v rámci rekonstrukcí), budovy obecních úřadů, hasičárny a další. Konkrétně byly zmíněny tyto objekty (nejedná se o kompletní výčet):

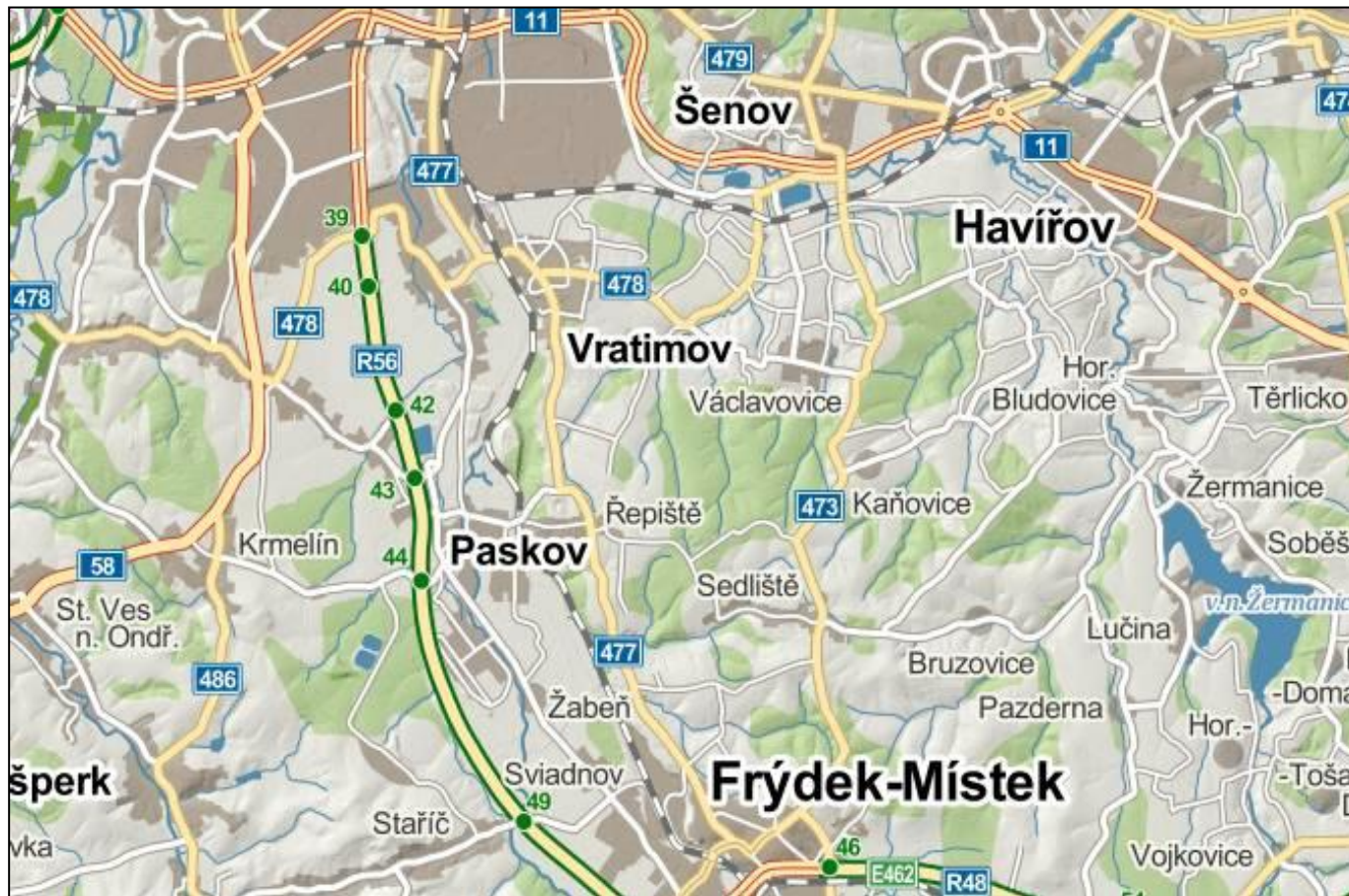
- Vratimov: dům s pečovatelskou službou 2x, MŠ Vratimov, MŠ Horní Datyně, 2 bytové domy, ZŠ
- Šenov: dům s pečovatelskou službou, hasičárna, MŠ - zateplení budov, výměna oken
- Kaňovice: zateplení obecního úřadu
- Paskov: hasičárna – 2x, 1 kulturní dům
- Řepiště: hasičárna a osvětový dům
- Sviadnov: budova pošty s byty, včetně celkové rekonstrukce
- Václavovice: ZŠ, obecní úřad
- Žabeň: v dlouhodobějším horizontu kulturní dům

Naopak využití obnovitelných zdrojů energie není příliš předpokládáno. Předpokládá se i průběžný zájem soukromých subjektů o zateplování svých nemovitostí.

3.2.2 Dopravní infrastruktura

Poloha zájmového území je z hlediska dopravní dostupnosti velmi dobrá, neboť územím prochází významné dopravní silniční i železniční tahy. Velice dobrá dopravní dostupnost je ve směru na Ostravu a Frýdek-Místek, kam také velká část lidí dojíždí za prací, kulturou a vzděláním. Přímo zájmovým územím prochází rychlostní silnice R56 ve směru Ostrava – Frýdek-Místek, Šenovem prochází silnice I/11 a v sousedním Frýdku je rychlostní silnice R48. Stejně tak dálnice D1 je velmi dobře dopravně dostupná. Tyto silnice jsou doplněny hustou sítí dalších krajských komunikací (II/473, II/477, II/478, II/479) a sítí místních komunikací, které jsou ve správě obcí.

Územím prochází také železniční trať z Ostravy do Frýdku-Místku a Šenovem také z Ostravy do Havířova.

Obrázek 7: Schéma hlavních komunikací v území MAS Slezská brána

Pro potřeby mapování intenzity dopravy a s tím spojeným lokalizováním přetěžovaných silnic proběhlo v roce 2010 celostátní sčítání dopravy. Výsledky vyhodnocené Ředitelstvím silnic a dálnic ČR byly pro oblast MAS Slezské brány vyextrahovány do následující tabulky:

Intenzita dopravy					
číslo komunikace	úsek	těžká motorová vozidla	osobní a dodávková vozidla bez i s přívěsy	jednostopá motorová vozidla	všechna motorová vozidla celkem
R 56	7-1757	4107	24154	75	28336
	7-1758	4366	21002	63	25431
	7-1766	3326	23783	93	27202
	7-1773	3308	19536	42	22886
	7-1779	3310	19350	71	22731
11	7-3154	2305	14225	74	16604
	7-3826	2226	17055	68	19349
473	7-2616	731	3794	65	4590
	7-2618	553	3329	79	3961
	7-2628	731	3794	65	4590
	7-2721	491	3070	49	3610
	7-2728	491	3070	49	3610
477	7-2555	2185	5778	49	8012
	7-2561	1452	8243	74	9769
	7-2562	628	3512	39	4179
	7-2571	698	5100	34	5832
478	7-5851	632	4049	69	4750
	7-5858	613	2431	31	3075
	7-5859	613	2431	31	3075
479	7-3198	518	4029	44	4591
4705	7-4570	861	4657	64	5582
4794	7-4590	330	2090	28	2448
4841	7-4600	378	1914	49	2341
47811	7-3796	353	2831	24	3208
48411	7-1760	1384	8690	89	10163
	7-1767	771	4921	59	5751

Tabulka 11: Data o intenzitě dopravy na vybraných dopravních komunikacích. Zdroj: celostátní sčítání dopravy ŘSD 2010.

Z této tabulky je patrná zvýšená potřeba řešit vysokou intenzitu dopravy v obcích. S problémem vysoké intenzity dopravy pak souvisí problém hluku, kterým se blíže zabývá kapitola 3.5.5.2. **Hlukové zatížení.**

Z dotazníkového šetření prováděného mezi vedeními obcí vyplývá, že v obcích je dlouhodobým problémem údržba stávajících místních komunikací, která je pro obce značně finančně nákladná. Řada komunikací potřebuje rekonstrukci. Toto je zmiňováno u většiny obcí v území. Mezi další zmiňované potřeby obcí patří vybudování chodníků podél silničních komunikací a oddělení pěší dopravy od cyklistické. Místy je zmiňována potřeba rozšíření komunikací, řešení závad na dopravních komunikacích, případně doplnění a obnova veřejného osvětlení.

Územím prochází část cyklostezky 59 Ostrava – Beskydy, která je určena pouze pro cyklisty, je ale využívána také in-linisty. Na ní navazují vyznačené cyklistické regionální trasy, které jsou v podstatě v každé obci. Jak cyklostezka, tak cyklotrasy slouží jednak k denní dojíždě do zaměstnání, jednak ke každodenní příměstské rekreaci. Na cyklistické trasy je navázána další infrastruktura – posezení, občerstvení, informační tabule, dětská hřiště apod. Dle vyjádření obcí je cyklistická infrastruktura z větší části dobudována a plánují se zde spíše menší projekty (mobiliář, informační tabule, služby pro cyklisty, dílčí úsek cyklotras...). Výjimkou je vybudování nové cyklostezky mezi Ostravou a Havířovem, která by sloužila především pro dopravu do zaměstnání. Ta by procházela územím města Šenov.

Vzhledem k délce cyklostezek a cyklotras, které jsou velmi dlouhé a často se napojují na cyklotrasy mezinárodní (např. Vídeň-Krakov), dochází ke střetu cyklostezek a cyklotras s velmi zatíženými komunikacemi. Především jsou to komunikace směřující do průmyslových částí Ostravy a Frýdku-Místku. Cyklostezky a cyklotrasy jsou z větší části vedeny podél vodních toků Ostravice a Lučiny, nicméně kříží mostní přejezdy přes tyto řeky (např. železniční most Sviadnov, most Paskov-Řepiště, most Vratimov-Hrabová), což jsou silniční mosty určené i pro možnost nadrozměrné přepravy a železnice.

Přehled cyklotras procházejících územím MAS:

6003 – Olešná-Chlebovice-Palkovice-Baška-Dobrá-Válcovny plechu-**Sviadnov**-Staříč-Lysůvky-Olešná (33 km)

6005 – Frýdek-Místek-**Sedliště**-Bruzovice-Žermanice-Soběšovice-Dolní Domaslavice-Raškovice-Skalice-Dobrá-Frýdek-Místek (45 km)

6006 – Olešná-Palkovice-Kozlovice-Fryčovice-Staříč-**Sviadnov**-Olešná (39 km)

6063 – Petřvald-**Šenov**-Skrbeň-Šimška-**Sedliště** (14 km)

6064 – **Vratimov**-Bartovice-Horní Datyně-Havířov (12km)

6065 – **Řepiště**-**Sedliště** (18 km)

6066 – Horní Datyně-**Řepiště** (5 km)

Doprava přináší také dílčí problémy. Problém hlukového znečištění z dopravy je uváděn ve Vratimově (II/478 a II/477), Šenově (II/479, I/11), Žabni (silnice přes obec, kde jezdí kamióny kvůli zpoplatnění na R56), silnice II/473 v obcích Václavovice, Kaňovice, Sedliště. Její šíře a kvalita provedení zcela nevyhovuje hustotě provozu a zvláště pak provozu velké kamionové dopravy. Tato silnice je i zdrojem nadměrného hluku neustále obtěžujícího občany. Částečnou úlevu by přineslo zamezení průjezdu velkých kamionů. Problém je zmiňován dále také v Paskově podél I/56, kde jsou v plánu protihlukové stěny (investor ŘSD).

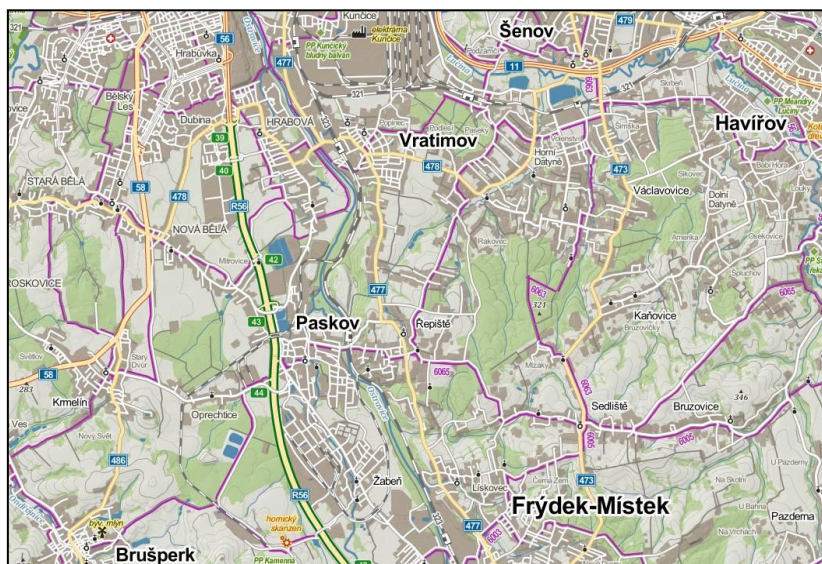
Obecným problémem v oblasti parkování jsou centra všech měst a obcí v působnosti MAS Slezská brána. Největší potřeba parkovacích míst a s tím spojené problémy jsou zvláště v denních hodinách u objektů poštovních úřadů a dalších státních institucí, kde občané zajišťují za účelem vyřízení svých potřeb. Nárazově v denních hodinách rovněž parkovací kapacity nestačí u základních a mateřských škol, kde rodiče dovážejí své děti a následně vyzvedávají po vyučovacích hodinách a kroužcích. Ve večerních hodinách to bývá naopak problém v částech obytných, bytových zón. Vzhledem k silnému průmyslovému charakteru je v některých obcích

jako např. Sviadnov, Vratimov, Šenov problém s parkovacími místy u průmyslově-obchodních podniků.

Mezi dopravní závady byly uváděny chybějící chodníky v některých úsecích obcí (Šenov, Sviadnov, Václavovice, Vratimov – Horní Datyně), nutnost rekonstrukcí místních komunikací v obcích, nekvalitní veřejné osvětlení (Šenov), železniční přejezd (Vratimov) a další (nevyhovující křižovatky, chybějící přechod, rychle jezdící vozidla – zpomalovací semafore, prahy, radary apod.).

Veřejná hromadná doprava je vzhledem k průmyslovému charakteru obcí MAS Slezská brána a blízkosti dvou velkých měst (Ostrava a Frýdek-Místek) řešena na dostatečné úrovni. V území MAS Slezská brána působí několik dopravců provozujících hromadnou dopravu a to: ČSAD Frýdek-Místek, ČSAD Karviná, ČSAD Havířov, KONE a.s. a ARRIVA a.s.. Tito dopravci k zajišťování dopravní obslužnosti jsou zajišťováni ze strany Moravskoslezského kraje. V tomto případě se jedná o zajištění dálkové linkové dopravy, která prochází územím MAS Slezská brána a spojuje velké městské aglomerace Ostrava, Karviná, Havířov, Nový Jičín a Frýdek-Místek. Další dopravní obslužnost, kterou zajišťují výše uvedení dopravci, je prováděna ze strany jednotlivých obcí a měst a v tomto případě se jedná o tzv. městskou hromadnou dopravu, která zajišťuje dopravní obslužnost především na kratší vzdálenosti a spojuje jednotlivé města a obce v působnosti MAS Slezská brána za účelem dopravy dětí do škol, občanů do zaměstnání, k lékařskému vyšetření, nákupy a podobně. Na městskou hromadnou dopravu jednotlivé obce MAS Slezská brána dle potřeb svých občanů přispívají z rozpočtu obce, kdy hradí tzv. ztrátu z provozu jednotlivých linek. Stav zastávek veřejné dopravy je v jednotlivých obcích MAS na různé úrovni: od zastřešených se zálivem s nástupním ostrůvkem až po nezastřešené zastávky s nezpevněnou krajnicí.

Specifickým problémem je neexistence vzájemného propojení veřejnými dopravními prostředky mezi některými částmi regionu. Bez složitého přestupování nelze dojet např. ze Sviadnova, Žabně nebo Paskova do Šenova, Sedliště nebo Kaňovic. To limituje především konání společných akcí pro seniory. Řešením by bylo zavedení služby „senior-taxi“.

Obrázek 8: Schéma hlavních cyklistických tras v území MAS Slezská brána

3.2.3 Návrh potenciálních opatření

- Zlepšení napojení mezi vlakovou a autobusovou dopravou a zachování dopravního napojení okrajových částí.
- Vymístění cyklistické a pěší dopravy mimo silnice s vysokou frekvencí automobilové dopravy – např. vybudování nové cyklostezky na území města Šenov spojující Havířov a Ostravu (včetně doprovodného inventáře)
- Rekonstrukce místních komunikací
- Opatření pro zlepšení bezpečnosti dopravy v obcích – zpomalovací semaforey, prahy, radary apod.
- Modernizace a rozšíření sítě kanalizací se zakončením na čistírnách odpadních vod – Horní Datyně, Sedliště, Řepiště, Kaňovice, okrajové části obcí (Paskov, Žabeň, Václavovice).
- Modernizace a výměna kotlů v domácnostech.
- Realizace energetických úspor na soukromých i veřejných objektech a využití vhodných obnovitelných zdrojů elektrické energie.
- Vybudování nových odpočinkových a informačních prvků pro turisty, především pro cykloturisty
- Rekonstrukce veřejných objektů
- Rekonstrukce veřejných osvětlení
- Zavedení služby senior-taxi

3.3 VYBAVENOST OBCÍ A SLUŽBY

3.3.1 Základní služby v obcích

Služby jsou oblast, která se významně podílí na kvalitě života v obcích a ovlivňuje její atraktivitu pro bydlení. S rostoucí velikostí sídla platí i úměrné zvětšování nabídky služeb.

Dotazníkové šetření bylo zaměřeno i na oblast služeb. Hlavní závěry jsou uvedeny v následující tabulce:

Typ občanské vybavenosti	Vratimov	Šenov	Kaňovice	Paskov	Řepiště	Sedliště	Sviadnov	Václavovice	Žaběň
jesle	4	4	5	5	5	5	3	5	5
mateřská škola	1	2	4	1	1	2	1	2	1
základní škola 1.-9. třída	2	1	3	1	3		5	5	3
základní škola 1.-5. třída	2	1	3	1	1	5	1	1	1
střední škola	3	3	3	3	3	3	3	3	3
pošta	1	1	3	1	1	1	1	1	3
hostinec se stravováním	1	1	3	1	2	1	1	1	2
hostinec bez stravování	1	1	2	1	2	1	1	1	
obchod	1	1	3	1		1	1	1	
praktický lékař	1	1	3	1	2	1	1	1	3
dětský lékař	1	1	3	1	3	3	3	3	3
zubní lékař	1	1	3	1	3	3	3	3	3
gynekolog	1	1	3	1	3	3	3	3	3
kostel	2	1	1	1	1	1	1	1	2
hřbitov	2	1	3	1	2	1	1	1	3
knihovna	1	1	1	1	1	1	1	1	1
sběrný dvůr	1	2	4	4	4	1	1	5	5
místo veřejného přístupu k internetu	1	1	2	1	1	1	1	1	1
internetové připojení	1	1	1	1	2	1	1	2	2
obecní rozhlas	4	4	5	5	5	4	5	4	1
kabelová televize	4	4	5	5	5	5	5	5	5

Legenda:

1 - funguje dobře	2 - funguje s dílčími problémy	3- je dostupné jinde	4 - obec postrádá	5 - obec nepostrádá
-------------------	--------------------------------	----------------------	-------------------	---------------------

Tabulka 12: Hodnocení základních služeb v jednotlivých obcích

3.3.2 Školství

Z hlediska školských zařízení je situace relativně dobrá, neboť s výjimkou Kaňovic je alespoň pětiletá základní škola dostupná v každé obci. V Šenově a Vratimově je také základní umělecká škola, která má pobočku i v Paskově. Pouze Kaňovice postrádají mateřskou školu. Většina obcí nepostrádá ani jesle, i když případné zřízení by uvítali (Vratimov, Šenov). Střední školy jsou dobře dostupné v blízkém okolí. Ve Vratimově sídlí Dům dětí a mládeže Vratimov, který má pobočky v řadě obcí regionu Slezská brána. Mezi zmiňované problémy a potřeby v oblasti školství patří:

- rozšíření kapacity mateřských školek (Vratimov, Sedliště, Václavovice, Kaňovice by uvítali novou MŠ)
- rekonstrukce, dostavby a zateplení školských budov (Sviadnov, Šenov, Václavovice)

V MAS Slezská brána se nachází následující vzdělávacích zařízení.

Vzdělávací zařízení	Počet
Mateřské školy	10
Základní školy	11
Gymnázia	0
Střední odborné školy a odborná učiliště	0
Vyšší odborné školy	0
Dům dětí a mládeže	1
Základní umělecká škola	2

Tabulka 13: Počet vzdělávacích zařízení v území MAS podle typu. Zdroj: <http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/skoly.html>

Oblast vzdělávání je v MAS Slezská brána zastoupena především školami nižší kategorie, poskytující maximálně základní vzdělávání dětí. Většina obcí má školu pouze pětiletou. Devítileté základní školy se nacházejí v městech Vratimov, Šenov, Paskov a obci Sedliště. Obce nicméně leží ve spádových oblastech větších školních zařízení a jejich dostupnost tak nepředstavuje vážnější problém.

obec	název školy	typ	aktuální kapacita
Kaňovice	nemají školu		
Paskov	Základní škola Paskov	devítiletá	490
	Mateřská škola Paskov	MŠ	150
Řepiště	Základní škola a mateřská škola Řepiště	pětiletá	234
Sedliště	Jubilejní Masarykova základní škola a mateřská škola Sedliště	devítiletá	268
Sviadnov	Základní škola a mateřská škola Sviadnov	pětiletá	219
Šenov	Základní škola Šenov, Radniční náměstí	devítiletá	762
	Základní škola Podlesí (odloučené pracoviště ZŠ Šenov)	pětiletá	
	Mateřská škola Šenov, Lipová	MŠ	173

	Mateřská škola Šenov, Lapačka	MŠ	
Václavovice	Základní škola a mateřská škola Václavovice (2 MŠ)	pětiletá	215
Vratimov	Základní škola Vratimov, Datyňská	devítiletá	440
	Základní škola v Horních Datyních (odlouch. prac. ZŠ Datyňská)	pětiletá	
	Základní škola Vratimov, Masarykovo náměstí	devítiletá	299
	Mateřská škola Vratimov	MŠ	240
	Mateřská škola Horní Datyně	MŠ	
Žabeň	Základní a mateřská škola Žabeň	pětiletá	78

Tabulka 14: Kapacita školských zařízení v území MAS Slezská brána k roku 2016.

Kapacita školských zařízení, především základních škol, je v současné době dostatečná. Vzhledem k atraktivitě regionu probíhá v obcích MAS Slezská brána v posledních pěti letech velká rodinná zástavba a z vývoje počtu obyvatel vyplývá, že poptávka po školních zařízeních se bude zvyšovat. V současné době se zvýšená poptávka projevuje především v předškolních zařízeních (mateřských školách), které přizpůsobují nabídku novým trendům a to především příjmem dětí od dvou do tří let.

Školní infrastrukturu doplňují navíc Základní umělecká škola a Dům dětí a mládeže ve Vratimově a Základní umělecká škola Viléma Wunsche v Šenově.

Pro žáky základních škol pořádá Region Slezská brána sportovní a vědomostní soutěže. Tuto oblíbenou a vyhledávanou aktivitu plánuje MAS Slezská brána dále podporovat také v budoucnosti. V Sedlišťích se pořádá akce s názvem Sedlišťská trojčata – soutěž ve zpěvu, výtvarná soutěž a divadelní.

MAS Slezská brána v současnosti spolupracuje na přípravě a realizaci projektů zjednodušeného vykazování – tzv. šablon – s těmito základními školami a mateřskými školkami Slezské brány - ZŠ Vratimov Masarykovo náměstí, ZŠ a MŠ Řepiště, MŠ Paskov a MŠ Šenov. Konzultujeme také projekt ZŠ a MŠ Václavovice a v budoucnu předpokládáme spolupráci se ZŠ a MŠ Sedliště.

Většina škol je po rekonstrukci (např. Sedliště) nebo jí právě prochází (Vratimov Datyňská), takže přístupnost pro tělesně postižené děti je již zabezpečena. Vybavenost učeben pro výuku předmětů typu přírodopis, chemie atd. je na dobré úrovni, ale vybavení pro polytechnické, výtvarné předměty a obecně tvůrčí činnost chybí. Materiálová vybavenost mateřských škol je většinou na poměrně dobré úrovni, problémem je ale personální vybavenost, zejména v souvislosti s problematikou inkluze a nutností přijímat k docházce vzrůstající počet dvouletých dětí. Mateřské školy tedy výrazně uvítaly možnost tuto situaci zlepšit a v rámci projektů zjednodušeného vykazování využívají ve velké míře především personálních šablon, jmenovitě šablon chůvy a školního asistenta. Dále pak vítají možnost prohloubit přípravu předškolních dětí a jejich rodičů na školní docházku pomocí řady tematických setkávání s odborníky z řad psychologů, sociologů, pedagogů a dalších souvisejících oborů.

Základní školy by v budoucnu většinou uvítaly možnost dovybavit školy například v kontextu polytechnické a výtvarné výchovy, což z této výzvy není možné. Co se týče šablon, využívají především možnosti pro osobnostně sociální a profesní rozvoj pedagogů, kdy se učitelé i ředitelé chtějí vzdělávat zejména v oblastech inkluze, gramotnosti čtenářské a matematické a v jazycích. Co se týče přímé činnosti se žáky, chystají se školy soustředit na extrakurikulární rozvojové aktivity jako jsou čtenářské kluby, kluby zábavné logiky a doučování žáků ohrožených školním neúspěchem.

Zatímco mateřské školy řeší díky projektům zjednodušeného vykazování zejména personální problémy a problémy související s docházkou dvouletých dětí a přechodem dětí na základní školu, základní školy se tedy soustředí na rozvoj pedagogů a přímou extrakurikulární pedagogickou činnost. V obou případech je hlavním tématem inkluze, která také většině z nich vyplynula z dotazníkového šetření, které proběhlo v roce 2015 v rámci výzvy Místní akční plány rozvoje vzdělávání, jako prioritní oblast pro rozvoj školy.

Oblast spolupráce s podnikatelským sektorem je málo vyvinutá. Základní školy bývají v kontaktu s významnými průmyslovými podniky, což se někdy odrazí na daru tohoto subjektu škole (např. Huisman – ZŠ a MŠ Sviadnov, nebo Biocel Paskov – ZŠ Žabeň apod.) Tuto oblast je ale třeba rozvíjet například formou zavádění polytechnické výuky do osnov škol.

Formální typ celoživotního vzdělávání nabízí v území Ostravska univerzita v Ostravě, která je také spádovou univerzitou pro profesní vzdělávání pedagogů v Moravskoslezském kraji. Kurzy a workshopy pro dospělé nabízí také DDM Vratimov.

Zájmové a neformální vzdělávání poskytuje DDM Vratimov a její pobočky (Václavovice, Paskov, Řepiště) s nabídkami této formy vzdělávání jak dětem tak dospělým. Šenov spolu se sousedními obcemi tuto službu postrádají a musejí si vystačit s podobným zařízením mimo území (Haviřov, Ostrava, Vratimov). Obce Žabeň a Sviadnov jsou zaměřeny na DDM ve Frýdku-Místku. V území MAS je vysoký počet klubů a organizací neziskových, které se věnují dětem hlavně formou sportovních a zábavních aktivit (Lapačka Šenov, Skaut Junák ad.).

Vzhledem k větší velikosti sídel je v obcích dobře dostupná i řada dalších služeb, od obchodu, pošty, hostince, knihovny a lékařů. V menších obcích je nutno k lékaři dojíždět. Naopak v nejmenší obci Kaňovice řada služeb chybí a je nutno za nimi dojíždět do dalších obcí. Nízký zájem je o obecní kabelovou televizi, některé obce by uvítaly obecní rozhlas. Dobře fungující rozhlas je v obci Žabeň. Uváděna byla také potřeba zřízení nebo úprav sběrných dvorů (Šenov, Řepiště). Možností je rozšíření svozu odpadu (např. o sběr šatstva apod.) Ve Vratimově a Šenově byl zmíněn zájem na zřízení místní kabelové televize.

3.3.3 Aktivity podporující rodinný život

Z jednání pracovních skupin jasně vyplynul požadavek akceptovat současné trendy populačního vývoje v území Slezské brány a reflektovat snahu obcí aktivizovat spolkový život a školská zařízení ke spolupráci na společných aktivitách podporujících rodinný život v obcích. Školská zařízení v celém území MAS již dostatečně spolupracují na společných aktivitách v rámci DSO Region Slezská brána. Jedná se o sportovní a vědomostní soutěže základních škol, aktivní spolupráci knihoven s mateřskými školami (např. knihovnické lekce, Noc s Andersenem a další). Snahou je rozvíjet tyto aktivity a doplňovat o další náměty třeba formou víceletých kombinovaných projektů, které by zahrnovaly také spolupráci širší komunity (spolky,

podnikatelé, zemědělci a další). Z jednání pracovních skupin vyplynulo, že v území je silná poptávka po specializovaných exkurzích, naučných výletech, příměstských táborech, ale i po speciálních učebních pomůckách (Vlastivěda Slezské brány a pod.), které zde stále chybí. Problematickým se jeví také dojíždění dětí do škol a školek. Zmírnění dopravy, opravy komunikací, dostatečné dopravní značení a bezpečné chodníky jsou nezbytným požadavkem bezpečné dopravy dětí do škol. O zavedení speciální školní linky bylo v obcích v území MAS jednáno již dříve a byť je zde po této službě značná poptávka, finanční zdroje zatím pro realizaci tohoto projektu nejsou dostatečné.

Vedle bezpečné samostatné dopravy dětí do škol a jejich mimoškolních aktivit během dne v území chybí dostatek služeb zaměřených na poradenskou činnost, která by poskytovala rodičům rady směrem ke zkvalitnění rodinného života a také jim pomáhala s optimalizací profesního zaměření. Cílem podpory zaměřené na prorodinná opatření tedy není primárně starost o volnočasové aktivity dětí, nýbrž získání dostatečného volného času pro jejich rodiče, aby získali prostor pro profesní a kariérní růst a mohli se účastnit ve volném čase rekvalifikačních či jazykových kurzů. Tím by se zvyšovala jejich cena na trhu práce a podnikatelský potenciál, který by zůstával v regionu. Vysoká míra rozvodovosti v regionu svědčí o nízké kvalitě rodinného zázemí způsobeného primárně špatnou situací na trhu práce. Vysoká míra nezaměstnanosti a špatná situace spojená s dojížděním do zaměstnání se tak podepisují na kvalitě i kvantitě rodin stěhujících se do obcí v území MAS. Mladé páry odkládají zakládání rodiny, počet dětí se omezuje, školská zařízení trpí nedostatkem žáků a slučují třídy. Aktivita zaměřené na prorodinná opatření tento neblahý trend zastaví.

Pro rozvoj zdravého rodinného zázemí je také důležitý život uvnitř vesnické komunity. Rozvoj spolků a volnočasových organizací bohužel není prioritou dotační politiky Evropské unie. V území se nicméně nachází značné množství organizací nabízejících široké portfolio kroužků a sportovních i kulturních aktivit. Tyto organizace zůstávají nadále v činnosti a v současnosti procházejí právní upravou platných stanov. Spolky se podílejí na společenském dění v obcích. Podílejí se na pořádání obecních oslav, jarmarků, plesů, koncertů apod. Jejich činnost částečně vykrývá prostor pro volnočasové aktivity dětí i dospělých.

3.3.4 Sociální péče

Na většině území České republiky postupně dochází ke stárnutí obyvatelstva a zvyšování jejich průměrného věku. Dá se proto očekávat i zvyšující se potřeba pro zajištění souvisejících služeb pro seniory. Tomuto tématu se věnovalo také dotazníkové šetření.

Z analýzy vyplývá, že ze sociálních služeb je nejvíce zavedena terénní pečovatelská služba, která je většinou zajišťována soukromými subjekty (sociální neziskové organizace) ve spolupráci s obcemi. Ta doposud není zavedena v Kaňovicích a Řepištích, jinde funguje.

Co se týče finančně náročnějších služeb (domovy pro seniory, domy s pečovatelskou službou apod.), tak ty jsou většinou zajišťovány ve větších městech (Frýdek–Místek, Ostrava), domov s pečovatelskou službou funguje ve Vratimově, Sviadnovu a Šenově. Menší zájem je o azylové domy (dostupné ve větších městech) a sociální bydlení, naopak panují celkem výrazné obavy z „ubytoven“, kam by se stěhovali sociálně slabší občané (obavy z kriminality).

Typ občanské vybavenosti	Vratimov	Šenov	Kaňovice	Paskov	Řepiště	Sedliště	Sviadnov	Václavovice	Žabeň
domov důchodců	4	5	4	5	5	3	3	5	4
denní stacionář	5	5	3	4	4	5	3	5	5
terénní pečovatelská služba do domu	1	1	3	2	4	1	1	1	1
dům s pečovatelskou službou	1	1	4	4	5	5	1	5	5
sociální bydlení	1	5	5	5	4	5	1	5	5
azylový dům	3	5	5	5	5	5	3	5	5
zařízení pro osoby se zdravotním postižením	5	5	5	5	5	3	3	5	5
sociální poradna	1	1	3	5	5	3	3	5	5

Legenda

1 - funguje dobře	2 - funguje s dílčími problémy	3 - je dostupné jinde	4 - obec postrádá	5 - obec nepostrádá
-------------------	--------------------------------	-----------------------	-------------------	---------------------

Tabulka 15: Přehled sociálních služeb

Z hlediska plánovaných opatření zvažuje Vratimov zřízení azylového domu nebo domova pro seniory, ale pouze jako společný záměr více obcí s rozděleným kofinancováním. Paskov také plánuje denní stacionář a dům pro seniory s pečovatelskou službou. Řepiště chce zavést terénní pečovatelskou službu, Sviadnov zvažuje spolupráci s Paskovem při zřízení domova pro seniory. Mezi dalšími zmiňovanými záměry jsou výstavby malometrážních sociálních bytů především pro seniory, ale také startovacích bytů pro mladé rodiny.

Sociálně vyloučená lokalita se přímo na území obcí MAS Slezská brána nenachází, je však v bezprostřední blízkosti na území Frýdku-Místku, a to na ul. Míru, která se nachází podél železniční trati na pravém břehu Ostravice a sousedí s průmyslovou zónou (cca 300 m od Sviadnova). Jedná se o pět dvoupodlažních domů po 8 bytových jednotkách 3. kategorie a dále několik dalších jednotlivých vícepatrových domů. Domy chátrají. Dříve tyto byty sloužily jako ubytování pro zaměstnance okolních průmyslových podniků. Někteří z Romů jsou „starousedlíky“, kteří dříve pracovali v okolních podnicích.

Po revoluci sem byly postupně sestěhovány převážně romské rodiny z okolí. Aktuální odhad jejich počtu je 350-400 lidí, převažující vzdělání je základní, míra nezaměstnanosti je vysoká. Významně je zde zastoupena lichva a krádeže. Ačkoliv se lokalita nachází mimo území MAS, vzhledem ke své blízkosti mohou některé negativní jevy ovlivňovat i život na území sousedních obcí, které náleží k MAS (především Sviadnov, popř. Žabeň). Významné je zde zajištění vzdělávání, odpovídající kvality bydlení, podpora zaměstnanosti, řešení bezpečnosti a efektivní řešení sociálních služeb.

Pro aktivitu deinstitucionalizace sociálních služeb je zpracován Moravskoslezským krajem transformační plán s názvem *Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji na léta 2015-2020*. V tomto plánu je zahrnuta část území MAS Slezská brána (konkrétně Vratimov). Plán je předkládán v období, které přináší změny související s novými legislativními rámci a reflektuje měnící se podmínky a způsoby poskytování sociálních služeb. Proces

střednědobého plánování rozvoje sociálních služeb je v Moravskoslezském kraji dlouhodobý a zkušenosti, které byly získány v předcházejících obdobích, ovlivňují proces plánování rozvoje sociálních služeb. Nejvíce je však plánování ovlivněno měnícími se potřebami občanů kraje. Plán je nástrojem k řízení sítě sociálních služeb v kraji, proto také obsahuje popis stanovování sítě s ohledem na reálné možnosti, pokud se jedná o udržitelnost, kvalitu, efektivitu a dostupnost sociálních služeb. Jednou z priorit pro následující období je udržení optimální sítě sociálních služeb a její dlouhodobě udržitelný rozvoj při zachování stávajících zdrojů. Plán reflektuje současné zdroje sociálních služeb a jejich rozsah. Vychází přitom mimo jiné z údajů Registru poskytovatelů sociálních služeb MPSV a přináší přehled individuálních projektů realizovaných v procesu plánování v Moravskoslezském kraji.

Území MAS Slezská brána má také vypracován vlastní komunitní plán sociálních služeb na období 2017 – 2019. Tento dokument je k dispozici na <http://www.slezskabrana.cz/komunitni-plan-socialnich-sluzeb/druha-etapa-komunitniho-planu>.

V současnosti jsou sociální služby v území poskytovány externími dodavateli. Tyto služby si v převážné většině zajišťují dle potřeb obce a dále pak samotní klienti z řad občanské veřejnosti, kteří přímo kontaktují tyto služby. Region Slezská brána vzhledem k této situaci v oblasti sociálních služeb vytvořil Plán sociálních služeb, který by tuto oblast zřehlednil, zvláště pak popisně zmapoval v území MAS Slezská brána budoucí potřeby v oblasti sociálních služeb, které uvádíme v následujícím přehledu:

Pečovatelská služba Václavovice, Šenov, Sedliště, Sviadnov, Kaňovice, Paskov, Řepiště, Žabeň,

Osobní asistence Václavovice, Šenov, Sedliště, Sviadnov, Kaňovice, Paskov, Řepiště,

Domov pro seniory Václavovice, Šenov, Sviadnov, Paskov, Řepiště, Žabeň,

Odlehčovací služba Václavovice, Šenov, Sedliště, Sviadnov, Kaňovice, Paskov, Řepiště, Žabeň,

Dům s byty zvláštního určení Václavovice, Šenov, Sviadnov, Paskov, Řepiště,

Ošetřovatelská služba Sviadnov, Kaňovice,

Sociální bydlení Sedliště

Krizové bydlení pro matky s dětmi Řepiště,

Bydlení pro sociálně slabé Žabeň

3.3.5 Komunitní centra

V území MAS Slezská brána se nachází komunitní centrum v obci Paskov, Řepiště, Vratimov a Šenov. Stav vybavenosti a služeb, které komunitní centra poskytují úzce souvisí s rozvojem společenského dění v obcích. Jedná se většinou o prostory společenských budov zakládaných místními spolky, např. Sokol. I přes všechnu věnovanou péči ze strany místní samosprávy tato centra plní svou funkci jen omezeně. Cílem je rozšířit jejich kapacity a rozšířit nabídku poskytovaných služeb také směrem k sociální práci, rozvoji místních spolků a organizací a učinit z nich nejen centrum společenského života v obcích, nýbrž také významné kontaktní místo pro občany, kde jim budou předávány informace a kde budou probíhat různá školení a kurzy zaměřená na jejich profesní a sociální rozvoj.

3.3.6 Problém sociálně vyloučených lokalit (dále jen SVL)

Sociální vyloučení je součástí širších strukturálních, regionálních a sociálních změn a expanze chudoby. V oblasti území MAS Slezská brána je dislokována SVL na periferním území Statutárního města Frýdek-Místek a proto veškeré projevy a důsledky přímo působí v obcích, které jsou těsně spjaty s touto SVL, především v obci Sviadnov.

Proto je nutností prosazovat taková řešení regionálního rozvoje v exponovaných regionech, která povedou ke zvyšování celkové kvality života. Zejména je třeba zavádět komplex opatření zaměřených zároveň na kvalitu bydlení, vzdělávání i posilování sociálního a hospodářského růstu daných území, neboť se mění charakter sociálního vyloučení a stále více lokalit se přesouvá do oblastí tzv. vnitřních periferií, což je případ v území MAS Slezská brána. Sady místních opatření by měly proto koordinovaně, konzistentně, synergicky a se znalostí místních potřeb cílit nejen na sociálně vyloučené lokality, ale na celkovou kvalitu života v těchto regionech. Pomoc v těchto strukturně postižených regionech by se neměla soustředit jen na extrémní podoby chudoby, ale na pozvednutí celých regionů. V území MAS Slezská brána by problémy obyvatel sociálně vyloučených lokalit neměly být odděleny od problémů zbytku populace, zejména s ohledem na celkovou zátěž regionu, jeho materiální deprivaci, vzdělanostní strukturu obyvatelstva i dopravní dostupnost. Klíčem podpory by se měla stát opatření, která bojují se sociálním vyloučením a netlumí pouze jeho projevy, cílí především na strukturující podmínky podmiňující replikaci sociálního vyloučení, a to zejména provázanost politik bydlení, zaměstnanosti a vzdělávání.

Effektivní politikou sociálního začleňování v území MAS Slezská brána by měla vést k rozbití bludných kruhů, které život v sociálním vyloučení provází. Jako klíčové se jeví zejména politiky bydlení, jakožto nástroj stabilizace rodin a rodinného prostředí, a provázanost opatření cílících na vzdělání a zaměstnanost, jakožto primární nástroje vzestupné sociální mobility. Pro potřeby Koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám je nutností MAS spolupracovat mimo jiné především s *Agenturou pro sociální začleňování*.

Projekty zaměřené na sociální začleňování a inkluzivní politiky mají cílit i na etnickou dimenzi problému. Nicméně neměly by se orientovat exkluzivně na romské obyvatele SVL, neboť v sociálně vyloučených lokalitách přibývá neromských obyvatel, nicméně sociálně vyloučení Romové čelí oproti jejich neromským sousedům silným mechanismům vylučování pouze na základě své etnické příslušnosti. Nicméně v řadě otázek jsou problémy romských a neromských sociálně vyloučených stejné – nízká úroveň vzdělání, vysoká nezaměstnanost, vysoká míra zadluženost či destabilizace rodin.

MAS jako nositel strategie má za cíl podněcovat všechny relevantní subjekty (možné žadatele), aby se zapojili na principu „vytvoření prostoru“ pro financování iniciativy zdola, tedy z úrovně regionálních aktérů (město, dobrovolné svazky obcí atd.). Velmi podstatnou součástí postupu MAS bude věnovat pozornost koordinaci jednotlivých projektů a koordinaci činnosti a vzájemnému informování realizátorů projektů, aby nedocházelo v území k případné duplicitě efektů projektů. Dalším cílem MAS v této oblasti bude propojovat působení různých typů subjektů, více zapojit ÚP Frýdek-Místek v oblasti sociální práce, spolupracovat na společných projektech, adekvátně provázat a koordinovat projekty OP Zaměstnanost (zaměřené např. na vzdělávání).

MAS Slezská brána chce aktivně rozvíjet řešení společných potřeb obyvatel sociálně vyloučených lokalit prostřednictvím komunitní práce a prezentovat pozitivní hlediska a úspěšné

příklady sociální práce. Z hlediska sociálních služeb má komunitní plánování určitá omezení. Je to zejména nízké (nechtěné) zapojení přímé cílové skupiny – obyvatel SVL – do procesu formulování a řešení problémů. Právě pro úzké napojení na potřeby cílové skupiny a iniciaci její vlastní aktivity by si komunitní práce zasloužila více pozornosti. Je rovněž třeba jasně vymezit její obsah, systémově ji podpořit a přímo na ni přidělovat prostředky. Vzhledem k tomu, že komunitní práce je dlouhodobý proces, bylo by účinné podporovat ji v několikaletém horizontu. Projektové aktivity by také měly usilovat o nastolení dialogu mezi realizátory projektů, cílovou skupinou a majoritou.

Oblasti řešení problematiky v SVL jsou vnímány z pohledu MAS Slezská brána v:

- Tvorbě pracovních míst
- Dluhovém poradenství
- Terénních sociálních službách
- Bydlení
- Prevenci kriminality
- Předškolním vzdělávání
- Volnočasových aktivitách pro děti a mládež
- Zprostředkování práce
- Projektech základních škol
- Celoživotním vzdělávání a rekvalifikaci
- Doučování v rodinách
- Zdravotní prevenci
- Boji proti diskriminaci

Základním problémem v SVL přesahující do území MAS Slezská brána je vzdělání. Většina dospělých obyvatel SVL dosahuje nanejvýš základního vzdělání. Přitom základní školy, respektive školský systém, jsou významným hybatelem mezigeneračního přenosu sociálního vyloučení. Obecně platí, že čím je daná lokalita více etnicky homogenní, tím nižší úroveň vzdělání zde obyvatelé mají. V delším časovém období je zřejmé, že vzdělanostní úroveň obyvatel sociálně vyloučených lokalit se nelepší. Generace otců má obecně spíše vyšší vzdělání než generace synů, kteří získali vzdělání po roce 1989. Školní nezdary dětí lze vysvětlovat celou řadou faktorů. Domácnosti jsou hůře vybaveny pro přípravu dětí na školu a rodiče nejsou připraveni na to, aby své děti při studiu podporovali. Děti v porovnání se svými ostatními vrstevníky například častěji nemají tak velkou a pro školní úspěšnost potřebnou slovní zásobu, nenaučily se základům čtení a počítání; dále zde může působit odlišný vztah ke škole v důsledku opakovaného zažívání neúspěchů, jež se může promítnout do zvýšených absencí. V řadě případů pomáhá vyrovnávat tato znevýhodnění docházka do mateřských škol. Děti, které docházejí do mateřské školy, jsou ve svých vzdělávacích drahách jednoznačně úspěšnější. Je však skutečností, že, aby byla mateřská škola sociálně vyloučenými obyvateli využívána, musí být v docházkové vzdálenosti od jejich bydliště, což následně ovlivňuje pozdní nástup dětí z SVL do předškolního vzdělávání, kdy v průměru 50 procent dětí zahajuje tuto formu vzdělávání až v 5–6 letech.

Dalším problematikou přesahující hranice SVL v území je kriminalita a bezpečnost. Je až paradoxní, že kriminalita přímo na území SVL je dle místních aktérů nízká a trestná činnost se odehrává spíše mimo SVL tedy v území MAS Slezské brány. Jedná se především o majetkovou

trestnou činnost, případně úvěrové podvody a lichvu. Násilné trestné činy se objevují spíše výjimečně, častěji po požití alkoholu. Dalšími patologickými projevy jsou pak výroba a distribuce drog, přestupky v oblasti veřejného pořádku a občanského soužití. Mezi nejčastěji řešené případy patří stížnosti na přestupky z oblasti veřejného pořádku – rušení nočního klidu, občanského soužití, znečišťování veřejného prostranství. Mezi další typické problémy náleží drobné krádeže, vykradené sklepy, ukradená kola. Tradičními problémy mezi mladistvými v SVL je užívání alkoholu a drog, záškoláctví, drobná trestná činnost, zejména krádeže. Negativním jevem doprovázejícím život v sociálním vyloučení je gamblerství, které lze vnímat jako určitou únikovou strategii z bezvýchodné situace, ale i jako spouštěč kriminality. Častým jevem v sociálně vyloučeném prostředí je vícegenerační užívání návykových látek v rodinách, kdy se přes rodiče a prostřednictvím nich dostávají návykové látky k dětem. Počátky experimentování s kouřením, alkoholem a marihuanou začínají už u dětí na prvním stupni základního vzdělávání mezi 9. a 13. rokem. Mezi nejrozšířenější návykové látky v SVL patří kromě alkoholu a nikotinu pervitin a marihuana. Výjimečně se vyskytují těkavé látky, které nejčastěji zastupuje toluen. Příznivou zprávou v této oblasti je Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR, kdy dle zjištění popularita užívání drog a těkavých látek výrazně poklesla a tento trend se dotýká i gamblerství, kdy v blízkosti SVL klesá počet hracích automatů, neboť samospráva řeší tento problém vyhláškou o jejich regulaci.

Dle závěrů *Analýzy sociálně vyloučených lokalit v ČR z května 2015* jsou primární ukazatele indikující míru sociálního vyloučení následující a korespondují s problematikou území MAS Slezská brána:

- vyloučení z trhu práce a bariéry v přístupu na trh práce u obyvatel SVL.
- kontakt se sociálním okolím a typ lokality, její poloha, míra prostorového vyloučení a vzdálenost lokality od nejbližších nevyloučených míst, včetně občanská vybavenost lokality.
- přístup k veřejným službám, vzdělanostní struktura obyvatel lokality, využívané vzdělávací instituce a jejich vzdálenost od lokality, dostupnost zdravotní péče v lokalitě.
- způsoby řešení osobních situací, počet dlužníků na nájemném a na službách spojených s užíváním bytu v lokalitě, výskyt kriminality dotýkající se obyvatel lokality.
- míra politické participace, účast na tvorbě komunitního plánu.

Dalšími relevantními faktory ovlivňující SVL ve smyslu jejího „VZNIKU – ROZŠÍŘOVÁNÍ – SETRVÁNÍ – VÝSTUPU OBYVATEL – ZÁNÍKU“ jsou:

Způsob dopravní obslužnosti; Počet domů/bytů v lokalitě, z toho obydlených; Charakter bytové zástavby v lokalitě; Stav domů; Výskyt infekčních chorob u obyvatel lokality; Výskyt zanedbávání povinného očkování u dětí u obyvatel lokality; Přítomnost heren v lokalitě nebo v její blízkosti; Výskyt gamblerství; Užívání návykových látek; Výskyt kriminality dotýkající se obyvatel lokality a její charakter; Celková míra nezaměstnanosti v obci/regionu a vyjádření podílu osob bez kvalifikace; Počet a struktura volných pracovních míst dle vzdělání; Počet osob, které pobírají podporu v nezaměstnanosti; Absorpční kapacita subjektů a nástroje boje se sociálním vyloučením; Existence sociálních podniků v lokalitě nabízejících pracovní příležitosti pro obyvatele lokality a způsob jejich financování; Zastoupení obyvatel lokality v jednotlivých nástrojích aktivní politiky zaměstnanosti; Existence dalších programů oslabujících celkové

bariéry v přístupu na trh práce; Počet dětí vzdělávajících se v MŠ nebo předškolních klubech; Počet dětí vzdělávajících se v přípravné třídě; Využívání programu asistent pedagoga pro děti se sociálním znevýhodněním; Počet škol zapojených do projektu Center podpory inkluzivního vzdělávání; Počet škol využívajících rozvojový program MŠMT na podporu škol, které realizují inkluzivní vzdělávání; Dostupnost programů doučování dětí z lokality a míra účasti dětí; Dostupnost volnočasových aktivit pro děti z lokality – druhy a míra účasti na nich; Rozvoj a využívání dalších opatření směřujících k inkluzivnímu vzdělávání; Dostupnost a existence sociálního bydlení; Využívané postupy při řešení dluhů na nájmu; Přehled existujících programů směřujících k sociálnímu začleňování obyvatel lokality, které fungují mimo rámec zákona o sociálních službách; Terénní sociální práce; Uplatnění opatření k regulaci herních automatů v lokalitě; Opatření ke zlepšení bezpečnostní situace v lokalitě; Určení pracovníka zabývajícího se integrací příslušníků romských komunit ve spádové obci s rozšířenou působností; Působení terénních pracovníků v lokalitě; Koordinace postupů klíčových subjektů při řešení specifických problémů obyvatel sociálně vyloučených lokalit; Rozvoj nových alternativních forem integračních opatření; *Využívání dotací z evropských strukturálních fondů na realizaci integračních opatření ke zlepšení situace obyvatel sociálně vyloučené romské lokality*

3.3.7 Sociální podnikání

Oblast sociálního podnikání je v území MAS zcela nevyvinuta a na základě dotazníkového šetření byl zjištěn zájem o založení takového podniku, nebo přeměnu některého stávajícího podniku na sociální. Potenciál k založení takového podniku je v území nevelký, přesto se dá očekávat, že dostatečná podpora z prostředků ESI fondů EU by tento fenomén v území mohla úspěšně zavést hlavně u začínajících podnikatelů, nebo stávajících podnikatelských subjektů, kteří se podílejí na komunitně vedeném místním rozvoji a mají zájem o aktivity spočívající v podpoře komunity prostřednictvím zaměstnávání osob ohrožených sociálním vyloučením. Poptávka po zaměstnancích hlavně v oblasti strojírenství a potravinářství není dostatečně nasycena a to je prostor k rozšíření podnikatelských aktivit o sociální oblast například nabídkami zaměstnání sociálních skupin na zkrácený úvazek, nebo formou získávání praxe pro uchazeče o zaměstnání díky částečné podpoře z operačních programů zaměřujících se na sociální podnikání. MAS Slezská brána předpokládá vznik sociálního podniku především v souvislosti s ukončením důlní činnosti dolu Paskov k 1.3. 2017, přičemž bude i snahou MAS Slezské brány takovýto podnik iniciovat nejen ve spolupráci s místními aktéry, ale také ve spolupráci s úřadem práce Frýdek-Místek, se kterým MAS a Region Slezská brána úzce spolupracují především v souvislosti s problematikou ukončení těžby dolu Paskov.

3.3.8 Sport a volný čas

Kvalita vybavenosti obcí sportovišti, kulturním a dalším zařízením je velmi důležitá jak z hlediska možnosti trávení volného času v obcích, tak také z hlediska sociálního a společenského (volný čas mládeže, možnosti pro celoroční činnost zájmových sdružení, prevence kriminality apod.).

Většinou ve vazbě na školní zařízení se v některých obcích nacházejí tělocvičny a sportovní hřiště. Ta je možno využít nejen pro pořádání akcí sportovních, ale také jiných

společenských. Současně v některých obcích určitá sportoviště postrádají a do budoucna plánují jejich realizaci.

Z hlediska kultury a pořádání společenských akcí bývá důležitý u menších obcí kulturní dům. Ten aktuálně chybí v Kaňovicích a ve Václavovicích, v ostatních obcích je. Z hlediska volného času hraje významnou roli i Dům dětí a mládeže ve Vratimově.

Typ občanské vybavenosti	Kaňovice	Paskov	Řepiště	Sedliště	Sviadnov	Šenov	Václavovice	Vratimov	Žaběň
kino	3	1	5	5	5	5	5	1	3
klubovny spolků	2	4	2	1	1	1	1	1	1
penzion, hotel	5	1	3	3	1	2	5	1	1
ubytovna	5	5	3	3	1	3	5	1	1
tábořiště, kemp	5	5	5	5	1	5	5	5	5
kulturní dům/sál	4	1	1	1	1	1	4	1	1
muzeum/galerie	3	4	4	1	5	1	5	1	4
dětské hřiště/dětský koutek	4	1	2	1	1	2	1	1	1
sauna	3	5	5	3	5	1	5	3	5
venkovní bazén	5	5	3	3	5	3	4	1	5
přírodní místo ke koupání	3	4	3	3	1	5	4	1	2
tělocvična	4	1	1	1	1	1	1	1	4
hřiště	4	1	1	1	1	2	1	1	2
tenisový kurt	5	1	1	4	1	2	5	1	1
jezdecký areál	5	5	5	1	1	5	5	3	5
bowling	5	5	1	5	5		5	3	5
jiné - fotbalové hřiště		4							

Legenda:

1 - funguje dobře	2 - funguje s dílčími problémy	3- je dostupné jinde	4 - obec postrádá	5 - obec nepostrádá
-------------------	--------------------------------	----------------------	-------------------	---------------------

Tabulka 16: Vybavenost obcí sportovním a kulturním zázemím

Z hlediska záměrů obcí pro rozvoj této oblasti patří:

- rekonstrukce a zlepšení stavu stávajících sportovních zařízení a areálů (hřiště, tělocvičny...) – Vratimov, Šenov, Kaňovice, Sedliště, Sviadnov, Václavovice, Žaběň
- budování nových dětských hřišť a koutků – Vratimov, Kaňovice, Řepiště, Václavovice ...
- přírodní koupání – Paskov (bývalé důlní nádrže), Václavovice-přírodní koupaliště v místě dnes nevyužívaného koupaliště
- zázemí pro kulturní zařízení – Kaňovice, Paskov (areál zámku), Václavovice, Šenov – rekonstrukce muzea

- podpora rekreace – odpočívadla (Řepiště, Paskov, Žabeň, Kaňovice, Vratimov, Šenov), rozhledna (Sedliště) apod.
- zřízení menšího muzea – Žabeň (úvaha), Paskov, Řepiště, Václavovice (úvaha – lidové dřevěnice)

Trend v této oblasti směřuje k multifunkčnosti zařízení, která jsou požadována tak, aby splňovala více funkcí najednou – různé typy sportů, multifunkční sály (pro pořádání různých kulturních akcí) s prostory pro setkávání spolků a další. Tento směr pomáhá zvýšit využitelnost daného zařízení, snížit provozní náklady a nabídnout občanům více možností trávení volného času.

3.3.9 Návrh potenciálních opatření

- Budování sítě sociálních a zdravotnických služeb především s ohledem na očekávané stárnutí populace.
- V oblasti mateřského a základního školství reagovat na předpokládaný nárůst počtu mladých obyvatel – zajistit dostatečné kapacity.
- Vybudování nových sportovišť a veřejných prostranství – multifunkčních sportovních hal a zařízení, budování dětských hřišť a dětských koutků.
- Rekonstrukce a zlepšení stavu stávajících sportovních zařízení a areálů (hřiště, tělocvičny...)
- Vytvoření a zlepšení zázemí pro kulturní akce
- Spolupráce komunální sféry s neziskovými organizacemi a komerční sférou (možné sponzorství) při spoluorganizaci sportovních soutěží, kulturních akcí a realizaci drobných investičních záměrů
- Obnova místního kulturního a historického dědictví - drobné sakrální stavby, historicky zajímavé objekty apod.
- Rozvoj sociálního podnikání například u začínajících podnikatelů, v potravinářském nebo strojírenském průmyslu
- Rozvoj komunitních center a rozšiřování jejich kapacit
- Založení nových komunitních center v obcích

3.4 ŽIVOT V OBCÍCH

3.4.1 Kulturní zařízení v obcích

Obce se za účelem zajištění dobrých podmínek pro život svých obyvatel snaží vylepšit komunitní infrastrukturu, avšak jejich omezené finanční možnosti nedovolují realizaci všech projektů a aktivit, o které by byl v obcích zájem. Realizace vzdělávacích, sociálních i kulturních projektů může přispět ke zlepšení poskytování služeb, jak pro běžné obyvatele, tak pro znevýhodněné skupiny obyvatelstva (starší občané, s omezenou mobilitou, nezaměstnaní...), ke zvýšení kvality vzdělávání a vůbec ke zvýšení kvality života v území.

Z hlediska kulturního vybavení obcí jsou ve všech obcích zajištěny pouze ty nejzákladnější kulturní možnosti – tj. veřejná knihovna, kulturní zařízení v různých podobách a hřbitov (mimo Kaňovice a Žabeň).

Ostatní kulturní zařízení se nacházejí pouze v některých větších obcích – kino v Paskově a Vratimově, divadla a multikina jsou již mimo region, ale pořád dobře dostupná (zejména Ostrava). Některé obce mají menší obecní muzea (Sedliště, Šenov), v Šenově, Vratimově a Žabni jsou střediska volného času.

Zmínit je třeba i drobné kulturní a sakrální památky, kaple a kostely, z nichž některé také plní kulturní a společenskou funkci. Příkladem jsou především kostely v Řepištích (noc kostelů, průvodcovská služba), Václavovicích (koncerty), Paskově (koncerty), Sedlištích (průvodcovská služba, koncerty) a Šenově (průvodcovská služba). Výjimečně mohou tuto funkci plnit i některé kaple – Žabeň - kaple sv. Fabiána a Šebestiána (živý Betlém), Řepiště – kaple sv. Floriána (stálá expozice prací dětí z jejich školní keramické dílny).

3.4.2 Spolková činnost a vybrané akce

Spolková činnost je pro obce velmi důležitá, neboť přispívá k lepší sociální soudržnosti v obcích. Spolky – dobrovolní hasiči, sportovní kluby, myslivecká sdružení a jiná občanská sdružení - bývají často motorem kulturního života, kromě své samotné činnosti také pořádají řadu akcí společenských. Proto je v zájmu obcí jejich podpora, ať už formou finanční, organizační nebo zajištěním vhodných prostor.

Spolky (tj. i sportovní kluby aj.) a jejich činnost hrají důležitou roli i v zájmovém území. Mezi základní takřka celoplošně působící organizace patří myslivci, svazy zahrádkářů, sdružení dobrovolných hasičů a sportovní organizace. Důležitou komunitou jsou také společnosti církevní orientace – tj. např. scholy, sbory, křesťanská společenství při farách apod.

Hlavní společenské organizace v obcích

- **Kaňovice** – Sbor dobrovolných hasičů (dále SDH) a klub důchodců
- **Paskov** – SDH Paskov, SDH Oprechtice, sportovní kluby, kluby seniorů apod.
- **Řepiště** - SDH, Tělovýchovná jednota, myslivecká sdružení Hubert a Lesanka, klub seniorů, Moravskoslezská symfonieta
- **Sedliště** – Tělovýchovná jednota, SDH, Hornický spolek Rozkvět, klub důchodců, Český svaz včelařů, Myslivecké sdružení, Český svaz chovatelů

- **Sviadnov** – Tělovýchovná jednota, jezdecký klub, klub seniorů, skauti
- **Šenov** - Pionýrská skupina Šenov, Junák, Asociace TOM ČR, Rodičovské centrum Šenovské sluníčko, Sportovní klub Šenov, ČOS – TJ SOKOL Šenov, Sportovní klub Lapačka, Sportovní klub Relax, Šachový klub Šenov, Šipkový klub PC KAFE Šenov, HC Šenov, Orel jednota Šenov, Woley Club Šenov o. s., Asociace víceúčelových ZO technických sportů a činností, Taneční škola Palas, Český zahrádkářský svaz, Český kynologický svaz, SDH, Český rybářský svaz, Český svaz včelařů, Myslivecké sdružení Šenov, Český červený kříž, Svaz těl. postižených v ČR. MO Šenov, Senior klub Šenov, Historicko-letopisecký aktiv, Lukostřelecký klub, Modelářský klub, Šenovský rybář, SK Relax Šenov
- **Václavovice** – TJ Sokol – oddíl kopané, SDH, Myslivecké sdružení, Klub žen, badmintonový klub, spolek důchodců, spolek invalidů, zahrádkáři, divadelní soubor Propadlo, turistický oddíl Práčata, Sdružení římskokatolických věřících ve Václavovicích, Sdružení rodičů při MŠ a ZŠ
- **Vratimov** – SDH – Vratimov, SDH - Horní Datyně, TJ SOKOL Vratimov, TJ Horní Datyně, FC BIOCEL Vratimov, SKI klub Vratimov, SK TIME OUT Vratimov, Volejbalový klub Vratimov, Minigolf team PLUPO Vratimov, SK tenisu BIOCEL Vratimov, o. s., TTC MG ODRA GAS Vratimov, Občanské sdružení ZIK ZAK, Horolezecký oddíl HORSKÉ SPORTY, Klub českých turistů Horní Datyně, Sdružení vratimovských motorkářů – SVM, Občanské sdružení Pakynost, POSPOLU, Pionýrská skupina Mír Vratimov, Myslivecké sdružení Hubert, Český rybářský svaz - MS Vratimov, Český svaz zahrádkářů, Český zahrádkářský svaz Horní Datyně, Český svaz bojovníků za svobodu, Český svaz včelařů, o.s., zákl. organ. HD, Svaz tělesně postižených Vratimov, Klub důchodců, Klub vojenské historia Ostrava (provozovatel vojenského muzea ARMY-LAND OSTRAVA)
- **Žabeň** – SDH, klub důchodců, TJ Sokol

V rámci dotazníkového šetření byly zmíněny také překážky, které částečně omezují pořádání společenských akcí v obci. Byly uvedeny tyto:

- Šenov - nevyhovující prostory pro pořádání venkovních akcí (nezpevněné povrchy, bez možnosti ukrytí vystupujících a diváků, chybí sociální zařízení)
- Kaňovice - chybí sál, tělocvična a venkovní prostory
- Paskov - bezbariérovost kina
- Řepiště - chybí dostavět zázemí pro společenské akce (společenské centrum)
- Sedliště - finance a zájem veřejnosti o akce (platí obecně pro více obcí)
- Václavovice – chybí menší kulturní dům pro pořádání akcí
- Žabeň – venkovní zázemí pro společenské akce

Spolky ve spolupráci s obcemi pořádají řadu kulturních, sportovních a dalších společenských akcí. Mezi nejzákladnější patří plesy (obecní, plesy zájmových sdružení), sportovní turnaje, poutě (jarmarky), výstavy, dny dětí, poznávací zájezdy, výlety, exkurze a další. Z těch výjimečných zmiňme např. Lašské kulturní léto a Lašské slavnosti (Sedliště) nebo Bezručův pohár (Sviadnov – jezdecký klub). Své místo si zde našly i akce pořádané nebo spolupořádané

(společně s obcemi) dobrovolného svazku obcí Region Slezská brána – tradice sportovních soutěží žáků základních škol (tzv. sportovních olympiád – od r. 2009) pro děti základních škol, tradice vědomostních soutěží žáků základních škol (od r. 2010) a nově od roku 2012 i vědomostní soutěže pro seniory.

Novým potenciálem (od r. 2014) se jeví konání meziškolních soutěží s kulturním obsahem (zpěv, kresby, divadlo), které nejen zajímavým způsobem zpestřuje život žáků na základních školách, ale vytváří předpoklad k objevování talentů v různých kulturních a výtvarných oblastech, popř. k trvalému, byť amatérskému aktivnímu angažování mladých lidí.

Pro obce je spolková činnost velmi důležitá a je cílem zachování a zajištění podpory ze strany obcí při pořádání těchto společenských akcí. Specifický význam má i pro celý region, který je spojením území z různým historickým vývojem a tím pádem územím do určité míry také z hlediska přirozené pospolitosti nespojitým.

Společenské akce tak pomáhají k lepšímu poznání a k tvorbě sounáležitosti obyvatel i k jiným obcím a k celému území (tj. v tomto smyslu regionu Slezská brána).

3.4.3 Turistický ruch, rekreace

Území regionu Slezská brána není klasickou destinací pro cestovní ruch. Naopak vzhledem ke své poloze v zázemí velkých měst, jako je Ostrava, Frýdek–Místek a Havířov. Jsou zde dobré podmínky pro rozvoj každodenní rekreace. Může se jednat především o cykloturistiku, neboť územím prochází několik cyklistických tras a stezek, z nichž z nejvýznamnějších je nově vybudovaná páteří cyklostezka podél Ostravice z Ostravy do Frýdku–Místku a dále na Beskydy, která je návštěvníky území hojně využívána a na kterou navazuje několik regionálních cyklistických tras. Je zde potenciál i pro další rozvoj cyklodopravy, a to spíše v propojení dílčích úseků cyklistických tras, dobudování odpočívadel, rozšíření nabídky občerstvení a zvýraznění dalších místních drobných atraktivit.

Toto rozšíření cyklodopravy, především ve smyslu dopravy do zaměstnání by bylo žádoucí především vybudováním cyklostezky mezi Havířovem a Ostravou, která by zasáhla region Slezská brána především na území města Šenov.

V území naopak nejsou příliš vhodné podmínky ke koupání a vodním sportům. Koupaliště se nachází ve Vratimově a je otevřeno od června do srpna. Příležitosti k venkovnímu koupání jsou místy u Ostravice a drobných vodních ploch.

Hlavní příležitostí je tedy rozvoj příměstské rekreace, budování a údržba stávajících sportovišť a prvků pro odpočinek a relaxaci – včetně dětských hřišť (kolektivní sporty, tenis, bowling aj.), zlepšování jejich vybavenosti a zvýraznění místních zajímavostí (menší muzea, vyhlídky, naučné informační cedule, dětská hřiště, odpočívky pro cyklisty a další).

Specifickou novodobou záležitostí, která přivádí do regionu velké množství návštěvníků, je rozvoj tzv. in-line bruslařů. Je to dáno optimálními podmínkami, které pro tento sport vytváří cyklostezka okolo Ostravice a zároveň popularita tohoto druhu sportu, podporovaná jeho rozvojem i na nedaleké cyklostezce a zároveň in-line okruhu kolem přehrady Olešná.

V rámci dotazníkového šetření byly zjišťovány nejzajímavější atraktivity z hlediska rekreace:

- Vratimov - cyklostezka podél Ostravice, koupání v Ostravici a koupališti, kondiční běžecké trasy s relaxačními prvky v lese Důlnák, muzeum vojenské techniky Army Land, naučná stezka Vratimovská štreka
- Šenov - barokní stavba kostela Prozřetelnosti Boží (je nazývána také jako „Perla Slezska“) s průvodcovskou službou, barokní sochy, zámecký park, naučná stezka s přírodními a živočišnými unikáty, větrné mlýnky, vlastivědné muzeum, sportoviště pro míčové a plážové sporty, lukostřelecký areál
- Kaňovice - rybník Kamenec, výletišť s dětským hřištěm u obecního úřadu
- Paskov - areál Paskovského zámku, včetně zámeckého parku, informační okruh „Zajímavosti z historie Paskova“, odpočívka s relaxačními prvky u cyklostezky „U sv. Kryštofa“, do budoucna (tj. z pohledu r. 2015) to mohou být zpřístupněné a zprovozněné technické památky – pivovar, malá vodní elektrárna
- Řepiště – kostel, drobné sakrální památky, cyklostezka Ostrava – Beskydy
- Sedliště - kostel Všetech Svatých s průvodcovskou službou, včetně okolního hřbitova, který je možno označit dle jeho charakteru „skanzenem litinových křížů“, výletišť a výhledové místo „Bezručova vyhlídka“ s památníkem Ovobozené půdy, kde se navíc předpokládá (z pohledu r. 2015) v budoucnu vybudování rozhledny, stylová restaurace Lašská Jizba s prodejem suvenýrů, vlastivědné muzeum
- Sviadnov – cyklostezka, stylová restaurace Ondráš
- Václavovice – cyklostrasy, pramen a výletišť Ryninka, dřevěnky, dřevěné mlýnky, kaplička a další drobné sakrální památky, kostel
- Žabeň – cyklostezka podél Ostravice, stylová restaurace U Čápů

Vzhledem k malému počtu návštěvníků se zde nachází pouze menší penziony, které často současně slouží jako ubytovny pro dělníky a další návštěvníky území, kteří zde jezdí i z jiných důvodů než rekreačních. Menší penziony se však nachází téměř ve všech obcích (kromě Kaňovic a Václavovic) - tj. v Paskově, Šenově, Řepištích, Sedlištích, Sviadnovu, Žabni a Vratimově. Jejich kapacita je obvykle do 20 lůžek. Ve Vratimově se také nachází hotel Vratimov. Počet přenocování není na obcích evidován.

Je nutné také zmínit zahrádkáře a zahrádkové osady, které se nacházejí ve Vratimově, Paskově, Šenově, Žabni, Sedlištích a Řepišti, a které jsou také využívány k rekreaci. Nelze je však považovat za potenciál rozvoje cestovního ruchu.

S touto oblastí souvisí také vzhled obce. Obecní prostranství jsou postupně obnovována, je obnovována veřejná zeleň, parčíky i liniová zeleň v krajině (aleje podél cest). Tato opatření jsou realizována průběžně podle aktuálních potřeb, dostatku financí a aktuálních dotačních výzev.

Turistický ruch není rozhodující oblastí hospodářství a zaměstnanosti v regionu. Jeho služby a jejich rozvoj jsou však přirozeným obohacením také služeb pro místní obyvatele. To platí i v obráceném konstatování. Může přitom přinášet občasné pracovní příležitosti a jeho rozvoj je „příležitostí“ celého regionu. Blíže – viz. část 3. 6. 5. **Rozvoj služeb a infrastruktury cestovního ruchu**

Současně je však možno doplnit, že území je okrajovou součástí Karpat, konkrétně západobeskydského podhůří, což může být z hlediska cestovního ruchu také dílčí potenciální příležitostí. Dílčím zachovalým a velmi zajímavým znakem karpatské krajiny jsou zde např.

dřevěné kostelíky (Řepiště, Sedliště) a větrné mlýnky (Šenov, Václavovice, Řepiště). Větrné mlýnky, lidově zvané „větroky“, pocházejí z období od přelomu 19. a 20. století do 30. let 20. století. Jsou vzácnou technickou památkou, která byla specifickou pro oblast mezi Ostravou a Beskydami. Byly stavěny především pro potřeby majitelů zemědělských usedlostí, kteří byli často rovněž zaměstnáni v průmyslových podnicích – tzv. kovozemědělci.

Vazbu na karpatský region lze spatřovat i v charakteru dřevěnic, které se dochovaly ve své typické podobě především ve Václavovicích. Uvedená vazba vychází jednak z potřeby spolupráce území MAS s širším okolím v rámci karpatského území České republiky, jednak ze zájmu o zapojení do mezinárodní spolupráce, která nachází z hlediska Karpat svou oporu i v Karpatské úmluvě deklarující zájem sedmi zemí, ve kterých se pohoří Karpat nachází, k vzájemné spolupráci. Jde vedle České republiky také o Polsko, Slovensko, Maďarsko, Ukrajinu, Rumunsko a Srbsko, které v r. 2014 zpracovaly společný rozvojový dokument Strategie udržitelného rozvoje v Karpatech.

Vazba na Beskydy (a Karpaty obecně) je příležitostí k rozvoji cestovnímu ruchu a současně ke spolupráci s dalšími obcemi do této oblasti náležejícími, ať už v ČR, na Slovensku nebo Polsku.

V území se zachovalo několik větrných mlýnků. Tři z nich byly včetně technologie rekonstruovány do plně funkční podoby

Obrázek 9: Nově rekonstruovaný dřevěný mlýnek ve Václavovicích (z roku 2013)

Obrázek 10: Nově rekonstruovaný dřevěný mlýnek v Řepištích.

Obrázek 11: Nově rekonstruovaný dřevěný mlýnek v Šenově.

3.4.4 Bydlení

Údaje o bytovém fondu jsou obsaženy ve výsledcích ze *Sčítání lidí, domů a bytů*, které proběhlo v roce 2011. Z tabulky je zřejmé, že ve všech obcích regionu převažují byty v rodinných domech a s výjimkou Paskova a Vratimova, kde se nachází i větší množství bytových domů, je tato převaha výrazná.

Podíl neobydlených bytů je velmi nízký v poměru k velikosti obce a tvoří celkově pouze 3,8 % ze všech bytů. Částečným důvodem je rekreační využití objektů (v malé míře), částečně přestavba a nevyhovující stav bytů. Jednoznačně tedy převažují trvale obydlené byty.

Celkově převažují byty v osobním vlastnictví, které tvoří přes 70 % z množství všech bytů. Zbývající část je bydlení nájemní a družstevní, které je ovšem částečně možno brát jako osobní vlastnictví. Tyto informace svědčí o stabilizovaném osídlení, především v obcích venkovského charakteru a současně vlastní bydlení je předpokladem i pro stabilizovanou sociální situaci. Nájemní bydlení je rozšířenější v Paskově (15% bytů), Sviadnově (16 %) a Vratimově (12 %).

Z hlediska vytápění převažuje ústřední vytápění (zejména centrální kotel), etážové vytápění nebo kamna tvoří pouze nízký podíl.

Byty		Kaňovice	Paskov	Řepiště	Sedliště	Sviadnov	Šenov	Václavovice	Vratimov	Žaběň
Byty celkem		129	1 577	719	531	639	2 397	730	3 051	282
byty celkem - druh domu	rodinné domy	128	1 057	697	523	520	2 194	719	1 830	276
	bytové domy	-	512	16	6	80	181	10	1 209	5
neobydlené byty - důvod neobydlenosti	změna uživatele	1	19	5	1	3	6	3	22	-
	slouží k rekreaci	1	14	13	1	8	17	15	23	3
	přestavba	2	17	6	4	5	18	3	46	1
	nezpůsobilé k bydlení	1	15	10	4	2	21	4	44	17
obydlené byty - právní důvod užívání	ve vlastním domě	83	745	495	363	385	1 573	529	1 306	195
	v osobním vlastnictví	-	159	-	-	9	7	9	595	-
	jiné bezplatné užívání bytu	11	72	77	44	34	215	61	182	17
	nájemní	5	239	25	16	104	145	8	371	6
	družstevní	-	93	-	4	-	22	-	90	-
	jiný důvod užívání bytu	3	27	9	6	10	43	6	57	6
obydlené byty - technické vybavení	plyn zaveden do bytu	74	902	462	285	370	1 396	490	1 940	126
	vodovod v bytě	99	1 335	601	423	539	1 985	606	2 586	222
	přípoj na kanalizační síť	-	858	113	5	467	748	287	1 661	192
	žumpa, jímka	89	543	487	431	96	1 306	340	1 045	45
obydlené byty - způsob vytápění	ústřední	97	1 311	606	424	502	2 006	608	2 149	214
	etážové	1	21	3	8	14	21	6	303	5
	kamna	6	54	16	17	39	62	23	177	14
Průměrná plocha bytů (m2)		119	91	103	115	101	105	110	88	107

Tabulka 17: Srovnání počtu trvale obydlených domů a bytů v obcích MAS Slezská brána, zdroj: SLDB 2011

S postupným růstem počtu obyvatel je potřeba uspokojovat poptávku po stavebních pozemcích, kterou se doposud daří naplňovat. Vzhledem k rozvolněnému charakteru zástavby je množství volných pozemků relativně dostačující, je však především nutné zodpovědně zpracovávat územní plány a vymezování nových stavebních parcel vhodně usměrňovat tak, aby nedocházelo k přílišným nežádoucím zásahům do volné krajiny a zvyšování náročnosti údržby technických sítí a cest.

Z hlediska bydlení je nutno zmínit také postupnou průběžnou modernizaci domovního fondu. Velkým tématem je snižování energetické náročnosti objektů a zvyšování účinnosti vytápění. Jedná se o ekonomicky náročnější opatření, která však mají několik přínosů – snižují spotřebu energií a závislost na dodávce paliv, snižují provozní náklady objektů, podporují zlepšení kvality ovzduší a celkově zvyšují kvalitu bydlení a hodnotu nemovitostí. Dalším tématem jsou v tomto ohledu hromadné elektronické aukce na dodávky energií.

3.4.5 Návrh potenciálních opatření

- Podpora kulturních, sportovních a dalších společenských akcí ze strany obcí, popř. mikroregionu Slezská brána

- Spolupráce mezi obcemi v rámci regionu a rozvoj přeshraniční spolupráce s polskými a slovenskými partnery
- Údržba a obnova kulturních a sportovních zařízení v obcích a jejich multifunkční využití
- Zlepšení podmínek a rozšíření nabídky pro cyklisty – občerstvení, přístřešky, opravy kol
- Budování a údržba naučných stezek
- Realizace energetických úspor, která sníží provozní náklady a zvýší kvalitu ovzduší a bydlení.
- Obnova a budování sportovišť – optimálně vícefunkčních
- Zapojování návštěvy území nabídkou jednodenních výletů v rámci celokrajské dlouhodobější nabídky (spolupráce s Moravskoslezským krajem a cestovními kanceláři zaměřenými na příjezdovou turistiku – tj. tzv. incoming, popř. s Dolní oblastí Vítkovic, které mohou nabídku regionu Slezská brána zařadit jako doplněk vlastní nabídky).
- Využití zámeckého parku v Paskově pro rozvoj cestovního ruchu (informační centrum, galerie, muzeum atd.) a tím vytvoření atraktivity s nadregionálním významem.
- Vybudování rozhledny na Bezručově vyhlídce v Sedlístích.
- Větší propagace dřevěných kostelů v regionu, které patří k výjimečným památkám celé Severní Moravy a Slezska.
- Zavedení moderních forem propagace a rozšíření volného přístupu k internetovým připojením (elektroničtí průvodci využívající QR kódy atd.).
- Využití potenciálu místních výrobků k propagaci regionu i k podpoře jejich výrobců (např. ruční výroba mýdla ve Vratimově, výroba svíček v Sedlístích atd.)
- Zlepšení regionálního marketingu – upgrade webových stránek, navigační tabule u silnic k významným atraktivitám a službám
- Rozvoj agroturistiky (např. hipoturistiky provozované Jezdeckým areálem ve Sviadnově)

3.5 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

3.5.1 Těžba nerostných surovin, sesuvná a poddolovaná území

V zájmovém území se nachází ložiska nerostných surovin, a to zejména černého uhlí a zemního plynu, méně také cihlářské suroviny. Velká část ložisek sem zasahuje z Ostravska a svou velikostí zasahují na území více obcí. V současnosti se těží pouze zemní plyn a černé uhlí, v některých ložiscích nebyla těžba vůbec zahájena. Ložiska jsou chráněna vymezenými chráněnými ložiskovými územími.

Zasahují sem ložiska Důl Odra (černé uhlí), Důl Paskov (zemní plyn), Václavovická elevace (černé uhlí), Řepiště, Řepiště-sever a Šenov u Ostravy (cihlářská surovina), Paskov-západ (černé uhlí, zemní plyn) a Oprechtice (černé uhlí), Vratimov (Černé uhlí, zemní plyn) a Šenov (Černé uhlí, zemní plyn).

Na území města Šenova zasahují ložiska nerostných surovin Havířov-západ, Důl Odra, J. Fučík, Václavovské elevace (i Václavovice a Vratimov). Na území města Vratimova zasahuje Důl Paskov, Důl Odra, stř. Paskov a Hrabová-Bártovice.

Těžba probíhá pouze na Dole Paskov. V současné době mají však těžební společnosti velké problémy, které souvisí s velmi nízkou cenou uhlí a zemního plynu na trzích.

V území se nachází také několik sesuvných území, především v údolí řek. Zasahují např. na území obcí Řepiště, Paskov, Žabeň - podél řeky Ostravice, místy se nacházejí přímo v zástavbě nebo její blízkosti. Mohou být rizikem pro stávající stavby a omezením pro rozvoj obcí při budování nových staveb.

V území se také nacházejí plošně rozsáhlá poddolovaná území. Jedná se o haldy a další plochy ovlivněné důlní činností.

3.5.2 Vodní hospodářství

Nejvýznamnějším a páteřním tokem zájmového území je řeka Ostravice, která jím protéká z jihu na sever. Významným tokem je také řeka Lučina, která prochází Šenovem a kolem ní se nachází několik vodních ploch (Volenský rybník, Košťálovický rybník). Vodní nádrže vzniklé díky důlní činnosti se nacházejí v Paskově.

U některých toků je vymezené záplavové území pro stoletou vodu. Jedná se o řeku Ostravici, jejíž záplavové území zasahuje do katastrů obcí Paskov, Řepiště, Sviadnov, Žabeň a o řeku Lučinu, jejíž záplavové území se nachází na katastru města Šenov.

V Paskově je také vymezené záplavové území potoku Ščuči. Zde část stoleté vody může ohrožovat i zástavbu v obci.

V rámci dotazníkového šetření bylo řešeno ohrožení povodněmi. Problémy byly uváděny v Paskově, kde se dobudovává protipovodňová ochrana, Sedlištích a Vratimově. Celkově však rizika povodní nejsou nikterak významná a nová protipovodňová opatření jsou potřebná pouze místy a realizují je správci toků. Jako drobnější problém byly uváděny také občasné přívalové srážky, které jednak mohou zatopit menší části území a jednak způsobují odnos zeminy ze zemědělských pozemků.

Poměrně zajímavou problematikou tohoto území jsou také rybníky. Jsou v podstatě ve většině obcí. Tj. v Sedlištích, Řepištích, Šenově, Žabni, Vratimově, Paskově, Kaňovicích a

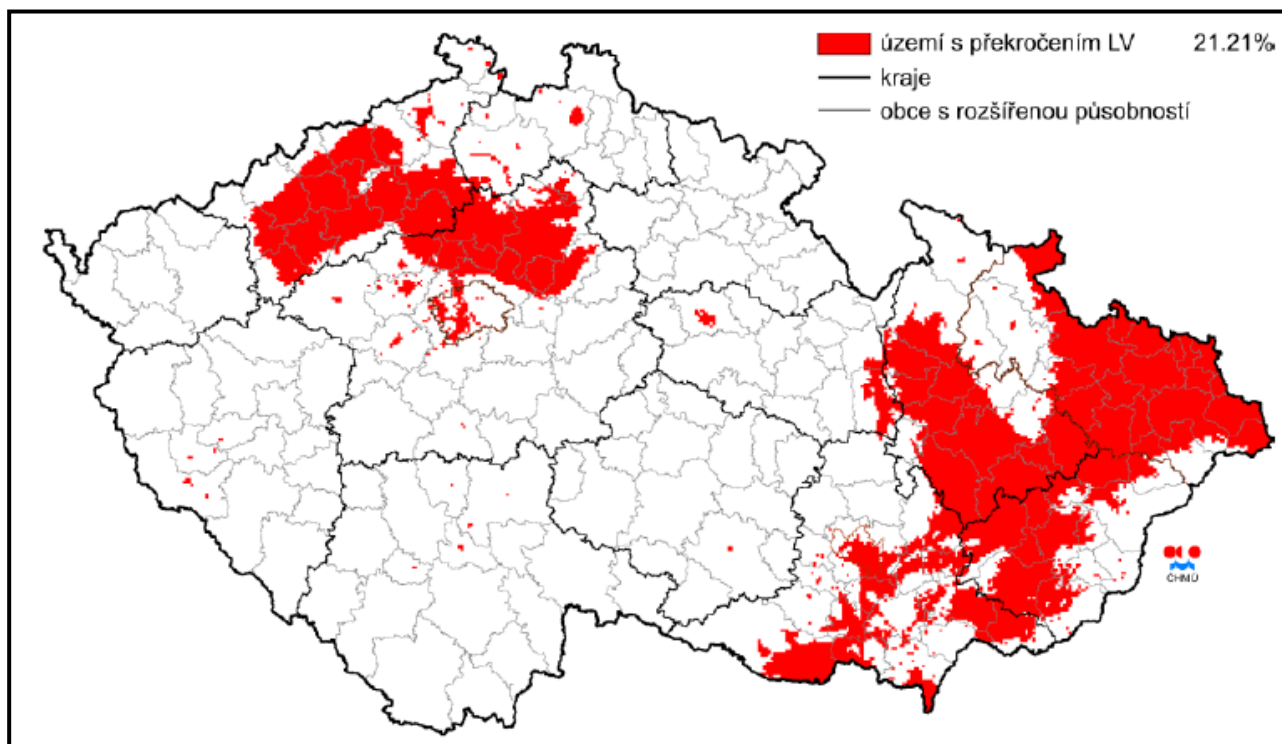
Václavovicích. Mohou mít význam jak v cestovním ruchu a relaxaci, tak i pro zájmové rybaření a nakonec při systémovém rozvoji chovu ryb i význam pro místní hospodářství.

3.5.3 Kvalita ovzduší a vytápění

Území MAS Slezská brána patří mezi nejvíce znečištěné v republice a na celém území jsou překračovány imisní limity – především pro polévatý prach a polycyklické aromatické uhlovodíky. Zdrojem znečištění jsou jak velké zdroje z Ostravska, tak i místní průmyslové podniky, domácnosti při spalování nevhodných druhů paliv a také doprava. Mezi významné zdroje znečišťování ovzduší v okolí patří např. Biocel Paskov a.s.. Značné množství emisí však produkují nepříliš vzdálené zdroje jako ČEZ a.s., Elektrárna Dětmárovice, Arcelor Mittal Ostrava a.s., Elektrárna Třebovice, Energetika Vítkovice a.s., EVRAZ VÍTKOVICE STEEL a.s., OKD, OKK a.s., Koksovna Svoboda, TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY a.s., ENERGETIKA TŘINEC a.s. a další. Významný vliv na kvalitu ovzduší mají rovněž aktuální meteorologické podmínky. Lokální topeniště se podílejí na znečištění ovzduší zejména v zimních měsících při inverzním počasí a jsou významným producentem znečišťujících látek. Významný je také transfer znečištění ze sousedních polských oblastí.

K vytápění domácností je používán především zemní plyn, méně uhlí, částečně také dřevo a další paliva. Řada veřejných budov byla v předchozích letech zateplena, čímž se snížila i spotřeba paliv, což má vliv na kvalitu ovzduší. Zateplovány jsou také soukromé budovy – např. panelové domy, kde je efektivita úspor vyšší – rodinné domy jsou zateplovány pomaleji (vyšší vstupní náklady vs. přínos).

Vymezení oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší je znázorněno na následujícím obrázku.

Obrázek 12: Vymezení oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší na základě dat z roku 2010

3.5.4 Odpadové hospodářství, staré ekologické zátěže a nevyužívané plochy

V zájmovém území se nachází řada zařízení pro nakládání s odpadem. Likvidaci komunálních odpadů v řešeném území provádí odborné firmy, obvykle zajišťují pro obce komplexní nakládání s odpady.

Určité problémy způsobuje stále rostoucí objem biologicky rozložitelných komunálních i jiných odpadů, což bude nutné také vyřešit. V obcích je obvykle tato problematika řešena domácím kompostováním a svozem prostřednictvím velkoobjemových kontejnerů. V Sedlišťích občané využívají služeb sběrného dvora a kompostárny svozové společnosti.

Systém nakládání s odpady je veskrze funkční, funguje systém separovaného sběru. V Šenově plánují úpravy sběrného místa (vyasfaltování, rozšíření, třídící linka, nové kontejnery), v Řepišťích vybudování sběrného dvora.

V rámci územě-analytických podkladů a také v rámci dotazníkového šetření byly zjišťovány staré ekologické zátěže a nevyužívané areály (brownfields). Byly uvedeny tyto:

- Paskov – bývalé stavebniny, plochy v rámci Dolu Paskov,
- Řepiště – skládka nebezpečného odpadu, areál bývalého zemědělského družstva (v soukromých rukou), hliniště cihelny, potenciálně odval dolu Paskov (po ukončení těžby v Dole Paskov)
- Sedliště – bývalé kryté silážní žlaby
- Šenov – areál bývalého zemědělského družstva
- Václavovice – bývalé zemědělské družstvo, bývalé koupaliště
- Vratimov - papírny

Staré ekologické zátěže mohou představovat riziko pro životní prostředí a vhodné je zde efektivněji využít území. Je v zájmu obcí zajistit jejich asanaci a nové využití.

3.5.5 Ochrana přírody a zeleň

V zájmovém území MAS Slezská brána najdeme několik zajímavých chráněných území a dalších lokalit. Především se jedná o evropsky významné lokality soustavy Natura 2000. Jde o:

Chráněné území	Předmět ochrany	Obec
Evropsky významná lokalita (EVL) Řeka Ostravice	lokalita vranky obecné	Paskov, Řepiště, Staré město, Sviadnov, Žabeň
EVL Paskov	lokalita páchníka hnědého	Paskov
EVL Mokřad u Rondelu	lokalita čolka velkého	Šenov (na hranici s Havířovem)
EVL Václavovice - pískovna	lokalita čolka velkého	Václavovice, Šenov

Tabulka 18: Chráněná území

Tyto lokality je jednak nutné chránit před poškozením, zároveň je možné jejich využití pro potřeby rekreace a cestovního ruchu – možnost umístění informačních cedulí a naučné stezky.

Dále se zde nachází celá řada méně významných, avšak z přírodního a rekreačního hlediska zajímavých lokalit, jako jsou vodní toky a jejich okolí, drobné vodní plochy, lesní celky

a další. Jejich bližší identifikaci i odborné vyhodnocení lze nalézt v publikaci autorského kolektivu Ostravské univerzity „*Příroda regionu Slezská brána*“, vydanou DSO Region Slezská brána v r. 2015.³

Krajinný ráz je významně narušen především industriálními plochami a plochami po těžbě nerostných surovin. Nachází se zde velké množství antropogenních ploch pro průmyslové využívání, šterkovny, skládky, haly a hustá cestní síť a vedení technické infrastruktury.

Pro zajištění ochrany a zlepšení krajinného rázu je možno přispět ochranou přírodě blízkých částí území, ochranou vegetace podél komunikací, vodních toků a vodních ploch, omezením umísťování výškových staveb na horizonty a zachování historických částí obcí a jejich charakteru.

3.5.5.1 Invazní druhy rostlin

Invazní druh je druh na daném území nepůvodní, který se zde nekontrolovaně šíří, přičemž agresivně vytlačuje původní druhy, které mají podobnou funkci v přírodě, jako on. U invazí na větších plochách může dojít k situaci, že daný druh změnil charakter vegetace v dané lokalitě. Odstraňování těchto výskytů je v řadě případů problematické (např. likvidace křídlatky) a taky finančně náročné, neboť musí být řešeno za pomoci chemických látek a opakovaně.

Invazní druhy často obsazují plochy narušené, jako jsou břehy řek, antropogenně ovlivněné plochy (opuštěné stavby, ruiny, náspy apod.). Na území MAS Slezská brána k šíření invazních druhů také dochází, byť dosud nebylo provedeno kompletní zmapování. Jedná se zejména o netýkavky malokvětou a žláznatou, křídlatku japonskou, trnovník akát, třapatku dřívitou apod. Výskyt byl zaznamenán v řadě lokalit, např. podél toku Ostravice, Olešné, Datyňky, Lučiny (Mokřad u Rondelu), Žabeňských rybníků, bývalého hrádku Štandl, lesu Důlnák u Vratimova, odvalu v Řepišťích, odkaliště v Šenově (Pežgovský les), v Paskově apod. (viz také publikace *Příroda regionu Slezská brána*)

Pro efektivní řešení této problematiky by mělo být prvním krokem důkladné zmapování výskytu těchto invazních druhů a následně jejich odstranění.

3.5.5.2 Hlukové zatížení

Většina zdrojů hluku je vázána na silniční dopravu. Hlavní dopravní tepnou v území jsou silnice R56 a I/11, které jsou však z větší části vedeny mimo obytnou zástavbu. Dále se jedná o silnice druhé třídy, které již obcemi procházejí více. V rámci dotazníkového šetření byly uváděny stížnosti na hluk z dopravy u obcí:

- Paskov – ze silnice I/56
- Sedliště – ze silnice II/473
- Šenov – ze silnice I/11, II/473 a II/479
- Václavovice – II/473
- Vratimov – silnice II/477 a II/478
- Žabeň – ze silnice vedoucí přes obec

³ LENART, J. - MIŽIČOVÁ, H. - GALIA, T. - ŠKARPICH, V.: *Příroda regionu Slezská brána*. Frýdek-Místek 2015.

Problémy s hlukem jsou obtížně řešitelné. Místy mohou napomoci protihlukové stěny, místy může pomoci výměna oken v domech, místy je možnost výsadeb pásů zeleně a stálezelených plotihlukových stěn (užívaných hojně v zahradniči) podél komunikací. Hlučnost je dána občas i rychlostí dopravy. Toto je částečně ovlivnitelné umístěním měřičů rychlosti a případně i zpomalovacích prahů nebo dopravním značením.

3.5.6 Zemědělství a lesní hospodářství

Region je poměrně intenzivně zemědělsky využíván. Stupeň zornění je poměrně vysoký. Orná půda zaujímá cca 1/3 celkové výměry pozemků v obci. Pěstují se zde nejvíce obiloviny, krmné plodiny, luskoviny a řepka olejná. Je zde také velké množství zahrad. Trvalé travní porosty zaujímají menší plochu – cca 10 %. Výměry zemědělské půdy jsou zobrazeny v následující tabulce.

Největší podíl orné půdy je v Paskově, Sedlišťích a Žabni – všude nad 40 % - naopak nejmenší podíl orné půdy z celkové výměry obce je v Šenově (28 %).

Lesy pokrývají celkově ¼ plochy území. Největší podíl lesa je v obcích Kaňovice, Řepiště a Václavovice – všude přes 30 % - jednoznačně nejmenší podíl lesa je v Žabni (5%) a Sviadnově (11 %), které se nacházejí v nejvíce osídlené a člověkem využívané části regionu.

Druhy pozemků	Kaňovice	Paskov	Řepiště	Sedlišť	Sviadnov	Šenov	Václavovice	Vratimov	Žabeň	Celkem
Celková výměra pozemku	259	1 179	801	991	475	1 663	567	1 414	335	7 684
Orná půda	117	316	280	422	162	472	203	509	161	2 642
Zahrady	12	86	71	51	32	130	42	157	26	607
Ovocné sady	0	0	1	0	0	1	0	1	1	4
TTP	25	69	34	186	64	252	60	118	17	825
Lesní půda	87	229	263	249	56	436	205	362	17	1 904
Vodní plochy	2	63	19	7	23	76	4	30	18	242
Zastavěné plochy	5	58	19	20	29	85	20	67	17	320
Ostatní plochy	12	357	112	56	109	212	35	170	79	1 142

Tabulka 19: Výměra pozemků v jednotlivých obcích, zdroj: ČSÚ

Přestože území MAS Slezská brána je převážně průmyslově zaměřenou oblastí, nacházejí se zde podnikatelské subjekty působící v oblasti zemědělství. Jedná se o zkušené i začínající zemědělce zabývající se především rostlinnou výrobou. Chov dobytka je v oblasti minimální a nalezneme jej v některých zemědělských usedlostech. Tyto soukromé chovy jsou zcela odkázány na vlastní zdroje financování a hrozí silné prohloubení stále se snižující míry chovu dobytka, který je již nyní na tak nízké úrovni, že území Slezské brány rapidně ztrácí ráz původní venkovské

zemědělské krajiny. Je mimořádně potřebné uchovat tento fenomén v území a motivovat převážně mladé a začínající zemědělce k rozvoji živočišné produkce. Za tímto účelem je třeba modernizovat stávající zemědělskou infrastrukturu.

Původní zemědělská výroba byla orientována převážně na živočišnou výrobu (vepřín Žabeň, kravín Sviadnov). V průmyslové krajině, kde klimatické podmínky, půda i reliéf snižují ekonomickou efektivitu rostlinné produkce na minimum, byla tato orientace účelná. Oblast území MAS Slezská brána je součástí Ostravské pánve. V období před rokem 1989 byla tato výroba soustředěna do relativně malého množství kolektivních farem (JZD), které se vyznačovaly nízkou produktivitou výroby, což se projevilo po přechodu ekonomiky na tržní model fungování zánikem řady z nich. Podstatná část naddimenzovaných zemědělských objektů ztratila v průběhu let své původní využití, což vedlo k jejich degradaci a vzniku zemědělských brownfieldů. Úspěšnou transformací prošly závody, na jejichž základech stojí nejvýznamnější zemědělské subjekty v okolí Slezské brány: Beskyd Agro a.s. Palkovice, Agro Fryčovice a Zemspol Staříč. Zemědělství je v současné době významně závislé na systému dotací a plateb, který nedostatečně motivuje jednotlivé producenty a zpracovatele k zavádění inovací do tržně nekritické produkce s vyšší přidanou hodnotou. Pozvolna dochází k posilování alternativních funkcí zemědělství, zejména v souvislosti s ochranou a tvorbou krajiny. Zvyšující se zájem o zdravý životní styl a o kvalitní a bezpečné potraviny vybízí k orientaci směrem k ekologickému zemědělství a agroturistice.

Zemědělci a prvovýrobci potravin je v území MAS málo, přesto existují drobní soukromí zemědělci, kteří se zabývají především chovem dobytka sloužícího k prvovýrobě potravin jako jsou mléčné výrobky, sýry, maso a pod. Od těchto drobných subjektů MAS Slezská brána zaznamenává v poslední době zájem o případnou podporu jejich výroby, produkce či možnosti pomoci v rozšíření jejich činnosti včetně zavádění výrobků na trh. Problémy těchto drobných subjektů se odvíjejí především od nedostatku možností uplatnění jejich produkce na trhu. Jejich produkce bývá velmi opomíjena, ze své pozice nejsou schopni prosadit svou produkci na aktivním trhu s potravinami. Jediná pomoc je jim nabízena v omezeném množství na akcích, které pořádá buď obec, nebo sdružení obcí v rámci MAS Slezská brána. Dalšími problémy, s nimiž se setkávají, jsou často finanční možnosti investic do modernizace a zkvalitnění podmínek produkce. Proto potřeby těchto subjektů identifikujeme v rámci naší společné komunikace, především v možnosti uplatnění finančních zdrojů do zkvalitnění chovu a výroby potravin s účinnými opatřeními, s nimiž lze tyto produkty prezentovat na místním trhu. .

3.5.7 Návrh potenciálních opatření

- Vhodné využití ploch vzniklých po těžbě nerostných surovin – rekreace, zeleň, přírodní plochy, sport
- Zlepšit účinnost čištění odpadních vod – dobudování kanalizace, decentralizované a domácí ČOV
- Zajistit ochranu před hlukem – výstavby obchvatů, instalací protihlukových stěn na vhodných lokalitách, také pomocí zalesnění nebo osázení rostlin, které hlučnost sníží v blízkosti silnic napomoci zajistit výměnu oken.
- Zajistit vyšší míru separace a využití odpadů – dobudování sběrných dvorů, regionální kompostárna, nebo kompostárna vytvořená v jednotlivých obcích pro kompostování

rostlinného odpadu a po zpracování a rozložení s následným vrácením do přírody/ štěpkování dřevin, posečená tráva... /, možno zapojit do tohoto systému všechny občany, způsoby využití bioodpadu.

- Zvýšení energetické nenáročnosti: modernizace kotlů, zateplení budov apod.
- Obnova veřejných prostranství a obnovy a výsadby zeleně v obci a krajině
- Revitalizace brownfields s využitím dotací
- Zmonitorování a likvidace invazních druhů rostlin
- Údržba již vysazených prostranství
- Pomoci soukromým osobám při odstraňování přerostlých dřevin z jejich pozemků, které zasahují do veřejného prostranství s následným zkompostováním
- Výstavba skleníků, fóliáků pro pěstování čerstvé zeleniny
- V zimních měsících údržba chodníků a úklid sněhu
- Propagace a výstavba tzv. zelených střech, zejména na rozlehlých stavbách a na stavbách komerčního charakteru
- Podpora modernizace živočišné a rostlinné výroby
- Rozvoj zemědělství v oblasti

3.6 PODNIKÁNÍ, VÝROBA, ZAMĚSTNANOST

3.6.1 Nezaměstnanost

Míra nezaměstnanosti (stav k 12. měsíci daného roku) pro jednotlivé obce je stanovena v následující tabulce. Nejlepší je situace dlouhodobě v Paskově, Sviadnovu, Vratimově a Žabni. Z pohledu nezaměstnanosti byla nejlepší situace v roce 2008, kdy se ve všech obcích nezaměstnanost pohybovala pod 10 %, propad nastal v následujícím roce, od té doby se situace částečně stabilizovala.

Obec	12/2007	12/2008	12/2009	12/2010	12/2011	2012-2015 *)
Kaňovice	3,7	5,4	9,5	10,5	12,0	viz poznámka
Paskov	6,2	7,3	7,5	7,6	8,7	
Řepiště	8,3	5,5	10,0	10,6	8,6	
Sedliště	14,0	9,0	17,0	17,0	11,3	
Sviadnov	8,1	5,4	9,3	8,9	9,1	
Šenov	7,1	5,4	12,7	13,2	8,4	
Václavovice	7,1	6,4	9,6	9,6	9,6	
Vratimov	6,5	4,3	10,1	9,8	7,3	
Žabeň	7,6	6,4	9,0	8,0	9,5	

Tabulka 20: Míra nezaměstnanosti v jednotlivých obcích v období 2007 - 2011, zdroj: ČSÚ

*) Dle sdělení kontaktních pracovišť úřadů práce je k výše uvedené tabulce nutno dodat dvě poznámky:

- v letech 2012-2013 nebyly statistiky obcí sledovány z důvodu přechodu na nový informační systém.
- od ledna 2013 se nevykazuje míra registrované nezaměstnanosti, ale nahradil ji nový ukazatel – podíl nezaměstnaných osob. Ten vyjadřuje podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 – 64 let k obyvatelstvu v témže věku není vhodné jej srovnávat s původním ukazatelem platným do této doby

Aktuálnější míra nezaměstnanosti za jednotlivé obce je uvedena níže v tabulce. Z ní je patrné, že situace na trhu práce je poměrně příznivá – od 3,65 % v Kaňovicích do 7,98 % ve Vratimově. Toto je dáno jednak dobrou nabídkou míst přímo v zájmovém území a jednak dobrou dostupností velkých měst v okolí (Ostrava, Frýdek-Místek, Havířov).

Obec	KP Úřadu práce	Sumární informace o uchazečích o zaměstnání (UoZ)		
		Celkový počet UoZ	Počet obyvatel 15-64	% nezaměstnanosti
Kaňovice	F-M	8	219	3,65
Paskov	F-M	188	2 736	6,87
Řepiště	F-M	54	1 168	4,62
Sedliště	F-M	77	1 031	7,47
Sviadnov	F-M	86	1 138	7,56
Žabeň	F-M	29	518	5,60
Šenov	O-va	275	4 151	6,62
Václavovice	O-va	60	1 310	4,58
Vratimov	O-va	382	4 784	7,98

Tabulka 21: Míra nezaměstnanosti v jednotlivých obcích - září/2014, zdroj: kontaktní pracoviště Úřadu práce ve Frýdku-Místku a v Ostravě

Navazující informace týkající se podrobnější struktury nezaměstnanosti u handicapovaných osob jsou uvedeny dále.

Z hlediska znevýhodněných uchazečů na trhu práce je aktuální situace patrná z následující tabulky.

Č.	Obec	KP Úřadu práce	Sumární informace o UoZ			Skupiny znevýhodněných UoZ										
						Věkové skupiny				Vzdělání		Sociální postavení				Jiné
			Celkový počet UoZ	Počet obyvatel 15-64	% nezaměstnanosti	UoZ do 19 let	UoZ 20-24 let	UoZ nad 55 let	UoZ nad 60 let	Základní vzdělání	Vyučení	Osoby pečující o děti do 15 let	UoZ - zdr. postižení	UoZ - zvláštní péče	Absolventi škol	UoZ nad 12 měs. Evidence
1	Kaňovice	F-M	8	219	3,65	0	0	1	1	1	4	0	2	0	0	3
2	Paskov	F-M	188	2 736	6,87	8	21	31	16	35	80	18	27	1	15	80
3	Řepiště	F-M	54	1 168	4,62	0	9	13	2	6	24	3	5	0	4	29
4	Sedliště	F-M	77	1 031	7,47	4	11	5	6	6	39	7	11	1	4	30
5	Sviadnov	F-M	86	1 138	7,56	2	9	7	6	10	32	5	11	0	5	31
6	Žabeň	F-M	29	518	5,60	1	2	5	2	6	9	2	4	0	2	12
7	Šenov	O-va	275	4 151	6,62	11	34	45	17	41	108	16	32	1	22	130
8	Václavovice	O-va	60	1 310	4,58	3	5	12	5	12	22	8	9	0	6	38
9	Vratimov	O-va	382	4 784	7,98	12	43	61	30	65	172	41	43	3	24	161

Tabulka 22: Tabulka nezaměstnanosti z pohledu znevýhodnění na trhu práce (září 2014), zdroj: kontaktní pracoviště Úřadu práce ve Frýdku-Místku a v Ostravě

Je patrné, že z hlediska věku jsou ohroženi zejména lidé nad 55 let. Problematictější je také uplatnitelnost uchazečů s nízkým vzděláním, tj. základním vzděláním nebo těch kteří disponují vyučným listem. Významný podíl tvoří také lidé se zdravotním hendikepem.

Z tabulky dále vyplývá, že z celkového počtu uchazečů o práci je na úřadu práce evidováno dlouhodobě (tj. po dobu delší než 12 měsíců) cca 44 % obyvatel.

Ačkoliv je nezaměstnanost v regionu poměrně příznivá, je potřeba se jí zabývat, a to i s ohledem na znevýhodněné uchazeče o zaměstnání. Současně je nutné (a poměrně akutní) zabývat se situací související se společností OKD a plánovaným uzavřením Dolu Paskov.

3.6.1.1. Problematika OKD a Dolu Paskov

Důl Paskov je důlní komplex společnosti OKD. Jako organizační jednotka společnosti OKD je označen názvem Závod Důl Paskov a skládá se ze tří lokalit - Důl Staříč, Důl Chlebovice a Důl Frenštát (důlní lokalita uvedená v roce 1991 do konzervačního provozu).

Produkce dolu Paskov činila v roce 2012 celkem 0,95 milionů tun černého koksovatelného uhlí. Důlní pole se rozléhá na ploše 40 km² - těžba probíhá v Podbeskydské uhelné pánvi a jedná se o jediný činný důl této pánve.

V roce 2013 oznámilo vedení společnosti New World Resources, že plánuje uzavřít důl Paskov, jehož provoz je prodělečný. Toto ohrožuje zaměstnání až 3000 lidí. Na počátku roku

2014 podepsal ministr průmyslu a obchodu Jiří Cienciala a ředitel společnosti OKD Dale Ekmarm tzv. *Memorandum o porozumění*. To by mělo určit, za jakých podmínek bude těžba probíhat a zda se na ní bude podílet také stát. V červnu 2014 byla podepsána dohoda mezi zástupci vlády a společností New World Resources o prodloužení těžby do roku 2017. Dlouhodobější budoucnost dolu je však nejistá. Hospodářské výsledky dolu se odvíjejí od celosvětových cen černého uhlí, které výrazně poklesly díky levnější nadprodukci v Austrálii a nízkým cenám zemního plynu.

Hlavním problémem je tedy významné riziko propouštění a zvýšení nezaměstnanosti, současně však také může dojít k významnému dopadu na krajinu, která je těžbou nerostných surovin ovlivněna.

3.6.2 Nejvýznamnější zaměstnavatelé

Území regionu Slezská brána má velmi dobrou polohu z hlediska zaměstnanosti. V samotném území se nachází několik významných zaměstnavatelů regionálního charakteru, velmi dobrá dopravní dostupnost umožňuje pohodlnou dojížděku do zaměstnání i mimo region – především do Ostravy, Frýdku–Místku, ale i do Havířova a dalších blízkých měst.

Z hlediska vlastního území byli zjišťováni významnější zaměstnavatelé v jednotlivých obcích. V menších obcích má velký význam samospráva, kdy obec a na ni navázané organizace (především mateřské a základní školy) patří k největším zaměstnavatelům v obci. S velikostí obce se míra vlivu obce jako zaměstnavatele snižuje. V následující tabulce jsou uvedeni hlavní zaměstnavatelé v jednotlivých obcích, tak jak to bylo uváděno v dotazníkovém šetření:

Obec	Zaměstnavatel	Typ podnikání	Odhad počtu zaměstnanců
Kaňovice	Restaurace Magera	pohostinství	3
	Obec Kaňovice	obecní úřad	3
Paskov	Biocel Paskov a.s. Green Gas DPB, a.s.	výroba buničiny důlní činnost, plynárenství, vrtné práce ...	395
	Město Paskov		
Řepiště	A.S.A. s.r.o. - skládka	skládkování	5
	Elspol. s.r.o.	kanalizace, stavební práce	51
	Lašská pekárna s.r.o.	výroba pečiva	7
	Obec Řepiště	obecní úřad, škola...	14
	ZŠ a MŠ	školské zařízení	20
	VALIGURA - OKS s.r.o.	provádění staveb	10
Sedliště	DM Gastro	nerezová výroba	4
	F.M.T. group s.r.o.	strojírenství	
	Jaroslav Miketa	výroba ponožek	5
	Restaurace Lašská jizba	pohostinství	5
	Obec Sedliště	Obecní úřad, MŠ, ZŠ	
Sviadnov	HK konstrukce	strojírenství	600
	Dalkia	energetika	100

Obec	Zaměstnavatel	Typ podnikání	Odhad počtu zaměstnanců
	Hutní montáže, a.s.	strojírenství	30
	ARC Impex	hutní a svařovací materiál	100
	SMVaK	provoz ČOV	30
	Vega Provita s.r.o.	velkoobchod zdr. výživa	
	ČSAD Frýdek-Místek a.s.	autobusová doprava	
	Huisman Konstrukce s.r.o.	jeřáby, vrtné soupravy	
Šenov	MěPOS	technické služby, zeleň, údržba města...	
	Tiskárna Harok	tiskařské služby	
	Pneuservis K+K	pneumatiky, autosoučástky	
	Šenovská dopravní společnost s.r.o.	zemní, strojní a stavební práce,	40
	Město Šenov	autodoprava	
	Metrans, a.s.	kontejnerový terminál	
Václavovice	Obec (13 zaměstnanců)	obecní úřad	13
	ZŠ a MŠ (18 zaměstnanců)	školství	18
	Pavel Tvardek	stavebnictví	8
Vratimov	MG Odra Gas, spol. s r.o.	výroba technických plynů	
	KES - kabelové a elektrické systémy s.r.o.	kabelové a elektrické systémy	
	Město Vratimov	obecní úřad, školská zařízení, další služby	
	a řada dalších ...		
Žabeň	Biocel Paskov a.s.	výroba buničiny	395
	ABEX substráty a.s.	substráty	60
	LUDMA TRADING s.r.o.	inž. práce, strojírenská činnost, ubytování	5-10
	ROLIZO, spol. s r.o.	tep. čerpadla, kryty na bazény, skleníky	5-10
	GOSAN s.r.o.	stavebnictví, strojírenství	5-10

Tabulka 23: Přehled významnějších zaměstnavatelů

Pozn.: Údaje o počtu zaměstnanců vycházejí z informací sdělených starosty obcí (většinou odhady) a z webových stránek jednotlivých firem. Tyto informace se podařilo zjistit jen k některým společnostem.

3.6.3 Základní aktuální informace o širším území jako celku

K 31. 5. 2013 podíl nezaměstnaných osob, který od ledna 2013 vystřídal dosud zveřejňovanou míru nezaměstnanosti, dosáhl v okrese Frýdek-Místek hodnoty 6,8% a v porovnání s předcházejícím měsícem se snížil o 0,3 %-ního bodu. Úřad práce evidoval 4 989 žen, což je 48,5 % z celkového počtu evidovaných uchazečů o zaměstnání.

V průběhu května požádalo o zprostředkování zaměstnání 803 nových uchazečů. V květnu ukončilo evidenci a vyřazeno bylo 1 182 lidí – z tohoto počtu bylo pro 704 lidí (tj. 60 %) důvodem ukončení evidence nástup do zaměstnání.

Z hlediska pracovních příležitostí evidoval úřad práce k 31. 5. 2013 celkem 584 volných míst s místem výkonu práce v okrese Frýdek-Místek. Na 1 volné pracovní místo připadalo cca 18 uchazečů - pro srovnání ke stejnému datu minulého roku na 1 volné pracovní místo připadalo cca 12 uchazečů. Pro osoby se zdravotním postižením bylo v nabídce úřadu práce 44 vhodných volných míst, pro absolventy a mladistvé 49 vhodných volných míst.

K 31. 5. 2013 bylo v nabídce úřadu práce nejvíce volných pracovních míst v profesích:

- Operátoři ve výrobě
- Pracovníci ostrahy a bezpečnostních agentur
- Kuchaři (kromě šéfkuchařů), pomocní kuchaři
- Výrobci mléčných produktů
- Číšníci a servírky
- Obsluha důlních zařízení (včetně horníků)
- Svářeči, řezači plamenem a páječi
- Obchodní zástupci
- Nástrojaři a příbuzní pracovníci
- Ostatní pomocní pracovníci ve výrobě
- Strojírenští technici
- Seřizovači a obsluha obráběcích strojů (kromě dřevoobráběcích)
- Technici v ostatních průmyslových oborech
- Finanční a investiční poradci a příbuzní specialisté
- Instalatéři, potrubáři, stavební zámečníci a stavební klempíři
- Specialisté ve výrobě, stavebnictví a příbuzných oborech
- Všeobecní administrativní pracovníci
- Zedníci, kamnáři, dlaždiči a montéři suchých staveb

3.6.4 Aktuality v oblasti podnikání na území MAS Slezská brána

3.6.4.1 Hospodářská činnost v obcích

V následující tabulce jsou zobrazeny údaje o počtu podnikatelských subjektů dle jednotlivých převažujících činností. Výrazně převažující skupinou podnikatelských subjektů v území jsou živnostníci. Dle převažující činnosti jsou významnějšími oblastmi průmysl, stavebnictví a velkoobchodní a maloobchodní činnosti. Význam mají také informační činnosti (více nespécifikované), dopravní služby, oblast podnikání v realitách, kultuře a rekreaci.

Nejvíce podnikatelských subjektů se vzhledem k velikosti nachází v Šenově, Vratimově a Paskově.

Počet podnikatelských subjektů		Kaňovice	Paskov	Řepiště	Sedliště	Sviadnov	Šenov	Václavovice	Vratimov	Žaběň
podle převládající činnosti	Zemědělství, lesnictví, rybářství	3	22	11	25	6	39	10	22	4
	Průmysl celkem	12	170	55	55	68	181	56	157	24
	Stavebnictví	8	81	33	27	35	145	34	124	13
	Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	14	215	87	83	119	353	75	322	29
	Doprava a skladování	5	29	12	14	15	36	12	31	9
	Ubytování, stravování a pohostinství	3	36	10	12	21	48	12	58	11
	Informační a komunikační činnosti	-	9	6	3	7	16	5	10	2
	Peněžnictví a pojišťovnictví	-	11	6	5	6	26	5	31	5
	Činnosti v oblasti nemovitostí	1	23	-	3	10	28	8	69	1
	Profesní, vědecké a technické činnosti	8	85	52	33	48	146	54	164	17
	Administrativní a podpůrné činnosti	-	13	8	4	10	22	6	23	3
	Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	2	3	2	2	2	3	3	3	2
	Vzdělávání	3	10	6	1	10	22	8	17	2
	Zdravotní a sociální péče	-	10	3	1	3	13	1	21	-
	Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	-	15	4	6	23	28	7	23	1
	Ostatní činnosti	3	58	20	20	23	85	22	121	7
	Nezjištěno	6	37	16	12	24	46	24	53	5
podle právní formy	Státní organizace	-	2	1	1	1	5	1	7	1
	Akciové společnosti	-	8	-	1	-	10	-	12	1
	Obchodní společnosti	3	93	25	22	74	146	23	118	11
	Družstevní organizace	-	1	-	-	-	2	-	4	-
	Finanční podniky	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Živnostníci	62	620	274	246	328	961	284	959	113
	Samostatně hospodařící rolníci	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	SVJ	-	26	10	7	10	43	10	39	4
	Zemědělníci	1	1	4	11	2	8	2	7	1
	Ostatní právní formy	2	76	17	18	15	62	22	103	4

Tabulka 24: Počty podnikatelských subjektů dle jednotlivých odvětví, zdroj: ČSÚ

Jedná se o data převzatá z ČSÚ. Tabulka vyjadřuje současný stav pouze zčásti. Řada subjektů má v obci registrovanou adresu a nemusí zde působit, některé firmy již podnikají v jiné oblasti apod.

3.6.4.2 Krátké potravinové řetězce

Jednou z možností, jak podpořit lokální podnikání, je spolupráce v oblasti krátkých dodavatelských řetězců, tj. spolupráce mezi zemědělci, místními výrobci potravin, neziskovými organizacemi a veřejnými organizacemi, jako jsou obce nebo školy. Podskupinou krátkých dodavatelských řetězců jsou „krátké potravinové řetězce“. Hlavním cílem této spolupráce je podpora místních producentů a prohloubení vztahu mezi výrobci a zákazníky.

Krátkým potravinovým řetězcem se rozumí způsob dodání výrobku od zemědělce ke spotřebiteli, při kterém se kromě zemědělce a spotřebitele na dodání podílí maximálně jeden subjekt (zpracovatel, dopravce apod.). Účelem této podpory je začlenění prvovýrobce do dodavatelských řetězců a posílení jejich konkurenceschopnosti.

Krátké potravinové řetězce mohou uspokojit stoupající poptávku spotřebitelů po čerstvých, zdravých, kvalitních potravinách známého původu a dobré chuti. Mohou nabídnout čerstvé potraviny městským spotřebitelům, včetně obyvatel s velice nízkým příjmem a obyvatel pracujících v institucích jako jsou např. školy a nemocnice. Mohou také ušetřit takzvané potravinové míle, energii a využití fosilních paliv a přispět tak k boji se změnou klimatu. Zemědělci mohou získat vyšší podíl na konečné ceně potravin, přidat hodnotu jejich vlastním produktům a diverzifikovat jejich podniky. Mohou vytvářet místní pracovní příležitosti v oblasti zpracování, maloobchodu a cestovním ruchem.

Formou takovéto spolupráce může být například společný prodej v místní prodejně, společný prodej ze dvora, společná organizace přímého prodeje spotřebiteli (tzv. bedýnkový prodej) nebo společná organizace prodeje velkoobchodatelům (nemocnice, jídelny apod.). Dalšími možnostmi spolupráce jsou např. zřízení farmářského obchůdku, zapojení restaurací do využívání místních potravin, zapojení místních produktů do místních školských zařízení apod.

Tato problematika nebyla doposud na úrovni MAS Slezská brána podrobněji zkoumána, ale jedná se o příležitost pro podporu místního podnikání, zaměstnanosti a současně prezentace regionu. Proto je vhodné jednak zmapovat podrobněji místní producenty a v návaznosti na to najít způsob jejich propojení s místními zákazníky. Základní možností může být účast těchto lokálních producentů na pravidelných akcích v obcích, akcích pořádaných MAS Slezská brána a podpora propagace místních výrobců.

3.6.4.3 Rozvoj služeb a infrastruktury cestovního ruchu

Oblast rozvoje cestovního ruchu v území MAS Slezská brána je v porovnání se standardními destinacemi cestovního ruchu specifická. Díky historickému vývoji danému převážně rozvojem těžebního, hutního nebo strojírenského průmyslu byla existence většiny obyvatel spojována se zaměstnaneckým poměrem, který nevyžadoval podnikatelského myšlení. To platí i pro cestovní ruch, který se zde v podstatě nikdy jako nosné odvětví nevyvíjel. V době počátku jeho rozvoje – tj. cca na konci 19. a počátku 20. století v tomto regionu již dominoval uvedený těžký průmysl. Pro nabídku služeb návštěvníkům zde proto neexistuje dostatečné povědomí. Lze v podstatě říci, že to je určitý psychologický blok, z pohledu SWOT analýzy **slabá stránka** tohoto území.

Z rozboru potenciálu zpracovaného pro marketingovou potřebu „zviditelnit“ vesnické území mezi Ostravou, Frýdkem-Místkem a Havířovem, které provedl dobrovolných svazek obcí Region Slezská brána v r. 2013, však vyplynul zajímavý seznam služeb a infrastruktury. Ten byl budován a je doposud využíván především se zacílením na místní obyvatele. Změnou myšlení, tj. zvýšením podnikavosti a zároveň povědomí regionální identity i určité míry regionálního patriotismu však lze doplnit toto zacílení také na návštěvníky – tj. nabízet tyto služby a atraktivitu také potenciálním klientům mimo území regionu, a to včetně přeshraniční nabídky (Polsko, Slovensko). V tomto smyslu můžeme hovořit z pohledu SWOT analýzy o **příležitosti**. K tomu lze doplnit v logice již uvedené SWOT analýzy také určitou **silnou stránku** již několikaletých aktivit v regionu, kterou je spojování identifikace vlastivědných a jiných konzervativních hodnot (příroda, historie, památky, osobnosti atd.) s jejich začleňováním do vědomostních soutěží a do výuky na základních školách a zároveň také jejich využívání pro propagaci regionu. Toto „mezioborové“ využívání informací (vzdělávání, tvorba regionální identity ve vědomí obyvatel a marketing), probíhá v podstatě systémově již od r. 2008 a je nově doplňováno navíc o marketing zaměřený na podnikatelské aktivity a služby v cestovním ruchu.

V tomto smyslu je třeba doplnit, že silnou stránkou je rovněž potenciál téměř půl milionu obyvatel průmyslové aglomerace, uprostřed které se vesnická oáza „regionu Slezská brána“ nachází a která může nabízet takto především zázemí pro jednodenní rekreaci. Jde hlavně o obyvatele Ostravy, Frýdku-Místku a Havířova.

Za výsledek uvedených procesů lze považovat i skupinu rozvojových záměrů, které uvádí v oblasti budování infrastruktury a rozvoje služeb jednotlivé obce i dobrovolný svazek obcí Region Slezská brána. – viz. tabulka uvedena v části **3.7.3. Opatření plánovaná v příštích letech, záměry, vize**

Jednotlivé rysy, které jsou zde spojovány s terminologií SWOT analýzy (tj. „silné stránky“, „slabé stránky“ a „příležitosti“) jsou ve **SWOT analýze** – tj. části **3.10** uvedeny. Všechny uvedené stránky nakonec souvisí také s posledním kvadrantem SWOT – tj. s „hrozbami“. V této souvislosti však v pozitivním slova smyslu. Rozvoj cestovního ruchu, tak jak se o něm hovoří v území regionu Slezská brána, je typickým místním hospodářstvím, které může být o to více chápáno a propagováno lokálními aktivitami (např. MAS nebo zdejšími dobrovolnými svazky obcí) a především je potenciálem toho, jak čelit uvedeným hrozbám. Jako příklad takovéto hrozby lze uvést zvýšení nezaměstnanosti útlumem aktivit velkých zaměstnavatelů vázaných na zahraniční kapitál (např. ArcelorMittal, OKD), tedy na logicky protipól lokálního potenciálu – kapitál globálního charakteru.

Zmíněný rozbor z r. 2013, který byl v květnu 2015 ověřen jako stále aktuální, je dále uveden v tabulce:

Kategorie služeb a zařízení	Druh služby nebo zařízení	Obec								Celkem
		Vratimov	Šenov	Paskov	Václavovice	Řepiště	Sviadnov	Sedliště	Žabeň	
Ubytování	Ubytování - penzion	2	2	1		1	1	1		8
	Ubytování - turistická ubytovna	1		1					1	3
Stravování a občerstvení	Stravování a občerstvení	8	10	5	1	1	3	2	1	31
	Občerstvení bez stravování	13	1	3	2	2	3	5		30
	Cukrárny		1	1			1			3
Specializované sportovní areály a zařízení	Koupaliště	1								1
	Tenisové kurty	2	1	2		2	1	1	1	10
	Lukostřelba		1							1
	Jízdárny						1	1		2
	Kondiční běžecké stezky	1								1
Sportovní zařízení všeobecná	Sportovní haly a tělocvičny	4		2		1	1			8
	Venkovní hřiště	4	3	1		1	1			10
	Dětská hřiště a odpočívky	2	3	3	2	3		5	1	20
	Zámecké parky		1	1						2
	Pěší značené trasy			2			1			3
	Cyklostezky	1		1		1	1		1	5
	Cyklotrasa (zároveň in-line stezka)	2	2		1	2	4	3		14
Edukativní a informační zařízení a inventáře	Naučné stezky - pěší	1	2	1			1			5
	Naučné stezky - cyklostezky	1		1		1	1		1	5
	Technická muzea	1								1
	Vlastivědná muzea		1					1		2
	Průvodcovské služby pro kulturní nebo technické zajímavosti		2		1	2		1		6
	Kulturní zařízení a kina	2		1						3
	Informační tabule k obcím	3	1	2	1	2	2	1	2	15
	Celkem	49	31	28	8	19	22	21	8	189

Tabulka 25: Souhrn služeb.

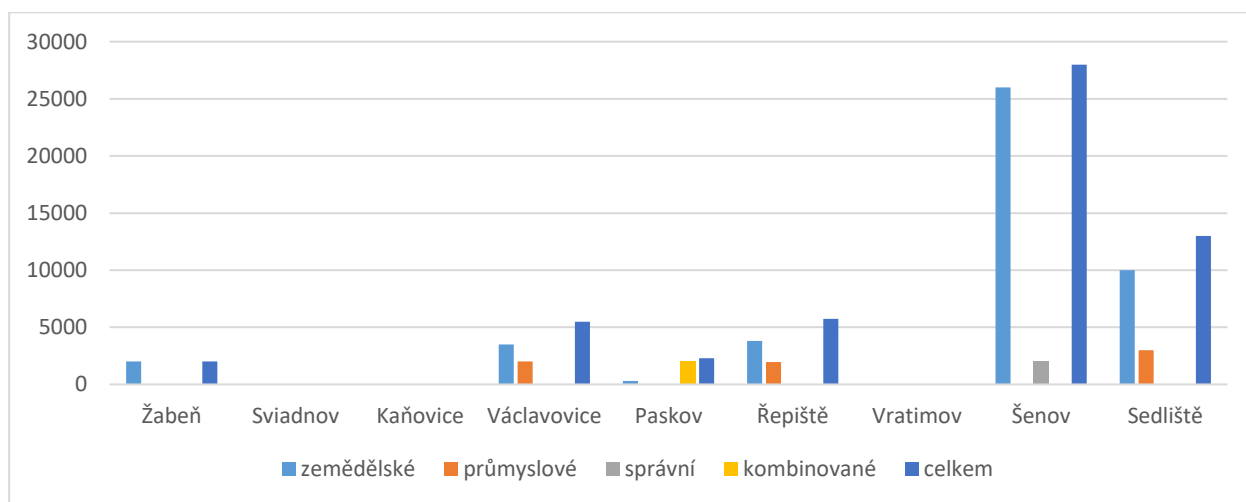
3.6.4.4 Nevyužívané objekty v obcích

Z hlediska potenciálu pro oblast podnikání byly na základě dotazníkového šetření provedeného v obcích Řepiště, Sviadnov, Paskov, Václavovice, Kaňovice, Sedliště, Šenov, Vratimov a Žabeň zmapovány nevyužívané objekty ve vlastnictví obcí na území MAS Slezská brána. Počet budov je nízký. Převažují budovy zemědělského a průmyslového typu. Byla zaznamenána jediná nevyužívaná budova administrativního typu. Jedná se o správní budovu bývalého VOKD v

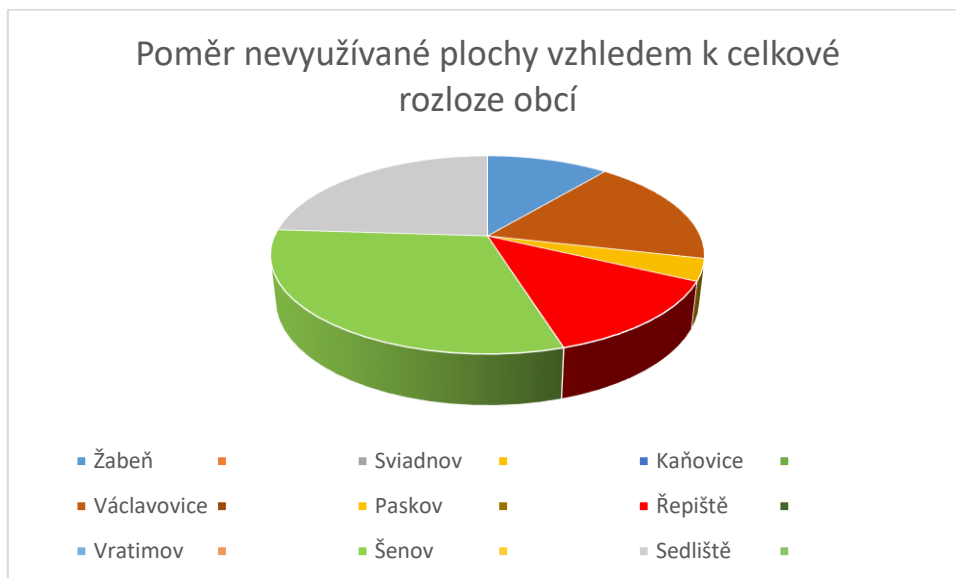
Šenově. Budova má šest pater, rozlohu 670 m² a je značně zchátralá. Již 20 let se nevyužívá a není v majetku města. Blíže viz následující tabulka a graf:

obec/město	Žabeň		Sviadnov		Kaňovice		Václavovice		Paskov	
typ	počet	přibližná plocha včetně pozemku (v m ²)	počet	přibližná plocha včetně pozemku (v m ²)	počet	přibližná plocha včetně pozemku (v m ²)	počet	přibližná plocha včetně pozemku (v m ²)	počet	přibližná plocha včetně pozemku (v m ²)
zemědělské	1	2000	0	0	0	0	2	3500	1	300
průmyslové	0	0	0	0	0	0	1	2000	0	0
správní	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
kombinované	0	0	0	0	0	0	0	0	3	2000
celkem	1	2000	0	0	0	0	3	5500	4	2300
obec/město	Řepiště		Vratimov		Šenov		Sedliště			
typ	počet	přibližná plocha včetně pozemku (v m ²)	počet	přibližná plocha včetně pozemku (v m ²)	počet	přibližná plocha včetně pozemku (v m ²)	počet	přibližná plocha včetně pozemku (v m ²)		
zemědělské	2	3800	0	0	1	26000	1	10000		
průmyslové	2	1950	0	0	0	0	1	3000		
správní	0	0	0	0	1	2000	0	0		
kombinované	0	0	0	0	0	0	0	0		
celkem	4	5750	0	0	2	28000	2	13000		

Tabulka 26: Nevyužívané budovy v obcích, zdroj: dotazníkové šetření - červen 2015

Obrázek 13: Grafické vyjádření poměru množství nevyužívané plochy v obcích podle typu.

Obrázek 14: Poměr nevyužívané plochy vzhledem k celkové rozloze obcí.

Z šetření vyplývá, že možnosti uplatnit dotační prostředky v rámci využití ploch a budov, které v současnosti obce nevyužívají, pro potřeby podnikání v oblasti zemědělství či průmyslu, nejsou v rozporu s aktuální potřebou a potenciálem.

3.6.4.5 Možnosti pronájmů obecních pozemků

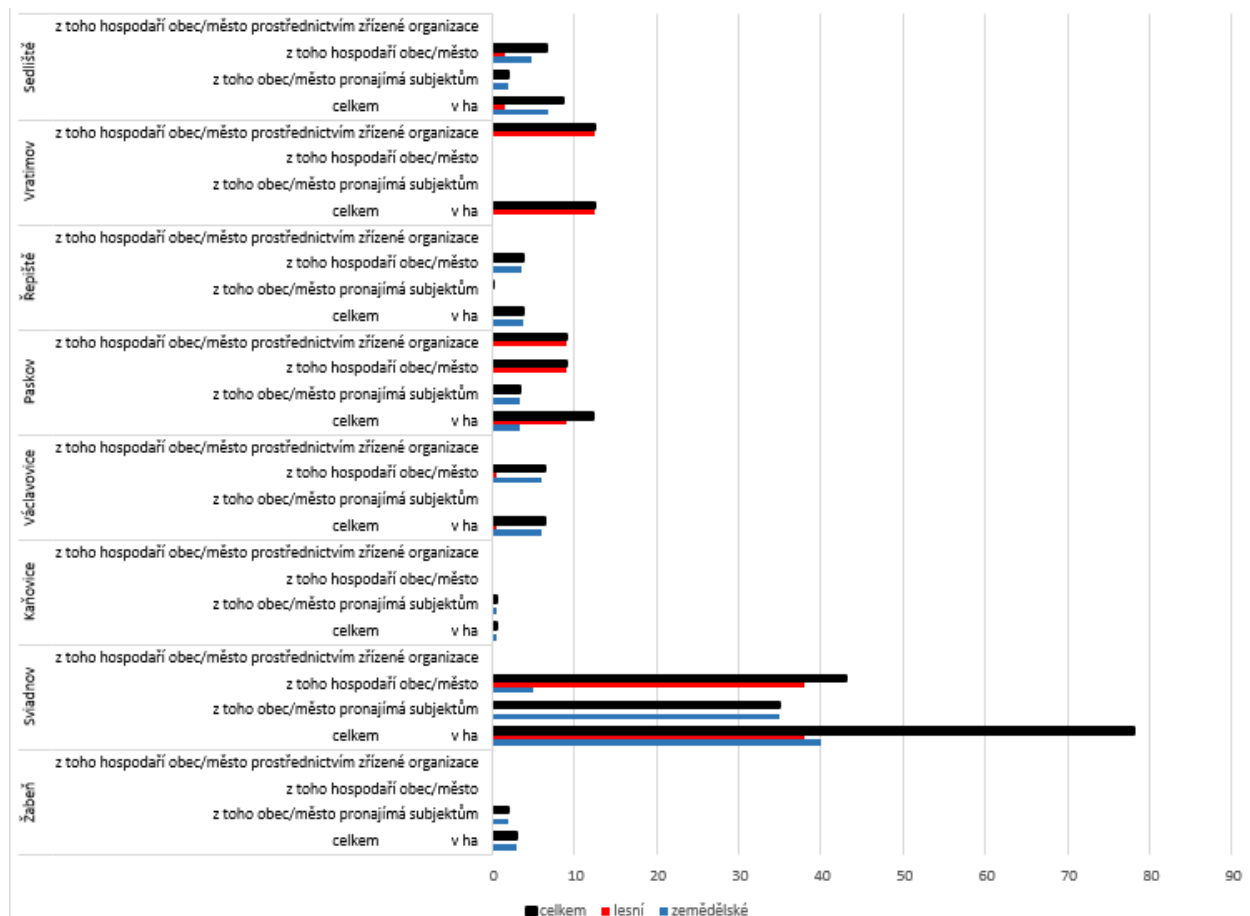
Se zmapováním rozsahu nevyužívaných prostor pro podnikání souvisí úzce rovněž otázka stavu pronájmu zemědělské a lesní plochy jednotlivých obcí. Z šetření vyplývá, že na území obcí jsou možnosti pronájmu takovýchto ploch otevřeným prostorem k využití v oblasti podnikání.

obec	Žabeň			
typ	celkem v ha	z toho obec/město pronajímá subjektům	z toho hospodaří obec/město	z toho hospodaří obec/město prostřednictvím zřízené organizace
zemědělské	3	2	0	0
lesní	0	0	0	0
celkem	3	2	0	0
obec	Sviadnov			
typ	celkem v ha	z toho obec/město pronajímá subjektům	z toho hospodaří obec/město	z toho hospodaří obec/město prostřednictvím zřízené organizace
zemědělské	40	35	5	0
lesní	38		38	0
celkem	78	35	43	0

obec	Kaňovice			
typ	celkem v ha	z toho obec/město pronajímá subjektům	z toho hospodaří obec/město	z toho hospodaří obec/město prostřednictvím zřízené organizace
zemědělské	0,56	0,56	0	0
lesní	0	0	0	0
celkem	0,56	0,56	0	0
obec	Václavovice			
typ	celkem v ha	z toho obec/město pronajímá subjektům	z toho hospodaří obec/město	z toho hospodaří obec/město prostřednictvím zřízené organizace
zemědělské	6	0	6	0
lesní	0,4685	0	0,4685	0
celkem	6,4685	0	6,4685	0
obec	Paskov			
typ	celkem v ha	z toho obec/město pronajímá subjektům	z toho hospodaří obec/město	z toho hospodaří obec/město prostřednictvím zřízené organizace
zemědělské	3,4	3,4	0	0
lesní	9	0	9	9
celkem	12,4	3,4	9	9
obec	Řepiště			
typ	celkem v ha	z toho obec/město pronajímá subjektům	z toho hospodaří obec/město	z toho hospodaří obec/město prostřednictvím zřízené organizace
zemědělské	3,7	0,08	3,62	0
lesní	0,1	0	0,1	0
celkem	3,8	0,08	3,72	0
obec	Vratimov			
typ	celkem v ha	z toho obec/město pronajímá subjektům	z toho hospodaří obec/město	z toho hospodaří obec/město prostřednictvím zřízené organizace
zemědělské	0	0	0	0
lesní	12,5	0	0	12,5
celkem	0	0	0	0

obec	Šenov			
typ	celkem v ha	z toho obec/město pronajímá subjektům	z toho hospodaří obec/město	z toho hospodaří obec/město prostřednictvím zřízené organizace
zemědělské	2	2	0	0
lesní	3	0	3	0
celkem	5	2	3	0
obec	Sedliště			
typ	celkem v ha	z toho obec/město pronajímá subjektům	z toho hospodaří obec/město	z toho hospodaří obec/město prostřednictvím zřízené organizace
zemědělské	6,9	2	4,9	0
lesní	1,67	0	1,67	0
celkem	8,57	2	6,57	0

Tabulka 27: Rozsah pronájmů obecních pozemků.

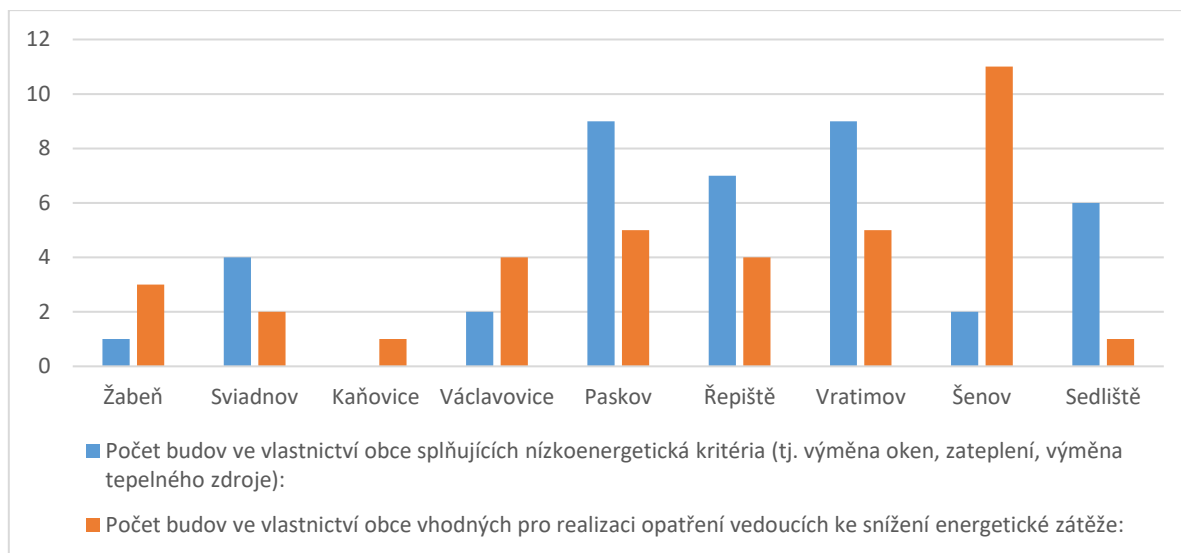

Obrázek 15: Grafické znázornění poměru pronajímaných zemědělských a lesních pozemků v obcích

V oblasti hospodaření obcí s vlastním majetkem byl v rámci dotazníkového šetření dále mapován stav budov ve vlastnictví obcí, zejména jejich zajištění energetické nenáročnosti. Vzhledem k tomu, že prostředky na tuto problematiku bývají velice žádané, je třeba zdůraznit, že na území MAS Slezská brána dosud nebyl tento problém definitivně vyřešen a obce stále disponují objekty, které je třeba v tomto ohledu zajistit pro zvýšení kvality života občanů.

Obec	Žabeň	Sviadnov	Kaňovice	Václavovice	Paskov	Řepiště	Vratimov	Šenov	Sedliště
Počet budov ve vlastnictví obce splňujících nízkooenergetická kritéria (tj. výměna oken, zateplení, výměna tepelného zdroje):	1	4	0	2	9	7	9	2	6
Počet budov ve vlastnictví obce vhodných pro realizaci opatření vedoucích ke snížení energetické zátěže:	3	2	1	4	5	4	5	11	1

Tabulka 28: Objekty (ne)splňující energetická kritéria.

Obrázek 16: Graf energeticky zajištěných a nezajištěných objektů ve vlastnictví obcí

3.6.4.6 Možnosti propagace místních podnikatelů v obcích

Marketinogová podpora podnikatelských aktivit disponuje v jednotlivých obcích různými prostředky. Optimálním cílem spojeným s naplněním aktivit v SCLLD je vyváženost a stejné možnosti dostupnosti jednotlivých typů propagačních platforem na úrovni obcí, které by mohly podnikatelské subjekty využívat. Současný stav odhalil množství dosud nevyužitého prostoru v oblasti marketingu:

Možnosti propagace																		
	Žabeň		Sviadnov		Kaňovice		Václavovice		Paskov		Řepiště		Vratimov		Šenov		Sedliště	
	ANO	NE	ANO	NE	ANO	NE	ANO	NE	ANO	NE	ANO	NE	ANO	NE	ANO	NE	ANO	NE
Možnost umístění reklamy na veřejném prostranství	X		X		X		X		X		X			X	X		X	
Dostatek reklamního prostoru v místním periodiku		X	X		X		X		X		X		X		X		X	
Dostatek reklamního prostoru na webu obce		X	X			X	X			X		X		X	X		X	
Jiný typ mediální podpory pro podnikání	X			X		X		X	X			X		X		X	X	
Přítomnost místních či regionálních výrobců potravin	X		X			X	X		X			X		X		X	X	
jejich počet	1		4		0		1		6		0		0		0		2	
Přítomnost místních či regionálních výrobců ručních výrobků	X		X			X	X		X		X		X			X	X	
jejich počet	1		2		0		2		2		2		1		0		1	

Tabulka 29: Pokrytí propagačních platform v obcích.

V souvislosti s podnikatelskými aktivitami je třeba zmínit rovněž ty, které se zabývají, či mají přímý dopad na oblast sociální. Z průzkumu vyplývá, že na území MAS Slezská brána je dosud nevyužitý potenciál v oblasti zaměstnávání hendikepovaných občanů a charitativních organizací. Současný stav přibližuje tato tabulka:

Obec	Žabeň		Sviadnov		Kaňovice		Václavovice		Paskov		Řepiště		Vratimov		Šenov		Sedliště	
Nachází se na území obce následující položka?	ANO	NE	ANO	NE	ANO	NE	ANO	NE	ANO	NE	ANO	NE	ANO	NE	ANO	NE	ANO	NE
Charitativní organizace		X	2			X		X		X	1			X		X		X
Chráněná dílna		X		X		X		X		X				X		X		X
Podnikatelský subjekt zaměřený na oblast zaměstnávání hendikepovaných občanů		X		X		X		X		X				X		X	X	

Tabulka 30: Podnikatelské aktivity zaměřené na oblast podpory hendikepovaných obyvatel na území MAS Slezská brána.

3.6.4.7 Moderní trendy v oblasti služeb

Rovněž v oblasti moderních trendů v oboru služeb pro veřejnost je cítit značná disproporce a nevyváženost jako v případě zázemí pro propagaci. V Paskově, Žabni a v Sedlištích je k dispozici wi-fi připojení na veřejných prostranstvích. O tuto službu je zájem i v ostatních obcích na území MAS Slezská brána. Také služba senior-taxi, která již funguje ve Vratimově a Sedlištích by byla vítaným rozšířením palety služeb v obcích podobně jako zřízení úschoven kol (související s cyklo dopravou na cyklostezkách) či biblioboxů v místních knihovnách. Ideálním cílem je pak nejen zajištění těchto služeb na celém území, ale rovněž rozšíření o nové moderní služby snadno dostupné a bezplatné.

3.6.5 Návrh potenciálních opatření

- Podpora rozvoje drobného podnikání, modernizace výroby a vybavení
- Podpora krátkých potravinových řetězců
- Příprava nových vhodných ploch pro výrobu s ohledem na životní prostředí
- Zajištění vhodných rekvalifikací a jiných aktivizačních programů pro lidi bez zaměstnání a dalších sociálně ohrožených skupin, zajištění vhodného průběžného vzdělávání obyvatel, a to na základě spolupráce s úřady práce, popř. s využitím dotačních programů pro tuto oblast
- Podpora sociálního podnikání
- Efektivnější dlouhodobá spolupráce mezi školami a zaměstnavateli.
- Podpora zaměstnání na částečný úvazek (např. alternativa pro matky s dětmi, studenty apod.)
- Využití dnes nevyužívaných ploch (brownfields) pro podnikání
- Rozvoj infrastruktury a služeb v oblasti cestovního ruchu (konkrétně viz záměry jednotlivých obcí dobrovolného svazku obcí Region Slezská brána)

3.7 DALŠÍ VÝSLEDKY VYPLÝVAJÍCÍ Z DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

V rámci dotazníkového šetření byly zjišťovány i další informace využitelné pro potřeby zpracování strategického plánu. Byly zjišťovány priority obcí tak, jak je vnímají starostové, informace o již probíhajících projektech a především o plánovaných projektech. Tyto informace nyní shrnujeme zde. Je nutno na ně pohlížet jako na subjektivní názor vedení obcí, přičemž odhady částek a termín realizace byl většinou také odhadován (tedy nejedná se o exaktní údaje).

3.7.1 Hodnocení priorit obcí

V rámci dotazníkového šetření bylo starosty z předloženého výběru priorit určováno 3-5 priorit, které vnímají jako nejdůležitější pro obec. Z toho zcela jednoznačně vyplynula podpora:

- **podpora spolkových a volnočasových aktivit** – činnost spolků, společenské a kulturní dění v obcích, vybavenost obcí pro tyto účely
- **zvýšení dostupnosti a kvality bydlení** – v souvislosti se stěhováním nových obyvatel do obcí je žádoucí nabídnout kvalitní infrastrukturu na nových plochách, dopravní napojení a související vybavenost
- **obnova a rozvoj vesnic a venkovské infrastruktury** – celková vybavenost obcí
- **zkvalitnění dopravní dostupnosti** – myšleno především jako opravy a údržba stávajících komunikací, které jsou často v nevyhovujícím stavu

Priorita	Vratimov	Šenov	Kaňovice	Paskov	Řepiště	Sedliště	Sviadnov	Václavovice	Žaběň	Celkem
podpora spolkových a volnočasových aktivit	1	1	1	1	1		1	1	1	8
zkvalitnění dopravní dostupnosti	1	1				1		1	1	5
obnova a rozvoj vesnic a venkovské infrastruktury			1		1	1		1	1	5
zvýšení dostupnosti a kvality bydlení			1		1	1	1			4
obnova a rozvoj energetické a vodohospodářské infrastruktury	1	1		1				1		4
ochrana a tvorba kulturní krajiny			1	1		1				3
zvýšení standardů sociální péče				1	1					2
omezování neg. vliv. lidské činnosti na ŽP			1				1			2
podpora podnikání, tvorba nových prac.míst				1						1
zlepšení syst. likvidace komunálního odpadu			1							1
zvýšení nabídky vzdělání										0
zvýšení standardů zdravotní péče										0
podpora zemědělské výroby										0
zlepšení dopravní obslužnosti										0
rozvoj cestovního ruchu										0
jiné										0
rozpočet obce (mil. Kč)	120	69,4	2,5	50	24	13	20	12	16	
volné prostředky obce (mil. Kč)	20	3,9	0,5	5	11	1,5-4	10	4	8	

Tabulka 31: Hodnocení priorit jednotlivých obcí

3.7.2 Hlavní realizovaná opatření v předchozích letech

V minulosti byla v obcích realizována řada větších nebo menších projektů. Níže uvádíme přehled těch, které vedení obcí považuje za nejvýznamnější – nejedná se tedy o kompletní výčet.

Obec	Významnější realizované projekty v předchozích letech
Kaňovice	• oprava komunikace • výměna oken obecního úřadu v roce 2011
Paskov	• zateplení ZŠ, MŠ a OÚ v letech 2010-11 za 25 mil. Kč • komunitní centrum – bývalá sokolovna v roce 2010 za 18 mil. Kč • cyklostezka podél Ostravice
Řepiště	• kompletní rekonstrukce MŠ v roce 2008 za 16 mil. Kč • výstavba tělocvičny v roce 2010 za 35 mil. Kč • modernizace ZŠ v roce 2010 za 9 mil. Kč • cyklostezka Ostrava – Beskydy v letech 2011-13 za 7 mil. Kč společně s dalšími obcemi
Sedliště	• snížení energetické náročnosti ZŠ v roce 2010 za 12 mil. Kč • chodníky v roce 2011 za 5 mil. Kč • cyklostezka v letech 2012-13 za 6 mil. Kč • snížení energ. náročnosti OÚ a kult. domu (2013) za 11 mil. Kč • rekonstrukce kostela Všech svatých v letech 2011-12 za 6 mil. Kč • zateplení OÚ a KD (2014) • zateplení knihovny a muzea (2015)
Sviadnov	• zateplení a rekonstrukce MŠ v roce 2011 za 10 mil. Kč • rekonstrukce tělocvičny v roce 2009 za 10 mil. Kč • místní komunikace a osvětlení v nových lokalitách v letech 2008-13 za 5 mil. Kč • cyklostezka podél Ostravice
Šenov	• rekonstrukce chodníků v letech 2009-12 za 13,9 mil. Kč • bezbariérový přístup do budov města v roce 2009 za 9,5 mil. Kč • výměna oken v ZŠ v roce 2008 za 6,8 mil. Kč • modernizace infrastruktury v ZŠ v roce 2009 za 13,6 mil. Kč • výstavba kanalizace od roku 2012 doposud za 237 mil. Kč
Václavovice	• kanalizace v letech 2011-12 za 27 mil. Kč • chodník podél Frýdecké v roce 2012 za 15 mil. Kč • areál hřiště s družinou v roce 2006 za 6,5 mil. Kč
Vratimov	• chodník 1,1 km v roce 2012 za 6 mil. Kč • kanalizace a komunikace v roce 2012 za 16 mil. Kč • zateplení bytových domů a střech v roce 2012 za 5 mil. Kč • výdejna obědů v ZŠ v roce 2012 za 2 mil. Kč • nová ZUŠ v roce 2011 za 4,5 mil. Kč • cyklostezka podél Ostravice

Obec	Významnější realizované projekty v předchozích letech
Žabeň	- cyklostezka podél Ostravice – 2012 (společný projekt obcí) - rekonstrukce a zateplení ZŠ a MŠ (1 objekt) v r. 2012 za 9 mil. Kč - výstavba kulturního domu a knihovny v r. 2009 za 8 mil. Kč

Tabulka 32: Přehled vybraných významných opatření realizovaných v předchozích letech

3.7.3 Opatření plánovaná v příštích letech, záměry, vize

Dále uvádíme přehled projektů, záměrů a vizí, které byly v rámci dotazníkového průzkumu zmíněny. Zde je nutno upozornit, že se také nejedná o kompletní výčet. Některé z těchto projektů jsou již ve fázi velké připravenosti (projektová dokumentace, územní souhlas apod.), jiné jsou připravovány, další jsou vnímané jako potřeba do budoucna. Uvedené částky a termíny realizace je nutno brát jako odhad.

Obec	Plánované projekty
Kaňovice	- zateplení budovy obecního úřadu - víceúčelová budova s tělocvičnou - stavba parkoviště u kaple sv. Hedviky - dětský koutek (hřiště a parková úprava u obecního úřadu) - Rekonstrukce budovy hasičské zbrojnice včetně klubovny a modernizace hasičského vozidla - výletišť u obecního úřadu - výstavba chodníku - dílčí kanalizace a 2 ČOV v dlouhodobém horizontu za 30 mil. Kč
Paskov	- dostavba společenského centra v letech 2014-16 za 30 mil. Kč - splašková kanalizace a ČOV (I. etapa) v letech 2015-17 za 60 mil. Kč - rekonstrukce osvětového domu v roce 2015 za 12 mil. Kč - rekonstrukce dopravních komunikací v letech 2014-16 za 10 mil. Kč - rekonstrukce zámku v letech 2014-20 celkem za 120 mil (3–4 dílčí projekty: bydlení pro seniory, denní stacionář a dům s pečovatelskou službou, kulturně společenské centrum, rekonstrukce parku, galerie, možná informační centrum) - přírodní koupání (bývalé důlní nádrže) - zateplení obecních objektů (2x hasičárna, 1 kulturní dům)
Řepiště	- dostavba společenského centra (2014-2016 – 30 mil. Kč), včetně rekonstrukce nově zakoupeného objektu bývalé restaurace - splašková kanalizace a ČOV – 1. etapa (2015-2017 – 60 mil. Kč) - rekonstrukce osvětového domu (2015 – 12 mil. Kč). - dopravní komunikace (2015-2016 – 10 mil. Kč) - sběrný dvůr - ve spolupráci s jinými obcemi se plánuje terénní pečovatelská služba - dětské hřiště (hraní, fotbal, herní prvky) - Výstavba nového sportovního areálu - venkovní hřiště pro míčové hry

Obec	Plánované projekty
	• odpočívadlo na cyklostezce • rekonstrukce dřevěného kostela Sv. archanděla Michaela a veřejné plochy před ním • rekonstrukce hasičské zbrojnice
Sedliště	• sportovní víceúčelový areál v letech 2014-15 za 12 mil. Kč • chodník u III/4731 v roce 2014 za 6 mil. Kč • cyklostezka II. etapa v letech 2015-16 za 6 mil. Kč • stavba nové MŠ v roce 2015 za 25 mil. Kč • revitalizace centra obce a páteřních komunikací v letech 2016-17 za 10 mil. Kč • v ÚP je vyhrazen prostor pro stavbu sociálního charakteru, ale zatím není konkrétní záměr obce, soukromý záměr • nabídka prostoru pro příměstskou rekreaci (kolo, sport, rozhledna) • vybudování rozhledny na vyhlídkovém místě a zároveň výletišti <i>Bezručova vyhlídka</i> a rozvoj tohoto areálu
Sviadnov	• rekonstrukce centra obce v letech 2015-17 za 30-50 mil. Kč • rekonstrukce a přístavba ZŠ v letech 2013-14 za 11 mil. Kč • cesty a osvětlení v nových lokalitách průběžně • společně s Frýdkem-Místkem obnova hradu na Štandlu (v dlouhodobém horizontu za 100 mil. Kč) • možná spolupráce s Paskovem při zřízení domova důchodců • rekonstrukce hřiště (multifunkční – bruslení, kurty...) • hřiště s umělým trávnikem • rozvoj areálu jízdárny a centra pro poskytování služeb hiporehabilitace Jezdeckého klubu Sviadnov • rekonstrukce budovy pošty s byty
Šenov	• rozšíření kanalizace do roku 2014 za 74 mil. Kč • rekonstrukce sportovišť v letech 2014-16 za 25 mil. Kč • zateplení budov města v letech 2014-18 za 15 mil. Kč • modernizace dopravní infrastruktury (místní komunikace) v letech 2013-15 za 30 mil. Kč • úpravy sběrného místa (vyasfaltování, rozšíření, třídící linka, nové kontejnery) • rekonstrukce stávajících sportovišť (hřiště pro míčové sporty, tréninkové hřiště pro fotbal, atletická dráha, malé streetbalové plácky) • vybudování cyklostezky (ve spolupráci se statutárními městy Ostrava a Havířov nabízející především alternativní formu dopravy do zaměstnání) • dům s pečovatelskou službou, hasičárna, MŠ - zateplení budov, výměna oken
Václavovice	• doplnění kanalizace za 20 mil. Kč • rekonstrukce, zateplení a přístavba MŠ v letech 2013-14 za 20 mil. Kč

Obec	Plánované projekty
	• rekonstrukce a zateplení ZŠ a její tělocvičny za 15 mil. Kč • menší kulturní dům v rámci přestavby MŠ • oprava menšího hřiště • chodníky Václavovická průběžně • rekonstrukce hřbitovní kaple • rekonstrukce a zateplení budovy obecního úřadu • vybudování stylového muzea (formou rekonstrukce zakoupené existující dřevěnice nebo vybudováním dřevěnice nové) s expozicí historie a původního stylu života v obci • koupaliště
Vratimov	• přestavba a zateplení ZŠ Vratimov za cca 30 mil. Kč • zateplení a rekonstrukce dvou hasičských zbrojnic • zateplení budovy sídla Vratimovských služeb s.r.o. • zateplení, rekonstrukce a oprava budovy na městském koupališti • rozšíření kanalizační sítě za cca 180 mil. Kč do roku 2020 • oprava a stavba nových chodníků včetně přechodů pro chodce v Horních Datyních a v okrajových částech Vratimova • postupná oprava většiny místních komunikací • rekonstrukce Radničního náměstí • budování nových parkovacích ploch pro motorová vozidla • rozšíření knihovny • možnost vybudování obecního rozhlasu • rozšíření hřbitova • vybudování domova důchodců nebo azylového domu – jediné ve spolupráci s dalšími obcemi • nové dětské hřiště a koutek • výstavba nové multifunkční tělocvičny a opravy stávajících tělocvičen • skateboardové a workoutové hřiště • vybudování mini-skanzenu připomínajícího bývalou manufakturu na výrobu větrných mlýnků v místní části Horní Datyně • obnova a rozšiřování zeleně • úprava Slezského náhonu
Žabeň	• multifunkční tělocvična za cca 30 mil. Kč (do 2016) • oprava obecní kaple za 0,5 mil. Kč do r. 2014 • dokončení oprav cest – realizováno průběžně • ochranná zeleň okolo Biocelu Paskov a dalších lokalitách
Dobrovolný svazek obcí Region Slezská brána	• vybudování regionálního informačního centra • propagační aktivity s celo-regionálním dopadem, včetně jazykových mutací (polština, angličtina), s předpokladem jejich dalšího využití pro regionální výuku na základních školách • doplnění navigace k turistickým cílům (např. k dřevěným kostelům,

Obec	Plánované projekty
	k paskovskému zámku, šenovskému kostelu, vlastivědným muzeím, technickému vojenskému muzeu atd.) formou standardních informačních značek u silničních komunikací • organizování tzv. měkkých projektů – tj. vzdělávacích a sportovních soutěží pro děti a seniory, přednášek, pracovních jednání, tvorby koncepčních materiálů (např. v oblasti plánu sociálních služeb) • zapojení potenciálu cestovního ruchu do propagace a spolupráce v širším území (krajském, celostátním, přeshraničním) – např. propagace dřevěných kostelů, propagace vesnických vlastivědných muzeí, propagace menších šlechtických vesnických sídel (zámků) atd. • podpora spolupráce výrobců „místních originálních“ zemědělských popř. řemeslných produktů a jejich zapojení do spolupráce s místními výrobci v rámci širšího území, popř. přeshraničně, a to včetně výrobků uměleckého charakteru (např. řezbářství) • zavedení a provozování lokálního televizního vysílání

Tabulka 33: Přehled vybraných plánovaných opatření a záměrů

3.8 ROZVOJOVÝ POTENCIÁL

3.8.1 Územní plánování

Územní plán tvoří předpoklad pro budoucí rozvoj území, a pokud obce mají nějaké větší budoucí záměry s nároky na plochu, měly by být promítnuty do územního plánu. Z tohoto důvodu je dále uveden přehled stavu zpracování územně plánovací dokumentace u jednotlivých obcí.

Obec	Územní plán	Změny územního plánu	Stav zpracování nového ÚP
Kaňovice	Platný od 1.9.2011	x	X
Paskov	Platný od 11.6.1996	Změna č. 4 - vydána 6.4.2009	Probíhá schvalování nového, Zadání v r. 2012
Řepiště	Platný od 1.6.2010	x	X
Sedliště	Platný od 18.8.2008	x	X
Sviadnov	Platný od 27.10.2009	Změna č. 1 - 2012	X
Šenov	Aktuálně Změna č. 14	Změna č. 14 - běží od 2012	X
Václavovice	Aktuálně (6/2013) před vydáním	x	Aktuálně (6/2013) před vydáním
Vratimov	Platný od 9.5.2012	x	X
Žabeň	Aktuálně Změna č. 2	Změna č. 2 - 1.1.2010	X

Tabulka 34: Přehled stavu zpracování územních plánů k dubnu 2013

3.8.2 Územní rozvoj a strategické plánování

Územní a strategické plánování musí být propojeno, respektive musí být ve vzájemném souladu. Soulad by měl být zajištěn také ve vertikální rovině – tj. úroveň obcí – úroveň MAS – úroveň ORP – úroveň krajská. Přehled stavu zpracování strategických dokumentů je v následující tabulce.

Region Slezská Brána má zpracován dokument „*Strategický plán rozvoje měst a obcí Regionu Slezská brána na léta 2007 – 2015*“. Jedná se o souhrnný dokument svazku obcí a měst Regionu Slezská brána (dále jen Region) pro rozvoj venkova, malých měst a zemědělství v oblasti regionu. Svým obsahem respektuje a navazuje na priority stanovené Evropskou unií na dané období a je rovněž výchozím dokumentem pro účast v jednotlivých programech vyhlášených Evropskou unií za účelem získání podpory. Zároveň respektuje priority ostatních programů, které podporují rozvoj venkova v ČR. Dokument je platný do roku 2015.

Na základě tohoto strategického dokumentu regionu jsou zpracovány také strategické plány všech obcí s výjimkou Sviadnova, který se stal členem regionu později.

3.8.3 Potenciál v oblasti lidských zdrojů

Dá se předpokládat, že většina nároků v oblasti lidských zdrojů pro řešení potřeb strategie bude využívat stávající kapacity obcí, tj. vedení obcí a zaměstnanců městských a obecních úřadů, případně příspěvkových organizací. Část zdrojů je možno zajistit externě prostřednictvím služeb. Existence MAS bude vyžadovat vznik organizační struktury s nároky několika nových pracovních míst.

Další velký potenciál je v organizacích (spolky, sdružení, jednoty, kluby...), které působí v jednotlivých obcích. Jejich přehled je uveden v předchozích kapitolách. Tyto organizace mají jednak kapacity lidské pro pořádání akcí, mohou být také nositeli nebo spoluřešiteli různých projektů, především v oblasti kultury, společenského života a sportu a dalších oblastech, ve kterých působí. Žádoucí je zde vzájemná spolupráce mezi jednotlivými spolky a mezi spolky a obcemi. Určitý potenciál je i v přeshraniční spolupráci.

3.8.4 Potenciál v oblasti služeb, dopravy, občanské vybavenosti a dalších ekonomických činnostech

Aktuální stav v oblasti služeb, dopravy, občanské vybavenosti a dalších ekonomických činnostech je popsán v předcházejících kapitolách. Z těchto analýz vyplývá, že v území je potenciál pro zlepšení aktuálního stavu v těchto dílčích oblastech. Pozornost v nadcházejícím období je možno věnovat těmto oblastem:

- technická infrastruktura
 - realizace a dokončení kanalizačních sítí se zakončením na čistírně odpadních vod, tam kde to je ekonomicky a technicky proveditelné
 - modernizace spalovacích zařízení (kotlů na vytápění) ve veřejných objektech a domácnostech a realizace opatření na snížení spotřeby energie
- dopravní infrastruktura
 - rekonstrukce silničních komunikací, chodníků a jejich údržba.
 - výstavba nových úseků chodníků a cyklostezek
 - doplnění drobné cyklistické vybavenosti – posezení, infotabule, opravy kol, občerstvení, oddělení cyklistické dopravy od silniční a zajištění podmínek pro každodenní dojížděku do zaměstnání a příměstskou rekreaci.
 - modernizace a zefektivňování veřejné dopravy, zajištění návaznosti spojů vlakové a autobusové dopravy
 - Opatření pro zlepšení bezpečnosti dopravy v obcích – realizace zklidnění dopravy na silnicích a místních komunikacích formou stavebně technických opatření (rekonstrukce křižovatek, realizace středových ostrůvků u vjezdů do obcí a u přechodů pro chodce, nasvětlení přechodů pro chodce, radary, zpomalovací prahy...
- zlepšení kvality života v obcích
 - výstavba, rekonstrukce a modernizace stávající občanské vybavenosti, kulturních a sportovních zařízení a jejich multifunkční využití

- zachování a případné rozšíření kapacity školských zařízení v mateřských a základních školách, včetně modernizace vybavení škol pro výuku technických předmětů
- zajištění kapacit pro péči o seniory
- zajištění terénních sociálních služeb – stravování, péče o starší, nemocné a jinak hendikepované, úklid apod.
- podpora kulturních, sportovních a dalších společenských akcí
- ochrana životního prostředí
 - zlepšení kvality ovzduší – snížení spotřeby energie, modernizace kotlů
 - evidence sesuvných území a jejich zabezpečení
 - najít vhodné využití pro plochy starých ekologických zátěží a brownfields
 - zvýšení účinnosti čištění odpadních vod
 - obnova veřejných prostranství a obnovy a výsadby zeleně v obci a krajině
 - zajistit vyšší míru separace a využití odpadů – dobudování sběrných dvorů, regionální kompostárna, způsoby využití bioodpadu.
- podnikání a ekonomický rozvoj
 - podpora rozvoje drobného podnikání, modernizace výroby a vybavení a krátkých potravinových řetězců
 - příprava nových vhodných ploch pro výrobu s ohledem na životní prostředí
 - zajištění vhodných rekvalifikací pro lidi bez zaměstnání a zajištění vhodného průběžného vzdělávání obyvatel
 - efektivnější dlouhodobá spolupráce mezi školami a zaměstnavateli.
 - podpora zaměstnání na částečný úvazek (např. alternativa pro matky s dětmi, studenty apod.)
 - využití dnes nevyužívaných ploch (brownfields) pro podnikání

3.8.5 Vlastní prostředky k zajištění vícezdrojového financování rozvoje území

U převážné většiny veřejných projektů podporovaných z prostředků Evropské unie je nutnost kofinancování ze strany žadatele. Výše kofinancování se bude lišit dle typu dotačního programu a předkládaného záměru. Je tedy nutné vyčlenit dostatečné prostředky i v rámci rozpočtů jednotlivých obcí.

Vedení obcí bylo dotazováno, jak velký je rozpočet obce a přibližně (pouze orientačně) s jak velkými prostředky město může disponovat na investice. Tyto základní informace jsou uvedeny v tabulce.

Obec	Kaňovice	Paskov	Řepiště	Sedliště	Sviadnov	Václavovice	Vratimov	Šenov
Rozpočet obce (mil. Kč)	2,5	50	24	13	20	12	120	69,4
Volné prostředky obce (mil. *Kč)	0,5	5	11	1,5-4	10	4	20	3,9

Tabulka 35: Rozpočty obcí a velikost volných prostředků použitelných na investice (v mil. Kč)

3.8.6 Hasičské jednotky v území MAS Slezská brána

Mezi základní složky Integrovaného záchranného systému (IZS) patří Hasičský záchranný sbor České republiky, Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany, poskytovatelé zdravotnické a záchranné služby a Policie ČR.

Co se týká působnosti složek hasičského záchranného sboru, území MAS Slezská brána spadá do územní působnosti Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje. V řešeném území fungují územní odbory Ostrava a Frýdek-Místek. Jednotky požární ochrany minimálně kategorie V. se nachází téměř v každé obci Místní akční skupiny Slezská brána. Jejich financování je ale mnohdy komplikované, existují velké náklady na jejich vybavení a také nutný počet hasičů zajišťující nepřetržitou akceschopnost jednotky. Jednotky hasičů mají ve většině případech malou operační působnost a také malé zkušenosti a vzniká tak potřeba investic z obecních rozpočtů do vybavení a výcviku těchto jednotek. Další potřeby v této oblasti vznikají i nutnými investicemi do budov těchto jednotek, kdy v průběhu let byly prováděny na budovách udržovací práce. Jejich stav je vzhledem ke svému stáří a provádění základní údržby únosný, avšak investice do tohoto majetku je velmi potřebná a rovněž je vždy prováděna vzhledem k finančním možnostem těchto jednotek ze strany obcí. Problémy jednotek v území jsou rovněž v možnosti obnovy zastaralého technického vybavení, které je funkční jen díky obětavosti členské základny sboru dobrovolných hasičů a jejich částečná obnova je tedy více než potřebná. Působnost a kategorizace jednotek požární ochrany v jednotlivých obcích je uvedena níže v tabulce.

Druhy a kategorie jednotek

Jednotkou se v organizačním řízení rozumí organizovaný útvar zřízený v souladu se zákonem, s vnitřní hierarchií a dělbou práce tvořený hasiči, vybavený požární technikou (automobily) a věcnými prostředky (výstroj hasičů, nástroje, agregáty, apod.) pod vedením velitele jednotky.

Druh jednotky – se odvozuje od zřizovatele jednotky a od pracovních právních vztahů hasičů při výkonu služby v jednotce ke zřizovateli v souladu s právním předpisem.

Jednotka SDH obce – jednotka zřízená za podmínek uvedených v právním předpisu zpravidla jako organizační složka obce, kde výkon služby vykonávají dobrovolně členové jednotky SDH obce, kteří mají s obcí uzavřen pracovní právní vztah nebo jinou smlouvu o členství v jednotce.

Jednotka je charakterizována *velikostí*, která je vyjádřena počtem hasičů v ní a *kategorií*, která v návaznosti na druh jednotky vyjadřuje operační působnost pro použití k zásahům, a to zejména pro svého zřizovatele (obec), tzn. místní působnost nebo pro použití na větším území než na území svého zřizovatele, další charakteristikou jednotky je *taktická hodnota*, která je souborem schopností provádět určitý rozsah činností odpovídající velikosti jednotky a jejímu vybavení požární technikou a věcnými prostředky, např. počtem nasazených proudů k hašení.

Jednotky a jejich kategorie na území MAS Slezská brána

Poř.č.	Město/Obec	Název jednotky	Kategorie jednotky	Zřizovatel jednotky
1.	Vratimov	SDH Vratimov	JPO II	Město Vratimov
2.	Vratimov	SDH Horní Datyně	JPO V	Město Vratimov
3.	Šenov	SDH Šenov	JPO III	Město Šenov
4.	Paskov	SDH Paskov	JPO II	Město Paskov
5.	Paskov	SDH Oprechtice	JPO II	Město Paskov

6.	Řepiště	SDH Řepiště	JPO V	Obec Řepiště
7.	Sedliště	SDH Sedliště	JPO III	Obec Sedliště
8.	Václavovice	SDH Václavovice	JPO V	Obec Václavovice
9.	Kaňovice	SDH Kaňovice	JPO V	Obec Kaňovice
10.	Žabeň	SDH Žabeň	JPO V	Obec Žabeň
11.	Žabeň	HZSP Biocel Paskov, a.s.	JPO IV	Biocel Paskov, a.s.
12.	Sviadnov	SDH Frýdek-Místek	JPO III	Statutární Město Frýdek-Místek

Tabulka 36: Jednotky záchranných složek na území MAS Slezská brána

JPO I - jednotka hasičského záchranného sboru kraje, s územní působností zpravidla do 20 minut jízdy z místa dislokace a **s územní působností** zasahující i mimo území svého zřizovatele a dobou výjezdu jednotky od vyhlášení poplachu do 2 minut.

JPO II - jednotka SDH obce, s územní působností zpravidla do 10 minut jízdy z místa dislokace, která zabezpečuje jeden (JPO II/1) nebo dva (JPO II/2) výjezdy družstva minimálně o zmenšeném početním stavu a zřizuje se ve vybrané obci s počtem obyvatel zpravidla nad 1000 a dobou výjezdu jednotky od vyhlášení poplachu do 5 minut, **s územní působností** zasahující i mimo území svého zřizovatele.

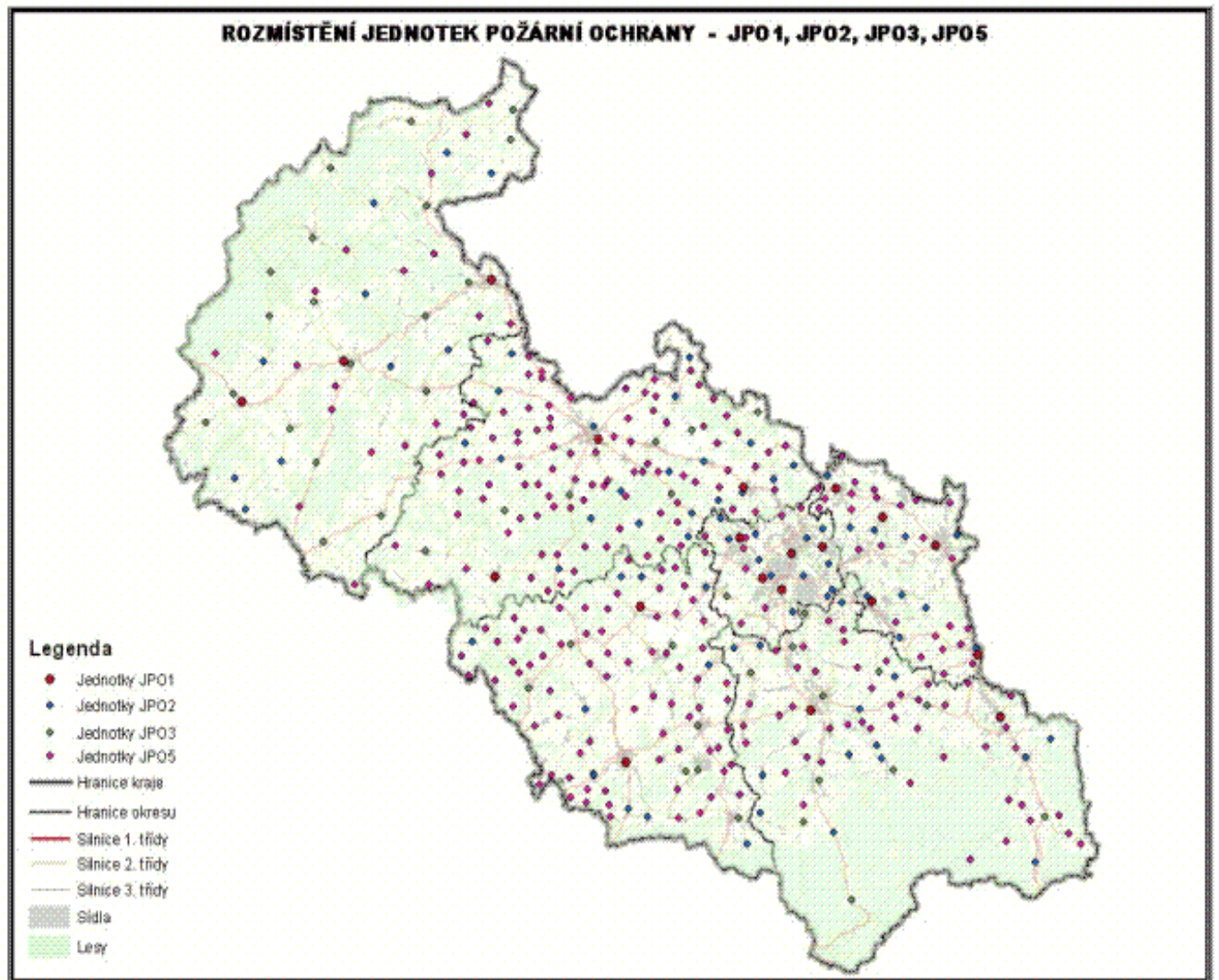
JPO III - jednotka SDH obce s územní působností zpravidla do 10 minut jízdy z místa dislokace, která zabezpečuje jeden (JPO III/1) nebo dva (JPO III/2) výjezdy družstva minimálně o zmenšeném početním stavu a zřizuje se ve vybrané obci s počtem obyvatel zpravidla nad 1000 a dobou výjezdu jednotky od vyhlášení poplachu do 10 minut, **s územní působností** zasahující i mimo území svého zřizovatele.

JPO IV - jednotka HZS podniku, **s místní působností** zasahující zejména na území svého zřizovatele, pokud není v případě rozsáhlých mimořádných událostí požadován výjezd jednotky jinam.

JPO V - jednotka SDH obce s působností zpravidla pro území obce, která ji zřizuje, **s místní působností** zasahující zejména na území svého zřizovatele, pokud není v případě rozsáhlých mimořádných událostí požadován výjezd jednotky jinam.

JPO VI - jednotka SDH podniku, **s místní působností** zasahující zejména na území svého zřizovatele, pokud není v případě rozsáhlých mimořádných událostí požadován výjezd jednotky jinam.

JPO N - jednotka SDH obce nebo podniku, která není zařazena do plošného pokrytí území kraje jednotkami. Požadavky na tuto jednotku jsou stejné jako u jednotky kategorie JPO V.

Obrázek 17 Rozmístění jednotek HZS. Zdroj: Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje

3.9 PROBLÉMY A POTŘEBY

Co se jeví místním aktérům jako prioritní oblast problémů a potřeb, to vyplynulo z dotazníkového šetření, jehož výsledky shrnuje kapitola **3.7.1. Hodnocení priorit obcí**. Následující kapitola zohledňuje toto šetření, a proto je rozdělena do čtyř podkapitol vyplývajících z definování oblastí zájmů, které si zaslouží podle účastníků této ankety podporu v rámci neutralizace potíží, které mohou z případných hrozeb, vyvozených ze socioekonomické analýzy, vyplynout. Konkrétní problémy a konkrétní návrhy opatření k jejich řešení by neměly být izolovány od popisu stavu, vývoje a trendů dotčené oblasti a proto jsou uvedeny přímo v kapitolách **3.1 až 3.8**.

3.9.1 Podpora spolkových a volnočasových aktivit

Potřeby vyplývající z nutnosti udržení a rozvoje činností spolků, společenského a kulturní dění v obcích, zajištění vybavenosti obcí pro tyto účely:

- Údržba a obnova kulturních a sportovních zařízení v obcích a jejich multifunkční využití, včetně jejich využívání coby zázemí pro rozličné kulturní a společenské akce: Kaňovice, Paskov (areál zámku), vybudování multifunkčních sportovních hal a zařízení
- Rekonstrukce (Václavovice a Šenov), případně i zřízení menšího muzea (Žabeň, Paskov, Řepiště, Václavovice (úvaha – lidové dřevěnice)
- Rekonstrukce a zlepšení stavu stávajících sportovních zařízení a areálů (hřiště, tělocvičny...)
- Přírodní koupání – Paskov (bývalé důlní nádrže), Václavovice - přírodní koupaliště v místě dnes nevyužívaného koupaliště
- Podpora rekreace – odpočívadla (Řepiště, Paskov, Žabeň, Kaňovice, Vratimov, Šenov), rozhledna (Sedliště) apod.
- Spolupráce komunální sféry s neziskovými organizacemi a komerční sférou (možné sponzorství) při spoluorganizaci sportovních soutěží, kulturních akcí a realizaci drobných investičních záměrů
- Obnova místního kulturního a historického dědictví - drobné sakrální stavby, historicky zajímavé objekty apod.

3.9.2 Zvýšení dostupnosti a kvality bydlení

V souvislosti se stěhováním nových obyvatel do obcí je žádoucí nabídnout kvalitní infrastrukturu na nových plochách, dopravní napojení a související vybavenost. Na území MAS Slezská brána byly identifikovány v tomto ohledu následující potřeby:

- Modernizace a výměna kotlů v domácnostech
- Modernizace a rozšíření sítě kanalizací se zakončením na čistírnách odpadních vod – Horní Datyně, Sedliště, Řepiště, Kaňovice, okrajové části obcí (Paskov, Žabeň, Václavovice)

- Realizace energetických úspor, která sníží provozní náklady a zvýší kvalitu ovzduší a bydlení
- Zajistit vyšší míru separace a využití odpadů – dobudování sběrných dvorů, regionální kompostárna, způsoby využití bioodpadu
- Obnova veřejných prostranství a obnovy a výsadby zeleně v obci a krajině
- budování nových dětských hřišť a koutků
- Rekonstrukce veřejných osvětlení
- Podpora zaměstnání na částečný úvazek (např. alternativa pro matky s dětmi, studenty apod.)
- Podpora krátkých potravinových řetězců

3.9.3 Obnova a rozvoj vesnic a venkovské infrastruktury

V rámci zajištění celkové vybavenosti obcí je třeba zajistit nedostatky týkající se základních i rozšířených potřeb nezbytných pro kvalitní fungování obcí a spokojený život obyvatel.

V oblasti školství se jeví citelným problém zastarávání vybavení pro výuku digitální a informační gramotnosti. školy mají počítače z předchozích projektů a ty již nestačí k výuce vzhledem k pokročilým technologiím a rozšířené nabídce programů. Informační gramotnost na základních školách je vážné téma.

V souvislosti s tím zde existuje snaha vrátit obcím vesnický charakter oživením zemědělské činnosti, která je v hlubokém útlumu. Je potřeba motivovat místní zemědělce k intenzivnější činnosti, podporovat chov dobytka nabídkou modernizace způsobu jejich ustájení a tím zajistit kvalitnější podmínky pro chov. Velké zemědělské podniky, které mají svá sídla mimo území MAS a věnují se toliko pěstování plodin, je třeba motivovat k vyšší spolupráci s místními aktéry a prezentovat se na místním malém trhu např. formou participace na krátkých potravinových řetězcích. Je třeba formou aktivit typu jarmarky, farmářské trhy apod. nalézat v území MAS spotřebitele a konzumenty místní zemědělské produkce a poskytnou kvalitní marketingové zázemí zemědělským podnikatelům a výrobcům potravin, především těm začínajícím. Základním prostředkem pro řešení této oblasti je operační program PRV a IROP s ohledem na možnosti financování v rámci CLLD.

- Rekonstrukce, dostavby a zateplení školských budov (Sviadnov, Šenov, Václavovice)
- Pro zajištění základní občanské vybavenosti je nezbytné budování sítě sociálních a zdravotnických služeb především s ohledem na očekávané stárnutí populace (včetně doplňkových aktivit jako např. zavedení služby senior-taxi apod.)
- Formou agroturistiky otevřít prostor pro meziobecní a přeshraniční spolupráci
- Nabídnou dostatečný prostor pro marketing a propagaci místního zemědělství a potravinářské produkce
- Je třeba modernizovat stávající technologie pro výrobu potravin
- Je potřeba modernizovat prostory pro ustájení dobytka spolu s doplnění nezbytné technologie pro výrobu masných a mléčných produktů
- Pro rozvoj zemědělské činnosti je nezbytným předpokladem motivovat místní zemědělce, hlavně začínající, k participaci na místních krátkých potravinových řetězcích a prezentaci své činnosti na místních farmářských trzích a jarmarcích

- Je tedy také nezbytné zajistit kapacity a prostory pro konání takovýchto pravidelných prezentačních platforem, jak je o nich hovořeno v předchozím bodě
- Je třeba obnovit zastarávající vybavení pro výuku na základních školách a doplnit zastaralý software a programy k výuce digitální a informační gramotnosti
- Je zapotřebí doplnit kapacity školských zařízení kvalitním pedagogickým personálem a u stávajícího personálu doplňovat dostupnými formami vzdělávání, aby splňovali nároky kladené na jejich aprobaci
- V oblasti mateřského a základního školství je třeba reagovat na předpokládaný nárůst počtu mladých obyvatel – zajistit dostatečné kapacity (Vratimov, Václavovice, Sedliště, Kaňovice)
- Podpora dlouhodobého vzdělávání obyvatel v různých oblastech, především s ohledem na uplatnění na trhu práce – tj. zajištění vhodných rekvalifikačních a jiných aktivizačních programů pro lidi bez zaměstnání a dalších sociálně ohrožených skupin, a zajištění vhodného průběžného vzdělávání obyvatel, a to na základě spolupráce s úřady práce, velkými firmami, popř. s využitím dotačních programů pro tuto oblast
- Podpora výuky technických oborů tradičně uplatnitelných na trhu práce v průmyslové oblasti Ostravska
- Efektivnější dlouhodobá spolupráce mezi školami a zaměstnavateli
- Realizace energetických úspor na soukromých i veřejných objektech a využití vhodných obnovitelných zdrojů elektrické energie
- Rekonstrukce veřejných objektů (např. kaple v Žabni)
- Podpora sociálního podnikání
- Příprava nových vhodných ploch pro výrobu s ohledem na životní prostředí (využití dnes nevyužívaných ploch - brownfields)
- Zavedení moderních forem propagace a rozšíření volného přístupu k internetovým připojením (elektroničtí průvodci využívající QR kódy atd.).
- Využití potenciálu místních výrobců k propagaci regionu i k podpoře jejich výrobců (např. ruční výroba mýdla ve Vratimově, výroba svíček v Sedlišťích atd.)
- Zlepšení regionálního marketingu – upgrade webových stránek, navigační tabule u silnic k významným atraktivitám a službám
- Rozvoj agroturistiky (např. hipoturistiky v rámci provozu Jezdeckého areálu ve Sviadnově)
- Spolupráce mezi obcemi v rámci regionu a rozvoj přeshraniční spolupráce s polskými a slovenskými partnery
- Zmonitorování a likvidace invazních druhů rostlin
- Podpora rozvoje drobného podnikání, modernizace výroby a vybavení

3.9.4 Zkvalitnění dopravní infrastruktury

Zkvalitnění dopravní infrastruktury, popřípadě dostupnosti, je myšleno především jako opravy a údržba stávajících komunikací, které jsou často v nevyhovujícím stavu a neutralizace problémů spojených s dopravou (přetížení dopravy, bezpečnost, ochrana před hlukem, odstavné plochy, atd.) Vedle individuálních projektů řešených mimo CLLD je saturace problémů této oblasti

řešena prostřednictvím operačních programů IROP a PRV (lesní cesty) s ohledem na možnosti financování v rámci CLLD.

- Zajistit ochranu před hlukem – výstavby obchvatů, instalace protihlukových stěn ve vhodných lokalitách, v blízkosti silnic napomoci zajistit výměnu oken
- Zlepšení napojení mezi vlakovou a autobusovou dopravou a zachování dopravního napojení okrajových částí
- Vymístění cyklistické a pěší dopravy mimo silnice s vysokou frekvencí automobilové dopravy – např. vybudování nové cyklostezky na území města Šenov spojující Havířov a Ostravu (četně doprovodného inventáře)
- Rekonstrukce místních komunikací
- Opatření pro zlepšení bezpečnosti dopravy v obcích – zpomalovací semaforey, prahy, radary apod.
- Vybudování nových odpočinkových a informačních prvků pro turisty, především pro cykloturisty – občerstvení, přístřešky, opravny kol
- Budování a údržba naučných stezek
- Rekonstrukce cyklotras

3.9.5 Podpora sociálních služeb, sociálního bydlení, sociálního podnikání a rodinného života

Sociální rozvoj území Slezské brány je pro další vývoj uvnitř sociálních procesů v této oblasti zcela klíčový. Území MAS je primárně zaměřeno na průmysl a služby. Průmysl ustupuje a služby dosud nejsou dostatečně rozvinuty. Těžba uhlí, která má pro zaměstnanost v území zásadní význam, je v hlubokém útlumu a nedostatečné množství náhradních pracovních míst v dlouhodobém horizontu ohrožuje sociální prostředí překračující územní vymezení MAS. Podpora sociálních služeb se tak jeví jako klíčová. V rámci sociální podpory se MAS zaměří na sociální a profesní poradenství, prorodinná opatření, rozvoj sociálních služeb a sociálního bydlení, podporu různých forem zaměstnávání osob ohrožených ztrátou zaměstnání. Území MAS se hodlá profilovat jako vyhledávané místo k životu a obce v území se snaží podporovat zázemí pro mladé rodiny s dětmi. Na 5000 sňatků v Moravskoslezském kraji připadá 3000 rozvodů. Snaha snížit tuto bilanci se ubírá směrem podpory prorodinných aktivit a projektů snižujících nároky na péči o děti a staré osoby. Oblast sociálního podnikání není vůbec rozvinuta, jedním z cílů je tedy také založení prvních sociálních podniků v území MAS. Sociální cíle v území MAS budou naplňovány formou podpory z dotačních titulů operačního programu IROP a OPZ s ohledem na možnosti financování v rámci CLLD.

- Zajistit dostatečné kapacity pro působení sociálních služeb a poradenských center
- Zvýšit aktivitu sociálního poradenství a zabránit tak hrozícímu sociálnímu dopadu na území související s uzavíráním průmyslových podniků v území
- Podporovat dostupné formy zaměstnávání na zkrácené úvazky
- Podporovat prostor pro uplatňování praxe uchazečů o zaměstnání
- Zlepšení dostupnosti a výbavy komunitních center
- Rozšíření stávající sítě sociálních služeb v obcích

- Zabránit rozšiřování sociálně vyloučených lokalit podporou terenních sociálních služeb, sociálního poradenství a zlepšením dostupné infrastruktury
- Rozšiřovat mimoškolní aktivity škol, spolků a organizací pro děti a mládež (kroužky, tábory a pod.) a tím umožnit mladým rodinám snadnější podmínky pro harmonický rozvoj rodinného zázemí
- Rozšiřovat portfolio spolupráce škol (soutěže, olympiády, workshopy, výlety)
- Podporovat formy sociálního podnikání

3.9.6 Zajištění kvalitního zázemí pro boj s krizovými jevy

Většina obcí v území MAS Slezská brána je chráněna před krizovými jevy jednotkami sborů požární ochrany. Kvalita vybavenosti těchto jednotek je však ohrožována nedostatečnými prostředky zajišťujícími jejich připravenost k zásahu a je nezbytné pravidelně inovovat technologické zázemí těchto jednotek. Z prostředků uvolněných pro komunitně vedený místní rozvoj z ESI fondů EU budou prostředky na udržení a zlepšení stávající situace získány z operačního programu IROP.

- Zlepšením současné technické vybavenosti
- Oprava a údržba stávajících prostor (budovy, cvičiště, garáže) využívajících hasičskými jednotkami v obcích MAS
- Zajištění prostředků na zavádění systémů včasné ochrany
- Zkvalitnění zázemí pro výcvik

3.9.7 Přehled potřeb řešených prostřednictvím ESI fondů EU:

Z ESI fondů EU budou s ohledem na možnosti financování v rámci CLLD čerpány prostředky na řešení těchto sledovaných potřeb:

Obnova a rozvoj vesnic a venkovské infrastruktury	(PRV, IROP)
Zkvalitnění dopravní infrastruktury	(IROP)
Podpora Sociálních služeb, bydlení a podnikání	(OPZ, IROP)
Zajištění kvalitního zázemí pro boj s krizovými jevy	(IROP)

3.10 SWOT ANALÝZA

SWOT analýza byla vytvořena na základě hodnocení dílčích témat, která jsou popsána v předchozích částech analýzy. Do ní byly vybrány výroky, které lze považovat za nejvýznamnější z pohledu daného území. Tato analýza byla následně projednána v rámci dílčích pracovních skupin a následně agregována do jedné souhrnné SWOT analýzy.

<u>Silné stránky</u>	<u>Slabé stránky</u>
❖ Významní zaměstnavatelé v regionu ❖ Dobré podnikatelské prostředí ❖ Vybudovaná cyklostezka Ostrava - Beskydy, protínající území regionu ❖ Výhodná poloha regionu - příměstská oblast v blízkosti velkých měst MSK ❖ Kultura, historické památky ❖ Existující síť škol a školských zařízení ❖ Spolková a zájmová činnost, volnočasové aktivity, sportovní vyžití ❖ Nabídka a zájem o plochy k výstavbě rodinných domů ❖ Vybudovaná síť sociálních a terénních služeb ❖ Vybudovaná síť zdravotní ambulantní péče ❖ Územní totožnost Regionu Slezská brána a MAS Slezská brána ❖ Zájem o spolupráci jednotlivých obcí v rámci regionu ❖ Nadšení zemědělci a začínající podnikatelé v oboru potravinářství ❖ Snaha obcí tlumit průmyslový rozvoj a nahrazovat jej návratem k zemědělství a vracet se tak k vesnickému rázu obcí ❖ Řada sportovních, kulturních a společenských zařízení a aktivit pro trávení volného času, včetně dětských hřišť využitelných také pro nabídku služeb návštěvníkům z okolních měst ❖ Dobrá vybavenost zařízeními nabízejícím služby stravování a občerstvení, využitelnými pro rozvoj cestovního ruchu ❖ Dobrá vybavenost obcí technickou infrastrukturou. ❖ Zkušenosti v oblasti spolupráce obcí a dobrovolných svazků obcí se školskými zařízeními, včetně využívání regionálních tiskovin pro vědomostní soutěže a výuku regionálních témat a schopnost objevování talentů mezi mladými lidmi ❖ Malé množství schopných mladých pedagogů ❖ Vysoký počet osob s kvalitními pedagogickými schopnostmi, kteří ale zůstávají bez aproby a tedy učit nemohou	❖ Nedostatečné vlastní finanční prostředky ❖ Vysoká míra znečišťovatelů ŽP, průmyslová zátěž, celoplošně zhoršená kvalita ovzduší, a to včetně nedostatečného povědomí obyvatelstva o podstatě těchto problémů ❖ Místy špatný technický stav dopravní a technické infrastruktury ❖ Přetíženost silnic v regionu ❖ Odchod mladých budoucích obyvatel do velkých měst ❖ Nedostatečné zázemí pro rozvoj rodin s dětmi ❖ Nízká aktivita školských zařízení, spolků a volnočasových organizací ❖ Zastarávající technologické a počítačové vybavení základních a mateřských škol ❖ Stárnoucí pedagogové na základních školách, nedostatek mladých kvalitních pedagogů, nízké finanční hodnocení učitelské profese ❖ Stagnující zemědělství ❖ Omezená vybavenost jednotek hasičských sborů ❖ Chybějící prostory a kapacity pro konání pravidelných prezentačních platform typu farmářského trhu ❖ Nulové marketingové zázemí pro místní zemědělství ❖ Finanční problémy společnosti OKD ❖ Blízkost sociálně vyloučených lokalit ❖ Absence sociálních podniků ❖ Omezený rozsah působnosti komunitních center (kapacity i služby) ❖ Územní nejednotnost obcí, chybějící spojovací prvek, roztržitost území pověřeností obcí s rozšířenou působností ❖ Výskyt invazních druhů rostlin ❖ Potřeba rekonstrukce obecního majetku ❖ Nevyužívané a nevzhledné zemědělské a průmyslové areály v obcích. ❖ Nedostatečná znalost přirozeného potenciálu regionu a možnost jeho využití pro rozvoj cestovního ruchu ❖ Malá podpora podnikatelů ze strany měst a obcí - podnikatelé a města, obce by si měly vzájemně pomáhat

	❖ Nezapojení některého potenciálu do spolupráce v rámci většího území (tj. síťování) – např. některých atraktivit do propagace na celokrajské nebo přeshraniční úrovni ❖ Dlouho trvající rozhodování o problémech měst a obcí ❖ Nízká podpora rozšiřování praxe pro uchazeče o zaměstnání
<u>Příležitosti</u> ❖ Možnosti využití dotací EU (obce, spolky, firmy, živnostníci,...) ❖ Vyloučení nákladní dopravy (nad 12 tun) ze silnic II. a III. třídy ❖ Dobré zastoupení málo využívaných volnočasových organizací v území MAS ❖ Spolupráce škol zaměřená na organizování soutěží pro žáky ❖ Výstavba chodníků, cyklostezek a cyklotras, včetně doprovodné infrastruktury ❖ Vysoká hustota osídlení okolních měst - rozšíření nabídky příměstské rekreační a volnočasové turistiky, a to aktivizací nabídky (marketingem) těchto služeb pro návštěvníky z okolních měst ❖ Využití nevyužitých zemědělských ploch, brownfields a ploch po těžbě nerostných surovin k podnikatelské činnosti nebo jinému vhodnému využití ❖ Zdokonalení využívání výrobních faktorů ❖ Podpora řemesel a dělnických profesí, regionální podnikání a to včetně vedení k podnikatelskému myšlení již na základních školách ❖ Využití navázané spolupráce s Ostravskou univerzitou, popř. jinými odbornými institucemi pro přípravu regionálních výukových materiálů ❖ Modernizace a rozšíření kapacit školních a předškolních zařízení, práce s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami ❖ Podpora mladých lidí a rodin v regionu a jejich zapojení do komunit ❖ Rozšiřování aktivit komunitních spolků a zájmových sdružení a jejich vzájemná spolupráce ❖ Využití Paskovského zámku pro potřeby regionu, včetně rozvoje cestovního ruchu a zabezpečení některých druhů sociálních služeb ❖ Udržitelný rozvoj regionu ❖ Optimalizace využití územního plánování v rámci regionu ❖ Doprava a dopravní propojenost regionu ❖ Vybudování komunikačního kanálu mezi	<u>Hrozby</u> ❖ Stárnoucí obyvatelstvo (nad 65 let) ❖ Změny v legislativě ❖ Chátrající veřejná prostranství ❖ Finanční náročnost - financování, potřeba či nutnost získání dotací ❖ Ohrožení bezpečnosti provozu na komunikacích, díky dopravní přetíženosti ❖ Vandalismus a kriminalita ❖ Udržitelnost vybudovaných zařízení ❖ Omezení výroby významných zaměstnavatelů v regionu - zvýšení nezaměstnanosti a snížení pracovních příležitostí pro subdodavatele (např. uzavření dolu Paskov 1.3. 2017) ❖ Ztráta zájmu o bydlení v důsledku snižující se pracovní nabídky v území ❖ Snižování životní úrovně vlivem zvyšující se nezaměstnanosti v důsledku nedostatečného profesního poradenství ❖ Úbytek dětí na školách, slučování tříd, zavírání škol ❖ Nekvalitní zázemí pro vyučování ❖ Snižující se kvalita trhu práce ❖ Zhoršující se kvalita rodinného života ❖ Nedostatek sociálních služeb ❖ Omezená úroveň fungování komunitních center ❖ Rozšiřování sociálně vyloučených lokalit do území MAS ❖ Ohrožení bezpečnosti vlivem špatného vybavení jednotek hasičských sborů ❖ Prohloubení ekonomické recese ❖ Vznik nových ekologických rizik ❖ Čistota ovzduší - lokální topení a velké podniky, doprava ❖ Nepřízniví občané a jejich migrace do regionu ❖ Zadlužování obcí ❖ Nejasná koncepce regionu ❖ Změna sociálního (venkovského) klimatu spojená se stěhováním městského obyvatelstva do regionu ❖ Omezování a změna struktur krajských rozpočtů

firmami v regionu a obcemi ❖ Budování a dostavba infrastruktury ❖ Přeshraniční spolupráce zaměřená především na kulturu, sport a rozvoj cestovního ruchu	
--	--

STRATEGICKÁ ČÁST

4 STRATEGICKÁ ČÁST

4.1 ÚVOD

Strategická část vychází z předchozí Analytické části, v rámci které byly identifikovány problémy a potřeby, prováděno dotazníkové šetření v rámci obcí a zpracována SWOT analýza. V rámci jednání čtyř tematicky zaměřených pracovních skupin bylo identifikováno 8 prioritních oblastí rozvoje.

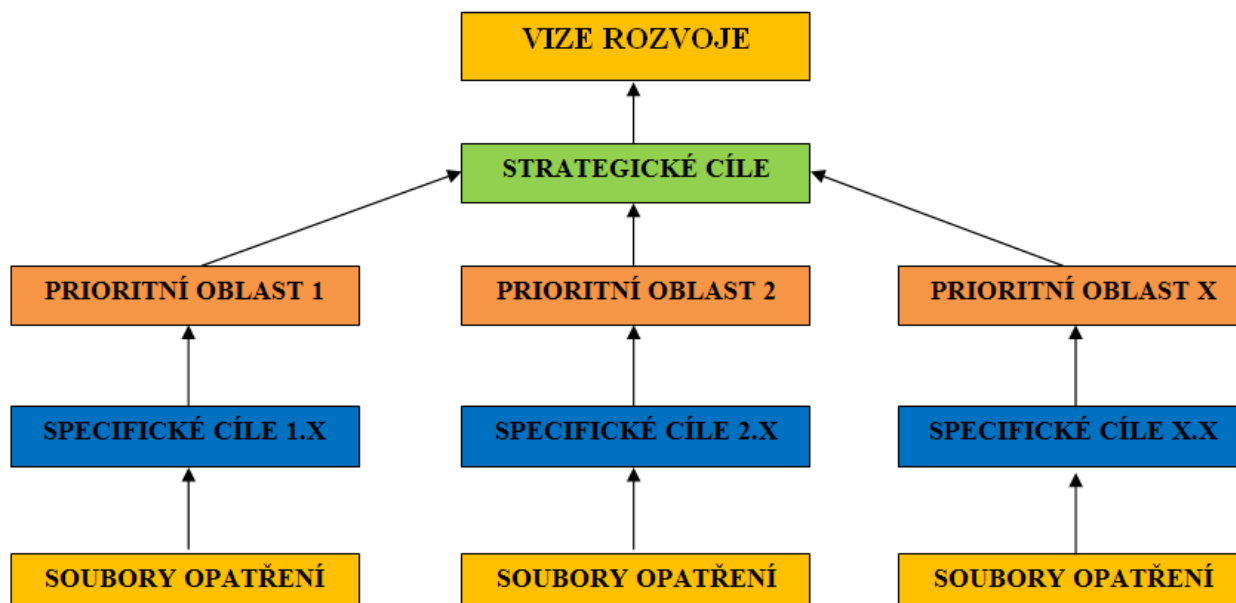
V rámci strategické části je použita následující struktura:

- **Vize a strategické cíle** - popisující cílový stav, kterého chceme v území i prostřednictvím strategie, dosáhnout
- **Prioritní oblasti a specifické cíle** – tj. hlavní problémové oblasti, které by měly být v rámci strategie řešeny
- **Opatření** – zajišťující zlepšení současného stavu v jednotlivých prioritních oblastech a naplňující specifické cíle. V rámci opatření jsou uváděny také potenciální podporované aktivity, kde je třeba upozornit, že se nejedná o konečný výčet

Jednotlivé složky strategické části - vize, strategické cíle, prioritní oblasti, specifické cíle a opatření a na ně navazující projekty - jsou uspořádány v hierarchické struktuře. Předpokládáné navazující individuální projekty budoucích žadatelů budou naplňovat nejnížší úroveň podrobnosti strategie – tzv. opatření. Priority strategie pak vedou k naplňování vize prostřednictvím cílů. Celková struktura je popsána v grafu níže.

Cíle strategie jsou definovány ve dvou úrovních, tzv. strategické cíle a také specifické cíle na úrovni každé z prioritních oblastí. Při stanovování cílů byla snaha o uplatnění pravidla SMART, resp. SMARTER, což je anglická zkratka pro jednotlivé vlastnosti, které by cíle měly mít. Cíle jsou tedy:

• KONKRÉTNÍ	- <u>S</u> PECIFIC,
• MĚŘITELNÉ	- <u>M</u> EASURABLE,
• ODSOUHLASENÉ	- <u>A</u> GREED,
• REALISTICKÉ	- <u>R</u> EALISTIC,
• DEFINOVANÉ V ČASE	- <u>T</u> IMELY,
• VYHODNOCENÉ, POPŘ. ZAJÍMAVÉ	- <u>E</u> EVALUATED, EXCITING,
• ODMĚNĚNÉ, POPŘ. ZHODNOCENÉ	- <u>R</u> EWARDED, REVIEWED.

Obrázek 18: Struktura strategie MAS Slezská brána

4.2 MISE

Jedním z hlavních cílů zpracování rozvojové strategie je podpořit místní partnerství veřejného, neziskového a podnikatelského sektoru v MAS Slezská brána a podpořit rozvoj regionu, který bude strategie usměrňovat. Strategie území MAS Slezská brána je zpracována, aby pomáhala naplňovat stanovenou vizi rozvoje území. Úlohou MAS Slezská brána je dále vhodně propojovat a integrovat připravované projekty v území, zavádět nová inovativní řešení a zajišťovat udržitelnost.

Definování MISE vyjadřuje principy, kterými se aktéři v území budou řídit při rozvoji území, a které byly použity při tvorbě návrhové části, tj. při návrhu cílů a opatření. Mezi tyto hlavní principy patří:

- Trvale udržitelný rozvoj ve všech svých třech aspektech – ekonomickém, sociálním a environmentálním.
- Dlouhodobá spolupráce a partnerství mezi aktéry v území.
- Inovativnost při řešení potřeb a rozvíjení potenciálu území.
- Zachování a respekt ke kulturnímu a přírodnímu bohatství v území
- Transparentnost procesů při naplňování strategie

4.3 VIZE ROZVOJE ÚZEMÍ

Rozvojová vize definuje stav, ve kterém by se region měl ve střednědobém až dlouhodobém časovém období nacházet a k němuž by měl směřovat. Vize je dlouhodobější než časové působení strategického plánu a pomáhá zajistit směry rozvoje území i pro nadcházející období. Jedná se tedy o první zaštiťující článek Strategického plánu rozvoje území MAS Slezská brána v období 2014+.

Strategický plán navrhuje vizi budoucích let regionu, jeho charakter a význam, kterým se bude region ubírat. Pomůže definovanou střednědobou vizi regionu přetvořit v realitu a zároveň zajistí soulad mezi dílčími strategiemi.

Území MAS Slezská brána je bezpečným, klidným a atraktivním místem, kde jsou zabezpečeny důstojné podmínky pro život a osobní rozvoj obyvatel.

Naplnění této vize vyžaduje spolupráci a řízení klíčových aktérů, kterými jsou místní samosprávy, jejich svazky a Místní akční skupina. Tito aktéři jsou povinni vytvářet vhodné podmínky pro aktivity obyvatelstva, podnikatelské veřejnosti, neziskových organizací či spolků a tyto podmínky příkladně koordinovat a motivovat vzájemnou spolupráci. Za účelem dalšího rozvoje svých obyvatel je zájmem aktérů vyhledávat další možnosti spolupráce s veřejností a zdokonalovat se ve své stávající praxi.

4.4 STRATEGICKÉ CÍLE A CÍLOVÉ SKUPINY

V rámci pracovního setkání dne 19. 11. 2013 byly pracovními skupinami navrženy Strategické cíle rozvoje pro území MAS Slezská brána. Cíle jsou dle jejich charakteru rozděleny do dvou dílčích skupin, a to „Strategické cíle“ a „Průřezové cíle“.

„Strategické cíle“ jsou směřovány do oblasti rozvoje regionu, „Průřezové cíle“ jsou průřezové a platné pro všechny prioritní oblasti rozvoje. Tyto cíle můžeme zároveň považovat za integrující „linky“ celé strategie úzce navazující na naplnění vize celého území. Hlavní strategické cíle je nutno brát jako „skupinu cílů“, nikoliv jako jednotlivé na sobě nezávislé cíle. To znamená, že jednotlivé strategické cíle jsou řešeny především v rámci jednotlivých prioritních oblastí, ale mohou být částečně naplňovány v rámci více prioritních oblastí. Přehled Strategických cílů a Průřezových cílů je uveden níže. Promítnutí cílů do jednotlivých prioritních oblastí, kterými jsou převážně naplňovány, je uvedeno následně.

4.4.1 Strategické cíle ve vazbě na prioritní oblasti:

- 1) Zlepšení podmínek pro vzdělávání
- 2) Zajištění podmínek pro bezpečný a zdravý život obyvatel
- 3) Podpora kulturního, sportovního a veřejného života
- 4) Ochrana životního prostředí
- 5) Zlepšení vzájemné spolupráce obcí a posílení image regionu
- 6) Zvýšení standardu stávající dopravní a technické infrastruktury

- 7) Zajištění kvalitního sociálního zázemí v regionu
- 8) Udržení pracovních míst v regionu a podpora podnikání

4.4.2 Strategické cíle dle míry preference:

Stanovit pořadí významnosti jednotlivých strategických cílů, které se navzájem často prolínají je obtížné. V podstatě všechny mají pro život regionu obdobný význam a v různých obdobích, v různých obcích i jejich částech nebo i pro různé cílové skupiny by byly seřazeny různě. Následující pořadí je proto jen orientační. Je odvozeno od průzkumu, který proběhl při závěrečném společném jednání vedoucích pracovních skupin v období komunitního projednávání strategického plánu a reagoval na názory zástupců veřejnosti. Pořadí (v tomto smyslu priority) jednotlivých strategických cílů je následující:

1. Zajištění podmínek pro bezpečný a zdravý život obyvatel
2. Zajištění kvalitního sociálního zázemí v regionu
3. Udržení pracovních míst v regionu a podpora podnikání
4. Ochrana životního prostředí
5. Zlepšení podmínek pro vzdělávání
6. Zlepšení vzájemné spolupráce obcí a posílení image regionu
7. Zvýšení standardu stávající dopravní a technické infrastruktury
8. Ochrana životního prostředí

4.4.3 Průřezové cíle

Průřezové cíle, které se ve větší, či menší míře promítají do všech strategických cílů, jsou následující:

- ❖ Snížení nákladů rozpočtů obcí, spolků a neziskových organizací
- ❖ Udržení finančních zdrojů uvnitř regionu MAS Slezská brána
- ❖ Získávání a efektivní realizace finančních prostředků
- ❖ Upevnění pozice MAS Slezská brána v rámci ORP F-M a Ostrava a v Moravsko-slezském kraji
- ❖ Zlepšení komunikace a vzájemné spolupráce obcí v regionu i mimo region
- ❖ Zachování venkovské identity krajiny a společenského a rodinného života v regionu

4.4.4 Cílové skupiny

Při definování cílových skupin bylo přihlédnuto k potřebě detailní identifikace hlavních cílových skupin, na které budou zaměřeny jednotlivé specifické cíle.

Samostatnou část představuje struktura osob ohrožených sociálním vyloučením, kterým strategie věnuje v některých prioritních oblastech zvláštní pozornost.

Velká část specifických cílů bude mít větší či menší dopad na všechny nebo téměř všechny cílové skupiny. Dominance zacílení na osoby, které budou mít z realizace jednotlivých specifických cílů rozhodující prospěch se bude lišit s ohledem na konkrétní projekty. Přesto lze

předpokládat, že určité cílové skupiny budou v rámci dále uvedených specifických cílů obvykle hlavní a jiné budou mít v rámci realizace projektu menší, resp. pouze zprostředkovaný užitek.

Proto jsou cílové skupiny u jednotlivých specifických cílů rozděleny na hlavní a vedlejší. Vedlejší jsou přitom v určité skupině všechny ostatní cílové skupiny (kromě hlavních) a takto jsou také uvedeny nebo jde pouze o část zbylých cílových skupin, ty pak jsou buď vyjmenovány nebo jsou uvedeny jen ty, které užitek z realizace mít nebudou a nebo bude jen minimální a tím pádem se jich specifický cíl netýká.

4.4.5 Přehled cílových skupin

Cílové skupiny	
Obecně	Žáci MŠ
	Žáci ZŠ
	Mládež
	Rodiny s dětmi
	(Drobní) podnikatelé a jejich zaměstnanci
	Zemědělci
	Vlastníci lesů
	Návštěvníci regionu
	Členové zájmových spolků regionu
	Círky a církevní organizace a spolky
	Zaměstnanci veřejných institucí a škol
	Regionální umělci
	Občanská veřejnost
Sociálně ohrožené skupiny	Senioři
	Lidé bez domova
	Lidé v sociálně vyloučených lokalitách
	Lidé v nepříznivé sociální situaci
	Dlouhodobě nezaměstnaní
	Osoby se zdravotním postižením
	Nízkopříjmové skupiny obyvatel
	Etnické menšiny (romové)
	Osoby ohrožené závislostí na návykových látkách
	Imigranti
	Osoby opouštějící zařízení výkonu trestu

Tabulka 37: Cílové skupiny

4.5 PRIORITY OBLASTI

Na základě provedených analýz a v souladu s rozvojovou vizí území byly na základě jednání pracovních skupin stanoveny tyto dílčí prioritní oblasti zaměření strategie, které navazují na stanovené strategické cíle:

- Prioritní oblast 1 – Vzdělávání
- Prioritní oblast 2 – Občanská vybavenost
- Prioritní oblast 3 – Kultura, sport a volný čas
- Prioritní oblast 4 – Kvalitní životní prostředí
- Prioritní oblast 5 – Atraktivita regionu
- Prioritní oblast 6 – Technická a dopravní infrastruktura
- Prioritní oblast 7 – Sociální služby
- Prioritní oblast 8 – Ekonomický rozvoj a podnikání

4.6 SPECIFICKÉ CÍLE A OPATŘENÍ

4.6.1 Prioritní oblast 1 – Vzdělávání

Prioritní oblast 1 je zaměřena na oblast školství a vzdělávání, a to zejména na provoz a vybavenost škol a školských zařízení, zajištění mimoškolních forem vzdělávání a spolupráci mezi školami a dalšími vzdělávacími institucemi, obcemi a potenciálními zaměstnavateli. Cíle v této oblasti byly stanoveny v souladu se Strategií vzdělávací politiky České republiky do roku 2020 s přihlédnutím k potřebám MAS.

Strategický cíl 1: Zlepšení podmínek pro vzdělávání

Indikátor výsledku strategického cíle	
Název indikátoru	Navýšení počtu žáků ZŠ
Jednotka	počet žáků
Počáteční stav	1920
Cílový stav	2112 (tj. +10%)

4.6.1.1 Specifické cíle a opatření pro naplnění globálních cílů

Specifický cíl 1.1: Rekonstrukce a modernizace prostor a zajištění vybavenosti zařízení pro vzdělávání

Hlavní cílové skupiny: rodiny s dětmi, mládež, učitelé

Vedlejší cílové skupiny: občanská veřejnost, zaměstnanci veřejných institucí a škol, členové zájmových spolků regionu, sociálně ohrožené skupiny

- 1.1.1 Rozvoj infrastruktury pro předškolní vzdělávání
- 1.1.2 Rozvoj infrastruktury pro základní vzdělávání
- 1.1.3 Rozvoj infrastruktury pro celoživotního vzdělávání
- 1.1.4 Rozvoj infrastruktury pro zájmové a neformální vzdělávání mládeže

Příklady podporovaných aktivit

- Rekonstrukce objektů základních škol,
- Rekonstrukce základních uměleckých škol a domů dětí a mládeže
- Rekonstrukce a výstavba nových objektů pro předškolní vzdělávání (děti do 3 let, mateřské školy, dětské skupiny)
- Rozšiřování prostorových kapacit ve stávajících objektech všech typů vzdělávacích zařízení s preferencí klíčových kompetencí v oblastech cizích jazyků, digitálních technologií, přírodních věd a řemeslných oborů

- Rozvoj a modernizace technického vybavení škol všech typů vzdělávacích zařízení (pracovní dílny apod.)
- Úpravy školních zahrad

Specifický cíl 1.2: Zlepšení podmínek a spolupráce v oblasti vzdělávání

Hlavní cílové skupiny: Rodiny s dětmi, mládež, členové zájmových spolků, učitelé

Vedlejší cílové skupiny: všechny ostatní vyjma zemědělce a vlastníky lesů

- 1.2.1 Podpora spolupráce mezi školami, rodinami, zaměstnavateli a dalšími organizacemi
- 1.2.2 Podpora technického vzdělávání
- 1.2.3 Podpora mimoškolních aktivit a zájmového vzdělávání
- 1.2.4 Podpora celoživotního vzdělávání
- 1.2.5 Podpora propagace školních zařízení
- 1.2.6 Podpora vzdělávání v oblasti bezpečnostních rizik

Příklady podporovaných aktivit

- Podpora technického vzdělávání, klíčových kompetencí a praktických dovedností potřebných pro propojení s praxí
- Vzdělávací exkurze, praxe, semináře, kurzy a workshopy
- Pořádání přednášek a vědomostních soutěží zacílených na žáky, ale také na skupinu seniorů
- Organizace akcí ve spolupráci škol a dalších organizací v regionu
- Spolupráce škol, obcí, neziskových organizací a rovněž spolupráce se středními a vysokými školami mimo území MAS
- Zlepšování kvality výuky na školách, moderní metody a pomůcky ve výuce
- Rozvoj inkluzivního vzdělávání
- Vzdělávání pedagogů, zlepšení poradenství, intervence v rodinách, řešení záškoláctví, šikany, fungování asistentů pro žáky
- Podpora vzdělávání dětí v mateřských školách, logopedická péče a jiná speciální pedagogika
- Zpřístupnění školních pozemků a prostor i mimo školní výuku
- Zajištění alternativních forem vzdělávání
- Podpora rozvoje zájmového a neformálního vzdělávání mládeže
- Organizační spolupráce MŠ a ZŠ
- Podpora tvorby a vývoje webových stránek školních zařízení, školních časopisů
- Podpora vzdělávání zaměstnanců obecních úřadů a MAS
- Civilní obrana, branná a dopravní výchova, příprava na bezpečnostní rizika a krizové stavy (přírodní katastrofy)
- Podpora spolupráce škol a školských zařízení pro zájmové vzdělávání a dalších mimoškolních organizací při výuce a rozvoji nadání včetně nabídky vzdělávacích služeb školám, programů, soutěží a stimulujících mimoškolních aktivit.

- Zvyšování přístupnosti zájmového a neformálního vzdělávání žákům s potřebou podpůrných opatření.
- Podpora efektivních a cílených primárně preventivních aktivit určených žákům i pedagogům s cílem minimalizace či oddálení rizika spojeného s výskytem rizikového chování.
- Rozvoj a účinné zapojování aktivit vedoucích ke zdravému životnímu stylu do vzdělávacího procesu ve školách a školských zařízeních.
- Podpora zájmového vzdělávání a jeho vazeb na formální vzdělávání dětí a žáků v souladu s Koncepcí podpory mládeže na období 2014-2020.
- Vyrovnávání podmínek v přístupu k mimoškolním vzdělávacím příležitostem, zdrojům a službám.

4.6.2 Prioritní oblast 2 – Občanská vybavenost

Prioritní oblast 2 je zaměřena na zajištění a zlepšení občanské vybavenosti a to zejména v oblasti veřejné správy a veřejných budov, zlepšení současného stavu veřejných prostranství a dále podmínek pro zlepšení bezpečnosti, zdraví obyvatel a celkové resilience (odolnosti) regionu.

Strategický cíl 2: Zajištění podmínek pro bezpečný a zdravý život obyvatel

Indikátor výsledku strategického cíle	
Název indikátoru	Roční počet projektů MAS zaměřených na modernizaci veřejných prostorů
Jednotka	počet projektů za rok
Počáteční stav	0
Cílový stav	5

4.6.2.1 Specifické cíle a opatření pro naplnění globálních cílů

Specifický cíl 2.1: Zlepšení stavu veřejných budov a veřejných prostranství

Hlavní cílové skupiny: občanská veřejnost, návštěvníci regionu

Vedlejší cílové skupiny: všechny ostatní

- 2.1.1 Výstavba, rekonstrukce a modernizace veřejných budov
- 2.1.2 Regenerace, revitalizace a budování veřejných prostranství včetně městské zeleně

Příklady podporovaných aktivit

- Výstavba, rekonstrukce a modernizace veřejných budov, budov a objektů IZS, hřbitovů apod., rozšíření prostorových kapacit
- Zajištění technické vybavenosti veřejných budov a IT podpora
- Regenerace, revitalizace a budování veřejných prostranství
- Revitalizace parků a městské zeleně
- Budování přírodních koupališť
- Rekonstrukce a modernizace náměstí, pěších zón, zpevněných ploch včetně mobilní zeleně
- Výstavba, rekonstrukce a modernizace mobiliáře na ulicích a veřejných prostranstvích, lavičky, altány, přístřešky, autobusové a železniční zastávky, orientační systémy, veřejná WC, odpadkové koše, kolárny pro úschovu kol, stojánky na kola a pouliční umění – sochy, kašny, grafika

Specifický cíl 2.2: Zlepšení podmínek pro bezpečnost, zdraví obyvatel a resilience území

Hlavní cílové skupiny: občanská veřejnost

Vedlejší cílové skupiny: všechny ostatní

- 2.2.1 Zajištění podmínek pro bezpečnost a zdraví obyvatel
- 2.2.2 Vzájemná spolupráce v oblasti bezpečnosti, zdraví a prevence kriminality

Příklady podporovaných aktivit

- Budování bezpečnějších přechodů pro chodce včetně osvětlení
- Rekonstrukce a výstavba nových chodníků
- Instalace kamerových systémů
- Zřízení dětského rehabilitačního centra s celoročním využitím
- Podpora ozdravných pobytů pro děti
- Zajištění bezbariérových přístupů do veřejných budov
- Informační a vzdělávací akce pro prevenci a ochranu před katastrofami
- Vzájemná spolupráce sborů dobrovolných hasičů a zajištění adekvátní odolnosti základních složek IZS (integrováný záchranný systém) v podmínkách mimořádné události – zajištění energetické soběstačnosti
- Posílení základních složek IZS technikou a vybavením
- Zapojení kapacit privátních subjektů do plnění úkolů IZS
- Podpora příklonu k modernímu zdravému životnímu stylu, omezování zdravotních rizik, organizace propagačních akcí, osvěta, poradenství, zvyšování nabídky zdravých a bezpečných potravin
- Programy zdravotní prevence v oblasti civilizačních chorob a úrazů

Specifický cíl 2.3: Institucionální rozvoj území

Hlavní cílové skupiny: občanská veřejnost, sociálně ohrožené skupiny, zaměstnanci veřejných institucí

Vedlejší cílové skupiny: senioři, církve a církevní organizace a spolky

- 2.3.1 Posílení kapacit CLLD, LEADER a meziobecní spolupráce
- 2.3.2 Podpora charitativní činnosti, dobrovolnictví a církevních organizací

Příklady podporovaných aktivit

- Podpora veřejných sbírek, aktivity směřující k podpoře sociálně vyloučeným osobám
- Přípravné a podpůrné činnosti, provozní a animační činnosti MAS, propagace a spolupráce MAS
- Spolupráce MAS a dobrovolných svazků obcí a vzájemná koordinace aktivit mezi nimi
- Realizace různých forem animací v území

4.6.3 Prioritní oblast 3 – Kultura, sport a volný čas

Prioritní oblast 3 je zaměřena na rozvoj a zvýšení kvality podmínek pro sport, kulturu a volný čas.

Strategický cíl 3: Podpora kulturního, sportovního a veřejného života

Indikátor výsledku strategického cíle	
Název indikátoru	Roční počet projektů MAS zaměřených na podporu a rozvoj kulturního, sportovního a veřejného života
Jednotka	roční počet projektů
Počáteční stav	0
Cílový stav	5

4.6.3.1 Specifické cíle a opatření pro naplnění globálních cílů

Specifický cíl 3.1: Podpora kulturního a společenského života

Hlavní cílové skupiny: regionální umělci, občanská veřejnost

Vedlejší cílové skupiny: členové zájmových spolků, rodiny s dětmi, mládež, senioři, návštěvníci regionu

- 3.1.1 Rekonstrukce, modernizace a budování kulturních, sportovních a jiných volnočasových zařízení včetně zajištění jejich technického vybavení
- 3.1.2 Rozvoj služeb knihoven
- 3.1.3 Širší využití kostelů pro společenské aktivity
- 3.1.4 Podpora spolkového života a spolková osvěta
- 3.1.5 Podpora pořádání kulturních a společenských akcí
- 3.1.6 Podpora místních talentů

Příklady podporovaných aktivit

- Výstavba dětských hřišť a sportovišť
- Využití školních hřišť i mimo školní výuku
- Budování, rekonstrukce a modernizace kulturních, sportovních a jiných volnočasových zařízení
- Zajištění technického vybavení pro pořádání společenských akcí
- Rekonstrukce a modernizace služeb knihoven, jejich vybavení, zajištění prostorových kapacit a doplnění o biblioboxy
- Zajištění prostor a zázemí pro činnost spolků

- Pořádání kulturních a společenských akcí
- Společná propagace aktivit v území
- Podpora tradičních i nových kulturně společenských akcí, podpora obecní a regionální pospolitosti a tradic, folklor, hudba, ochotnické divadlo, sportovní utkání, ligy, festivaly, výstavy, kroužky, poutě, spolky, zájmové činnosti spolků, mezinárodní a regionální akce
- Podpora školních projektů zaměřených na kulturní přehlídky (zpěv, kresba, divadlo) a mapování uměleckých talentů v regionu
- Podpora školních projektů zaměřených na výuku dětí při poznávání přírody, skloubení výuky s praxí

4.6.4 Prioritní oblast 4 – Kvalitní životní prostředí

Prioritní oblast 4 je zaměřena především na oblast životního prostředí. Jednak je zde řešena problematika zajištění odpovídající infrastruktury a také oblast ochrany přírody a krajiny, vodního režimu v krajině a prevenci před riziky.

Strategický cíl 4: Ochrana životního prostředí

Indikátor výsledku strategického cíle	
Název indikátoru	Počet projektů MAS zaměřených na ochranu životního prostředí
Jednotka	počet projektů za rok
Počáteční stav	0
Cílový stav	4

4.6.4.1 Specifické cíle a opatření pro naplnění globálních cílů

Specifický cíl 4.1: Zajištění infrastruktury pro ochranu životního prostředí

Hlavní cílové skupiny: zemědělci, občanská veřejnost

Vedlejší cílové skupiny: rodiny s dětmi, (drobní) podnikatelé

- 4.1.1 Zlepšení systému nakládání s odpady
- 4.1.2 Zlepšení kvality ovzduší a ochrana před hlukem
- 4.1.3 Hospodaření a inovace v zemědělství a lesnictví
- 4.1.4 Rekonstrukce veřejného osvětlení pro snížení energetické zátěže
- 4.1.5 Podpora environmentální výchovy a osvěty
- 4.1.6 Podpora obnovitelných zdrojů energií

Příklady podporovaných aktivit

- Budování sběrných dvorů, rozvoj systémů třídění a nakládání s odpady
- Zajištění sběru a využití bioodpadů
- Ochrana půdy, snižování eroze
- Ochrana čistoty vod proti znečišťování
- Obnova lesních porostů, odstraňování a prevence škod na lesních porostech včetně obnovy lesních cest
- Vydávání osvětových materiálů
- Pásy ochranné zeleně podél komunikací
- Modernizace systémů vytápění a projekty ke snížení spotřeby energie
- Obnova a budování informačních panelů a odpočinkového inventáře v přírodě
- Zřízení ekologického informačního centra

- Motivační projekty směřované k vlastníkům nemovitostí a k posilování jejich vědomí odpovědnosti za celkový vzhled obcí
- Snížení emisí z lokálního vytápění domácností, náhrada a rekonstrukce stávajících zdrojů znečišťování ovzduší
- Systém sledování, hodnocení vývoje kvality ovzduší, systémy pro identifikaci zdrojů znečišťování ovzduší a pořizování systémů pro zveřejňování výsledků sledování vývoje kvality ovzduší včetně nástrojů pro zvyšování informovanosti
- Budování zařízení využívajících přírodní zdroje pro výrobu el. energie (vodní elektrárny, fotovoltaické elektrárny)

Specifický cíl 4.2: Obnova krajiny a vodního režimu v krajině

Hlavní cílové skupiny: rodiny s dětmi, občanská veřejnost

Vedlejší cílové skupiny: návštěvníci regionu

- 4.2.1 Zakládání a obnova krajinné zeleně
- 4.2.2 Revitalizace vodních toků a ploch, zvýšení retenční schopnosti krajiny a zajištění protipovodňové ochrany
- 4.2.3 Zajištění ochrany půdy před erozí
- 4.2.4 Zmapování a řešení problematiky invazních druhů rostlin
- 4.2.5 Podpora komplexních pozemkových úprav

Příklady podporovaných aktivit

- Realizace územního systému ekologické stability
- Revitalizace vodních toků, opatření k zadržení vody, protierozní opatření v krajině a obnova umělých náhonů a vodních elektráren
- Zpracování odborných studií, projektů zaměřených na uchování památných stromů, přírodních oblastí, vodních ploch a budování parků

Specifický cíl 4.3: Zajištění ochrany před environmentálními riziky

Hlavní cílové skupiny: občanská veřejnost

Vedlejší cílové skupiny: zaměstnanci veřejných institucí a škol, rodiny s dětmi

- 4.3.1 Revitalizace území po těžbě nerostných surovin a zajištění sesuvných území
- 4.3.2 Sanace starých ekologických zátěží a využití brownfields
- 4.3.3 Organizační opatření pro snížení energetické náročnosti

Příklady podporovaných aktivit

- Zpracování odborných studií
- Sanace starých ekologických zátěží

- Revitalizace nevyužívaných areálů
- Snižování energetické náročnosti veřejných budov a zvýšení využívání obnovitelných zdrojů energie
- Snižování spotřeby energie zlepšením tepelně-technických vlastností obvodových konstrukcí budov

4.6.5 Prioritní oblast 5 – Atraktivita regionu

Prioritní oblast 5 je zaměřena na rozvoj rekreace a cestovního ruchu a zvýšení atraktivity regionu. Současně směřuje ke zlepšení propagace regionu a hodnot/atraktivit v něm se nacházejících.

Strategický cíl 5: Zlepšení vzájemné spolupráce obcí a posílení image regionu

Indikátor výsledku strategického cíle	
Název indikátoru	Počet akcí s mediální podporou
Jednotka	počet akcí za rok
Počáteční stav	0
Cílový stav	10

4.6.5.1 Specifické cíle a opatření pro naplnění globálních cílů

Specifický cíl 5.1: Zlepšení propagace regionu a rozvoj spolupráce v oblasti rekreace a cestovního ruchu

Hlavní cílové skupiny: návštěvníci regionu, občanská veřejnost, (drobní) podnikatelé

Vedlejší cílové skupiny: všechny ostatní

- 5.1.1 Propagace místního dědictví a hodnot
- 5.1.2 Meziobecní spolupráce v marketingu a PR regionu
- 5.1.3 Zapojení do krajských a celostátních projektů cestovního ruchu
- 5.1.4 Rozvoj přeshraniční spolupráce
- 5.1.5 Podpora regionálních a tradičních výrobců

Příklady podporovaných aktivit

- Instalace informačních cedulí a naučných stezek
- Propagace osobností regionu
- Zavádění regionálního televizního vysílání
- Pořádání vzdělávacích exkurzí
- Podpora rozvoje regionálních a technických muzeí
- Vydávání informačních a propagačních materiálů
- Meziobecní spolupráce při tvorbě publikací a propagačních materiálů
- Přeshraniční spolupráce a výměna zkušeností
- Propojování podpory regionálních výrobců s dalšími aktivitami v území, především v oblasti cestovního ruchu, podpory podnikání a vzdělání, podpora regionální značky, prvovýrobců potravin a farmářských trhů

Specifický cíl 5.2: Zajištění podmínek pro cestovní ruch a rekreaci

Hlavní cílové skupiny: návštěvníci regionu, rodiny s dětmi, občanská veřejnost, (drobní) podnikatelé

Vedlejší cílové skupiny: všechny ostatní

- 5.2.1 Ochrana a obnova místních památek a technických zajímavostí včetně jejich propagace
- 5.2.2 Rozvoj ubytovacích, stravovacích a rekreačních možností

Příklady podporovaných aktivit

- Obnova kulturních, památkových a historických objektů
- Budování a obnova turistických cílů, např. rozhleden, památných míst a pramenů
- Budování nových prvků zázemí pro cykloturistiku (odpočívky, informační panely)
- Podpora průvodcovských služeb k turistickým cílům, památkovým a historickým objektům
- Podpora spolupráce zařízení cestovního ruchu (síťování zařízení provozujících venkovskou turistiku)

4.6.6 Prioritní oblast 6 – Technická a dopravní infrastruktura

Prioritní oblast č. 6 je zaměřena na zlepšení současného stavu a rozvoj sítí dopravní a technické infrastruktury v regionu. Podporovány budou aktivity k zajištění podmínek jak pro silniční dopravu, tak i ostatní druhy dopravy. V oblasti technické infrastruktury se bude jednat zejména o rekonstrukce a lokální dobudování sítí.

Strategický cíl 6: Zvýšení standardu stávající dopravní a technické infrastruktury

Indikátor výsledku strategického cíle	
Název indikátoru	Počet realizovaných projektů MAS zaměřených na zlepšení dopravních podmínek
Jednotka	počet projektů za rok
Počáteční stav	0
Cílový stav	10

4.6.6.1 Specifické cíle a opatření pro naplnění globálních cílů

Specifický cíl 6.1: Zlepšení dopravních podmínek

Hlavní cílové skupiny: návštěvníci regionu, občanská veřejnost

Vedlejší cílové skupiny: všechny ostatní

- 6.1.1 Rekonstrukce a dobudování nových silničních komunikací a chodníků
- 6.1.2 Zlepšení bezpečnosti provozu a podmínek pro parkování
- 6.1.3 Podpora a rozvoj cyklistické dopravy a elektromobility
- 6.1.4 Zlepšení informačního a navigačního systému pro řidiče, chodce a cyklisty

Příklady podporovaných aktivit

- Rekonstrukce místních komunikací
- Budování parkovacích ploch v návaznosti na veřejnou dopravu
- Vytváření odstavných ploch pro řidiče nákladních aut a autobusů
- Rekonstrukce a výstavba nových chodníků
- Informační a navigační značení, podpora dopravních infosystémů a napojení na autobusovou a železniční dopravu
- Vybudování nové cyklostezky Havířov – Ostrava – Beskydy
- Zajištění zázemí pro cyklisty - odpočívadla, lavičky, mobiliář
- Doplnění sítě cyklistických stezek a tras
- Stavební úpravy s cílem zvyšování bezpečnosti provozu na silničních komunikacích, vybavení přechodů pro chodce, retardéry, zpomalovací pruhy, semaforey, radary, zábradlí,

svodidla, výstavba parkovišť k řešení zklidnění dopravy, odstraňování bariér ve veřejné dopravě – především s ohledem na osoby s omezenou pohyblivostí nebo orientací

- Modernizace vybavení zastávek hromadné dopravy včetně navazujících parkovišť či úschoven kol
- Omezení průjezdu tranzitní dopravy a dopravy nesplňující emisní limity z vybraných komunikací
- Estetizace a ekologizace staveb technické infrastruktury (výsadba zeleně v okolí nově budovaných a restaurovaných budov a liniových staveb)

Specifický cíl 6.2: Dobudování a zlepšení stavu technické infrastruktury

Hlavní cílové skupiny: občanská veřejnost

Vedlejší cílové skupiny: návštěvníci regionu

- 6.2.1 Rekonstrukce a rozšiřování systému odvádění a čištění odpadních vod
- 6.2.2 Rekonstrukce vodovodních sítí
- 6.2.3 Obnova dalších sítí technické infrastruktury (optické kabely apod.)

Příklady podporovaných aktivit

- Výstavba čistíren odpadních vod
- Dobudování nebo rekonstrukce kanalizačních a vodovodních sítí
- Decentralizované čištění odpadních vod
- Rozšiřování komunikačních sítí, obecní rozhlas, vysokorychlostní internetové pokrytí, budování či rozšiřování volně dostupných míst s bezplatným připojením k internetu

4.6.7 Prioritní oblast 7 – Sociální služby

Prioritní oblast 7 je zaměřena na zajištění a rozvoj sociálních služeb a to zejména pro seniory a sociálně znevýhodněné skupiny obyvatel.

Strategický cíl 7: Zajištění kvalitního sociálního zázemí v regionu

Indikátor výsledku strategického cíle	
Název indikátoru	Počet sociálních pracovníků
Jednotka	počet zaměstnanců
Počáteční stav	0
Cílový stav	15

4.6.7.1 Specifické cíle a opatření pro naplnění globálních cílů

Specifický cíl 7.1: Podpora zajištění sociálních služeb a sociálního bydlení

Hlavní cílové skupiny: sociálně ohrožené skupiny

Vedlejší cílové skupiny: občanská veřejnost, rodiny s dětmi

- 7.1.1 Doplnění stávající sítě sociálních služeb
- 7.1.2 Podpora zajištění služeb
- 7.1.3 Podpora zajištění sociálního bydlení
- 7.1.4 Podpora služeb pro sociálně znevýhodněné skupiny obyvatel a seniory

Příklady podporovaných aktivit

- Poradenské služby a spolupráce se sociálními odbory na obecní, městské a krajské úrovni
- Terénní, ambulantní a pobytové sociální služby, pomoc v obstarávání životních potřeb, informovanost a vzdělávání, služby asistentů, dopravy, komunitní formy péče o seniory
- Vytvoření zázemí pro poskytování sociálních služeb
- Vzdělávací kurzy pro seniory
- Bezbariérová centra
- Malometrážní byty pro seniory
- Využití Paskovského zámku pro zázemí a potřeby seniorů
- Podpora řešení negativních jevů v sousední sociálně vyloučené lokalitě na území Frýdku-Místku

Specifický cíl 7.2: Prorodinná opatření

Hlavní cílové skupiny: rodiny s dětmi

Vedlejší cílové skupiny: sociálně ohrožené skupiny, církve a církevní organizace a spolky

- 7.2.1 Podpora rodiny
- 7.2.2 Sociální začleňování a boj s chudobou

Příklady podporovaných aktivit

- Pomoc mladým rodinám s dětmi, služby pro rodiny s dětmi, pomoc při sladění rodinného a profesního života, služby pro osoby na mateřské a rodičovské dovolené, asistence pečovatelky
- Poradny, mateřská a dětská centra, pomoc v pěstounství a v osvojování opuštěných dětí
- Zdravotní péče a poradenství, informovanost a spolupráce zdravotních institucí s veřejnou správou a občanským sektorem, pomoc tělesně a duševně postiženým v rodinách
- Mapování projevů chudoby, motivace k získávání práce, motivace k vytváření sociálních pracovních míst a sociálních podniků
- Nové metody a formy sociální práce především v sociálním podnikání
- Pracovní poradenství, nástroje aktivní politiky zaměstnanosti, spolupráce s úřady práce, agenturou pro sociální začleňování a jinými personálně orientovanými organizacemi

4.6.8 Prioritní oblast 8 – Ekonomický rozvoj a podnikání

Prioritní oblast 8 je zaměřena na podporu podnikání a zaměstnanosti.

Strategický cíl 8: Udržení pracovních míst v regionu a podpora podnikání

Indikátor výsledku strategického cíle	
Název indikátoru	Snížení procenta nezaměstnaných osob na území MAS
Jednotka	% nezaměstnaných (vzhledem k celkovému počtu obyvatel)
Počáteční stav	5,85
Cílový stav	≤ 5,85

4.6.8.1 Specifické cíle a opatření pro naplnění globálních cílů**Specifický cíl 8.1: Zlepšení podmínek pro podnikání**

Hlavní cílové skupiny: (drobní) podnikatelé a jejich zaměstnanci, zemědělci

Vedlejší cílové skupiny: občanská veřejnost, církve a církevní organizace a spolky

- 8.1.1 Podpora efektivnějšího využití málo využívaných areálů a objektů pro podnikání
- 8.1.2 Zajištění infrastruktury pro podnikání
- 8.1.3 Spolupráce mezi obcemi a podnikateli
- 8.1.4 Podpora malého a středního podnikání
- 8.1.5 Rozvoj vzdělávání a dovedností zaměstnanců a podnikatelů

Příklady podporovaných aktivit

- Dobudování a rekonstrukce dopravní a technické infrastruktury
- Rekonstrukce nevyužívaných budov
- Pronájem vhodných obecních pozemků
- Propagace a poradenství pro místní podnikatele
- Podpora a vytváření krátkých potravinových řetězců
- Rozvoj zámku a zámeckého areálu v Paskově
- Rozvoj, zajištění a organizace odborného vzdělávání pro aktivity související s rozvojem lidských zdrojů v podnicích včetně dalšího profesního vzdělávání zaměstnanců a zaměstnavatelů a vybavení školicích prostor, vzdělávacích programů a lektorů
- Podpora MSP a jejich spolupráce s neziskovým, školním, zdravotnickým aj. sektorem

Specifický cíl 8.2: Rozvoj stávajících podnikatelských aktivit

Hlavní cílové skupiny: zemědělci, vlastníci lesů, (drobní) podnikatelé

Vedlejší cílové skupiny: členové zájmových spolků regionu, občanská veřejnost

- 8.2.1 Podpora rozvoje zemědělského, lesnického podnikání a agroturistika
- 8.2.2 Modernizace technologií a snižování energetické náročnosti provozu
- 8.2.3 Rozvoj specifických veřejných služeb netržního charakteru

Příklady podporovaných aktivit

- Modernizace stávajících technologií včetně zkvalitnění životních podmínek chovaných zvířat
- Opatření ke snížení spotřeby energie
- Veřejné podniky provozující dopravní služby – obecní taxi, seniortaxi, cyklobusy, cyklotaxi, půjčovny kol, provozování půjčoven kol
- Podpora veřejných podniků působících v oblasti péče o lesy, parky a veřejná prostranství
- Rozvoj a podpora včelařství a agroturistiky
- Rozšiřování zemědělské a lesnické výroby o další služby

Specifický cíl 8.3: Podpora zaměstnanosti

Hlavní cílové skupiny: sociálně ohrožené skupiny, mládež, (drobní) podnikatelé a jejich zaměstnanci

Vedlejší cílové skupiny: občanská veřejnost

- 8.3.1 Podpora vzdělávání a rekvalifikací na trhu práce včetně spolupráce se školami
- 8.3.2 Podpora zaměstnanosti osob znevýhodněných na trhu práce
- 8.3.3 Aktivní začleňování sociálně vyloučených osob prostřednictvím sociálního podnikání

Příklady podporovaných aktivit

- Vzdělávací a rekvalifikační kurzy s cílem lepšího uplatnění na trhu práce včetně poradenství souvisejícího se vznikem a marketingem sociálních podniků
- Odborné stáže studentů a odborná praxe sociálně vyloučených osob v místních firmách
- Tvorba a realizace vzdělávacích, poradenských a informačních programů pro sociálně vyloučené osoby a podpora poradenství v rozvoji lidských zdrojů v podnicích
- Podpora zaměstnávání osob znevýhodněných na trhu práce
- Vznik a rozvoj podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání, zavedení systému podpory, startu, rozvoje a udržitelnosti sociálních podniků včetně zapojení veřejného i soukromého sektoru

4.6.9 Souhrn specifických cílů a opatření realizovatelných v CLLD

Přehled specifických cílů a opatření financovatelných z ESI fondů EU formou CLLD		
Prioritní oblast	Specifický cíl	Opatření
PO 1 Vzdělávání	1.1: Rekonstrukce a modernizace prostor a zajištění vybavenosti zařízení pro vzdělávání	1.1.1 Rozvoj infrastruktury pro předškolní vzdělávání
		1.1.2 Rozvoj infrastruktury pro základní vzdělávání
		1.1.3. Rozvoj infrastruktury pro celoživotní vzdělávání
		1.1.4. Rozvoj infrastruktury pro zájmové a neformální vzdělávání mládeže
	1.2: Zlepšení podmínek a spolupráce v oblasti vzdělávání	1.2.2 Podpora technického vzdělávání
		1.2.3 Podpora mimoškolních aktivit a zájmového vzdělávání
		1.2.4 Podpora celoživotního vzdělávání
		1.2.5 Podpora propagace školních zařízení
		1.2.6 Podpora vzdělávání v oblasti bezpečnostních rizik
PO 2 Občanská vybavenost	2.1: Zlepšení stavu veřejných budov a veřejných prostranství	2.1.2 Regenerace, revitalizace a budování veřejných prostranství včetně městské zeleně
	2.2: Zlepšení podmínek pro bezpečnost, zdraví obyvatel a resilience území	2.2.1 Zajištění podmínek pro bezpečnost a zdraví obyvatel
		2.2.2 Vzájemná spolupráce v oblasti bezpečnosti, zdraví a prevence kriminality
		2.3.1 Posílení kapacit CLLD, LEADER a meziobecní spolupráce
	2.3: Institucionální rozvoj území	2.3.2 Podpora charitativní činnosti, dobrovolnictví a církevních organizací
PO 3 Kultura, sport a volný čas	3.1: Podpora kulturního a společenského života	3.1.2 Rozvoj služeb knihoven
		3.1.4 Podpora spolkového života a spolková osvěta
		3.1.5 Podpora pořádání kulturních a společenských akcí
		3.1.6 Podpora místních talentů
PO 4 Kvalitní životní prostředí	4.1: Zajištění infrastruktury pro ochranu životního prostředí	4.1.3 Hospodaření a inovace v zemědělství a lesnictví
		4.1.5 Podpora environmentální výchovy a osvěty
PO 5 Atraktivita regionu	5.1: Zlepšení propagace regionu a rozvoj spolupráce v oblasti rekreace a cestovního ruchu	5.1.1 Propagace místního dědictví a hodnot
		5.1.2 Meziobecní spolupráce v marketingu a PR regionu
		5.1.3 Zapojení do krajských a celostátních projektů cestovního ruchu
		5.1.4 Rozvoj přeshraniční spolupráce
		5.1.5 Podpora regionálních a tradičních výrobců

	5.2: Zajištění podmínek pro cestovní ruch a rekreaci	5.2.1 Ochrana a obnova místních památek a technických zajímavostí včetně jejich propagace 5.2.2 Rozvoj ubytovacích, stravovacích a rekreačních možností
PO 6 Technická a dopravní infrastruktura	6.1: Zlepšení dopravních podmínek	6.1.1 Rekonstrukce a dobudování nových silničních komunikací a chodníků
		6.1.2 Zlepšení bezpečnosti provozu a podmínek pro parkování
		6.1.3 Podpora a rozvoj cyklistické dopravy a elektromobility
		6.1.4 Zlepšení informačního a navigačního systému pro řidiče, chodce a cyklisty
PO 7 Sociální služby	7.1: Podpora zajištění sociálních služeb a sociálního bydlení	7.1.1 Doplnění stávající sítě sociálních služeb
		7.1.2 Podpora zajištění služeb pro seniory
		7.1.3 Podpora zajištění sociálního bydlení
		7.1.4 Podpora služeb pro sociálně znevýhodněné skupiny obyvatel a seniory
	7.2: Prorodinná opatření	7.2.1 Podpora rodiny
		7.2.2 Sociální začleňování a boj s chudobou
PO 8 Ekonomický rozvoj a podnikání	8.1: Zlepšení podmínek pro podnikání	8.1.1 Podpora efektivnějšího využití málo využívaných areálů a objektů pro podnikání
		8.1.2 Zajištění infrastruktury pro podnikání
		8.1.3 Spolupráce mezi obcemi a podnikateli
		8.1.4 Podpora malého a středního podnikání
		8.1.5 Rozvoj vzdělávání a dovedností zaměstnanců a podnikatelů
	8.2: Rozvoj stávajících podnikatelských aktivit	8.2.1 Podpora rozvoje zemědělského a lesnického podnikání a agroturistika
		8.2.2 Modernizace technologií a snižování energetické náročnosti provozu
		8.2.3 Rozvoj specifických veřejných služeb netržního charakteru
	8.3: Podpora zaměstnanosti	8.3.1 Podpora vzdělávání a rekvalifikací na trhu práce včetně spolupráce se školami
		8.3.2 Podpora zaměstnanosti osob znevýhodněných na trhu práce
		8.3.3 Aktivní začleňování sociálně vyloučených osob prostřednictvím sociálního podnikání

Tabulka 38: Souhrn specifických cílů a opatření realizovaných v CLLD

4.7 INOVATIVNÍ PRVKY STRATEGIE

Pro MAS Slezská brána je období 2014 až 2020 díky přístupu k řešení rozvojových záměrů formou metody LEADER obdobím, kdy je inovativní již tato forma a díky ní v podstatě každé zde plánované opatření. Až na výjimečné projekty, kdy MAS Slezská brána v letech 2013-2014 jako nová MAS (vznikla v září 2012) – realizovala projekt *Získávání dovedností, animace a provádění* a poté přípravu strategie na období 2014 až 2020 v jiných případech metodou LEADER nepracovala.

Inovativnost MAS Slezská brána chápe jako pozitivní změnu, která má dvě úrovně:

- kvantitativní (přírůstkovou), která nemění podstatu procesu nebo výstupů, ale pozitivně je obměňuje nebo je doplňuje a rozšiřuje. Jde o převážnou část opatření
- kvalitativní, kdy se mění výstup nebo postup zásadně (radikálně)

Mezi oběma úrovněmi není jednoznačná hranice. Přesto lze konstatovat, že téměř ve všech prioritních oblastech se nachází opatření, která jsou zcela kvalitativními inovacemi nebo mají alespoň částečně jejich charakter.

Dosažení kvalitativní inovativnosti je dáno buď tím, že jde v rámci území o zcela nový výstup nebo proces, nebo že jde o proces, který sice zde již existoval, ale dochází u něj k radikální změně.

Pro tento účel byla analyzována celá struktura opatření a identifikována ta z nich, která předpokládají aktivity, resp. projekty kvalitativně inovativního charakteru.

4.8 INTEGRAČNÍ RYSY STRATEGIE

Integraci chápe strategie MAS Slezská brána jako schopnost společného naplňování jednotlivých cílů, ke kterému dojde v rámci realizace konkrétních projektů, nebo které budou mít dopad na celou nebo alespoň významnou část území (tj. nejméně území dvou obcí).

V tomto smyslu můžeme hovořit o integraci věcné a integraci prostorové. Prostorovou integraci pak lze doplnit o potenciál integrování celého území MAS Slezské brány ke svému okolí. Prostorová integrace tak má svůj vnitřní (interní) a vnější (externí) rozměr.

Integrace věcná (dle prioritních oblastí)

Pro věcnou integraci platí, že v podstatě „vše souvisí se vším“. Podstatné je si tyto souvislosti uvědomovat a v rámci reálného uplatňování strategického plánu je průběžně také hledat. Míra těchto souvislostí mezi jednotlivými oblastmi, cíli a opatřeními je k určitému okamžiku různá. K datu sestavování plánu byl „integrační potenciál“ analyzován na úrovni osmi prioritních oblastí, a to jako matice jejich vzájemných prolnutí – viz tabulka č. 36. Míra integračního potenciálu je v ní rozdělena do tří úrovní:

- malá (resp. nevýznamná – obvykle se nevyskytující, nebo se vyskytující výjimečně),
- střední (existující v konkrétních vybraných cílech a opatřeních, nikoli však pravidelně)
- velká (existující jako průnik většiny cílů a opatření).

Nejčastěji je identifikován středně velký integrační potenciál jednotlivých prioritních oblastí.

Integrace prostorová vnitřní (dle specifických cílů)

Podobně jako u věcné integrace i u prostorové integrace v rámci území lze konstatovat především středně velký potenciál. Ve většině případů mohou v rámci plnění specifických cílů obce spolupracovat. Jen ve výjimečných případech, kdy jde o budování specializovaných technických staveb nebo řešení typických lokálních problémů, lze předpokládat angažovanost pouze jedné konkrétní obce. Na druhé straně specifické cíle v oblasti vzdělávání, propagace a budování institucionálního zázemí celého území jsou cíle, které vybízejí ke společným akcím celého území – mají tím pádem velký integrační potenciál.

Integrace prostorová vnější (dle specifických cílů)

V podstatě platí, že předpoklad integrace k okolí je o něco menší než dovnitř a to s tím, že je v porovnání s vnitřní integrací podle jednotlivých specifických cílů buď stejný nebo menší.

Specifické jsou pro tento druh integrace propagování celého území a rozvoj cestovního ruchu, které jsou zaměřeny svou podstatou především na okolí regionu, a proto je zde předpoklad největšího integračního potenciálu.

Prioritní oblast		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
		Vzdělávání	Občanská vybavenost	Kultura, sport a volný čas	Kvalitní životní prostředí	Atraktivita regionu	Tech. a dopr. infrastruktura	Sociální služby	Ek. rozvoj a podnikání
1.	Vzdělávání	X							
2.	Občanská vybavenost		X						
3.	Kultura, sport a volný čas			X					
4.	Kvalitní životní prostředí				X				
5.	Atraktivita regionu					X			
6.	Tech. a dopr. infrastruktura						X		
7.	Sociální služby							X	
8.	Ek. rozvoj a podnikání								X

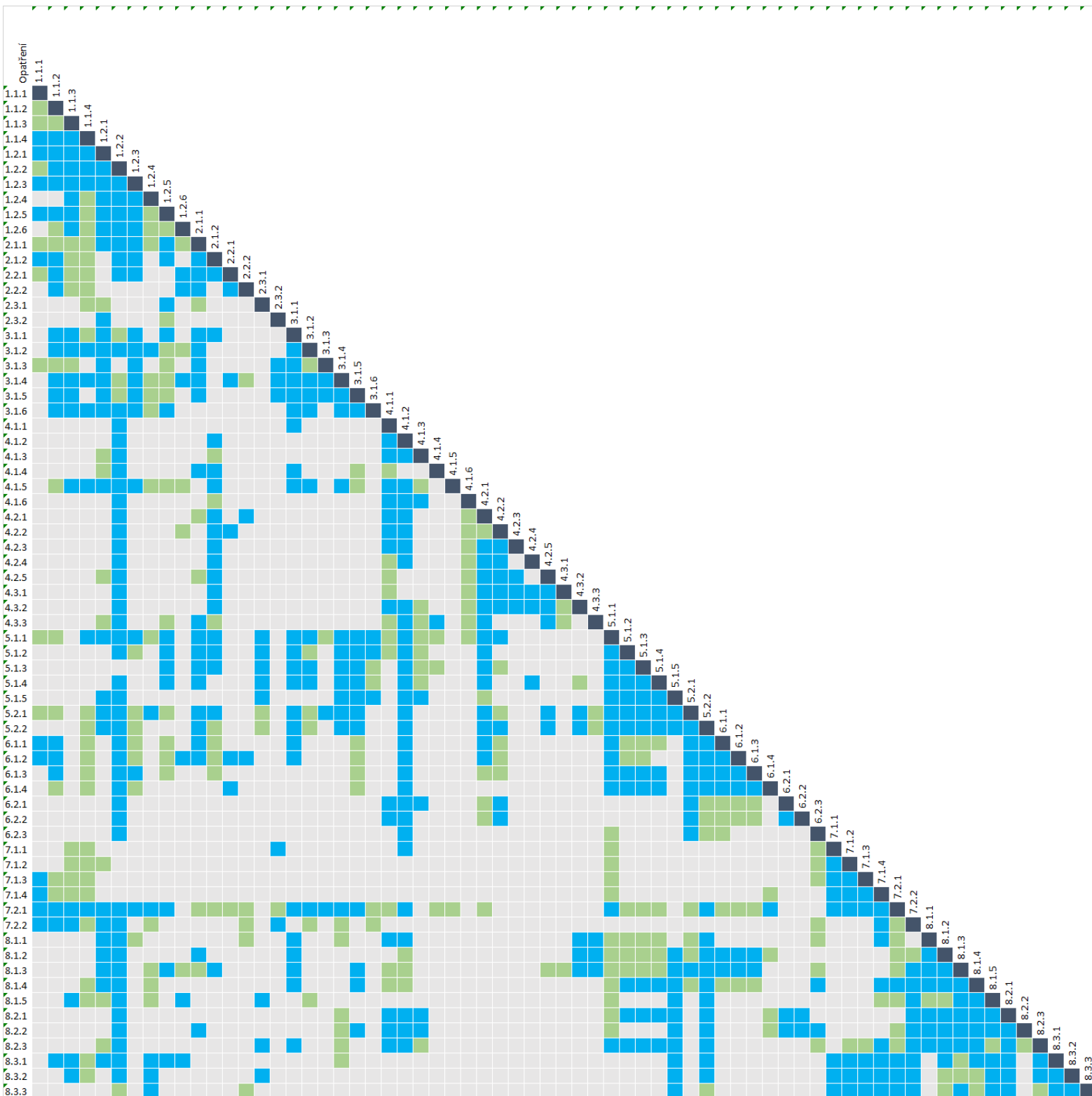
Tabulka 39: Průniky prioritních oblastí

Legenda:

x - vlastní průnik
malá souvislost
střední souvislost
velká souvislost

4.8.1 Integrace v rámci SCLLD

V rámci jednotlivých strategických a k nim přináležejících specifických cílů a opatření je integrace Strategie znázorněna následující tabulkou. Síla vztahů mezi jednotlivými úrovněmi vychází ze schopnosti uplatnění dílčích projektů v území MAS v rozsahu a relevanci tak, jak bylo předpokládáno v době sběru dat a jejich analýzy při zpracování SCLLD.

Legenda odpovídá předcházející tabulce. Významné průniky opatření jsou vyznačeny modře.

5 HORIZONTÁLNÍ TÉMATA

5.1 ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI

Princip rovného zacházení a zákazu diskriminace je jedním ze základních principů českého práva, který je obsažen v ústavním pořádku a v mezinárodních úmluvách. Rovné zacházení a zákaz diskriminace upravuje v souladu s právem EU antidiskriminační zákon (tj. Zákon o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů - Předpis č. 198/2009 Sb.).

Tento zákon zapracovává příslušné předpisy Evropských společenství a v návaznosti na Listinu základních práv a svobod a mezinárodní smlouvy, které jsou součástí právního řádu, blíže vymezuje právo na rovné zacházení a zákaz diskriminace ve věcech:

- a) práva na zaměstnání a přístupu k zaměstnání
- b) přístupu k povolání, podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti
- c) pracovních, služebních poměrů a jiné závislé činnosti, včetně odměňování
- d) členství a činnosti v odborových organizacích, radách zaměstnanců nebo organizacích zaměstnavatelů, včetně výhod, které tyto organizace svým členům poskytují
- e) členství a činnosti v profesních komorách, včetně výhod, které tyto veřejnoprávní korporace svým členům poskytují
- f) sociálního zabezpečení
- g) přiznání a poskytování sociálních výhod
- h) přístupu ke zdravotní péči a jejího poskytování
- i) přístupu ke vzdělání a jeho poskytování
- j) přístupu ke zboží a službám, včetně bydlení, pokud jsou nabízeny veřejnosti nebo při jejich poskytování

Dle tohoto zákona má fyzická osoba právo v právních vztazích, na které se vztahuje tento zákon, na rovné zacházení a na to, aby nebyla diskriminována.

Princip rovných příležitostí znamená potírání diskriminace na základě pohlaví, rasy, etnického původu, náboženského vyznání, zdravotního postižení, věku či sexuální orientace. Téma rovných příležitostí se vztahuje i na další znevýhodněné skupiny, jako jsou migranti, dlouhodobě nezaměstnaní, osoby s nízkou kvalifikací, osoby z obtížně dopravně dostupných oblastí, drogově závislí, propuštění vězni, absolventi škol, tj. souhrnně skupiny ohrožené sociální exkluzí.

Nejvíce ohrožené diskriminací jsou v praxi osoby ohrožené sociálním vyloučením či jinak znevýhodněné nebo zranitelné, které se diskriminaci nedovedou účinně bránit. Jsou to např. osoby se zdravotním postižením, senioři, ženy, matky s dětmi, příslušníci etnických menšin, osoby s nízkou kvalifikací, propuštění vězni či osoby drogově závislé. Tyto osoby mají ztížený přístup na trh práce, k bydlení, ke vzdělání, ke zdravotním a sociálním službám, dopravě a dalším službám a informacím o svých právech. V důsledku jejich znevýhodnění je oslabeno zastoupení a prosazování zájmů těchto osob ve veřejném životě.

Při přípravě a realizaci této strategie budou prosazovány a zohledňovány zájmy těchto skupin. Příspěvek k řešení této problematiky má především **Prioritní oblast 7 – Sociální služby**,

kteřá osoby sociálně a zdravotně znevýhodněné přímo podporuje zajištěním jejich potřeb v oblasti bydlení a služeb. Integrovaná strategie tak vytváří příznivé podmínky pro začleňování ohrožených skupin obyvatelstva zpět do společnosti a pro kvalitní spolupráci obyvatelstva s veřejnou správou v území.

Naopak jednotlivá opatření nevytvářejí žádné omezení rovných příležitostí a nepřispívají jakkoliv k diskriminaci obyvatel. Žádná složka obyvatelstva nebude a nesmí být naplněním integrované strategie negativně ovlivněna.

5.2 UDRŽITELNÝ ROZVOJ

V roce 2010 schválila vláda ČR *Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky*, který určuje dlouhodobé cíle pro tři základní oblasti rozvoje moderní společnosti – ekonomickou (udržení stabilního ekonomického růstu a zaměstnanosti), sociální (sociální rozvoj respektující potřeby všech) a environmentální (účinná ochrana životního prostředí a šetrné využívání přírodních zdrojů). Dokument je strukturován do pěti prioritních os, a to:

- Společnost, člověk a zdraví;
- Ekonomika a inovace;
- Rozvoj území;
- Krajina, ekosystémy a biodiverzita;
- Stabilní a bezpečná společnost.

Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR také stanovuje základní principy udržitelného rozvoje, které je nezbytné respektovat při tvorbě všech navazujících strategií a koncepčních dokumentů. Dodržování níže uvedených principů je pro dosažení udržitelného rozvoje České republiky klíčové. Jedná se o:

- Princip rovnováhy tří pilířů udržitelného rozvoje
- Princip soudržnosti a integrace politik a řízení
- Princip předběžné opatrnosti
- Princip generační a mezigenerační odpovědnosti
- Princip rovných příležitostí
- Princip partnerství
- Princip mezinárodní odpovědnosti
- Princip rozmanitosti

Zásadou trvale udržitelného rozvoje přitom je, že úzká preference hospodářského růstu při nevnímání sociální a environmentální základny, či dokonce jejím vyhrocení (sociální neklid, nadměrná ekologická zátěž), může následně vyvolat náklady ohrožující zdraví hospodářského růstu a současně i negativní následky fatálního charakteru, mající neekonomický přesah. Snahou naplňování udržitelného rozvoje by mělo být udržení rovnovážných a vyvážených vztahů mezi nimi na úrovni všech jejích pilířů.

Udržitelný rozvoj je jedním z principů předkládané strategie. Navržená opatření a projekty z nich vycházející by měly vést k pozitivnímu a vyváženému rozvoji ve všech třech pilířích udržitelného rozvoje. Respektive žádný z projektů realizovaných v rámci strategie by naopak neměl mít negativní dopad na udržitelný rozvoj.

V následné tabulce je zobrazeno, jak jednotlivé prioritní oblasti naplňují požadavky jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje.

Oblast strategie	Ekonomický pilíř	Sociální pilíř	Environmentální pilíř
Prioritní oblast 1 – Vzdělávání	+	+	0
Prioritní oblast 2 – Občanská vybavenost	+	+	+
Prioritní oblast 3 – Kultura, sport a volný čas	0	+	0
Prioritní oblast 4 – Kvalitní životní prostředí	0	0	+
Prioritní oblast 5 – Atraktivita regionu	+	+	0
Prioritní oblast 6 – Technická a dopravní infrastruktura	+	+	+
Prioritní oblast 7 – Sociální služby	0	+	0
Prioritní oblast 8 – Ekonomický rozvoj a podnikání	+	0	0

Tabulka 40: Působení jednotlivých prioritních oblastí na pilíře udržitelného rozvoje

6 VAZBA NA STRATEGICKÉ DOKUMENTY

6.1 STRATEGICKÉ DOKUMENTY V ÚZEMÍ

Obce v zájmovém území mají zpracovány základní dokumenty, ze kterých vycházejí. Především se jedná o územní plány a samozřejmě také o rozpočty obcí a rozpočtové výhledy. Projekty, které budou strategii naplňovat, s nimi musejí být v souladu.

Strategický plán rozvoje území MAS Slezská brána v období 2014+ by měl být v souladu především s nadřazeným krajským dokumentem, kterým je *Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje na léta 2009 – 2020*, jež byla aktualizována v roce 2013 a dále s hlavními dokumenty na úrovni ČR a kraje, v oblasti územního plánování zejména *Zásady územního rozvoje MSK*. Přehled hlavních aktuálních rozvojových dokumentů/strategií je uveden níže. Nejedná se o vyčerpávající přehled, pouze o ty nejzásadnější.

6.1.1 Hlavní strategické a rozvojové dokumenty

Rozvojové strategie

Moravskoslezský kraj

- Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2009 - 2020, Moravskoslezský kraj, aktualizace 2013
- Regionální inovační strategie Moravskoslezského kraje 2010 - 2020
- Strategie absorpce venkovských oblastí 2014 - 2016
- Další dílčí koncepční dokumenty, např. Koncepce ŽP Moravskoslezského kraje, Koncepce ochrany přírody Moravskoslezského kraje a Návrh řešení socioekonomicky znevýhodněných oblastí Moravskoslezského kraje

Česká republika

- Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020
- Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky, 2010
- Národní strategický plán LEADER 2014+
- Strategie podpory využití potenciálu kult. dědictví v kontextu politiky soudržnosti 2014+
- Dohoda o partnerství pro programové období 2014 – 2020
- Akční plán pro rozvoj ekologického zemědělství 2011 až 2015
- Státní politika životního prostředí ČR pro období 2012 – 2020
- Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj ČR v období 2008 – 2015
- Střednědobý plán rozvoje soc. služeb v Moravskoslezském kraji na léta 2010 až 2014
- Dopravní politika České republiky pro období 2014 – 2020 s výhledem do roku 2050
- Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy ČR v pro léta 2013 – 2020
- Koncepce podpory malých a středních podnikatelů na období let 2014 – 2020
- Koncepce památkové péče v ČR na léta 2011 – 2016

Nadřazená územně plánovací dokumentace

- Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje, Moravskoslezský kraj

6.2 POPIS HLAVNÍCH VAZEB NA NADŘAZENÉ DOKUMENTY**6.2.1 Česká republika**

Priority Evropské unie byly zohledněny při přípravě *Dohody o partnerství pro programové období 2014 – 2020*, která je zásadním koncepčním dokumentem pro čerpání finančních prostředků EU v období 2014 – 2020. Vazba stanovených prioritních oblastí na priority Dohody o partnerství je zobrazena v následující tabulce.

Oblast strategie	Problémové oblasti Dohody o partnerství				
	Konkurence-schopnost ekonomiky	Infra-struktura	Veřejná správa	Sociální začleňování a boj s chudobou, systém péče o zdraví	Životní prostředí
PO 1 – Vzdělávání	x		x		
PO 2 – Občanská vybavenost		x	x		x
PO 3 – Kultura, sport a volný čas		x			
PO 4 – Kvalitní životní prostředí		x			x
PO 5 – Atraktivita regionu	x		x		
PO 6 – Technická a dopravní infrastruktura	x	x			x
PO 7 – Sociální služby				x	
PO 8 – Ekonomický rozvoj a podnikání	x	x			x

Tabulka 41: Vazby prioritních oblastí strategického plánu na problémové oblasti Dohody o partnerství

Základním koncepčním dokumentem ČR v oblasti regionální politiky je *Strategie regionálního rozvoje České republiky 2014-2020 (SRR ČR)*, která byla schválena usnesením vlády ČR č. 344 ze dne 15. 5. 2013. Strategie je nástrojem realizace regionální politiky a koordinace působení ostatních veřejných politik na regionální rozvoj. Strategie má propojovat odvětvová hlediska a přístupy s územními aspekty vyváženého regionálního rozvoje a územní soudržnosti, obsahuje formulace problémových okruhů, priorit a souhrnných cílů, které bude třeba v příštím období sledovat.

Popis vazeb prioritních oblastí Strategického plánu rozvoje území MAS Slezská brána v období 2014 – 2020 na prioritní oblasti Strategie regionálního rozvoje ČR je uveden v následující tabulce.

Oblast strategie	Prioritní oblasti Strategie regionálního rozvoje ČR			
	Regionální konkurenceschopnost	Územní soudržnost	Environmentální udržitelnost	Veřejná správa a spolupráce
Prioritní oblast 1 – Vzdělávání	x	x		x
Prioritní oblast 2 – Občanská vybavenost		x		x
Prioritní oblast 3 – Kultura, sport a volný čas		x		x
Prioritní oblast 4 – Kvalitní životní prostředí			x	
Prioritní oblast 5 – Atraktivita regionu	x			x
Prioritní oblast 6 – Technická a dopravní infrastruktura	x	x	x	
Prioritní oblast 7 – Sociální služby		x		x
Prioritní oblast 8 – Ekonomický rozvoj a podnikání	x			

Tabulka 42: Vazby prioritních oblastí strategického plánu na prioritní oblasti Strategie regionálního rozvoje ČR

6.2.2 Moravskoslezský kraj

Základním dokumentem na úrovni Moravskoslezského kraje, se kterým by měl být v souladu Strategický plán rozvoje území MAS Slezská brána v období 2014 – 2020, je *Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje na léta 2009 – 2020*. Níže je ukázána vzájemná vazba na úrovni prioritních oblastí a globálních cílů. Vzájemnou vazbu zachycuje následující tabulka.

Oblast strategie	Prioritní oblasti Strategie rozvoje MSK				
	Globální cíl 1 - Konkurenceschopná, inovačně založená ekonomika	Globální cíl 2 – Dobré vzdělání a vysoká zaměstnanost – příležitost pro všechny	Globální cíl 3 - Soudržná společnost – kvalitní zdravotnictví, cílené sociální služby a úspěšný boj proti chudobě	Globální cíl 4 - Kvalitní a kulturní prostředí, služby a infrastruktura pro život, práci a návštěvu	Globální cíl 5 - Efektivní správa věcí veřejných
PO 1 – Vzdělávání	x	x			
PO 2 – Občanská vybavenost				x	
PO 3 – Kultura, sport a volný čas				x	
PO 4 – Kvalitní životní prostředí				x	
PO 5 – Atraktivita regionu				x	x
PO 6 – Technická a dopravní infrastruktura				x	
PO 7 – Sociální služby			x		
PO 8 – Ekonomický rozvoj a podnikání	x	x			

Tabulka 43: Vazby prioritních oblastí strategického plánu na prioritní oblasti Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje na léta 2009 – 2020.

6.2.3 Obce a mikroregiony

Dílčí strategické dokumenty jednotlivých obcí a mikroregionů byly zohledněny a zapracovány v průběhu prací na analytické a strategické části SCLLD (činnost pracovních skupin). Dokumenty této provenience jsou aktuální a respektují současné podoby územních plánů dotčených obcí. Jednotlivé prioritní oblasti, specifické cíle a jejich opatření byly koncipovány tak, aby nebyly s těmito dokumenty v rozporu.

8 POUŽITÁ LITERATURA A JINÉ ZDROJE

- Územně analytické podklady pro správní obvod obce s rozšířenou působností Frýdek-Místek, 2012
- Rozbor udržitelného rozvoje SO ORP Ostrava, 2012
- Integrovaná strategie území působnosti místní akční skupiny pro programové období 2014–2020 – Metodika tvorby obsahu, verze k 6.5.2013, Ministerstvo pro místní rozvoj 2013
- Strategický plán rozvoje měst a obcí Regionu Slezská brána na léta 2007 – 2015
- Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje na období 2009 – 2020
- Příroda regionu Slezská brána

Elektronické zdroje informací

- Český statistický úřad – www.czso.cz
- Ministerstvo práce a sociálních věcí – www.mpsv.cz
- Český hydrometeorologický ústav – www.chmi.cz
- Data AOPK ČR – www.nature.cz
- Krajský úřad Moravskoslezského kraje – www.kr-moravskoslezsky.cz
- Mapový portál Mapy.cz – www.mapy.cz
- Ředitelství silnic a dálnic České republiky – www.rsd.cz
- Webové stránky obce Kaňovice - <http://www.obec-kanovice.cz/>
- Webové stránky obce Paskov - <http://www.mesto-paskov.cz/>
- Webové stránky obce Řepiště – www.repiste.eu
- Webové stránky obce Sedliště – www.sedliste.cz
- Webové stránky obce Sviadnov - <http://www.sviadnov.cz/>
- Webové stránky obce Šenov - <http://www.mesto-senov.cz/>
- Webové stránky obce Václavovice - <http://www.obecvavclavovice.cz>
- Webové stránky obce Vratimov - <http://www.vratimov.cz/>
- Webové stránky obce Žabeň - <http://www.zaben.cz/>

Dotazníkové šetření probíhající v období květen – červen 2013

Dotazníkové šetření pro účely zmapování oblasti podnikatelského zázemí v obcích (červen 2015)

9 AKČNÍ PLÁN

V souvislosti s přiřčenými alokacemi a možnostmi čerpání z operačních titulů přes CLLD, jsou opatření/fiche rozděleny do tří programových rámců podle operačního programu:

Programový rámec IROP (PR IROP)

Programový rámec PRV (PR PRV)

Programový rámec OPZ (PR OPZ)

9.1 PROGRAMOVÝ RÁMEC IROP (PR IROP)

Pro potřeby MAS Slezská brána byla z operačního programu IROP vyčleněna indikativní alokace **33 686 928,- Kč** na celé období 2014+ (k tomu **9 468 027,- Kč** na posílení kapacit komunitně vedeného místního rozvoje ve SC 4.2). Tyto prostředky byly rozděleny na podporu projektů zastřešených pod následujícími opatřeními v programovém rámci PR IROP:

9.1.1 Název opatření: I - Zlepšení dopravních podmínek

Vazba na specifický cíl IROP 4.1.

Specifický cíl 4.1: *Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu*

Specifický cíl 1.2 : *Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy*

Popis opatření včetně cíle opatření:

Popis opatření:

Podpora projektů zvyšujících bezpečnost cyklistické a pěší dopravy, projektů rozvíjející cyklo dopravu, například výstavba a rekonstrukce cyklo tras, budování doprovodné infrastruktury ve vazbě na další systémy dopravy nebo realizace cyklistických jízdních pruhů. Vybudované a rekonstruované cyklo trasy budou primárně sloužit k dopravě za prací, do škol a do zaměstnání. Výzvy budou zaměřeny na výstavbu chodníků. Rekonstrukce, modernizace a výstavba chodníků musí být v souladu s vyhláškou č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb. Výstavba, modernizace, rekonstrukce bude vztahovat pouze na ty chodníky, kde je to z hlediska bezpečnosti nutné.

Cíl opatření:

Naplněním tohoto opatření lze očekávat snížení využívání automobilové dopravy a tedy i zátěže místních komunikací a zvýšení bezpečnosti silničního provozu. Dalším efektem bude zefektivnění stávajících systémů hromadné dopravy, snížení ekologické zátěže a zlepšení parkovacích možností.

Zdůvodnění podpory:

Na území MAS Slezská brána byly identifikovány následující slabé stránky a ohrožení:

- ❖ Vysoká míra znečišťovatelů ŽP, celoplošně zhoršená kvalita ovzduší
- ❖ Místy špatný technický stav dopravní a technické infrastruktury
- ❖ Přetíženost silnic v regionu
- ❖ Ohrožení bezpečnosti provozu na komunikacích, díky dopravní přetíženosti

Návaznost na analytickou část Strategie CLLD MAS Slezská brána je řešena v těchto kapitolách:

3.2. Dopravní a technická infrastruktura

Vazba na specifický cíl SCLLD MAS Slezská Brána

Realizace opatření přispívá k naplňování specifického cíle:

6.1 Zlepšení dopravních podmínek

Vazba na podopatření SCLLD MAS Slezská brána:

Realizace opatření se týká podopatření:

6.1.1 Rekonstrukce a dobudování nových silničních komunikací a chodníků

6.1.2 Zlepšení bezpečnosti provozu a podmínek pro parkování

6.1.3 Podpora a rozvoj cyklistické dopravy a elektromobility

6.1.4 Zlepšení informačního a navigačního systému pro řidiče, chodce a cyklisty

Implementace opatření probíhá prostřednictvím:

IROP

Specifický cíl 4.1: *Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu*

Specifický cíl 1.2 : *Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy*

a to prostřednictvím následujících podporovaných aktivit:

- Zvyšování bezpečnosti cyklistické a pěší dopravy, projekty rozvíjející cyklodopravu (výstavba a rekonstrukce cyklotras, budování doprovodné infrastruktury ve vazbě na další systémy dopravy nebo cyklistické jízdní pruhy)
- výzvy budou zaměřeny na výstavbu chodníků. Rekonstrukce, modernizace a výstavba chodníků musí být v souladu s vyhláškou č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb. Výstavba, modernizace, rekonstrukce bude vztahovat pouze na ty chodníky, kde je to z hlediska bezpečnosti nutné.

Typy projektů:

výstavba a rekonstrukce cyklotras, rekonstrukce, modernizace a výstavba chodníků

Příjemci podpory:

Oprávnění příjemci:

Kraje, obce, dobrovolné svazky obcí, organizace zřizované nebo zakládané kraji, obcemi nebo dobrovolnými svazky obcí, provozovatelé dráhy nebo drážní dopravy podle zákona č. 266/1994 Sb., o drahách; dopravci ve veřejné linkové dopravě podle zákona č. 111/194 Sb., o silniční dopravě; subjekty zajišťující dopravní obslužnost uvedené v ust. § 8 odst. 1 zákona č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících a o změně dalších zákonů, tedy stát, kraje a obce, pokud poskytují veřejné služby v přepravě cestujících samy; dopravci, kteří jsou provozovateli veřejné linkové dopravy dle zákona č. 111/194 Sb., o silniční dopravě, na základě smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících

Minimální a maximální výše způsobilých výdajů:

Minimální a maximální výše způsobilých výdajů bude nastavena ve výzvě MAS

Principy preferenčních kritérií:

Kritéria budou nastavena na konkrétní výzvě MAS

kód	Název indikátoru výstupu
7 50 01	Počet realizací vedoucích ke zvýšení bezpečnosti v dopravě
7 61 00	Délka nově vybudovaných cyklostezek a cyklotras
7 62 00	Délka rekonstruovaných cyklostezek a cyklotras
7 64 01	Počet parkovacích míst pro jízdní kola

kód	Název indikátoru výsledku
7 51 20	Podíl veřejné osobní dopravy na celkových výkonech v osobní dopravě
7 63 10	Podíl cyklistiky na přepravních výkonech

9.1.2 Název opatření: II - Neutralizace rizik a katastrof

Vazba na specifický cíle IROP 4.1:

Specifický cíl 4.1: *Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu*

Specifický cíl 1.3 : *Zvýšení připravenosti k řešení a řízení rizik a katastrof*

Popis opatření včetně cíle opatření

Popis opatření:

Drobné stavební úpravy stanice základní složky IZS ve stávající dislokaci za účelem zvýšení odolnosti stanice vůči účinkům mimořádné události, aby složka IZS mohla plnit své úkoly v době mimořádné události; a pořízení potřebného vybavení (stavba nových garážových prostor, pořízení elektrocentrály pro nouzový chod stanice). Pořízení specializované techniky a věcných prostředků určených pro výkon činností spojených s orkány a větrnými smrštěmi, specializované techniky a věcných prostředků určených pro výkon činností v souvislosti s haváriemi spojenými s únikem nebezpečných látek.

Území MAS Slezská brána spadá do ORP Ostrava a ORP Frýdek-Místek, které jsou uvedeny v příloze č.5 programového dokumentu IROP jako ORP jejichž správní území je dotčeno zvýšenými riziky spojenými s mimořádnými událostmi spojenými se změnou klimatu a haváriemi nebezpečných látek. Opatření vychází z dokumentu „Zajištění adekvátní odolnosti a vybavenosti základních složek integrovaného záhranného systému – Policie ČR a Hasičského záchranného sboru ČR (včetně JSDH) v území, s důrazem na přizpůsobení se změnám klimatu a novým rizikům v období 2014-2020 ve vazbě na SC 1.3. IROP Zvýšení připravenosti k řešení a řízení rizik a katastrof“.

Cíl opatření:

Naplněním tohoto opatření budou zajištěny podmínky pro rychlé a bezproblémové řízení situací rizikových a ohrožujících bezpečnost a zdraví obyvatel. Bude zajištěna podpora (materiální) fungování jednotek hasičských záchranných sborů.

Zdůvodnění podpory:

Na území MAS Slezská brána byly identifikovány následující slabé stránky a ohrožení:

- ❖ Ohrožení bezpečnosti provozu na komunikacích, díky dopravní přetíženosti
- ❖ Vandalismus a kriminalita

Návaznost na analytickou část Strategie CLLD MAS Slezská brána je řešena v těchto kapitolách:

3.2. Dopravní a technická infrastruktura

3.8.6 Hasičské jednotky v území MAS Slezská brána

Vazba na specifický cíl SCLLD MAS Slezská Brána

Realizace opatření přispívá k naplňování specifického cíle:

2.2 Zlepšení podmínek pro bezpečnost, zdraví obyvatel a resilience území

Vazba na podopatření SCLLD MAS Slezská brána:

Realizace opatření se týká podopatření:

1.2.6 Podpora vzdělávání v oblasti bezpečnostních rizik

2.2.1 Zajištění podmínek pro bezpečnost a zdraví obyvatel

2.2.2 Vzájemná spolupráce v oblasti bezpečnosti, zdraví a prevence kriminality

Implementace opatření probíhá prostřednictvím:

IROP

Specifický cíl 4.1: *Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu*

Specifický cíl 1.3 : *Zvýšení připravenosti k řešení a řízení rizik a katastrof*

a to prostřednictvím následujících podporovaných aktivit:

- zajištění adekvátní odolnosti s důrazem na přizpůsobení se změnám klimatu a novým rizikům
- posílení vybavení základních složek IZS technikou a věcnými prostředky k zajištění připravenosti základních složek IZS v exponovaných územích s důrazem na přizpůsobení se změnám klimatu a novým rizikům

Typy projektů:

nákup vybavení, rekonstrukce budov IZS

Příjemci podpory:

Oprávnění příjemci:

MV – Generální ředitelství HZS ČR, HZS krajů, Záchraný útvar HZS ČR, obce, které zřizují jednotky požární ochrany (§ 29 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně) – jednotky sboru dobrovolných hasičů kategorie II a III (podle přílohy zákona o požární ochraně), Policejní prezidium ČR, krajská ředitelství Policie ČR, kraje (kromě hl. m. Prahy) jako zřizovatelé zdravotnické záchranné služby krajů, organizační složky státu a jimi zřizované nebo zakládané organizace, které zajišťují vzdělávání a výcvik složek IZS, státní organizace, která zřizuje jednotku HZS podniku s územní působností

Minimální a maximální výše způsobilých výdajů:

Minimální a maximální výše způsobilých výdajů bude nastavena ve výzvě MAS

Principy preferenčních kritérií:

Kritéria budou nastavena na konkrétní výzvě MAS

kód	Název indikátoru výstupu
5 75 01	Počet nových a modernizovaných objektů sloužících složkám IZS
5 70 01	Počet nové techniky a věcných prostředků složek IZS

kód	Název indikátoru výsledku
5 75 20	<i>Počet exponovaných území s nedostatečnou připraveností složek IZS</i>

9.1.3 Název opatření: III - Sociální služby a sociální bydlení

Vazba na specifický cíl IROP 4.1:

Specifický cíl 4.1: *Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu*

Specifický cíl 2.1 : *Zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucí k sociální inkluzi*

Popis opatření včetně cíle opatření:

Popis opatření:

Bude podporována výstavba, zřizování a rekonstrukce stávajících zařízení pro poskytování sociálních služeb (tak jak jsou definovány zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách) a sociálních bytů. Podpora se týká např. domova se zvláštním režimem či domov pro osoby se zdravotním postižením. Předmětem projektů bude nákup domu či bytu, jeho úprava a vybavení podle potřeb uživatelů. Součástí může být rozšíření či zřízení sociálně terapeutické dílny, zaměřené na nácvik dovedností jejích uživatelů a získávání zkušeností s povinnostmi mimo domácnost. Podpora se týká dále zřizování a vybavení objektů sloužících pro kvalitní poskytování sociálních služeb, zázemí pro terénní služby, služby sociální prevence či odborného

sociálního poradenství. Podpora projektů v oblasti pobytových sociálních služeb je zaměřena například na zřízení azylových domů. Podporováno bude zahrnutí doplňující zeleně v okolí budov. Budování a rekonstrukce prostor pro poskytování jiných sociálních služeb než definovaných zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, nelze v IROP podpořit.

Pro aktivitu deinstitucionalizace sociálních služeb je zpracován Moravskoslezským krajem transformační plán s názvem *Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji na léta 2015-2020*. V tomto plánu je zahrnuta část území MAS Slezská brána (konkrétně Vratimov).

Cíl opatření:

Naplněním tohoto opatření lze očekávat snížení sociálně-patologických jevů v území MAS, zkvalitnění služeb využívaných cílovými skupinami, naplňování záměrů EU v oblasti boje s chudobou, sociální nerovností a podpoře minorit.

Zdůvodnění podpory:

Na území MAS Slezská brána byly identifikovány následující slabé stránky a ohrožení:

- ❖ Odchod mladých budoucích obyvatel do velkých měst
- ❖ Stárnoucí obyvatelstvo (nad 65 let)
- ❖ Chátrající veřejná prostranství
- ❖ Vandalismus a kriminalita
- ❖ Nepřizpůsobiví občané a jejich migrace do regionu
- ❖ Změna sociálního (venkovského) klimatu spojená se stěhováním městského obyvatelstva do regionu

Návaznost na analytickou část Strategie CLLD MAS Slezská brána je řešena v těchto kapitolách:

3.3. Vybavenost obcí a služby

3.6. Podnikání, výroba, zaměstnanost

Vazba na specifický cíl SCLLD MAS Slezská Brána

Realizace opatření přispívá k naplňování specifického cíle:

7.1 Podpora zajištění sociálních služeb a sociálního bydlení

Vazba na podopatření SCLLD MAS Slezská brána:

Realizace opatření se týká podopatření:

7.1.1 Doplnění stávající sítě sociálních služeb

7.1.2 Podpora zajištění služeb pro seniory

7.1.3 Podpora zajištění sociálního bydlení

7.1.4 Podpora služeb pro sociálně znevýhodněné skupiny obyvatel a seniory

Implementace opatření probíhá prostřednictvím:

IROP

Specifický cíl 4.1: *Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu*

Specifický cíl 2.1 : *Zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucí k sociální inkluzi*

a to prostřednictvím následujících podporovaných aktivit:

- Deinstitutionalizace sociálních služeb za účelem sociálního začleňování a zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce. Aktivita vychází z již zpracovaného Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb a souvisejících aktivit v DSO Region Slezská brána 2017-2019, který navazuje na Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb zpracovaný pro Moravskoslezský kraj.⁴
- Infrastruktura pro dostupnost a rozvoj sociální služby definované zákonem o sociálních službách (108/2006 Sb.). Tedy nákup zařízení a vybavení, případně stavební úpravy objektů v nichž je sociální služba provozována, tak aby byly vytvořeny podmínky pro kvalitní poskytování sociálních služeb.
- Sociální bydlení

Typy projektů:

vybudování kontaktního místa jako zázemí pro sociální službu, zaměřenou na sociálně aktivizační službu pro rodiny s dětmi, osobní asistenci nebo odlehčovací služby, podpora výstavby, nákupu zařízení, zřizování, rekonstrukci prostor a vybavení pro podporu infrastruktury sociální služby, zřízení, nákup prostor a vybavení pro založení sociálního bydlení

Příjemci podpory:

Oprávnění příjemci:

Sociální služby:

nestátní neziskové organizace, organizační složky státu, příspěvkové organizace organizačních složek státu, kraje, obce, organizace zakládané, nebo zřizované kraji, obcemi či dobrovolnými svazky obcí, dobrovolné svazky obcí, církve, církevní organizace

Sociální bydlení:

obce, nestátní neziskové organizace, církve a církevní organizace

⁴ Dokument je k dispozici na adrese <http://www.slezskabrana.cz/komunitni-plan-socialnich-sluzeb/druha-etapa-komunitniho-planu>.

Minimální a maximální výše způsobilých výdajů:

Minimální a maximální výše způsobilých výdajů bude nastavena ve výzvě MAS

Principy preferenčních kritérií:

Kritéria budou nastavena na konkrétní výzvě MAS

kód	Název indikátoru výstupu
5 54 01	Počet podpořených zázemí pro služby a sociální práci
5 53 01	Počet podpořených bytů pro sociální bydlení
5 54 02	Počet poskytovaných druhů sociálních služeb

kód	Název indikátoru výsledku
5 53 20	Průměrný počet osob využívající sociální bydlení
5 53 10	Nárůst kapacity sociálních bytů
6 75 10	Kapacita služeb a sociální práce

9.1.4 Název opatření: IV - Sociální podnikání

Vazba na specifický cíl IROP 4.1

Specifický cíl 4.1: *Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu*

Specifický cíl 2.2 : *Vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání*

Popis opatření včetně cíle opatření:

Popis opatření:

Sociální podnikání přispívá ke snižování nezaměstnanosti a k podpoře sociálního začleňování, podnikatelské aktivity naplňují principy sociálního podnikání a mají sociální, environmentální a ekonomický přínos. Jedná se o souhrn aktivit, které vznikají a rozvíjejí se na konceptu trojího prospěchu: ekonomického, sociálního a environmentálního. Cílem je podpořit podnikatelské prostředí zohledňující potřeby a specifika cílových skupin při jejich začleňování na trh práce a

zohledňující potřeby a možnosti regionu. Podpora sociálního podnikání má výrazný sociálně integrační potenciál, protože působí na otevřeném trhu a zaplňuje mezeru mezi státem a jím garantovanými sociálními službami a podnikatelským sektorem.

Cíl opatření:

Naplněním tohoto opatření lze očekávat snížení sociálně-patologických jevů v území MAS, zajištění efektivních postupů pro snižování nezaměstnanosti, zajištění sociální integrace a usnadnění přístupu ohrožených skupin obyvatel na trh práce.

Zdůvodnění podpory:

Na území MAS Slezská brána byly identifikovány následující slabé stránky a ohrožení:

- ❖ Odchod mladých budoucích obyvatel do velkých měst
- ❖ Stárnoucí obyvatelstvo (nad 65 let)
- ❖ Vandalismus a kriminalita
- ❖ Nepřizpůsobiví občané a jejich migrace do regionu
- ❖ Změna sociálního (venkovského) klimatu spojená se stěhováním městského obyvatelstva do regionu

Návaznost na analytickou část Strategie CLLD MAS Slezská brána je řešena v těchto kapitolách:

3.3. Vybavenost obcí a služby

3.6. Podnikání, výroba, zaměstnanost

Vazba na specifický cíl SCLLD MAS Slezská Brána

Realizace opatření přispívá k naplňování specifických cílů:

2.3 Institucionální rozvoj území

7.2 Prorodinná opatření

8.1 Zlepšení podmínek pro podnikání

8.2 Rozvoj stávajících podnikatelských aktivit

8.3 Podpora zaměstnanosti

Vazba na podopatření SCLLD MAS Slezská brána:

Realizace opatření se týká podopatření:

2.3.2 Podpora charitativní činnosti, dobrovolnictví a církevních organizací

7.2.2 Sociální začleňování a boj s chudobou

8.1.4 Podpora malého a středního podnikání

8.2.3 Rozvoj specifických veřejných služeb netržního charakteru

8.3.2 Podpora zaměstnanosti osob znevýhodněných na trhu práce

8.3.3 Aktivní začleňování sociálně vyloučených osob prostřednictvím sociálního podnikání

Implementace opatření probíhá prostřednictvím:

IROP

Specifický cíl 4.1: *Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu*

Specifický cíl 2.2 : *Vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání*

a to prostřednictvím následujících podporovaných aktivit:

- výstavba, rekonstrukce a vybavení sociálních podniků

Typy projektů:

- výstavba, rekonstrukce a vybavení sociálních podniků

Příjemci podpory:

Oprávnění příjemci:

osoby samostatně výdělečně činné (osoba samostatně výdělečně činná spadá do znevýhodněných cílových skupin a zároveň splňuje principy sociálního podnikání), malé a střední podniky, obce, kraje, organizace zřizované nebo zakládáné kraji, organizace zřizované nebo zakládáné obcemi, dobrovolné svazky obcí, organizace zřizované nebo zakládáné dobrovolnými svazky obcí, nestátní neziskové organizace, církve, církevní organizace

Minimální a maximální výše způsobilých výdajů:

Minimální a maximální výše způsobilých výdajů bude nastavena ve výzvě MAS

Principy preferenčních kritérií:

Kritéria budou nastavena na konkrétní výzvě MAS

kód	Název indikátoru výstupu
1 00 00	Počet podniků pobírajících podporu
1 01 02	Počet podniků pobírajících granty
1 01 05	Počet nových podniků, které dostávají podporu

1 03 00	Soukromé investice odpovídající veřejné podpoře podniků (granty)
1 04 03	Zvýšení zaměstnanosti v podporovaných podnicích se zaměřením na znevýhodněné skupiny
1 04 00	Zvýšení zaměstnanosti v podporovaných podnicích

kód	Název indikátoru výsledku
1 04 11	Míra nezaměstnanosti osob s nejnižším vzděláním

9.1.5 Název opatření: V - Vzdělávání

Vazba na specifický cíl IROP 4.1:

Specifický cíl 4.1: *Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu*

Specifický cíl 2.4 : *Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení*

Popis opatření včetně cíle opatření:

Popis opatření:

Podporováno bude rozšíření kapacit pro předškolní (školky) a základní vzdělávání. Dále výstavba, rekonstrukce a vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen, center odborné přípravy a pozemků pro výuku přírodovědných a technických oborů a pro výuku technických a řemeslných dovedností. Pro rozvoj vybraných klíčových kompetencí v oblastech komunikace v českém a cizích jazycích, matematická schopnost a základní schopnost v oblasti vědy a technologií a schopnost práce s digitálními technologiemi, bude podporována rekonstrukce a vybavení vzdělávacích zařízení. Pro vzdělávání dětí, žáků a studentů se SVP budou podporovány úpravy budov a učeben, vybavení nábytkem, stroji, didaktickými pomůckami, kompenzačními pomůckami a kompenzačním vybavením. Podporován bude rozvoj vnitřní konektivity škol a školských zařízení v učebnách, laboratořích a dílnách a připojení k internetu. Dále bude podporována doplňující zeleň v okolí budov a na budovách, např. zelené zdi a střechy a zahrady. Pro žáky ZŠ jako cílovou skupinu budou též podporovány aktivity související s usnadněním přechodu na vyšší stupeň školního vzdělávání prostřednictvím spolupráce se středními školami, učilišti, ale také univerzitami ad. formou zájmového a neformálního vzdělávání (kurzy, lekce příprav na přijímací zkoušky apod.). Lze podporovat i rozšiřování kapacit ZŠ mimo vazbu na klíčové kompetence, neboť území MAS spadá do ORP se sociálně vyloučenými lokalitami. Těmito ORP jsou ORP Ostrava (www.ostrava.cz) a ORP Frýdek-Místek (www.frydek-mistek.cz).

mistek.cz). Blíže viz s. 34. Infrastruktura pro zájmové a neformální vzdělávání může být podpořena pouze v návaznosti na rozvoj klíčových kompetencí stanovených v PD IROP – v oblastech komunikace v cizích jazycích, v oblasti technických a řemeslných oborů, přírodních věd a ve schopnosti práce s digitálními technologiemi. Rozšiřování kapacit ZŠ mimo vazbu na klíčové kompetence je možné na území správního obvodu ORP se sociálně vyloučenou lokalitou (kapitola 2.2.11.1 PD IROP).

Cíl opatření:

Naplněním tohoto opatření lze očekávat snížení sociálně-patologických jevů v území MAS, neboť obce v území MAS Slezská brána leží v územní působnosti ORP Ostrava a ORP Frýdek-Místek, kde jsou sociálně vyloučené lokality lokalizovány a to dokonce v těsné blízkosti obcí v MAS Slezská brána, viz s. 34. Dále se očekává zajištění sociální integrace a usnadnění přístupu ohrožených skupin obyvatel ke vzdělávání. Hlavním očekáváním je zvýšení počítačové gramotnosti a zlepšení stavu prostor pro výuku.

Zdůvodnění podpory:

Na území MAS Slezská brána byly identifikovány následující slabé stránky a ohrožení:

- ❖ Nedostatečné vlastní finanční prostředky
- ❖ Odchod mladých budoucích obyvatelů do velkých měst
- ❖ Potřeba rekonstrukce obecního majetku
- ❖ Změna sociálního (venkovského) klimatu spojená se stěhováním městského obyvatelstva do regionu

Návaznost na analytickou část Strategie CLLD MAS Slezská brána je řešena v těchto kapitolách:

- 3.1 Obyvatelstvo - vývoj osídlení, věková struktura, vzdělanostní struktura
- 3.3 Vybavenost obcí a služby

Vazba na specifický cíl SCLLD MAS Slezská Brána

Realizace opatření přispívá k naplňování specifických cílů:

- 1.1 Rekonstrukce a modernizace prostor a zajištění vybavenosti zařízení pro vzdělávání**
- 1.2 Zlepšení podmínek a spolupráce v oblasti vzdělávání
- 8.1 Zlepšení podmínek pro podnikání
- 8.3 Podpora zaměstnanosti

Vazba na podopatření SCLLD MAS Slezská brána:

Realizace opatření se týká podopatření:

- 1.1.1 Rozvoj infrastruktury pro předškolní vzdělávání
- 1.1.2 Rozvoj infrastruktury pro základní vzdělávání

1.1.3. Rozvoj infrastruktury pro celoživotní vzdělávání

1.1.4 Rozvoj infrastruktury pro zájmové a neformální vzdělávání mládeže

1.2.2 Podpora technického vzdělávání

1.2.3 Podpora mimoškolních aktivit a zájmového vzdělávání

1.2.4 Podpora celoživotního vzdělávání

1.2.5 Podpora propagace školních zařízení

8.1.5 Rozvoj vzdělávání a dovedností zaměstnanců a podnikatelů

8.3.1 Podpora vzdělávání a rekvalifikací na trhu práce včetně spolupráce se školami

Implementace opatření probíhá prostřednictvím:

IROP

Specifický cíl 4.1: *Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu*

Specifický cíl 2.4 : *Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení*

a to prostřednictvím následujících podporovaných aktivit:

- Podpora infrastruktury pro předškolní vzdělávání - mateřských škol
- Podpora infrastruktury pro základní vzdělávání v základních školách (Stavební úpravy, pořízení vybavení pro zajištění rozvoje žáků v následujících klíčových kompetencích: komunikace v cizích jazycích, oblast technických a řemeslných oborů, přírodních věd, schopnost práce s digitálními technologiemi; rozšiřování kapacit základních škol, podpora sociální inkluze, zajištění vnitřní konektivity škol a připojení k internetu)
- Podpora infrastruktury škol a školských zařízení
- Podpora infrastruktury pro zájmové a neformální vzdělávání mládeže
- Doplnkové aktivity (zahrnutí zeleně v okolí budov a na budovách)

Typy projektů:

rozšiřování kapacit školních zařízení (ZŠ a MŠ), rekonstrukce prostor (ZŠ a MŠ), nákup vybavení učeben (ZŠ a MŠ)

Příjemci podpory:

Oprávnění příjemci:

Zařízení péče o děti do 3 let, školy a školská zařízení v oblasti předškolního, základního a středního vzdělávání a vyšší odborné školy, další subjekty podílející se na realizaci vzdělávacích aktivit, kraje, organizace zřizované nebo zakládané kraji, obce, organizace zřizované nebo zakládané obcemi, nestátní neziskové organizace, církve, církevní organizace, organizační složky státu, příspěvkové organizace organizačních složek státu

Minimální a maximální výše způsobilých výdajů:

Minimální a maximální výše způsobilých výdajů bude nastavena ve výzvě MAS

Principy preferenčních kritérií:

Kritéria budou nastavena na konkrétní výzvě MAS

kód	Název indikátoru výstupu
5 00 00	Počet podpořených vzdělávacích zařízení
5 00 01	Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení

kód	Název indikátoru výsledku
5 00 20	Podíl tříletých dětí umístěných v předškolním zařízení
5 00 30	Podíl osob předčasně opouštějících vzdělávací systém

9.1.6 Název opatření: VI - Péče o památky

Vazba na specifický cíl IROP 4.1:

Specifický cíl 4.1: *Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu*

Specifický cíl 3.1 : *Zefektivnění prezentace, posílení ochrany a rozvoje kulturního dědictví*

Popis opatření včetně cíle opatření:

Popis opatření:

Revitalizace kulturních památek ve vesnických a městských památkových rezervacích. Veřejná infrastruktura pro zpřístupnění a zatraktivnění kulturního a přírodního dědictví. Revitalizace a zatraktivnění parků a zahrad u národních kulturních památek. Opatření bude zaměřeno na kostel sv. archanděla Michaela v Řepištích a kostel všech svatých v Sedlištích. Obě památky jsou zapsány na indikativním seznamu národních kulturních památek.

Cíl opatření:

Naplněním tohoto opatření se dostane nezbytné péče vybraným kulturním památkám na území MAS Slezská Brána uvedeným v Indikativním seznamu národních kulturních památek (v území MAS se nacházejí dvě takové).⁵ Cílem je zajištění bezbariérového přístupu a zvýšení bezpečnosti návštěvníků těchto památek a v důsledku toho také zvýšení návštěvnosti památek samotných i území MAS jako takového.

Zdůvodnění podpory:

Na území MAS Slezská brána byly identifikovány následující slabé stránky a ohrožení:

- ❖ Nedostatečná znalost přirozeného potenciálu regionu a možnost jeho využití pro rozvoj cestovního ruchu
- ❖ Finanční náročnost - financování, potřeba či nutnost získání dotací
- ❖ Omezování a změna struktur krajských rozpočtů

Návaznost na analytickou část Strategie CLLD MAS Slezská brána je řešena v těchto kapitolách:

2.2. MAS Slezská brána - současnost

3.4. Život v obcích

Vazba na specifický cíl SCLLD MAS Slezská Brána

Realizace opatření přispívá k naplňování specifických cílů:

5.1 Zlepšení propagace regionu a rozvoj spolupráce v oblasti rekreace a cestovního ruchu

5.2 Zajištění podmínek pro cestovní ruch a rekreaci

Vazba na podopatření SCLLD MAS Slezská brána:

Realizace opatření se týká podopatření:

5.1.1 Propagace místního dědictví a hodnot

5.2.1 Ochrana a obnova místních památek a technických zajímavostí včetně jejich propagace

Implementace opatření probíhá prostřednictvím:

IROP

Specifický cíl 4.1: *Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu*

Specifický cíl 3.1 : *Zefektivnění prezentace, posílení ochrany a rozvoje kulturního dědictví*

⁵ Tabulka vybraných památek podporovatelných přes IROP je v analytické části v kapitole 2.2. **MAS SLEZSKÁ BRÁNA - SOUČASNOST**.

a to prostřednictvím následujících podporovaných aktivit:

- Revitalizace souboru vybraných památek

Typy projektů:

revitalizace památkového objektu, zajištění bezbariérovosti objektu

Příjemci podpory:

Oprávnění příjemci:

Vlastníci památek, nebo subjekty s právem hospodaření (dle zápisu v katastru nemovitostí), kromě fyzických osob nepodnikajících

Minimální a maximální výše způsobilých výdajů:

Minimální a maximální výše způsobilých výdajů bude nastavena ve výzvě MAS

Principy preferenčních kritérií:

Kritéria budou nastavena na konkrétní výzvě MAS

kód	Název indikátoru výstupu
9 10 05	Zvýšení očekávaného počtu návštěv podporovaných kulturních a přírodních památek a atrakcí
9 05 01	Počet revitalizovaných památkových objektů

kód	Název indikátoru výsledku
9 10 10	Počet návštěv kulturních památek a paměťových institucí zpřístupněných za vstupné

9.2 PROGRAMOVÝ RÁMEC PRV (PR PRV)

Pro potřeby MAS Slezská brána byla z operačního programu PRV alokována celková částka **7 276 452,- Kč** (ve SC 19.2.1) a **347 161,- Kč** (ve SC 19.3.1) na celé programové období 2014+. Tyto prostředky byly rozděleny na podporu projektů zastřešených pod následujícími fichemi v programovém rámci PR PRV:

9.2.1 Fiche I - Investice do zemědělských podniků

Název Fiche	Investice do zemědělských podniků
Vazba na článek Nařízení PRV	17, odstavec 1, písmeno a) Investice do zemědělských podniků

Vymezení Fiche	Podpora je zaměřena na zvýšení celkové výkonnosti a udržitelnosti zemědělského podniku. Podpora přispívá k naplňování Priority 2 Zvýšení životaschopnosti zemědělských podniků a konkurenceschopnosti všech druhů zemědělské činnosti ve všech regionech a podpora inovativních zemědělských technologií a udržitelného obhospodařování lesů, zejména prioritní oblasti 2A Zlepšení hospodářské výkonnosti všech zemědělských podniků a usnadnění jejich restrukturalizace a modernizace, zejména za účelem zvýšení míry účasti na trhu a orientace na trh, jakož i diverzifikace zemědělských činností.
Stručný popis Fiche	Podpora zahrnuje hmotné a nehmotné investice v živočišné a rostlinné výrobě, je určena na investice do zemědělských staveb a technologií pro živočišnou a rostlinnou výrobu a pro školkařskou produkci. Podporovány budou též investice na pořízení mobilních strojů pro zemědělskou výrobu a investice do pořízení peletovacích zařízení pro vlastní spotřebu v zemědělském podniku. V rámci této Fiche nelze podpořit investice pro živočišnou výrobu týkající se včel a rybolovu. Investice pro rostlinnou výrobu se nesmí týkat obnovy nosných konstrukcí vinic, oplocení vinic a oplocení sadů. Podpora nemůže být poskytnuta na pořízení kotlů na biomasu. Území MAS Slezská brána je celkově zaměřeno spíše na průmysl a potravinářskou výrobu, proto se neočekává takový zájem o podporu jako v jiných Fichích, přesto nelze přehlédnout, že mezi aktéry v území byli identifikováni také zemědělci s potenciálem zaměřeným na modernizaci a diverzifikaci své činnosti a je tedy namístě tuto Fichi zařadit do SCLLD.
Vazba na cíle SCLLD	8.2 Rozvoj stávajících podnikatelských aktivit

Oblasti podpory	Podpora zahrnuje hmotné a nehmotné investice v živočišné a rostlinné výrobě, je určena na investice do zemědělských staveb a technologií pro živočišnou a rostlinnou výrobu a pro školkařskou produkci. Podporovány budou též investice na pořízení mobilních strojů pro zemědělskou výrobu a investice do pořízení peletovacích zařízení pro vlastní spotřebu v zemědělském podniku.
-----------------	---

Definice příjemce dotace	Zemědělský podnikatel
--------------------------	-----------------------

Výše způsobilých	min 50 000,- Kč
------------------	-----------------

výdajů	max 5 000 000,- Kč
--------	--------------------

Preferenční kritéria	1. Princip podpory živočišné výroby
	2. Princip velikosti podniku
	3. Princip podpory ekologického zemědělství
	4. Princip velikosti projektu
	5. Princip krátké délky (rychlosti) realizace projektu
Konkrétní preferenční kritéria budou stanovena až ve výzvě MAS	

Indikátor výstupu	
číslo	93701
název	Počet podpořených podniků/příjemců
výchozí stav	0
hodnota pro mid-term	1
cílový stav	2

Indikátor výsledku	
číslo	94800
název	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)
výchozí stav	0
hodnota pro mid-term	0
cílový stav	0

9.2.1 Fiche II - Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů

Název Fiche	Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů
Vazba na článek Nařízení PRV	článek 17, odstavec 1., písmeno b) Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů

Vymezení Fiche	Podpora je zaměřena na investice, které se týkají zpracování, uvádění na trh, nebo vývoje zemědělských produktů uvedených v příloze I Smlouvy o fungování EU nebo bavlny, s výjimkou produktů rybolovu, přičemž výstupem procesu může být produkt, na nějž se uvedená příloha nevztahuje. Podpora přispívá k naplňování Priority 3 Podpora organizace potravinového řetězce, včetně zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh, dobrých životních podmínek zvířat a řízení rizik v zemědělství, zejména prioritní oblasti 3A Zlepšení konkurenceschopnosti prvovýrobců jejich lepším začleněním do zemědělsko-potravinářského řetězce prostřednictvím programů jakosti, přidáváním hodnoty zemědělským produktům a podporou místních trhů a krátkodobých řetězců, seskupení a organizací producentů a mezioborových organizací.
----------------	---

Stručný popis Fiche	Fiche je zaměřena na podporu projektů souvisejících s nákupem zařízení sloužících ke zpracování zemědělských produktů a k jejich uvádění na trh (distribuci). Rovněž lze podpořit výstavby či rekonstrukce budov a manipulačních ploch pro zpracování zemědělských produktů včetně prostorů a zařízení určených ke skladování surovin, produktů a druhotných surovin. Naplněním této Fiche bude podpořen rozvoj výroby a trhu s místními potravinami a zemědělskými produkty. Cílem bude mimo jiné podpora výrobců potravin a s tím související podpora marketingu místních produktů.
Vazba na cíle SCLLD	8.1 Zlepšení podmínek pro podnikání

Oblasti podpory	Podpora zahrnuje hmotné a nehmotné investice, které se týkají zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh. Způsobilé výdaje jsou investice do výstavby a rekonstrukce budov včetně nezbytných manipulačních ploch, pořízení strojů, nástrojů a zařízení pro zpracování zemědělských produktů, finální úpravu, balení, značení výrobků (včetně technologií souvisejících s dohledatelností produktů) a investic souvisejících se skladováním zpracované suroviny, výrobků a druhotných surovin vznikajících při zpracování. Způsobilé jsou rovněž investice vedoucí ke zvyšování a monitorování kvality produktů, investice související s uváděním zemědělských a potravinářských produktů na trh (včetně investic do marketingu) a investice do zařízení na čištění odpadních vod ve zpracovatelském provozu. V rámci této Fiche nelze podpořit investice týkající se zpracování produktů rybolovu a výroby medu a dále v případě zpracování vinných hroznů technologie, které obsahují: dřevěný sud nebo uzavřenou dřevěnou nádobu na výrobu vína o objemu nejméně 600 litrů, speciální kvasnou nádobu s aktivním potápěním matolinového klobouku pro výrobu červených vín nebo cross-flow filtr na víno, ve kterém je víno přiváděno na membránu tangenciálně a určitý objem vína prochází membránou jako filtrát a zbývající pokračuje podél membrány s odfiltrovanými nečistotami.
-----------------	--

Definice příjemce dotace	Zemědělských podnikatel, výrobce potravin, výrobce krmiv nebo jiné subjekty aktivní ve zpracování, uvádění na trh a vývoji zemědělských produktů uvedených v příloze I Smlouvy o fungování EU jako vstupní produkt.
--------------------------	---

Výše způsobilých výdajů	min 50 000,- Kč
	max 5 000 000,- Kč

Preferenční kritéria	1. Princip spolupráce
	2. Princip krátkých dodavatelských řetězců
	3. Princip zajištění bezpečného skladování potravin
	4. Princip zpracování vlastní produkce
	5. Princip nižší výše celkových způsobilých výdajů na projekt
Konkrétní preferenční kritéria budou uvedena až ve výzvě MAS	

Indikátor výstupu	
číslo	93701
název	Počet podpořených podniků/příjemců
výchozí stav	0
hodnota pro mid-term	2
cílový stav	4

Indikátor výsledku	
číslo	94800
název	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)
výchozí stav	0
hodnota pro mid-term	0
cílový stav	0

9.2.2 Fiche III - Lesnická infrastruktura

Název Fiche	Lesnická infrastruktura
Vazba na článek Nařízení PRV	článek 17, odstavec 1., písmeno c) Lesnická infrastruktura

Vymezení Fiche	Podpora je zaměřena na investice, které se týkají infrastruktury související s rozvojem, modernizací nebo přizpůsobením se lesnictví, včetně přístupu k lesní půdě. Podpora přispívá k naplňování Priority 2 Zvýšení životaschopnosti zemědělských podniků a konkurenceschopnosti všech druhů zemědělské činnosti ve všech regionech a podpora inovativních zemědělských technologií a udržitelného obhospodařování lesů, zejména prioritní oblasti 2C Zlepšení ekonomické výkonnosti lesního hospodářství.
Stručný popis Fiche	Fiche se bude zaměřovat na realizaci projektů souvisejících s lesními cestami. Naplňováním fiche se zlepší podmínky přístupnosti lesních prostorů za účelem jejich správy a obhospodařování stejně tak jako přístupu obecně včetně rekreačního.
Vazba na cíle SCLLD	4.1 Zajištění infrastruktury pro ochranu životního prostředí

Oblasti podpory	Podpora zahrnuje hmotné nebo nehmotné investice, které souvisejí s rekonstrukcí a budováním lesnické infrastruktury vedoucí ke zlepšení kvality či zvýšení hustoty lesních cest. Kromě rekonstrukce a výstavby lesních cest bude podporována i obnova či nová výstavba souvisejících objektů a technického vybavení.
-----------------	--

Definice příjemce dotace	Fyzické nebo právnické osoby hospodařící v lesích, které jsou ve vlastnictví soukromých osob nebo jejich sdružení nebo spolků s právní osobností, vysokých škol, obcí nebo jejich svazků.
--------------------------	---

Výše způsobilých výdajů	min 50 000,- Kč
	max 5 000 000,- Kč

Preferenční kritéria	1. Princip zaměření na výstavbu nových lesních cest
	2. Princip nižší výše způsobilých výdajů
	3. Princip délky lesních cest
	4. Princip krátké délky realizace (rychlosti) projektu
Konkrétní preferenční kritéria budou stanovena až ve výzvě MAS	

Indikátor výstupu	
číslo	93701
název	Počet podpořených podniků/příjemců
výchozí stav	0
hodnota pro mid-term	1
cílový stav	5

Indikátor výsledku	
číslo	94302
název	Celková délka lesních cest (km)
výchozí stav	0
hodnota pro mid-term	0,25
cílový stav	0,5

9.2.3 Fiche IV - Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností

Název Fiche	Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností
Vazba na článek Nařízení PRV	článek 19, odstavec 1., písmeno b)

Vymezení Fiche	Podpora v rámci tohoto článku zahrnuje investice na založení a rozvoj nezemědělských činností. Podpora přispívá k naplňování Priority 6 Podpora sociálního začleňování, snižování chudoby a podpora hospodářského rozvoje ve venkovských oblastech, zejména prioritní oblast 6A Usnadnění, vytváření malých podniků a pracovních míst
Stručný popis Fiche	Podpora se zaměří primárně na jinými operačními programy nepokryté položky SCLLD: aktivity související s podporou atraktivity regionu a turistického ruchu, dále se zaměří na aktivity související s podporou drobných podnikatelů, rozvoj zpracovatelského průmyslu a podporu produkce na místním trhu, podporu rekreačních oblastí. Jedním z hlavních priorit bude zřetel na vytváření pracovních míst a rozvoj atraktivity regionu.

Vazba na cíle SCLLD	5.1 Zlepšení propagace regionu a rozvoj spolupráce v oblasti rekreace a cestovního ruchu
Oblasti podpory	Podporovány budou investice do vybraných nezemědělských činností dle Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE). C (Zpracovatelský průmysl s výjimkou činností v odvětví oceli, v uhelném průmyslu, v odvětví stavby lodí, v odvětví výroby syntetických vláken dle čl. 13 písm. a) NK (EU) č. 561/2014, a dále s výjimkou tříd 12.00 Výroba tabákových výrobků a 25.40 Výroba zbraní a střeliva), F (Stavebnictví s výjimkou skupiny 41.1 Developerská činnost), G (Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel s výjimkou oddílu 46 a skupiny 47.3 Maloobchod s pohonnými hmotami ve specializovaných prodejnách), I (Ubytování, stravování a pohostinství), J (Informační a komunikační činnosti s výjimkou oddílu 70), N 79 (Činnosti cestovních kanceláří a agentur a ostatní rezervační služby), N 81 (Činnosti související se stavbami a úpravou krajiny s výjimkou skupiny 81.1), N 82.1 (administrativní a kancelářské činnosti), N 82.3 (Pořádání konferencí a hospodářských výstav), N 82.92 (Balicí činnosti), P 85.59 (Ostatní vzdělávání j.n.), R 93 (Sportovní, zábavní a rekreační činnosti), S 95 (Opravy počítačů a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost) a S 96 (Poskytování ostatních osobních služeb). V případě uvádění produktů na trh jsou na trh uváděny produkty, které nejsou uvedeny v příloze I Smlouvy o fungování EU, případně v kombinaci s produkty uvedenými v příloze I Smlouvy o fungování EU (převažovat musí produkty neuvedené v příloze I Smlouvy o fungování EU). V případě zpracování produktů jsou výstupem procesu produkty, které nejsou uvedeny v příloze I Smlouvy o fungování EU. Činnosti R 93 (Sportovní, zábavní a rekreační činnosti) a I 56 (Stravování a pohostinství) mohou být realizovány pouze ve vazbě na venkovskou turistiku a ubytovací kapacitu.
Definice příjemce dotace	Podnikatelské subjekty (FO a PO) - mikropodniky a malé podniky ve venkovských oblastech, jakož i zemědělci
Výše způsobilých výdajů	min 50 000,- Kč max 5 000 000,- Kč
Preferenční kritéria	1. Princip zapojení místní produkce do realizace projektu 2. Princip vytvoření pracovního místa 3. Princip velikosti podniku 4. Princip nižší výše celkových způsobilých výdajů
Konkrétní preferenční kritéria budou stanovena až ve výzvě MAS	
Indikátor výstupu	
číslo	93701
název	Počet podpořených podniků/příjemců
výchozí stav	0
hodnota pro mid-term	2
cílový stav	10

Indikátor výsledku	
číslo	94800
název	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)
výchozí stav	0
hodnota pro mid-term	1
cílový stav	3

9.2.4 Fiche V - Neproduktivní investice v lesích

Název Fiche	Neproduktivní investice v lesích
Vazba na článek Nařízení PRV	článek 25 Neproduktivní investice v lesích

Vymezení Fiche	Podpora v rámci tohoto článku zahrnuje investice ke zvyšování environmentálních a společenských funkcí lesa podporou činností využívajících společenského potenciálu lesů. Podpora přispívá k naplňování Priority 4 Podpora, zachování a zlepšení ekosystémů závislých na zemědělství a lesnictví, zejména prioritní oblasti 4C Předcházení erozi půdy a lepší hospodaření s půdou, podpora má vedlejší efekt na prioritní oblast 4A Obnova, zachování a posílení biologické rozmanitosti, včetně oblastí sítě Natura 2000, oblastí s přírodními či jinými zvláštními omezeními a zemědělství vysoké přírodní hodnoty, i stavu evropské krajiny.
Stručný popis Fiche	Naplněním této Fiche se zvýší atraktivita a také bezpečná mobilita návštěvníků lesů v území. Opatření se zaměří na realizaci projektů podporujících turistický ruch, přehlednost turistického značení v přírodě a vymezování bezpečných zón pro lesní rekreaci a trávení volného času a sportovních aktivit s tím spojených.
Vazba na cíle SCLLD	5.2 Zajištění podmínek pro cestovní ruch a rekreaci

Oblasti podpory	Způsobilé pro podporu jsou projekty zaměřené na posílení rekreační funkce lesa, např. značení, výstavba a rekonstrukce stezek pro turisty (do šíře 2 m), značení významných přírodních prvků, výstavba herních a naučných prvků, fitness prvků. Podporovány budou též aktivity vedoucí k usměrňování návštěvnosti území, např. zřizování odpočinkových stanovišť, přístřešků, informačních tabulí, závory. Realizovat lze také opatření k údržbě lesního prostředí, např. zařízení k odkládání odpadků a opatření k zajištění bezpečnosti návštěvníků lesa, např. mostky, lávky, zábradlí, stupně. Projekty musí být realizovány na PUPFL s výjimkou zvláště chráněných území a oblastí Natura 2000. Žadatel na PUPFL, na které žádá o podporu, hospodaří podle platného lesního hospodářského plánu, nebo podle převzaté lesní hospodářské osnovy.
-----------------	---

Definice příjemce dotace	Soukromí a veřejní držitelé lesů a jiné soukromoprávní a veřejnoprávní subjekty a jejich sdružení.
--------------------------	--

Výše způsobilých výdajů	min 50 000,- Kč
	max 5 000 000,- Kč

Preferenční kritéria	1. Princip usměrňování návštěvnosti území zřizováním míst k odpočinku a značení
	2. Princip realizace na co nejširší ploše
	3. Princip zvyšování povědomí o neproduktivních funkcích lesů
	4. Princip zvýšení bezpečnosti návštěvníků lesa
	5. Princip nižší výše celkových způsobilých výdajů
	6. Princip krátké délky realizace (rychlosti) projektu
Konkrétní preferenční kritéria budou stanovena ve výzvě MAS	

Indikátor výstupu	
číslo	92702
název	Počet podpořených operací (akcí)
výchozí stav	0
hodnota pro mid-term	3
cílový stav	6

Indikátor výstupu	
číslo	93001
název	Celková plocha (ha)
výchozí stav	0
hodnota pro mid-term	10
cílový stav	100

9.2.5 Fiche VI - Činnosti spolupráce v rámci iniciativy LEADER

Název Fiche	Činnosti spolupráce v rámci iniciativy LEADER
Vazba na článek Nařízení PRV	Článek 44 Činnosti spolupráce v rámci iniciativy LEADER

Vymezení Fiche	Projekty musí vykazovat hodnotu přidanou spoluprací, tzn., že výstupy projektu by bez této spolupráce v takové podobě nevznikly. MAS může spolupracovat i s jinými partnerstvími, avšak způsobilé pro podporu budou pouze výdaje realizované MAS, jejíž SCLLD byla schválena z PRV.
Stručný popis Fiche	Podpora MAS za účelem plnění SCLLD
Vazba na cíle SCLLD	2.3 Institucionální rozvoj území

Oblasti podpory	Oblast podpory bude vymezovat popis témat projektů spolupráce, které musí být v souladu se SCLLD MAS. V rámci projektu lze realizovat měkké akce (propagační, informační, vzdělávací a volnočasové) zaměřené na témata, která jsou řešena v SCLLD daných MAS. Jako hmotné a nehmotné investice včetně stavebních úprav je možné realizovat pouze následující výdaje: investice týkající se zajištění odbytu místní produkce včetně zavedení značení místních výrobků a služeb; investice související se vzdělávacími aktivitami; investice do informačních a turistických center. Výdaje do investic jsou způsobilé pouze za předpokladu, že jsou společně provozovány spolupracujícími subjekty. Za měkké akce lze považovat především pořádání konferencí, festivalů, workshopů, exkurzí, výstav, přenosů příkladů správné praxe, včetně produktů s tím spojených (publikace, brožury, letáky apod.). Investice mohou být realizovány pouze takové, které budou provozovat po celou dobu lhůty vázanosti projektu na účel samy MAS. Způsobilá pro podporu je i předběžná technická podpora projektů spolupráce, kdy MAS musí prokázat, že plánovala provedení konkrétního projektu. Na předběžnou technickou podporu projektů spolupráce může MAS využít maximálně 10% z alokace přidělené MAS na realizaci projektů spolupráce.
-----------------	--

Definice příjemce dotace	Příjemce dotace může být pouze MAS, jejíž SCLLD byla schválena z PRV. Kromě jiných místních akčních skupin (tzn. MAS, jejíž SCLLD nebyla schválena z PRV či zahraniční MAS) může MAS spolupracovat se: a) skupinou místních veřejných a soukromých partnerů na venkovském území, která provádí strategii místního rozvoje v rámci EU či mimo ni; b) skupinou místních veřejných a soukromých partnerů na jiném než venkovském území, která provádí strategii místního rozvoje v rámci EU
--------------------------	--

Výše způsobilých výdajů	Výše způsobilých výdajů, ze kterých je stanovena dotace, je od 50 tis. Kč (nevztahuje se na předběžnou technickou podporu) do 5 mil. Kč, resp. dle stanovené alokace MAS.
-------------------------	---

Indikátor výstupu	
číslo	92501
název	Celkové veřejné výdaje (0.1)
výchozí stav	0
hodnota pro mid-term	6 000,- EUR
cílový stav	12 826,- EUR

9.3 PROGRAMOVÝ RÁMEC OPZ (PR OPZ)

Pro potřeby MAS Slezská brána byla z operačního programu OPZ alokována celková částka **6 960 000,- Kč** na celé programové období 2014+. MAS smí indikovanou alokaci navýšit až do limitu 30% z indikované alokace. MAS navýšila tyto prostředky o 23%, čímž se vešla do stanoveného limitu a celkové plánované výdaje v tomto operačním programu tak činí **8 760 000,- Kč**. Tyto prostředky byly rozděleny na podporu projektů zastřešených pod následujícími opatřeními v programovém rámci PR OPZ:

9.3.1 Opatření I - Nezaměstnanost

Priorita opatření: 3

Popis opatření:

Podpora vytváření nových pracovních míst na lokální úrovni, zjišťování potřeb lokálních aktérů (zaměstnavatelů). Vzdělávání venkovského obyvatelstva v oblastech relevantních pro zvýšení lokální zaměstnanosti a poradenství pro získání zaměstnání. Podpora projektů zvyšujících uplatnitelnost osob ohrožených sociálním vyloučením nebo osob sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce. Podpora činností a nástrojů vedoucích k motivaci nalézání zaměstnání a jeho udržení. Aktivita zaměřené na orientaci uchazečů o zaměstnání v požadavcích trhu práce, realizace poradenství, podpora job klubů, opatření na podporu rekvalifikací a rozšiřování kompetencí vedoucích ke snazší uplatnitelnosti na trhu práce.

Cíl opatření:

Naplněním tohoto opatření budou saturovány potřeby CLLD v oblasti nezaměstnanosti. Cílem je snížit počet dlouhodobě nezaměstnaných osob v území MAS ze 44% na 40%. Opatření se zaměří na to, aby se realizace projektů dotkla prioritně ohrožených cílových skupin nacházejících se na území MAS. Jako výstup bude sledováno množství osob zapojených do projektů zvyšujících jejich kvalifikační předpoklady na trhu práce a hlavně pak počet úspěšných uchazečů o zaměstnání. V případě uzavření dolu Paskov (viz kap. 3.6.1.1. s. 52) je cílem ohroženým osobám z území MAS včas poskytnout podporu formou aktivit vedoucích k jejich zapojení na trh práce např. formou praxí s následným zaměstnáním.

Cílové skupiny:

Osoby dlouhodobě nezaměstnané, nízkopříjmové skupiny obyvatel, osoby opouštějící zařízení výkonu trestu, osoby se zdravotním postižením, zaměstnanci, uchazeči o zaměstnání, zájemci o zaměstnání, neaktivní osoby, osoby s nízkou úrovní kvalifikace

Limit celkových způsobilých výdajů v období 2014+:

1 792 000,- Kč (tj. 26% z alokace pro PR OPZ)

Předběžný harmonogram plánovaných výzev:

MAS plánuje vypsát výzvu pro toto opatření v lednu 2018 na všechny plánované aktivity

- ukončení výzvy se předpokládá do dubna 2018
- čerpání finančních prostředků na úspěšné projekty 2018 až 2021

Zdůvodnění podpory:

Na území MAS Slezská brána byly identifikovány následující slabé stránky a ohrožení:

- ❖ Prohloubení ekonomické recese
- ❖ Nedostatečné vlastní finanční prostředky
- ❖ Vandalismus a kriminalita
- ❖ Omezení výroby významných zaměstnavatelů v regionu - zvýšení nezaměstnanosti a snížení pracovních příležitostí pro subdodavatele (např. Důl Paskov)
- ❖ Nepřizpůsobiví občané a jejich migrace do regionu
- ❖ Změna sociálního (venkovského) klimatu spojená se stěhováním městského obyvatelstva do regionu

Návaznost na Strategii CLLD MAS Slezská brána je řešena v těchto kapitolách:

- 3.1 Obyvatelstvo - vývoj osídlení, věková struktura, vzdělanostní struktura
- 3.3 Vybavenost obcí a služby
- 3.4 Život v obcích
- 3.6 Podnikání, výroba, zaměstnanost

Vazba na specifický cíl SCLLD MAS Slezská Brána

Realizace opatření přispívá k naplňování specifických cílů:

- 8.1 Podpora podmínek pro rozvoj podnikání
- 8.2 Rozvoj stávajících podnikatelských aktivit

8.3 Podpora zaměstnanosti

Vazba na podopatření SCLLD MAS Slezská brána:

Realizace opatření se týká opatření:

- 7.2.2 Sociální začleňování a boj s chudobou
- 8.1.5 Rozvoj vzdělávání a dovedností zaměstnanců a podnikatelů
- 8.3.1 Podpora vzdělávání a rekvalifikací na trhu práce včetně spolupráce se školami
- 8.3.2 Podpora zaměstnanosti osob znevýhodněných na trhu práce
- 8.3.3 Aktivní začleňování sociálně vyloučených osob prostřednictvím sociálního podnikání

Vazba na horizontální témata

Vybrané specifické cíle mají dopad na naplňování principů horizontálních témat. V oblasti rovných příležitostí jde o princip rovného zacházení a zákazu diskriminace. SC vycházejí vstříc cílovým skupinám v problematice práva na zaměstnání a přístupu k zaměstnání, přístupu k povolání, podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti, sociálního zabezpečení, pracovních, služebních poměrů a jiné závislé činnosti, včetně odměňování. V oblasti udržitelného rozvoje jde

o princip předběžné opatrnosti, princip generační a mezigenerační odpovědnosti a princip rovných příležitostí.

Provázanost opatření v rámci i mimo CLLD

Provázanost opatření							
SC SCLLD	opatření tohoto SC	navazuje na opatření			navazuje na opatření		
		v CLLD	zdroj podpory	a to v rámci SC/opatření	mimo CLLD	zdroj podpory	a to v rámci SC/opatření
8.1	8.1.5				1.1.3	IROP	2.4
						INTERREG V-A	3.1
							3.3
							4.1-3
					1.2.1	INTERREG V-A	3.2
							4.1-3
					1.2.4	IROP	2.4
						INTERREG V-A	4.1-3
					1.2.6	INTERREG V-A	3.1
							4.1-3
		4.1.5	PRV	1.1			
			8.1.3	INTERREG V-A	4.1		
			8.1.4	IROP	2.2		
8.1.5			IROP	2.4			
8.3	8.3.1	8.3.1	IROP	2.4	8.3.1	INTERREG V-A	3.1-3
			PRV	1.1			
	8.3.2	8.3.2	PRV	6.1			
				6.4			
			IROP	2.2			
	8.3.3	8.3.3	IROP	2.2			
			PRV	6.1			
				6.4			
				16.4			

Implementace opatření probíhá prostřednictvím:

OPZ - Investiční priorita 2.3 Strategie komunitně vedeného místního rozvoje

Specifický cíl 2.3.1 - Zvýšit zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech

v návaznosti na Investiční prioritu 1.1 Přístup k zaměstnání pro osoby hledající zaměstnání a neaktivní osoby, včetně dlouhodobě nezaměstnaných a osob vzdálených trhu práce, také prostřednictvím místních iniciativ na podporu zaměstnanosti a mobility pracovníků

Specifický cíl 1.1.1 Zvýšit zaměstnanost podpořených osob, zejména starších, nízkokvalifikovaných a znevýhodněných

Specifický cíl 1.1.2 Zvýšit zaměstnanost podpořených mladých osob prostřednictvím programu Záruky pro mládež

dále v návaznosti na Investiční prioritu 1.3 Pomoc pracovníkům, podnikům a podnikatelům přizpůsobovat se změnám

Specifický cíl 1.2.1 Zvýšit odbornou úroveň znalostí, dovedností a kompetencí pracovníků a soulad kvalifikační úrovně pracovní síly s požadavky trhu práce

Specifický cíl 1.2.2 Zvýšit adaptabilitu starších pracovníků

a to prostřednictvím těchto podporovaných aktivit:

- Zprostředkování zaměstnání - realizace činností souvisejících s vyhledáváním zaměstnání pro osobu, která se o práci uchází, vyhledávání zaměstnanců pro zaměstnavatele, který hledá nové pracovní síly
- Podpora vytváření nových pracovních míst
- Podpora umístění na volná pracovní místa
- Podpora flexibilních forem zaměstnání
- Prostupné zaměstnávání
- Podpora zahájení podnikatelské činnosti
- Doprovodná opatření (začlenění podpořených osob na trh práce, příspěvek na zapracování, jízdní výdaje, stravné, ubytování, příspěvek na péči o dítě a jiné nezbytné náklady cílové skupiny)
- Realizace nových či inovativních nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti

Kritéria přijatelnosti:

- Soulad aktivit se schválenou strategií CLLD
- Aktivita mají lokální/místní charakter a dopad na obyvatele žijící v území MAS (aktivity vychází ze skutečných potřeb osob z cílových skupin žijících v území MAS)
- Místem realizace aktivit je přednostně území MAS, v odůvodněných případech mohou být aktivity realizovány i mimo území MAS, avšak vždy musí mít dopad na obyvatele žijící v území MAS
- Vyloučení duplicit ve financování aktivit z veřejných zdrojů (státní a krajské dotace, duplicita s jinými projekty financovanými z ESIF atd.)
- Důraz na individuální přístup k osobám z cílové skupiny a na logickou provázanost

jednotlivých aktivit

- U projektů zaměřených na poskytování sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb. je vyžadován soulad se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb kraje nebo obce, a zařazení do krajské sítě podporovaných sociálních služeb (služby pověřené poskytováním v souladu s Rozhodnutím EK 2012/21)
- U projektů zaměřených na komunitní sociální práci a komunitní centra a na další programy a činnosti v rámci sociálního začleňování nad rámec/mimo režim zákona č. 108/2006 Sb. jsou podporovány pouze aktivity se společensky prospěšným charakterem (nikoli komerčním) s přímým dopadem na osoby z cílových skupin
- Podmínkou účasti v projektu není evidence na ÚP ČR jako uchazeč o zaměstnání nebo zájemce o zaměstnání
- Návaznost na aktivity vybraných kontaktních pracovišť ÚP ČR (je vhodné jednotlivé projektové záměry předem konzultovat s ÚP, aby nedocházelo k duplicitám a neefektivnímu vynakládání veřejných prostředků)
- Při zprostředkování zaměstnání se příjemci podpory řídí zákonem č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti (povolení ke zprostředkování zaměstnání - lze řešit pomocí partnera, nebo dodavatelské služby v projektu)
- V případě sociálního podnikání je povinnou přílohou projektové žádosti podnikatelský plán
- Environmentální sociální podnik - je vyžadována konzultace projektového záměru s ŘO OPZ

Preferenční kritéria

Kritérium
Projekt snižuje nezaměstnanost
Princip rovných příležitostí
Dlouhodobý přínos

Oprávnění příjemci:

Subjekty realizující projekty v rámci schválených strategií CLLD: obce dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích; organizace zřizované obcemi působící v sociální oblasti; dobrovolné svazky obcí; MAS; vzdělávací a poradenské instituce; OSVČ

Absorpční kapacita MAS:

Na území MAS Slezská brána působí 10 organizací připravených zapojit se do realizace projektu

indikátory výstupů			
kód	Název	měrná jednotka	cílová hodnota
60000	Celkový počet účastníků	osoby	20

50105	Počet zaměstnavatelů, kteří podporují flexibilní formy práce	Podniky	1
-------	--	---------	---

indikátory výsledku podle operace			
kód	Název	měrná jednotka	cílová hodnota
62700	Účastníci zaměstnaní po ukončení své účasti, včetně OSVČ	osoby	5
62600	Účastníci, kteří získali kvalifikaci po ukončení své účasti	osoby	5
62800	Znevýhodnění účastníci, kteří po ukončení své účasti hledají zaměstnání, jsou v procesu vzdělávání/odborné přípravy, rozšiřují si kvalifikaci nebo jsou zaměstnaní, a to i OSVČ	osoby	1
62900	Účastníci zaměstnaní 6 měsíců po ukončení své účasti, včetně OSVČ	osoby	3
63100	Účastníci ve věku nad 54 let zaměstnaní 6 měsíců po ukončení své účasti, včetně OSVČ	osoby	2
50130	Počet osob pracujících v rámci flexibilních forem práce	osoby	1
63200	Znevýhodnění účastníci zaměstnaní 6 měsíců po ukončení své účasti včetně OSVČ	osoby	3

9.3.2 Opatření II - Sociální služby a sociální začleňování

Priorita opatření: 2

Popis opatření:

Podpora sociálního začleňování osob sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených prostřednictvím aktivit zaměřených na prevenci sociálního vyloučení osob, služeb poskytovaných terénní a ambulantní formou, podpora komunitní sociální práce. Vznik a rozvoj specifických nástrojů k prevenci a řešení problémů v sociálně vyloučených lokalitách (zohledňující rovněž kriminalitu a veřejný pořádek) s využitím znalostí lokálního prostředí. Opatření se bude zaměřovat na sociální začleňování osob ze znevýhodněných skupin, propagaci

a podporu provozu sociálních zařízení operujících na území MAS Slezská brána. Z opatření budou využity prostředky na zvyšování kapacit zařízení zaměřených na sociální inkluzi, terénní sociální služby a služby souvisejícími se zdravotními resp. psychologickými službami. Očekává se též podpora a rozvoj komunitních center a rozšiřování jejich služeb v území MAS, včetně jejich širšího zpřístupnění veřejnosti, která tak bude blíže seznamována se sociálními fenomény v místě bydliště.

Cíl opatření:

Cílem je neutralizovat sociální dopady na území MAS vyplývající z blízkosti sociálně vyloučených lokalit a to zvýšením počtu sociálních služeb a jejich aktivit. Opatření je zaměřeno na problematiku odstraňování sociálních nerovností, problematiku rodinného zázemí a poskytování poradenství. Dále je cílem zvýšit počet druhů poskytovaných služeb aspoň o 1. Z průzkumu vyplývá, že v obcích na území MAS je poptávka po aktivitách sociálních zařízení, definovaných zákonem o sociálních službách 108/2006 Sb.. Cílem je tedy také, aby bylo celé území MAS pokryto z hlediska nabídky sociálních služeb (působení aspoň jedné organizace v každé obci v území MAS).

Cílové skupiny:

Lidé bez domova, lidé v sociálně vyloučených lokalitách nebo žijící v jejich blízkosti, nízkopříjmové skupiny obyvatel, osoby ohrožené závislostí na návykových látkách, osoby se zdravotním postižením, dlouhodobě nezaměstnaní, lidé v nepříznivé sociální situaci, osoby opouštějící zařízení výkonu trestu, osoby sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené

Limit celkových způsobilých výdajů v období 2014+:

2 588 000,- Kč (tj. 37% z alokace pro PR OPZ)

Předběžný harmonogram plánovaných výzev:

MAS plánuje vypsat výzvu pro toto opatření v lednu 2018 na všechny plánované aktivity

- ukončení výzvy se předpokládá do dubna 2018
- čerpání finančních prostředků na úspěšné projekty 2018 až 2021

Zdůvodnění podpory:

Na území MAS Slezská brána byly identifikovány následující slabé stránky a ohrožení:

- ❖ Prohloubení ekonomické recese
- ❖ Nedostatečné vlastní finanční prostředky
- ❖ Vandalismus a kriminalita
- ❖ Omezení výroby významných zaměstnavatelů v regionu - zvýšení nezaměstnanosti a snížení pracovních příležitostí pro subdodavatele (např. Důl Paskov)
- ❖ Nepřizpůsobiví občané a jejich migrace do regionu
- ❖ Změna sociálního (venkovského) klimatu spojená se stěhováním městského obyvatelstva do regionu

Návaznost na Strategii CLLD MAS Slezská brána je řešena v těchto kapitolách:

- 3.1 Obyvatelstvo - vývoj osídlení, věková struktura, vzdělanostní struktura
- 3.3 Vybavenost obcí a služby
- 3.4 Život v obcích
- 3.6 Podnikání, výroba, zaměstnanost

Vazba na specifický cíl SCLLD MAS Slezská Brána

Realizace opatření přispívá k naplňování specifických cílů:

7.1 Podpora zajištění sociálních služeb a sociálního bydlení

- 8.1 Podpora podmínek pro rozvoj podnikání
- 8.2 Rozvoj stávajících podnikatelských aktivit
- 8.3 Podpora zaměstnanosti

Vazba na podopatření SCLLD MAS Slezská brána:

Realizace opatření se týká opatření:

- 7.1.1 Doplnění stávající sítě sociálních služeb
- 7.1.3 Podpora zajištění sociálního bydlení
- 7.2.2 Sociální začleňování a boj s chudobou
- 8.3.2 Podpora zaměstnanosti osob znevýhodněných na trhu práce
- 8.3.3 Aktivní začleňování sociálně vyloučených osob prostřednictvím sociálního podnikání

Vazba na horizontální témata

Vybrané specifické cíle mají v tomto opatření programového rámce dopad na naplňování principů horizontálních témat. V oblasti rovných příležitostí jde o princip rovného zacházení a zákazu diskriminace. SC vycházejí vstříc cílovým skupinám v problematice práva na zaměstnání a přístupu k zaměstnání, přístupu k povolání, podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti, sociálního zabezpečení, pracovních, služebních poměrů a jiné závislé činnosti, včetně odměňování, členství a činnosti v profesních komorách, včetně výhod, které tyto veřejnoprávní korporace svým členům poskytují, přiznání a poskytování sociálních výhod, přístupu ke zboží a službám, včetně bydlení, pokud jsou nabízeny veřejnosti nebo při jejich poskytování. V oblasti udržitelného rozvoje jde o princip předběžné opatrnosti, princip generační a mezigenerační odpovědnosti a princip rovných příležitostí, princip partnerství a princip rozmanitosti.

Provázanost opatření v rámci i mimo CLLD

Provázanost opatření							
SC SCLLD	opatření tohoto SC	navazuje na opatření			navazuje na opatření		
		v CLLD	zdroj podpory	a to v rámci SC/opatření	mimo CLLD	zdroj podpory	a to v rámci SC/opatření
7.1	7.1.1				2.2.1	INTERREG V-A	4
						IROP	2.3
					2.2.2	IROP	1.3
						2.3.2	IROP
		7.1.1	IROP	2.1			
	7.1.3	7.1.3	IROP	2.1			
	7.1.4	7.1.4	IROP	2.1			
7.2	7.2.2	7.2.2	IROP	2.2	7.2.2	IROP	2.1
8.2	8.2.3				8.1.1	OP PIK	2.3
						INTERREG V-A	2.1
					8.1.2	OP PIK	2.3
		8.1.4	IROP	2.2			
		8.2.3	IROP	2.2	8.2.3	INTERREG V-A	2.2
	8.3.3	8.3.2	PRV	6.4			
			IROP	2.2			
		8.3.3	IROP	2.2			
			PRV	6.4			

Implementace opatření probíhá prostřednictvím:

OPZ - Investiční priorita 2.3 Strategie komunitně vedeného místního rozvoje

Specifický cíl 2.3.1 - Zvýšit zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech

v návaznosti na Investiční prioritu 2.1 Aktivní začleňování, včetně začleňování s ohledem na podporu rovných příležitostí a aktivní účast a zlepšení zaměstnanosti

Specifický cíl 2.1.1 Zvýšit uplatnitelnost osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce

Specifický cíl 2.1.2 Rozvoj sektoru sociální ekonomiky

a na Investiční prioritu 2.2 Zlepšování přístupu k dostupným, udržitelným a vysoce kvalitním službám, včetně zdravotnictví a sociálních služeb obecného zájmu

Specifický cíl 2.2.1 Zvýšit kvalitu a udržitelnost systému sociálních služeb, služeb pro rodiny a děti a dalších navazujících služeb podporujících sociální začleňování

Specifický cíl 2.2.2 Zvýšit dostupnost a efektivitu zdravotních služeb a umožnit přesun těžisti psychiatrické péče do komunity

a to prostřednictvím těchto podporovaných aktivit:

- odborné sociální poradenství
- terénní programy
- sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
- raná péče zaměřená na rodiny s dětmi
- zřizováním kontaktních center
- nízkoprahová zařízení pro děti a mládež
- sociální rehabilitace
- sociálně terapeutické dílny
- služby následné péče
- podpora samostatného bydlení
- zřízení komunitního centra
- případně programy a činnosti v rámci sociálního začleňování nad rámec zákona č. 108/2006 Sb. uvedených ve výčtu podporovaných aktivit Operačního programu Zaměstnanost.⁶

Kritéria přijatelnosti:

- Soulad aktivit se schválenou strategií CLLD
- Aktivita mají lokální/místní charakter a dopad na obyvatele žijící v území MAS (aktivita vychází ze skutečných potřeb osob z cílových skupin žijících v území MAS)
- Místem realizace aktivit je přednostně území MAS, v odůvodněných případech mohou být aktivita realizovány i mimo území MAS, avšak vždy musí mít dopad na obyvatele žijící v území MAS
- Vyloučení duplicit ve financování aktivit z veřejných zdrojů (státní a krajské dotace, duplicita s jinými projekty financovanými z ESIF atd.)
- Důraz na individuální přístup k osobám z cílové skupiny a na logickou provázanost jednotlivých aktivit
- U projektů zaměřených na poskytování sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb. je vyžadován soulad se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb kraje nebo obce, a zařazení do krajské sítě podporovaných sociálních služeb (služby pověřené poskytováním v souladu s Rozhodnutím EK 2012/21)
- U projektů zaměřených na komunitní sociální práci a komunitní centra a na další programy a činnosti v rámci sociálního začleňování nad rámec/mimo režim zákona č. 108/2006 Sb. jsou podporovány pouze aktivita se společensky prospěšným charakterem (nikoli komerčním) s přímým dopadem na osoby z cílových skupin
- Podmínkou účasti v projektu není evidence na ÚP ČR jako uchazeč o zaměstnání nebo zájemce o zaměstnání

⁶ Informace č. 2, s. 7 a 8.

- Návaznost na aktivity vybraných kontaktních pracovišť ÚP ČR (je vhodné jednotlivé projektové záměry předem konzultovat s ÚP, aby nedocházelo k duplicitám a neefektivnímu vynakládání veřejných prostředků)
- Při zprostředkování zaměstnání se příjemci podpory řídí zákonem č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti (povolení ke zprostředkování zaměstnání - lze řešit pomocí partnera, nebo dodavatelské služby v projektu)

Preferenční kritéria

Kritérium
Lokální využitelnost
Spolupráce s místními aktéry
Dlouhodobý přínos

Oprávnění příjemci podle plánovaných aktivit:

- odborné sociální poradenství
 - Poskytovatelé sociálních služeb registrovaní dle zákona
- terénní programy
 - Poskytovatelé sociálních služeb registrovaní dle zákona
- sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
 - Poskytovatelé sociálních služeb registrovaní dle zákona
- raná péče zaměřená na rodiny s dětmi
 - Poskytovatelé sociálních služeb registrovaní dle zákona
- nízkoprahová zařízení pro děti a mládež
 - Poskytovatelé sociálních služeb registrovaní dle zákona
- sociální rehabilitace
 - Poskytovatelé sociálních služeb registrovaní dle zákona
- sociálně terapeutické dílny
 - Poskytovatelé sociálních služeb registrovaní dle zákona
- služby následné péče
 - Poskytovatelé sociálních služeb registrovaní dle zákona
- zřízení komunitního centra
 - organizace zřizované obcemi působící v sociální oblasti
- případně programy a činnosti v rámci sociálního začleňování nad rámec zákona č. 108
 - OSVČ
 - nadace a nadační fondy
 - církevní právnické osoby zřízené podle zákona č.3/2002 Sb.
 - spolky
 - nestátní neziskové organizace
 - organizace zřizované obcemi působící v sociální oblasti

Absorpční kapacita MAS:

Na území MAS Slezská brána působí 5 organizací připravených zapojit se do realizace projektu

indikátory výstupů			
kód	Název	měrná jednotka	cílová hodnota
67001	Kapacita podpořených služeb	místa	20
67401	Nové nebo inovované sociální služby týkající se bydlení	služby	1
60000	Celkový počet účastníků	účastníci	25
55102	Počet podpořených komunitních center	zařízení	2

indikátory výsledku podle operace			
kód	Název	měrná jednotka	cílová hodnota
67010	Využívání podpořených služeb	osoby	25
67315	Bývalí účastníci projektů v oblasti sociálních služeb, u nichž služba naplnila svůj účel	osoby	20
67310	Bývalí účastníci projektů, u nichž intervence formou sociální práce splnila svůj účel	osoby	20

9.3.3 Opatření III - Prorodinná opatření**Priorita opatření: 1****Popis opatření:**

Podpora zařízení, která doplní chybějící kapacitu stávajících institucionálních forem zařízení (typu školní družiny, kluby), s možností podpory příměstských táborů v době školních prázdnin. Podpora se bude zaměřovat na rodiče dětí mladšího školního věku (snížení dopravní náročnosti spojené s dopravou dětí do školních zařízení, zřizování, transformaci a provoz dětských skupin, přípravu a realizaci dalšího vzdělávání a podporu pracovního uplatnění. Opatření bude podporovat stávající podnikatelské aktivity zaměřené na podporu rodin s dětmi, výchovné programy.

Cíl opatření:

Cílem opatření je snížit nároky spojené s péčí o dítě podporou aktivit zařízení a služeb zaměřených na podporu rodin s dětmi (školní družiny, DDM, dětské kluby, dětské skupiny, terénní služby atd.) a tím usnadnit rodičům sladit svůj profesní život s rodinnými povinnostmi. Do obcí v územní působnosti MAS Slezská brána se z okolních měst stěhují mladé rodiny s dětmi a zajištění institucionálního zázemí pro trávení volného času dětí je nezbytné pro řešení disonancí prostoru pro výchovu a prostoru pro obživu jejich rodičů.

Cílové skupiny:

Osoby pečující o malé děti, osoby vracející se na trh práce po návratu z mateřské/rodičovské dovolené

Limit celkových způsobilých výdajů v období 2014+:

4 380 000,- Kč (tj. 63% z alokace pro PR OPZ)

Předběžný harmonogram plánovaných výzev:

MAS plánuje vypsat výzvu pro toto opatření v lednu 2018 na všechny plánované aktivity

- ukončení výzvy se předpokládá do dubna 2018
- čerpání finančních prostředků na úspěšné projekty 2018 až 2021

Zdůvodnění podpory:

Na území MAS Slezská brána byly identifikovány následující slabé stránky a ohrožení:

- ❖ Prohloubení ekonomické recese
- ❖ Nedostatečné vlastní finanční prostředky
- ❖ Nepřizpůsobiví občané a jejich migrace do regionu
- ❖ Změna sociálního (venkovského) klimatu spojená se stěhováním městského obyvatelstva do regionu

Návaznost na Strategii CLLD MAS Slezská brána je řešena v těchto kapitolách:

- 3.1 Obyvatelstvo - vývoj osídlení, věková struktura, vzdělanostní struktura
- 3.3 Vybavenost obcí a služby
- 3.4 Život v obcích
- 3.6 Podnikání, výroba, zaměstnanost

Vazba na specifický cíl SCLLD MAS Slezská Brána

Realizace opatření přispívá k naplňování specifických cílů:

7.2 Prorodinná opatření

- 8.2 Rozvoj stávajících podnikatelských aktivit
- 8.3 Podpora zaměstnanosti

Vazba na podopatření SCLLD MAS Slezská brána:

Realizace opatření se týká opatření:

7.2.1 Podpora rodiny

7.2.2 Sociální začleňování a boj s chudobou

8.2.3 Rozvoj specifických veřejných služeb netržního charakteru

8.3.1 Podpora vzdělávání a rekvalifikací na trhu práce včetně spolupráce se školami

Vazba na horizontální témata

Vybrané specifické cíle mají dopad na naplňování principů horizontálních témat. V oblasti rovných příležitostí jde o princip rovného zacházení a zákazu diskriminace. SC vycházejí vstříc cílovým skupinám v problematice přístupu k povolání, podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti, sociálního zabezpečení, pracovních, služebních poměrů a jiné závislé činnosti, včetně odměňování, přístupu ke zboží a službám, včetně bydlení, pokud jsou nabízeny veřejnosti nebo při jejich poskytování, dále v problematice přístupu ke vzdělávání a jeho poskytování, přístupu ke zdravotní péči a jejímu poskytování, přiznání a poskytování sociálních výhod. V oblasti udržitelného rozvoje jde o princip generační a mezigenerační odpovědnosti a princip rovných příležitostí, princip partnerství a princip rozmanitosti.

Provázanost opatření v rámci i mimo CLLD

Provázanost opatření							
SC SCLLD	opatření tohoto SC	navazuje na opatření			navazuje na opatření		
		v CLLD	zdroj podpory	a to v rámci SC/opatření	mimo CLLD	zdroj podpory	a to v rámci SC/opatření
7.2	7.2.1	1.1.1	IROP	2.4	1.1.1	INTERREG V-A	4.1-3
		1.1.2	IROP	2.4	1.1.2	INTERREG V-A	3.3
							4.1-3
		1.1.4	IROP	2.4	1.1.4	INTERREG V-A	3.3
							4.1-3
					1.2.1	INTERREG V-A	3.2
							4.1-3
					1.2.3	IROP	2.4
						INTERREG V-A	3.1
							4.1-3
		1.2.5	IROP	4.2	1.2.5	INTERREG V-A	3.1
							4.1-3
					2.3.2	IROP	2.2

						INTERREG V-A	
		3.1.1	IROP	4.1			
					3.2.2	INTERREG V-A	2.4
							4.1
							4.3
					3.2.5	INTERREG V-A	2.2-3
							4.1
							4.3
	7.1.1	IROP	2.1				
	7.1.4	IROP	2.1				
			7.2.1	IROP	2.4		
7.2.2	7.2.2	IROP	2.2	7.2.2	IROP	2.1	
8.2	8.2.3	8.2.3	IROP	2.2	8.2.3	INTERREG V-A	2.2
			PRV	M06			
				M16			
8.3	8.3.1				8.3.1	INTERREG V-A	3.1
							3.2
							3.3
						IROP	2.4
						PRV	M01

Implementace opatření probíhá prostřednictvím:

OPZ - Investiční priorita 2.3 Strategie komunitně vedeného místního rozvoje

Specifický cíl 2.3.1 - Zvýšit zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech

a to v návaznosti na Investiční prioritu 2.2 Zlepšování přístupu k dostupným, udržitelným a vysoce kvalitním službám, včetně zdravotnictví a sociálních služeb obecného zájmu

Specifický cíl 2.2.1 - Zvýšit kvalitu a udržitelnost systému sociálních služeb, služeb pro rodiny a děti a dalších navazujících služeb podporujících sociální začleňování

a to prostřednictvím těchto podporovaných aktivit:

- podpora prarodinných opatření obcí - především podpora dopravy dětí do škol, zřizování školních linek.
- podpora příměstských táborů v době školních prázdnin
- zřizování a provoz dětských skupin a s tím spojené projekty zaměřené na úpravu zařízení, v němž bude dětská skupina umístěna
- příprava a realizace dalšího vzdělávání a podpora pracovního uplatnění podle zákona č. 179/2006 Sb.
- rozšiřování kapacit školních družin a dětských klubů

Kritéria přijatelnosti:

- Soulad aktivit se schválenou strategií CLLD
- Aktivita mají lokální/místní charakter a dopad na obyvatele žijící v území MAS (aktivita vychází ze skutečných potřeb osob z cílových skupin žijících v území MAS)
- Místem realizace aktivit je přednostně území MAS, v odůvodněných případech mohou být aktivity realizovány i mimo území MAS, avšak vždy musí mít dopad na obyvatele žijící v území MAS
- Vyloučení duplicit ve financování aktivit z veřejných zdrojů (státní a krajské dotace, duplicita s jinými projekty financovanými z ESIF atd.)
- Důraz na individuální přístup k osobám z cílové skupiny a na logickou provázanost jednotlivých aktivit
- U projektů zaměřených na poskytování sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb. je vyžadován soulad se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb kraje nebo obce, a zařazení do krajské sítě podporovaných sociálních služeb (služby pověřené poskytováním v souladu s Rozhodnutím EK 2012/21)
- U projektů zaměřených na komunitní sociální práci a komunitní centra a na další programy a činnosti v rámci sociálního začleňování nad rámec/mimo režim zákona č. 108/2006 Sb. jsou podporovány pouze aktivity se společensky prospěšným charakterem (nikoli komerčním) s přímým dopadem na osoby z cílových skupin
- Podmínkou účasti v projektu není evidence na ÚP ČR jako uchazeč o zaměstnání nebo zájemce o zaměstnání
- Návaznost na aktivity vybraných kontaktních pracovišť ÚP ČR (je vhodné jednotlivé projektové záměry předem konzultovat s ÚP, aby nedocházelo k duplicitám a neefektivnímu vynakládání veřejných prostředků)
- Při zprostředkování zaměstnání se příjemci podpory řídí zákonem č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti (povolení ke zprostředkování zaměstnání - lze řešit pomocí partnera, nebo dodavatelské služby v projektu)
- V případě sociálního podnikání je povinnou přílohou projektové žádosti podnikatelský plán
- Environmentální sociální podnik - je vyžadována konzultace projektového záměru s ŘO OPZ

Preferenční kritéria

Kritérium
Dopad na zvýšení kapacit školních zařízení
Dopravní náročnost (dojíždění)
Dlouhodobý přínos

Oprávnění příjemci:

Nestátní neziskové organizace; obce dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích; organizace zřizované obcemi působící v sociální oblasti; dobrovolné svazky obcí; vzdělávací a poradenské instituce; školy a školská zařízení; OSVČ

Absorpční kapacita MAS:

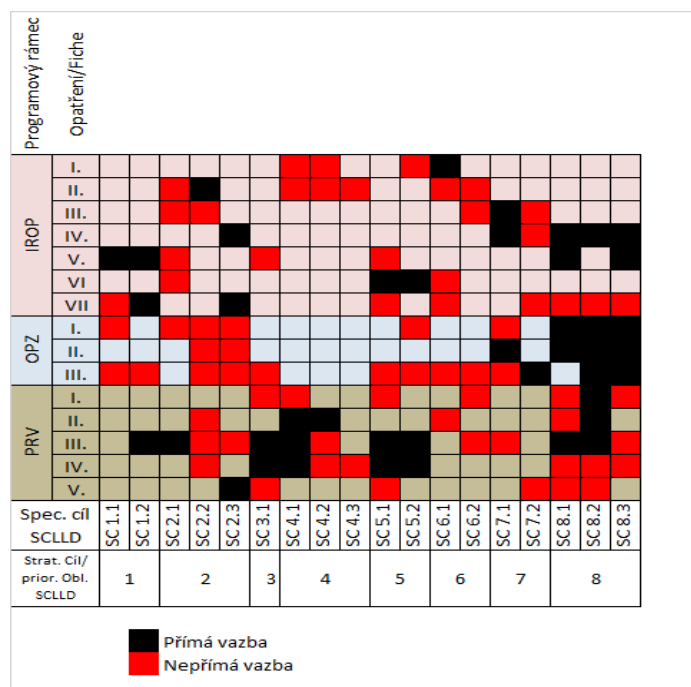
Na území MAS Slezská brána působí 4 organizací připravených zapojit se do realizace projektu

indikátory výstupů			
kód	Název	měrná jednotka	cílová hodnota
62000	Počet projektů, které zcela nebo zčásti provádějí sociální partneři nebo nevládní organizace	projekty	3
60000	Celkový počet účastníků	účastníci	50
50100	Počet podpořených zařízení péče o děti předškolního věku	zařízení	3
50105	Počet zaměstnavatelů, kteří podporují flexibilní formy práce	podniky	2
50001	Kapacita podpořených zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení	osoby	50

indikátory výsledku podle operace			
kód	Název	měrná jednotka	cílová hodnota
50110	Počet osob využívajících zařízení péče o děti předškolního věku	osoby	50
50120	Počet osob využívajících zařízení péče o děti ve věku do 3 let	osoby	50

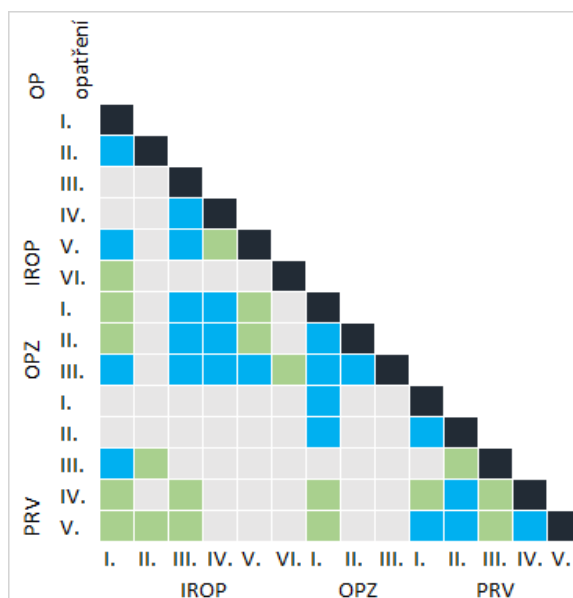
9.4 GRAFIKA INTEGRACE VE STRUKTUŘE PROGRAMOVÝCH RÁMCŮ

9.4.1 Grafická tabulka integrace opatření Akčního plánu na specifické cíle Strategické části SCLLD

Obrázek 19: Grafické znázornění vazeb mezi specifickými cíli SCLLD a jednotlivými opatřeními/fichemi programových rámců.

9.4.2 Grafická tabulka vzájemné integrace opatření Akčního plánu

Tabulka 44: Vzájemná integrace opatření/fichí programových rámců Akčního plánu SCLLD.

Legenda: Významné průniky opatření/Fichí jsou označeny modře, střední průniky zelenkavě, vztah s nízkou souvislostí je uveden šedou barvou.

IMPLEMENTAČNÍ ČÁST

10 IMPLEMENTAČNÍ ČÁST

10.1 POPIS ŘÍZENÍ A REALIZAČNÍ STRUKTURA MAS

Na úrovni MAS Slezská brána (nositel integrovaného nástroje) budou použity pro účely implementace Strategického plánu programové rámce, ve kterých budou realizovány jednotlivé integrované projekty. Programové rámce definují realizaci části strategie prostřednictvím jednoho z dotačních programů podporovaných z fondů EU, v nichž je podporováno využívání integrovaného nástroje místních akčních skupin (CLLD).

10.1.1 Implementační proces

Proces implementace v možnostech MAS Slezská brána lze rozdělit do následujících procesů:

I. animace území

II. iniciace projektů

III. vyhlašování výzev a hodnocení projektů

IV. realizace projektů

V. průběžný monitoring

VI. hodnocení realizace

Animace území a iniciace projektů

Cílem této fáze je posílit znalost strategie a jejích cílů v území, zapojování místních aktérů do naplňování cílů strategie a iniciování projektů v území. V této rovině významnou roli sehrávají odborné pracovní skupiny a členové MAS. Dále do těchto aktivit mohou být zapojeni ředitel a další zaměstnanci MAS. Odborné pracovní skupiny, členové MAS a ředitel mohou programovému výboru navrhnout konkrétní aktivity MAS v dané oblasti, vedoucí k zefektivnění implementace. Jedná se o průběžný proces realizovaný během celé implementace do okamžiku vyhlášení poslední výzvy k podávání žádostí o podporu projektů resp. dotace.

Vyhlašování výzev a hodnocení projektů

Vyhlašování výzev probíhá v několika krocích. Tím prvním je schválení a vyhlášení výzvy k podávání žádostí o podporu projektů resp. dotace programovým výborem. Tato výzva bude sestavena ve struktuře požadované řídicím orgánem na základě časového harmonogramu, finančního plánu a případných doporučení vyplývajících z pravidelného monitoringu a hodnocení. Výzvy v rámci jednotlivých programových rámců budou synchronizovány s cílem zvýšení synergických efektů. Proces schvalování projektů a jejich hodnocení jsou popsány níže v kapitole **9.2. Administrativní postupy** a dále v samostatném vnitřním dokumentu MAS zvaném **Interní směrnice MAS pro řízení a administraci výzev a hodnocení a výběr projektů** (dále jen Interní směrnice MAS), kde jsou veškeré postupy během všech fází příjmu,

hodnocení a realizace projektů včetně zajištění uchování auditní stopy, archivace dokumentů, komunikace se žadateli a kompetence osob zapojených do hodnocení a administrace projektů jako i vyhlašování výzev MAS, detailně popsány. **V této souvislosti uvádíme ustanovení z výše uvedených interní směrnice MAS týkající se auditní stopy a archivace a komunikace se žadateli:**

Auditní stopa a archivace

- 1) Veškerá dokumentace týkající se realizace komunitně vedeného místního rozvoje je archivována.
- 2) MAS Slezská brána vede archiv v prostorách budovy kanceláře MAS v Paskově na ulici Nádražní 38 a v sídle organizace v obci Řepiště na ulici Mírová 178.
- 3) Archivovány jsou tyto druhy dokumentace:
 - a) účetní
 - b) projektová (podle výzev) včetně podpůrné dokumentace
 - c) výběrová propagační
 - d) dokumenty vzešlé z jednání orgánů MAS
 - e) právní dokumentace spolku
 - f) interní směrnice
- 4) Doba archivace dokumentů je minimálně do konce roku 2030.
- 5) Dokumentace je archivována v papírové podobě, případně na CD nosičích (propagační dokumenty)
- 6) Žádosti o podporu jsou evidovány na MAS pod uděleným evidenčním číslem v Projektové knize a pod tímto číslem jsou pak také dohledatelné v archivu, kde jsou uloženy.
- 7) Dokumenty jsou archivovány podle výzev, v rámci nichž byly pořízeny. Jedná se o žádosti o podporu, dokumentace k procesu hodnocení, projektová dokumentace, rozhodnutí o udělení právního aktu k poskytnutí finanční podpory projektům, veškeré zprávy a dokumenty vzešlé z případných kontrol, projednávání stížností, odvolací dokumentace, zprávy o realizaci projektů, evaluační dokumentace (monitorovací zprávy), posudky změn projektů atd.
- 8) Podpůrná dokumentace (komunikace se žadateli, prezenční listiny, prezentace ze seminářů pro žadatele, zápisy z jednání atd.) je vedena v rámci projektové dokumentace, na kterou má přímou návaznost.
- 9) MAS Slezská brána vede v rámci svého archivu pro veškerou dokumentaci samostatnou inventární knihu.
- 10) Za vedení archivu nese zodpovědnost kancelář MAS.
- 11) Vedením archivu je pověřen CLLD manažer, případně jiný vedoucím zaměstnancem pověřený zaměstnanec kanceláře MAS.

Komunikace se žadateli

- 1) Komunikací se žadateli je pověřena kancelář MAS.
- 2) Oprávněnou osobou ke komunikaci se žadateli je vedoucí pracovník pro realizaci SCLLD.
- 3) Z jednání se žadateli je sestavován záznam.
- 4) Vedoucí zaměstnanec pro realizaci SCLLD může komunikací se žadateli, případně realizátory projektu pověřit jiného zaměstnance MAS.
- 5) Emailová komunikace není archivována.

Realizace projektů

Realizace jednotlivých projektů se odvíjí na základě přípravy a žádosti jednotlivých žadatelů podaných na MAS. Následuje kontrola žádosti na úrovni MAS z pohledu administrativní úplnosti, přijatelnosti a souladu se strategií. Kontrolu provádějí zaměstnanci MAS. Ty žádosti, u nichž budou shledány nedostatky, budou doplněny nebo vyřazeny z dalšího hodnocení. Následný předvýběr žádostí, resp. projektů provedený výběrovou komisí (hodnocení přínosu a naplňování cílů strategie) určí, zda jsou tyto projekty ve shodě s prioritami SCLLD. Vybraný a schválený projekt je pak fyzicky realizován na základě převodu přířčené finanční částky a realizován žadatelem. Monitorovací tým MAS Slezská brána během realizace provádí průběžné terénní a administrativní kontroly.

V průběhu realizace projektu bude MAS spolupracovat s příjemci podpory. Po schválení projektů je uspořádán min. jeden informační seminář pro konečné příjemce a jsou nabízeny bezplatné konzultace a to jak v sídle MAS, tak případně přímo na místě realizace projektu či v sídle u příjemce, pokud je to účelné. Konzultace a komunikaci s konečnými příjemci zajišťuje vedoucí zaměstnanec pro realizaci CLLD. Ten projednává s konečným příjemcem případné změny, které nastanou v průběhu realizace projektu a dle jejich povahy doporučuje vhodná řešení, vč. případného oznámení o změnách Řídícímu orgánu, SZIF nebo CRR. V případě, že je vyžadováno stanovisko MAS, vydává jej Vedoucí zaměstnanec pro realizaci Strategie CLLD na základě podkladů zpracovaných koordinátorem příslušného programu.

Zaměstnanci kanceláře MAS napomáhají příjemci při přípravě dokumentace pro monitoring projektu včetně Žádosti o platbu, zajišťují plánované i namátkové kontroly v místě realizace projektu, popř. další kontroly dle požadavků Řídících orgánů a dle možností se účastní kontrol projektu prováděných jinými subjekty. V případě zjištění pochybení vedoucí zaměstnanec pro realizaci CLLD rozhodne o dalším postupu v dané věci. Kancelář MAS zajišťuje komunikaci s konečným příjemcem až do ukončení udržitelnosti daného projektu. Dále zajišťuje také archivaci příslušné dokumentace.

Průběžný monitoring a hodnocení

Blíže popisuje tento proces kapitola **7 MONITORING A EVALUACE**. Závěrečná fáze implementačního procesu - evaluace - se řídí **evaluačním plánem**, který je předkládán programovému výboru MAS. Mohou do tohoto procesu být zapojeni i další odborníci na evaluaci. Podklady jsou zajišťovány zaměstnanci MAS nebo externími dodavateli. Monitoring bude prováděn průběžně, pravidelně a hodnocení pak podle předem rozplánovaných intervalů. Monitoring i hodnocení jsou v kompetenci Kontrolní komise.

Pro programové období 2014+ lze v CLLD vytvářet na základě předběžné alokace prostředků pro MAS Slezská brána programové rámce pro tyto operační programy:⁷

Program rozvoje venkova (PRV)
Integrovaný regionální operační program (IROP)
Operační program Zaměstnanost (OPZ)

10.1.2 Organizační struktura a kompetence

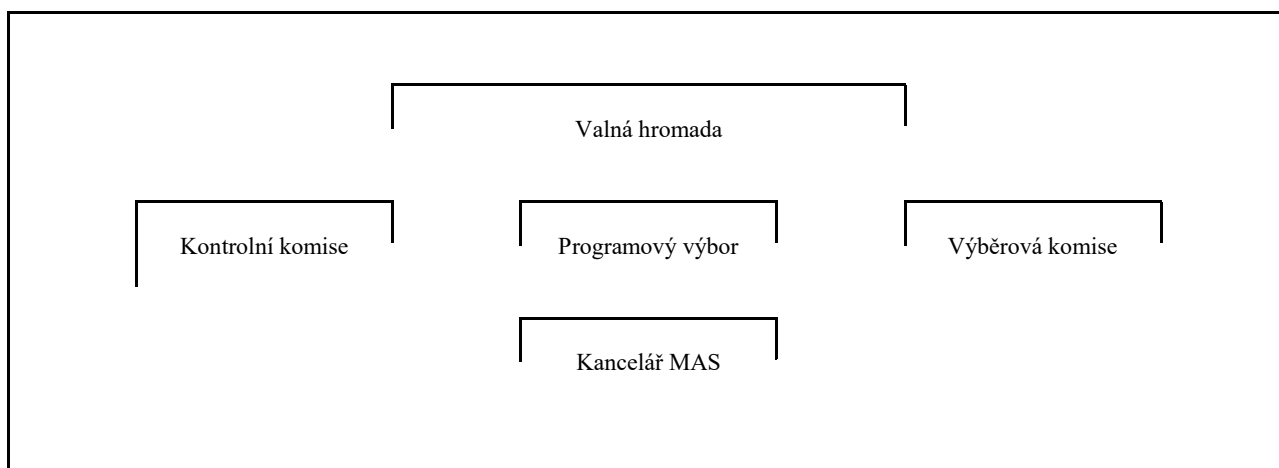
Organizační struktura pro realizaci SCLLD v rámci MAS Slezská brána vychází ze stanov spolku, statutů jednotlivých orgánů a zohledňuje rozvržení kompetencí nastavených podle přílohy č. 4 **Analýza rizik**, která je součástí příloh. Podobu kompetenčního modelu uvádí následující tabulka, která rozlišuje funkce jednotlivých orgánů v rámci spolku, jejich zapojení do implementačního procesu SCLLD a také uvádí, jaká omezení brání jednotlivým členům těchto orgánů ve střetu zájmu.

Odpovědnostní model implementace			
Orgán	Obecné pravomoci	Pravomoci při realizaci SCLLD	Zamezení střetu zájmů
Valná hromada	Nejvyšší orgán spolku	Výběr projektů určených k realizaci a schválení Strategického plánu	Složení členů musí splňovat podmínku, že veřejný sektor a žádná ze zájmových skupin nepředstavuje více než 49% hlasovacích práv
	Volba orgánů MAS a členů orgánů MAS	Schválení souhrnné zprávy o realizaci Strategického plánu	
	Přijímání nových členů	Schvaluje výběrová kritéria pro výběr projektů	
	Jmenování jednotlivých členů komisí		
	Stanovení a zařazení členů do zájmových skupin		
Programový výbor	Výkonný, rozhodovací a statutární orgán spolku	Posouzení navrhovaných projektů a příprava Strategického plánu	Omezené funkční období členů na 3 roky
	Volí předsedu a místopředsedu programového výboru	Předložení Strategického plánu ke schválení valné hromadě	Člen nesmí být současně členem kontrolní nebo výběrové komise a nemůže tyto členy ani zastupovat
	Jmenuje a odvolává ředitele (vedoucího pracovníka pro realizaci SCLLD)	Monitorování realizace celého Strategického plánu	Složení členů musí splňovat podmínku, že veřejný sektor a žádná ze zájmových skupin nepředstavuje více než 49% hlasovacích práv
	Svolává valnou hromadu	Provádění dohledu nad realizací a aktualizací Strategického plánu	
	Zadáva úkoly řediteli	Předložení souhrnné správy o realizaci Strategického plánu valné hromadě	
	Zřizuje odborné pracovní skupiny ke specializované činnosti	Zpracovává návrhy způsobů hodnocení a výběru projektů, včetně předložení valné hromadě	
		Schvaluje výzvy k podávání žádostí o podporu projektů	
		Vybírá projekty k realizaci a stanovuje výši alokace na projekty na základě návrhů výběrové komise	
		Vyhodnocuje realizaci Strategického plánu	
		Monitoruje realizaci projektů konečných příjemců (vykonává funkci monitorovacího výboru)	
		Schvalování statutu jednotlivých orgánů MAS	
	Výběrová komise	Zvláštní orgán spolku zabezpečující vyhodnocení a výběr projektů	Provádí předvýběr projektů na základě kritérií a navrhuje jejich pořadí dle přínosu k naplnění záměrů a cílů SCLLD

⁷ Kromě těchto tří operačních programů bude MAS Slezská brána nad rámec CLLD využívat také dalších dostupných programů ESI fondů v individuálních projektech.

			zastupovat
	Volí a odvolává předsedu výběrové komise	Při předvýběru projektů postupuje v souladu s pravidly daného programu a SCLLD	Omezení funkčního období členů na 1 rok
		Předkládá programovému výboru spolku návrhy na způsob hodnocení a výběr projektů za účelem zkvalitnění předvýběru projektů	Složení členů musí splňovat podmínku, že veřejný sektor a žádná ze zájmových skupin nepředstavuje více než 49% hlasovacích práv
			Jedna fyzická osoba smí zastupovat pouze jednu osobu tj. sebe nebo jednu právnickou osobu
			V případě, že je člen výběrové komise zároveň žadatelem (či pracovníkem žadatele), neúčastní se bodování a hodnocení svého projektu. Jeho bodové ohodnocení takového projektu je pak rovno průměru bodového hodnocení ostatních členů komise.
Kontrolní komise	Zabezpečuje kontrolní činnost	Vyřizuje odvolání žadatelů proti výběru projektů	Člen nesmí být současně členem programového výboru nebo výběrové komise a nemůže tyto členy ani zastupovat
	Volí a odvolává předsedu kontrolní komise	Kontroluje metodiku způsobu výběru projektů a její dodržování	Složení členů musí splňovat podmínku, že veřejný sektor a žádná ze zájmových skupin nepředstavuje více než 49% hlasovacích práv
	Předkládá valné hromadě výroční zprávu o činnosti a hospodaření spolku	Zodpovídá za monitoring a hodnocení SCLLD	
	Kontroluje dodržování stanov	Zpracovává a předkládá ke schválení programovému výboru indikátorový a evaluační plán SCLLD	Omezené funkční období členů na 3 roky
	Kontroluje účelné hospodaření spolku		
	Svolává mimořádné jednání valné hromady		
Projektový manažer (vedoucí pracovník pro realizaci SCLLD)	Plnění věcných úkolů uložených programovým výborem a valnou hromadou	Vedoucí zaměstnanec řídící práce na realizaci Strategického plánu a SCLLD	Není členem spolku a nesmí být členem programového výboru, výběrové komise a kontrolní komise
	Plnění zaměstnavatelské funkce vyplývající z pracovněprávních předpisů vůči ostatním zaměstnancům spolku	Vykonává funkci manažera pro realizaci strategického plánu	Prošel výběrovým řízením

Tabulka 45: Odpovědnostní model implementace

Obrázek 20: Hierarchické uspořádání vnitřních orgánů MAS Slezská brána

10.1.3 Plánované personální kapacity

Kancelář MAS Slezská brána je personálně obsazena takto:

Vedoucí pracovník pro realizaci SCLLD

Kompetence: Řízení prací na realizaci Strategického plánu
Plnění věcných úkolů předložených Programovým výborem
Jedná za spolek v běžných záležitostech na základě plné moci v rozsahu obvyklém vzhledem k povaze jeho funkce
Uzavírá nebo ukončuje pracovní poměr se zaměstnanci MAS
Zodpovídá za chod kanceláře MAS a komunikaci
Provádí dohled nad evaluačním a monitorovacím procesem
Účastní se jednání orgánů spolku
Zpracovává závěrečné zprávy k projektům

CLLD manažer

Kompetence: Zpracovává podklady pro tvorbu a sestavuje Strategický plán
Zodpovídá za administraci projektů, provádí jejich kontrolu
Účastní se evaluačního a monitorovacího procesu jako člen monitorovacího týmu

Projektový manažer

Kompetence: Zodpovídá za animaci projektů
Administruje projekty spolupráce
Účastní se evaluačního a monitorovacího procesu jako člen monitorovacího týmu

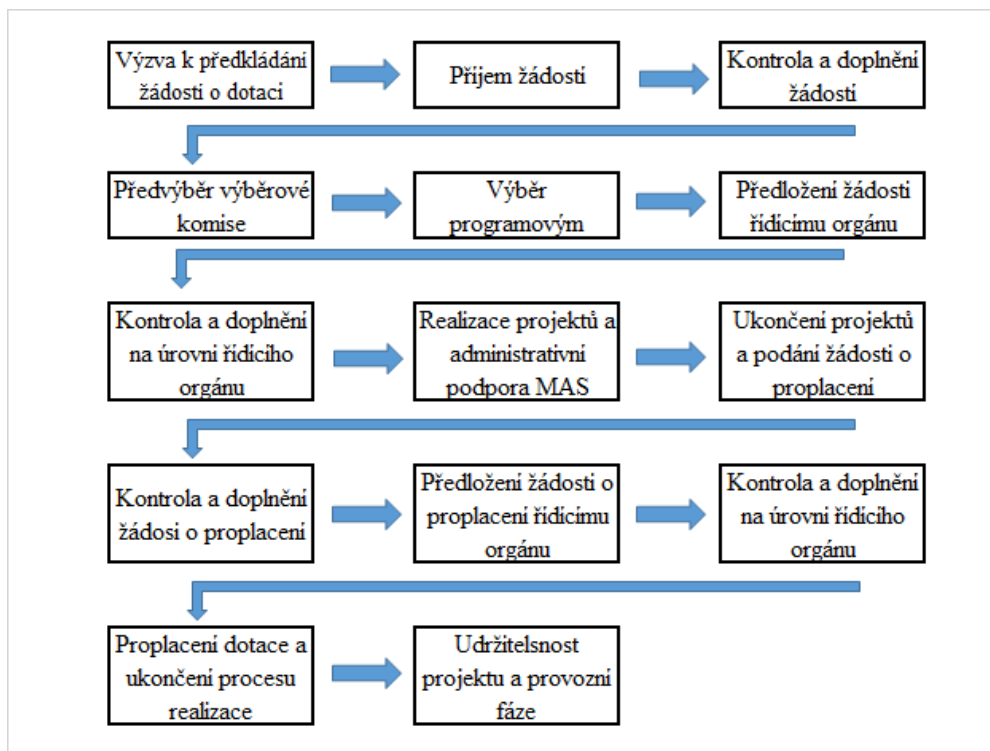
Účetní

Kompetence: Vede účetnictví svazku MAS Slezská brána a z toho vyplývající zákonem dané povinnosti
Je zodpovědný za dodržování vnitřních směrnic a nařízení svazku a zákonem daných právních předpisů vztahujících se k její činnosti

Zamezení případného střetu zájmů: zaměstnanci kanceláře MAS Slezská brána nesmějí být členy žádného orgánu spolku, nedisponují žádným hlasem, jímž by se podíleli na rozhodování v záležitostech místní akční skupiny a nesmějí ovlivňovat rozhodnutí členů spolku (ani jejich zástupců).

10.1.4 Systém implementace SCLLD a procedura vyhlašování výzev

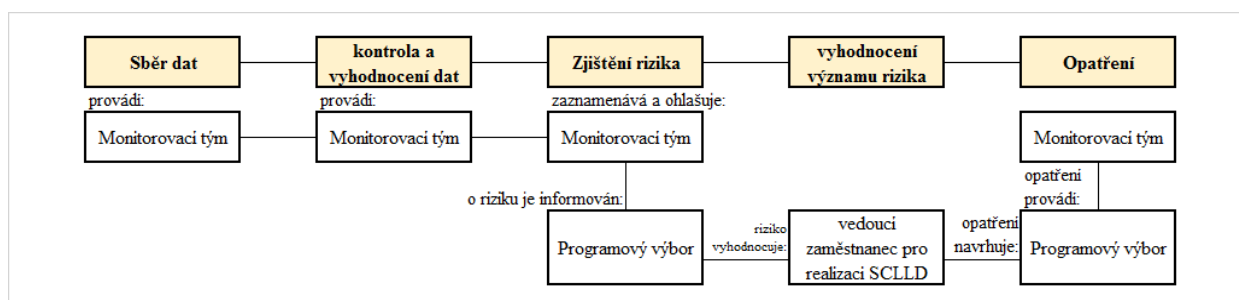
Samotná implementační procedura souvisí s postupem činností při vyhlašování výzev a realizaci projektů. Tento proces se bude řídit následujícím diagramem:

Obrázek 21: Diagram procesu realizace projektů v rámci implementačního procesu SCLLD

10.1.5 Systém včasného varování, řízení změn a neutralizace rizik

Dojde-li v průběhu realizace SCLLD ke změnám, které by mohly mít dopad na samotný průběh plnění strategického plánu, vychází následný postup z *Analýzy rizik*, jejímž prostřednictvím je změna identifikována a podle tamtéž určené struktury ji následně řeší relevantní nositel rizika. V případě, že je nositelem rizika MAS Slezská brána, postupuje podle následujícího diagramu:

Obrázek 22: Organigram systému včasného varování a neutralizace rizik

10.2 ADMINISTRATIVNÍ POSTUPY

10.2.1 Vyhlášení výzvy a příjem žádostí

MAS připraví výzvu MAS k předkládání žádostí o podporu v rámci své CLLD a předloží ji ke schválení řídicímu orgánu (respektive platební agentuře Státního zemědělského intervenčního fondu SZIF v případě PRV) prostřednictvím MS2014+ (resp. Informačního systému SZIF v případě PRV). Řídicí orgán, resp. platební agentura SZIF si stanoví rozsah údajů výzvy MAS, které podléhají schválení s ohledem na zajištění řádné a transparentní administrace integrovaných projektů SCLLD. V rámci výzvy MAS je uveden přesný popis způsobů výběru projektů a v případě PRV je také vymezena alokace na jednotlivé Fiche SCLLD vyhlášené výzvy MAS. Výzva rovněž obsahuje kritéria pro hodnocení a výběr projektů stanovená s důrazem na soulad projektu s SCLLD a příslušným programem a v souladu s principy pro určení preferenčních kritérií MAS uvedenými ve schválené SCLLD. Text výzvy sestavuje kancelář MAS. Výzva se vyhláší prostřednictvím ISKP13+ v systému MS2014+.

Následně MAS vyhlásí výzvu na předkládání žádostí o podporu v rámci specifické výzvy řídicího orgánu. MAS výzvu vyhláší prostřednictvím MS2014+ (v případě PRV IS SZIF), MAS je zároveň výzvu povinna zveřejnit a to minimálně na internetových stránkách MAS. Okamžikem vyhlášení výzvy MAS se rozumí její zveřejnění na internetových stránkách MAS.

Příjem žádostí provádí kancelář MAS. Při příjmu žádosti je ji přiděleno číslo jednací a je zpracován kontrolní list povinných a nepovinných příloh, do kterého jsou zaznamenány veškeré přijaté dokumenty a také datum a čas příjmu žádosti. V protokolu je zaznamenán seznam dodaných a nedodaných povinných a nepovinných příloh. Podle nastaveného harmonogramu je pak příjem žádostí ukončen a je vydána tisková zpráva o ukončení příjmu žádostí.

10.2.2. Administrativní kontrola žádostí

MAS provádí základní administrativní kontrolu obsahu povinných částí žádosti o podporu projektu (formální náležitosti a přijatelnost).

Tato kontrola sestává z kontroly platnosti všech potvrzení, datumů na ověřených kopiích a výpisech a výstupech z rejstříků tak, aby splňovaly požadavky. Tuto kontrolu provádějí vedoucí zaměstnanec pro realizaci SCLLD a manažer MAS po ukončení příjmů žádostí v dané výzvě. Je-li žádost neúplná, vyzve kancelář MAS konečného žadatele k doplnění žádosti do termínu, které MAS stanoví (5 pracovních dnů). Nebudou-li podklady k žádosti vyplněny ve stanoveném termínu, ukončí MAS administraci z důvodů nesplnění podmínek administrativní kontroly. Pro potřeby zaznamenání těchto postupů si vede kancelář MAS **PROJEKTOVOU KNIHU**. Zde jsou informace o průběhu kontroly včetně data zahájení a ukončení a výsledného stavu zhodnocení projektu zaznamenány.

O výsledku administrativní kontroly je MAS povinna do pěti dnů od ukončení kontroly oznámit výsledek žadateli o podporu a to písemně. Doklad o provedení administrativní kontroly podepisuje ředitel MAS a tento doklad je zaslán doporučeně nebo předán osobně proti podpisu konečného žadatele a zároveň odeslán elektronicky.

Veškeré úplné žádosti jsou následně postoupeny k hodnocení výběrové komisi MAS.

10.2.3 Odvolání na výsledek administrativní kontroly

Žadatel má možnost podat žádost o přezkoumání činnosti MAS do sedmi pracovních dnů ode dne následujícího po doporučeném odeslání výsledku administrativní kontroly na MAS. Na základě této žádosti je svoláno jednání, u kterého je přítomen žadatel, který podal žádost, ředitel MAS nebo jím pověřený zástupce a předseda kontrolní komise. V případě, že nedojde při tomto jednání ke shodě, má žadatel právo podat žádost o přezkoumání postupu MAS na řídicí orgán. Pokud tak učiní, musí o tomto kroku informovat MAS. Odvolání podává žadatel v souladu s pravidly operačního programu.

10.2.4 Hodnocení a výběr projektů

MAS hodnotí projekty co do souladu s vyhlášenou výzvou MAS podle preferenčních kritérií MAS schválených řídicím orgánem (resp. SZIF v případě PRV), zároveň s příslušnou výzvou MAS. Řídicí orgán má právo stanovit některá kritéria jakožto povinná, tj. MAS je musí do svého návrhu kritérií začlenit. Ke každé výzvě MAS bude navázána jedna sada preferenčních kritérií. MAS provádí věcné hodnocení předložených žádostí o podporu podle preferenčních kritérií. Na základě bodového hodnocení MAS stanoví pořadí projektů podle přínosu těchto operací k plnění záměrů a cílů strategie za každý specifický cíl SCLLD zvlášť.

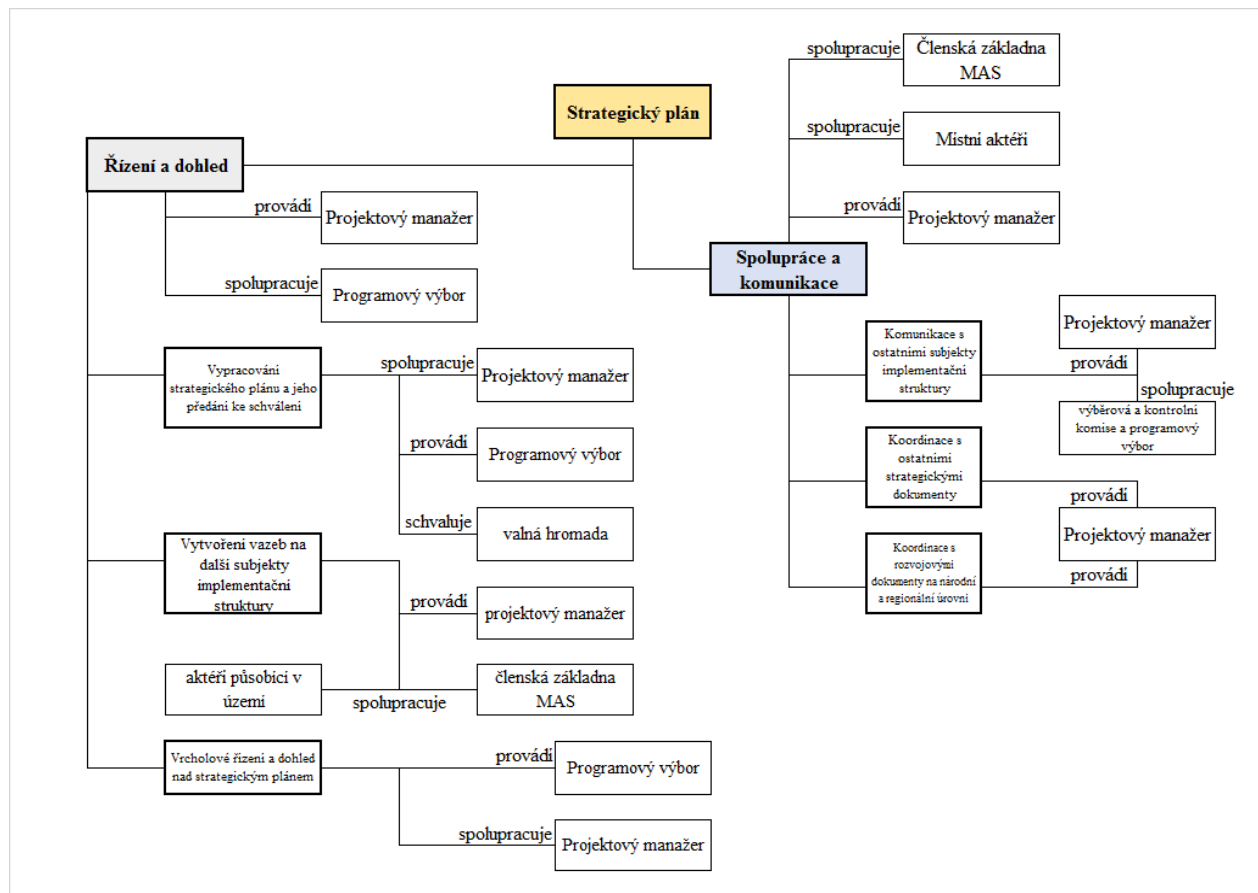
MAS provede výběr projektů - výše jejich podpory nesmí překročit maximální procentuální výši podpory projektů stanovenou na výzvě řídicího orgánu, výši podpory projektu může snížit na úrovni výzvy MAS. Poté MAS postoupí vybrané projekty řídicímu orgánu (resp. platební agentuře SZIF v případě PRV) k závěrečnému ověření jejich způsobilosti před schválením. Řídicí orgán (resp. platební agentura SZIF v případě PRV) provede kontrolu způsobilosti projektů a ověření administrativní kontroly a schválí způsobilé projekty, v pořadí a ve výši podpory schválené MAS k realizaci. Není dotčena pravomoc řídicího orgánu provést kontrolu procesních postupů MAS. Řídicí orgán nezasahuje do pořadí projektů, jen v případě zjištění nesrovnalostí či porušení postupů.

Konečnou fází procesu hodnocení a výběru projektů je vydání právního aktu o poskytnutí/převodu podpory ze strany řídicího orgánu programu, platební agentury SZIF v případě PRV, nebo oprávněného zprostředkujícího subjektu.

10.3 POPIS ANIMAČNÍCH AKTIVIT

10.3.1 Komunikační plán

Komunikace týkající se Strategického plánu se bude v obecných rysech odvíjet podle následujícího schéma:

Obrázek 23: Organizační diagram realizace Strategického plánu: Dohled a komunikace

MAS minimálně jednou za rok informuje veřejnost o plnění SCLLD a to prostřednictvím internetových stránek, kde je k dispozici každoroční monitorovací zpráva.

MAS povinně zveřejňuje zápisy z jednání povinných orgánů.

MAS zveřejňuje aktuální přehled o členské základně včetně prezenčních listin ze zasedání jednotlivých výborů.

10.3.2 Animace

V rámci animačních aktivit plní MAS Slezská brána následující úkoly:

- prezentování SCLLD Regionální stálé konferenci, včetně jejích aktualizací
- vypracování nediskriminačního a transparentního výběrového řízení a objektivních preferenčních kritérií pro výběr projektů
- evaluace podporovaných projektů
- propagace SCLLD (viz následující kapitola)
- koordinace aktivit místních aktérů směřujících k naplňování SCLLD

- podpora potenciálních příjemců v rozvíjení projektových záměrů a přípravě žádostí směřujících k naplňování SCLLD
- zvyšování způsobilosti místních aktérů pro vypracování a provádění projektů, tzn.:
 - metodická pomoc ZŠ/MŠ s výběrem vhodných šablon pro ZŠ/MŠ
 - zaškolení realizátorů projektů ZŠ/MŠ (např. monitorovací systém MS2014+, Pravidla pro žadatele a příjemce OP VVV)
 - průběžná konzultační činnost při realizaci projektu, např. nad problematikou zadávání veřejných zakázek, indikátorů, sledování a dodržování povinné publicity projektu
 - metodická pomoc ZŠ/MŠ při zpracování monitorovacích zpráv, zadávání údajů do monitorovacího systému MS2014+, zajištění správnosti předávaných postupů
 - metodická pomoc s vypořádáním případných připomínek k monitorovacím zprávám od řídicího orgánu apod.
 - metodická pomoc při kontrole na místě a při ukončování projektu a závěrečné zprávě o realizaci
- dále hodlá MAS v rámci agendy postupně doplňovat a udržovat kontaktní seznamy místních producentů a jiných místních aktérů podpořených nebo potenciálně se zajímajících o podporu jejich činnosti prostřednictvím ESI fondů EU, aby mohla snáze zmapovat případné tematické oblasti na svém území a tak v dalších obdobích měla lepší přehled o potenciálu a možnostech uplatnění své činnosti na území Slezské brány.
- ve spolupráci s vysokými školami by v budoucnosti chtěla MAS Slezská brána podpořit některé aktivity související se vzdělávacími projekty pro odbornou i laickou veřejnost. Při této příležitosti hodlá spolupracovat na úrovni Krajské sítě MAS, která tuto spolupráci mapuje.

10.3.2.1 Propagace SCLLD

Prostředky na propagaci budou určovány na základě přidělených alokací v CLLD na základě implementací jednotlivých operačních programů a přidělených dotačních titulů. Forma propagace bude volena dle podmínek programu v souladu se strategií komunitně vedeného místního rozvoje a to převážně formou tištěných materiálů, propagačních akcí, umístěním bannerů, propagací na webových stránkách MAS, atd. Na propagační agendě MAS Slezské brány se podílejí pracovníci kanceláře a členové programového výboru. Propagaci rovněž podporují jednotliví partneři MAS Slezská brána a spolupracující svazky obcí Olešná a Region Slezská brána. Příjemci propagace jsou všechny cílové skupiny uvedené v kapitole **4.4.4 Cílové skupiny** a všichni regionální aktéři. Správa a propagace na webových stránkách MAS Slezská brána je v kompetenci pověřených pracovníků kanceláře MAS, rovněž archivace materiálů propagačních akcí včetně fotodokumentace z pořádaných propagačních a jiných akcí je archivována samostatně v kanceláři MAS Slezská brána určenými pracovníky MAS Slezská brána.

Předpokládá se, že MAS Slezská brána bude spolupracovat na tvorbě publikací vydávaných za účelem propagace regionu. Svou participaci pak bude deklarovat na všech dotčených publikacích a materiálech svým logem.

Participovat bude MAS Slezská brána také na propagačních aktivitách Regionu Slezská brána (předpokládá se například spuštění lokálního televizního vysílání).

Výroba propagačních materiálů a jiných publikačních výstupů bude řešena podle momentálních podmínek a potřeb s externími partnery. Recipročně se předpokládá rovněž v rámci přeshraniční spolupráce s polským zahraničním partnerem výměna informací a zkušeností formou propagačních materiálů, které budou volně dostupné v sídle a v kanceláři MAS, případně mobilně dostupná na akcích konaných pro veřejnost.

Propagace aktivit operačních programů a jimi podporovaných projektů se řeší prostřednictvím komunikace s dotčenými orgány, které mají mediální podporu těchto platforem na starosti. Jimi poskytnuté materiály jsou pak k dispozici veřejnosti společně s materiály z provenience MAS Slezská brána.

Obrázek 24: Stánek MAS Slezská brána na Dni Slezské brány (říjen 2015). Na akci byly mimo materiálů MAS k dispozici propagační materiály SZIF.

10.3.3 Komunikace s potenciálními žadateli

S potenciálními žadateli bude napříč všemi cílovými skupinami komunikováno prostřednictvím všech dostupných komunikačních nástrojů, prostřednictvím zodpovědných osob za danou oblast a z této komunikace budou uchovávány výstupy. Kontakty jsou uvedeny v úvodu SCLLD a na webu MAS (www.masslezskabrana.cz).

Vedle takto pojaté přímé komunikace pak platí, že veřejnost má neomezený přístup k propagačním materiálům, které budou postupně distribuovány i na jiná vybraná místa mimo kancelář a sídlo MAS.

10.4 SPOLUPRÁCE MAS NA NÁRODNÍ A MEZINÁRODNÍ ÚROVNI

10.4.1 Spolupráce na národní úrovni

MAS Slezská brána vznikla v roce 2012 a navazuje tak na zkušenosti DSO Region Slezská brána, s níž hodlá nadále spolupracovat. Dále spolupracuje s MAS Pobeskydí, s níž uzavřelo rámcovou dohodu o partnerské spolupráci. Tato spolupráce se bude rozvíjet v následujících oblastech:

- Rozvoj místní produkce a lokálního trhu
- Podpora zaměstnanosti a práce
- Obnova a rozvoj pospolitosti a sounáležitosti místního společenství
- Obnova a zachování tradic a kulturního dědictví venkova
- Vzdělávání a role škol na venkově
- Podpora rodiny a sociálních jistot
- Ochrana a tvorba tradiční venkovské krajiny
- Rozvoj environmentálních technologií na venkově
- Podpora samospráv a jejich spolupráce
- Zapojování veřejnosti a podpora občanské iniciativy

Na národní úrovni MAS spolupracuje s NS MAS ČR, jíž je členem, dále pak s KS MAS, jíž je rovněž členem. Konkrétní příklady spolupráce viz **2.1 STRUČNÁ HISTORIE SPOLUPRÁCE NA ÚZEMÍ MAS SLEZSKÁ BRÁNA**

10.4.2 Mezinárodní spolupráce

MAS Slezská brána uzavřela dohodu o partnerské spolupráci a přátelských stycích s **Grupou Działania Ziemi Bielske** v Polské republice. Strany se dohodly na spolupráci, která obsahuje vzájemnou výměnu zkušeností a informací, ochotu angažovat se ve společných projektech a zároveň k přijímání rozhodnutí, které budou mít vliv na hospodářský, společenský, kulturní, sportovní i osvětový rozvoj území se zvláštním důrazem na:

- spolupráci v oblasti kultury, vědy, osvěty, turistiky, sportu a rekreace
 - spolupráci dětí a mládeže, SDH, kulturních institucí a spolků
 - rozvoje bezpečnosti
 - rozvoji administrativní i osvětové základny
 - ochrany životního prostředí
 - rozvoji oficiálních i mezilidských vztahů
 - propagaci regionů, obcí a zároveň i činností v rámci regionálních i mezinárodních institucí.
- Právní podklad pro tuto dohodu stanovily jednání orgánů jednotlivých organizací, které schválily zásady přeshraniční spolupráce a spolupráce v rámci Euroregionu Beskydy.

Spolupráce v jednotlivých oblastech společenského života bude realizována na základě upřesnění formou samostatných věcně konkretizovaných dohod, například s regionem Beskydy na polské a slovenské straně, dále pak se svazky obcí v Polské a Slovenské republice.

10.5 POPIS ZVLÁŠTNÍCH OPATŘENÍ PRO HODNOCENÍ

10.5.1 Monitoring

Monitoring, čili pravidelné sledování indikátorů, má ve své kompetenci kontrolní komise, která pro tyto účely navrhuje indikátorový plán. Indikátorový plán určuje seznam sledovaných indikátorů, způsob jejich zjišťování, vstupní a cílové hodnoty a odpovědné osoby za jejich sledování. Kontrolní komise také každoročně v rámci své kontrolní činnosti kontroluje sledování indikátorů a využívá zjištěné údaje pro sestavení monitorovací a evaluační zprávy o realizaci strategie. Tato zpráva bude zveřejňována na webových stránkách MAS Slezská brána v sekci STRATEGICKÝ PLÁN / EVALUACE (odkaz: www.masslezskabrana.cz/strategie/evaluacni-vystupy/). Současně bude průběžně a pravidelně zveřejňováno naplňování vybraných indikátorů.

MAS Slezská brána má v souladu se stanovami zpracován evaluační plán SCLLD, který na základě projednání a předložení kontrolní komisí schvaluje programový výbor MAS a tento evaluační plán je k dispozici na webových stránkách MAS Slezská brána v sekci STRATEGICKÝ PLÁN / EVALUACE / EVALUAČNÍ PLÁN (odkaz: www.masslezskabrana.cz/strategie/evaluacni-plan/)

MAS jako nositel integrovaného nástroje provádí prostřednictvím MS2014+ monitorování realizace jednotlivých integrovaných projektů a také monitorování IN jako celku. Zprávu o plnění integrované strategie projednává a schvaluje povinný orgán MAS dle nastavených postupů. MAS monitoruje celkový kontext strategie a může navrhopvat změny ve schváleném SCLLD. MAS předkládá 2x ročně (do 15. 1. vždy s použitím údajů k 31. 12., resp. 15. 7. vždy s použitím údajů k 30. 6.) prostřednictvím MS2014+ MMR – ORP Zprávu o plnění integrované strategie (ve struktuře dle tabulky v příloze č. 10 MPIN). Zpráva o plnění integrované strategie je v MS2014+ přístupná ŘO. V případě vrácení Zprávy o plnění integrované strategie k úpravám se zdůvodněním výhrad MMR – ORP je MAS dána lhůta max. 20 pracovních dnů ke zjednání nápravy.

Zpráva o plnění integrované strategie bude obsahovat i informace o celkovém kontextu SCLLD v rámci strategií dotčeného území. Součástí Zprávy bude přehled vývoje realizace SCLLD, schválených a realizovaných projektů a plnění podmínek SCLLD včetně plnění indikátorů, dodržení finančního plánu. Na základě hodnocení dosaženého plnění integrované strategie a hodnocení kontextu v rámci regionu může MAS ve Zprávě o plnění integrované strategie navrhnout změny SCLLD. Zpráva o plnění integrované strategie slouží jako podklad pro zpracování doporučení pro přípravu harmonogramu výzev a dále jako podklad pro Zprávu o pokroku integrovaných nástrojů, kterou zpracovává MMR – ORP a která je jedním z podkladů pro zpracování Výroční zprávy o implementaci DoP pro programové období 2014 – 2020.

MMR – ORP si může vyžádat zpracování ad-hoc zprávy o postupu realizace SCLLD z důvodu neuspokojivé realizace integrované strategie uvedené ve Zprávách o plnění integrované strategie (např. neplnění finančního plánu a neplnění plánovaných indikátorů). Struktura a proces administrace jsou stejné jako v případě řádné Zprávy o plnění integrované strategie. Případně může MMR – ORP navrhnout změnu SCLLD.

Do 30 pracovních dnů od ukončení financování posledního projektu SCLLD (okamžik úhrady závěrečné platby ve prospěch příjemce, resp. úhrady přeplatku zpět na účet ŘO - v případě ex-ante financování) předkládá MAS Závěrečnou zprávu o plnění integrované strategie.

Struktura a obsah této Zprávy a proces administrace je stejný jako v případě řádné pololetní Zprávy o plnění integrované strategie.

10.5.2 Změny projektů a změny SCLLD

Integrované projekty naplňující integrované strategie jsou realizovány a monitorovány standardním způsobem, tedy stejně jako ostatní individuální projekty. Posuzování změn v integrovaných projektech naplňujících integrované strategie CLLD probíhá obdobným způsobem jako u ostatních projektů v rámci standardních výzev, přičemž v případě podstatných změn příjemce doloží souhlasné stanovisko MAS k navrhovaným změnám. Stanovisko MAS bude příjemcem doloženo formou Oznámení o změně v projektu. Podstatné změny se vždy řídí definicí podstatných změn v jednotlivých řídicích dokumentacích relevantních programů. Na integrované projekty, až na výjimky uvedené v MPIN, se vztahují všechna pravidla a požadavky programů a JMP.

Veškeré změny prováděné v rámci SCLLD budou probíhat formou Řízení o změně integrované strategie a dle postupů uváděných v MPIN.

10.5.3 Zprávy o pokroku SCLLD

Postup plnění integrovaných strategií bude sledován v pravidelných Zprávách o pokroku integrovaných nástrojů, zpracovávaných MMR – ORP na základě údajů z MS2014+ a Zpráv o plnění integrované strategie, zpracovávaných MAS. Zpráva o pokroku integrovaných nástrojů se vydává MMR - ORP 1x ročně, a to vždy k 15. 2. roku n+1 (za období roku n). Zpráva o pokroku integrovaných nástrojů bude obsahovat zejména informace o finančním a věcném pokroku jednotlivých SCLLD (i v souhrnu), dále popis problémů nastalých v průběhu realizace SCLLD a rizikovosti plnění/neplnění SCLLD („semafor“). Zpráva obsahuje doporučení pro případnou aktualizaci integrovaných strategií či systémové úpravy její implementace. Zpráva bude jedním z podkladů pro Výroční zprávu o implementaci DoP pro programové období 2014 – 2020 a Zpráv o pokroku implementace Dohody o partnerství.

10.5.4 Evaluace strategie

Hodnocení strategie bude probíhat ve stanoveném časovém období v určené podrobnosti. Výstupem budou zprávy o plnění strategie, které budou předkládány valné hromadě a zveřejňovány dvakrát ročně vždy ke konci června a prosince. Závěrečná zpráva o plnění strategie bude předložena do 30 dnů od ukončení posledního projektu.

Pravidelně opakované hodnocení (evaluace ongoing)

Kontrolní komise MAS Slezská brána každoročně v rámci své zprávy o hodnocení hospodaření a činnosti MAS, bude podávat monitorovací a evaluační zprávu o realizaci strategie (případně i dílčích programových rámců), ve které bude uveden postup naplňování stanovených cílů strategie a zhodnocení celého procesu implementace. Dále zpráva může doporučovat opatření směřující ke zkvalitnění procesu implementace, jeho zefektivnění a aktualizacím. Jedná se o pravidelně opakovanou evaluaci, jejíž hlavním účelem je zlepšení systému implementace.

Hodnocení pracuje s monitorovacími indikátory cílů strategie a údaji o průběhu procesu implementace.

Střednědobé hodnocení (evaluace mid-term)

Uprostřed implementačního období bude vypracováno střednědobé hodnocení ve formě zprávy, kterou bude kontrolní komise předkládat valné hromadě. Toto hodnocení se bude zaměřovat na naplňování cílů a využití finančních prostředků, průběh monitorování a systém implementace prostřednictvím MAS. Také bude hodnotit dopady dosavadní implementace a revizi potřeb a problémů území. Hodnocení pracuje s monitorovacími indikátory cílů strategie, údaji o průběhu procesu implementace na úrovni MAS a dále socioekonomickými údaji. Součástí zprávy o střednědobém hodnocení může být doporučení pro aktualizaci strategie. Zpráva bude vycházet z dat nashromážděných do 31. 12. 2017 a po analytickém zhodnocení bude vydána v závěru první (30. dubna) nejpozději druhé (31. srpna) etapy roku 2018.

Závěrečné hodnocení (evaluace ex-post)

Po ukončení implementace strategie bude vypracováno závěrečné hodnocení. Toto hodnocení bude předkládáno valné hromadě kontrolní komisí ve formě závěrečné zprávy. Bude se zaměřovat na naplnění cílů a využití finančních prostředků místní akční skupinou. Budou zde hodnoceny dopady, účelnost a účinnost intervencí a udržitelnost výsledků. Hodnocení pracuje s monitorovacími indikátory cílů strategie, údaji o průběhu procesu implementace na úrovni MAS a dále socioekonomickými údaji a informacemi o dopadech a efektech intervence. Hodnocení může obsahovat závěry a doporučení pro budoucí rozvoj území i pro budoucí fungování MAS.

Konkrétní opatření a organizační zajištění evaluačního procesu⁸ s vypsáním harmonogramem popisuje tabulka, která je součástí samostatného *Evaluačního plánu MAS Slezská brána* schvalovaného na návrh kontrolní komise programovým výborem a jejíž obsahem jsou zpřesňující data provádění evaluace. Schválený evaluační plán je přístupný na:

www.masslezskabrana.cz/strategie/evaluacni_plan.

Pro realizaci evaluačního procesu slouží v rámci jednotlivých specifických cílů a opatření systém indikátorů nastavený podle operačních programů, které se na daná opatření váží v daném projektovém rámci. Tyto indikátory byly extrahovány přímo ze zdrojových dokumentů jednotlivých operačních programů a vycházejí z Národního číselníku indikátorů (NČI 2014+). Slouží monitorovacímu týmu MAS k vyhodnocení průběhu realizace strategie, která je formou monitorovací zprávy předkládána k posouzení kontrolní komisí.

10.5.5 Monitorovací tým

MAS Slezská brána provádí vlastní průběžná vyhodnocování plnění integrované strategie. Při průběžném vyhodnocování spolupracuje s řídicími orgány k naplňování finančního plánu a

⁸ Evaluací se rozumí proces, který zkoumá nakládání s finančními prostředky v souvislosti s finančním harmonogramem (rozpočtem) a napomáhá hospodárnosti při čerpání finančních zdrojů.

dosahování cílových hodnot indikátorů integrované strategie. Hodnocení strategie bude probíhat ve stanoveném časovém období, přičemž výstupem budou zprávy, které budou předkládány valné hromadě a zveřejňovány minimálně na webu MAS.

Monitorovací tým je v MAS Slezská brána složen následovně:

1. Sběr dat: *projektový manažer MAS / externí dodavatel*
2. Vyhodnocení dat: *projektový manažer MAS / externí dodavatel*
3. Komunikace⁹: *vedoucí pracovník MAS pro realizaci SCLLD*
4. Supervize: *orgány MAS (Kontrolní komise) ve vztahu na zpětnou vazbu k bodu 3. Komunikace k prezentaci a předkládání monitorovacích nálezů a doporučování opatření *Evaluačního plánu MAS**

Funkce monitorovacího týmu vyplývají v rámci průběžného monitoringu ze schéma v kapitole

9.1.3. Systém včasného varování, řízení změn a neutralizace rizik.

Veškeré výstupy vycházející z procesu evaluace budou přístupné na internetových stránkách MAS Slezské brány v sekci **STRATEGIE / EVALUAČNÍ VÝSTUPY**:

(www.masslezskabrana.cz/strategie/evaluacni-vystupy/).

⁹ Rozumí se tím předkládání a prezentace monitorovaných nálezů ostatním orgánům MAS a zpětná vazba jimi nařízených či doporučovaných opatření.